

Vir elke dag . . . 1993

'n Bybelse Dagboek ten dienste van die daaglikse gebruik deur gelowiges by die huisgodsdienste, ter voorbereiding vir kategese en by huisbesoek deur kerklike ampsdraers.

'n Woord vooraf

Die Bybelse Dagboek het al deel van die Almanak van die Nederduitsch Hervormde Kerk geword. Miskien is dit ook goed dat ons in die boek waarin iets van die kerklike lewe weergegee word, lidmate ook teruglei na die bron van ons geloof en die norm van ons lewe, naamlik die Bybel. Die Kerk leef immers onder die gesag van die Bybel. Daarom moet lidmate telkens weer met die Bybelse verkondiging kennis maak om hulle lewens dienooreenkomstig in te rig.

Ons vertrou dat hierdie Dagboek 'n bydrae kan lewer ten opsigte van hierdie so belangrike saak in die lewe van die Kerk. Gebruik dit saam met die Bybel en oordink so die sake waarop dit aankom.

*Redaksie:
Prof LJS Steenkamp
Ds PA Geyser
Dr SP Pretorius*

God se Woord is lig

Wanneer 'n mens op die eerste dag van die jaar vir jou 'n voorstelling wil maak oor die jaar wat voorlê, kan dit 'n donker prentjie wees omdat ons nie weet wat die nuwe jaar vir ons inhou nie.

Ons lees ook in die skeppingsverhaal dat die aarde donker was en dat dit heeltemal onbewoonbaar was. Die skeppingsverhaal hou egter ook besondere troos vir ons in omdat ons God alreeds hier aan die begin van alles ontmoet. Toe alles nog woest en leeg was, was God alreeds teenwoordig. Hy het alles in aansyn geroep. Hy het beveel en dit het geskied. Uit niks het Hy alles wat bestaan, geskep. En Hy het alles met 'n bepaalde plan en orde gedoen. Ons sien dus dat die hele skepping by God alleen berus en dat Hy sy werk beoordeel het en bevind het dat dit goed is.

Ons glo ook dat God nie net skep nie, maar dat Hy ook herskep. Hy bring nie net alles tot stand en laat dit dan daar nie. Nee, Hy bly voortdurend daarmee besig en hou dit in stand. God is gedurig besig met sy skepping sodat alles uiteindelik afstuur op die goeie wat God daarmee beplan.

Op die eerste dag van die jaar kan ons dan ook hierdie nuwe jaar aanpak in die vertroue dat God lig deur sy Woord gebring het waar daar net duisternis was. Om by die Here te bly, beteken om in die lig van sy Woord te bly.

Gesang 14: 1-3*God se bemoeienis – ons dankbaarheid*

Wanneer 'n mens hierdie gedeelte lees, is dit opvallend hoeveel moeite God met sy skepping gedoen het, want dit is duidelik dat Hy dit met groot sorg gedoen het. Hy het dit telkens beoordeel en bevind dat dit mooi en goed is, want Hy het dit met 'n doel gedoen en sin daaraan gegee.

In hierdie skeppingswerk word 'n baie spesiale posisie aan die mens verleen. God het die natuur geskep vir die mens om dit te geniet. Hy het lewende diere gegee sodat die mens nie die enigste lewende wese op die aarde sou wees nie. En die mens het ook 'n maat gekry wat by hom pas en deel van hom is. Die hele skepping is rondom die mens se gemak en gerief gemaak en hy kan dit vir homself aanwend.

As beeld van God en as kroon van die skepping kan die mens God se skepping geniet, maar volgens die reëls wat deur God neergelê is. Die mens kry as deel van die skepping 'n opdrag van God. Ons is dus van die begin af deur God begenadig omdat ons 'n ereplek in die skepping gekry het. Ons moet toesig hou oor God se skepping, ons kan daarin woon en dit bewerk en name aan die diere gee.

Al dié dinge is tot diens van die mens beskikbaar gestel. Ons moet dit namens God bestuur en daarom moet ons dit ook tot eer van God aanwend. Ons moet in hierdie skepping, in hierdie wêreld leef as dankbare mense waarmee God besondere bemoeienis gemaak het.

Gesang 16: 1-4

3 Januarie

Genesis 3: 1-24

Die mens – ondankbaar en ontrou

God is die goeie Gewer. Hy gee lewe en doen bemoeienis met die mens soos ons reeds die vorige twee dae gesien het. In die gedeelte waaroor ons vandag handel, bring die Woord van God ook hier in die tuin vir die mens vreugde en vryheid. Die mens is vry om in die tuin wat God geskep het, te woon en mag van al die bome in die tuin eet behalwe van die boom van alle kennis. Die mens kan dus al die voorregte van die tuin geniet, maar die verantwoordelikheid is hom opgelê om dit te bewerk en te bewaak. God het egter ook grense gestel deurdat hulle nie van die boom van kennis mag geëet het nie. Hulle het dus alles ontvang wat hulle nodig gehad het en moes daaraan getrou bly. Maar teen alle verwagtinge in het hulle gesondig.

Die Woord van God is deur die slang verdag gemaak. Teenoor die Woord wat die lewe gebring het, word twyfel gesaai. God word bedrieg en 'n ander voorstelling gegee as van wie Hy werklik is. Die verbod van God het nou die begeerte van die mens geword.

Hulle straf is om juis deur dit waarin man en vrou hulle vervulling gevind het (in arbeid en moederskap), met moeite en lyding te ondervind.

God se straf is onafwendbaar, maar die regverdige God wat die sonde van die mens straf, bly steeds die genadige God. Die straf van God neem ook nie die verantwoordelikheid van die mens weg nie: *...die Here God (het) die mens weggestuur uit die tuin van Eden uit om die aarde te gaan bewerk....*

Die uitdaging bly steeds om in alles God in vryheid en verantwoordelikheid te vereer.

Gesang 9: 1, 2

God gee aan elkeen garwes

Kain was 'n saaiboer terwyl sy broer Abel 'n veeboer was. Elkeen van hulle het sy eie talente ontvang en op sy terrein uitgeblink. Gesamentlik het hulle dan ook aan die opdrag van God in Genesis 3: 23, om die aarde op te pas en te bewerk, reg laat geskied.

Kain was die oudste kind en sy moeder se trots. Hierdie bevoorregte posisie wat hy in die huis beklee het, het waarskynlik meegebring dat hy verwag het om meer voorregte as sy broer te geniet. Die Here het egter die rolle omgekeer, want Hy werk nie met verdienste nie, maar met genade. As genadige God gee Hy aan elkeen volgens sy oordeel en wil en die mens het geen aandeel in hoe of wat hy ontvang nie. Abel, wat 'n geringer posisie in die huis beklee het (sy naam beteken *luggie* of *nietigheid*), het dan ook God se seën op sy arbeid ontvang. En omdat Kain dit nie kon verdra dat God Abel se offer aangeneem het nie, het hy afgunstig op Abel geraak.

Ten spyte daarvan dat God uit genade aan Kain verskyn het om hom tot inkeer te bring, het sy afgunstigheid meegebring dat hy God gehaat en teen God se raad in opgetree het en sy broer doodgeslaan het.

God gee aan elkeen soos Hy dit goedvind. Dit mag nooit tot afguns of konflik lei nie, en ook nie gesien word as begunstiging deur God wat tot wedywering aanleiding gee nie. Die talente wat van God ontvang is, moet in dankbaarheid aanvaar word as talente wat aan jou toevertrou is vir 'n bepaalde taak. Elkeen moet dankbaar wees vir sy eie gawes en gesamentlik moet ons dit as die opdrag van God sien en tot sy eer aanwend. Ons moet teen die sonde waak en dit wat ons van God ontvang het, in diens van en tot opbou van die kerk aanwend.

Gesang 190: 1-5

Goddelike bloed in Christus

Dit is deur die eeue nog altyd so dat die mens graag onafhanklik wil wees en op sy eie voete wil staan. In sy strewe na onafhanklikheid vergeet die mens God en leef hy weg van God af. Die mens is geneig om homself as 'n *reus* te sien wat groter as ander mense is en stel hom selfs gelyk aan God.

Adam en Eva wou graag soos God wees. Hulle wou onafhanklik

wees en hulle eie besluite neem en nie doen wat aan hulle voorgeskryf is nie. Hulle het gefaal en alles verloor. Kain kon dit nie verdra dat Abel die guns van God geniet het nie, en wou God se seën net vir homself gehad het. Kain wou nie daarin berus dat God vir elkeen op sy manier sorg nie en het Abel uit afguns vermoor. Hy het gedink dat hy op hierdie manier alles alleen sou ontvang, maar hy het alles wat hy gehad het, verloor.

In hierdie gedeelte doen mense hulle weer as *seuns van God* voor en beroem hulle daarop dat hulle Goddelike bloed in hulle are het. Die mens meen dat hy groot in homself is, dat hy soos God is en die lewe vir homself kan verseker.

Al doen mense hulleself as *reuse* of as *seuns van God* voor en al probeer hulle om op hulle eie kragte staat te maak en al dink hulle dat hulle nie van God afhanklik hoef te wees nie, is die mens in homself tot niks in staat nie en verval hy in sonde.

Die straf oor die sonde is die dood en selfs *reuse* is hieraan onderworpe. Christus het vir ons die ewige lewe gebring en net Hy verseker die lewe vir ons. Ons hoef ons nie meer as *reuse* voor te doen of as mense wat vir onself kan sorg nie. Ons hoef nie meer op ons eie kragte staat te maak nie. Ons kan en moet vir ons lewe op Christus steun. In Christus het ons Goddelike bloed en is ons seuns van God.

Gesang 131: 4, 5

6 Januarie

Genesis 6: 5-22

Sonder God is daar net geweld

'n Mens wat dit waag om die lewe sonder God aan te durf, het geen versekering nie. Van sulke mense lees ons in die tyd van Noag. Hierdie mense het deur hulle sondige leefwyse van die aarde 'n ontaarde plek gemaak, 'n plek van geweld. Dit was so erg dat God spyt gekry het dat Hy ooit die mens op die aarde gemaak het.

Deur die mens se hardkoppigheid het hy hom die toorn van God op die hals gehaal. God sou die hele skepping uitwis, want selfs die diere van die aarde het onder die oordeel van God gekom. God kon hierdie sondige toestand nie meer langer verdra nie en Hy het sy hele skepping vernietig.

God se liefde vir die mens word telkens duidelik gemaak deurdat Hy in sy groot genade vir die mens 'n nuwe kans gee. In Noag, 'n man wat naby God geleef het, het Hy 'n nuwe geleentheid gebied deur hom en sy gesin se lewens te spaar.

Jesus Christus het ook God se toorn jeens die sonde van die

mens op Hom geneem. Deur Hom het God finaal die sonde gewreek en in Hom gun God ook aan ons 'n nuwe kans om ons met Hom te versoen. Jesus Christus is ons enigste versekering in lewe en in dood.

Psalm 130: 1, 2

7 Januarie

Genesis 7: 1-24

God gun die mens 'n nuwe kans

God het sy skepping mooi en goed gemaak. Maar net na die skepping merk ons dat die bose magte 'n stryd begin voer het om die skepping omver te werp. Die ongehoorsaamheid en eiewilligheid van die mens is gebruik om deur middel van die sonde die skepping in chaos te laat ontaard.

God laat egter nie toe dat die sonde van die mens oor sy skepping heers nie, daarom het Hy die sonde uitgedelg. Hy het alles wat daarmee saamgehang het, uitgewis. Deur die geweld van die waterloed het God alles op aarde vernietig. Net Noag het regverdig voor God gelewe, want hy het ten spyte van sondige mense rondom hom en sy stryd teen die boosdoeners, gehoorsaam aan God gebly.

God bewaar diegene wat daarin volhard om die sonde te bestry en gehoorsaam aan sy Woord bly. Noag en sy hele gesin is gespaar en het die voortsetting van God se genade geword.

In die kruisdood van Jesus Christus het God ook die sonde gewreek en die wêreld bevry van die sondelas. In die opstanding van Jesus Christus het God die ark se deur agter die gelowiges gesluit en mag ons nou bly voortlewe.

Psalm 119: 1

8 Januarie

Genesis 8: 1-14

As die luik oopgaan

Dit was vir die gryse Noag seker 'n onvergeetlike gesig gewees toe hy na al die maande die luik van die ark oopgemaak het en die son gesien skyn het. Dit het vir Noag seker met 'n mate van droefheid vervul, want hierdie keer het die son op 'n eensame, verlate wêreld geskyn, 'n wêreld waar geen lewende wese te sien was nie.

Vanaf Ararat het Noag oor die eindelose vlaktes gekyk, dan weer oor die eindelose see, die plek waar God die water van sy toorn versamel het. Ook het Hy die land weer drooggemaak. Skoon en helder het die nuwe wêreld voor Noag gelê, gewas en gereinig van alle smet. God se toorn het weer afgekoel en daar was weer vrede op aarde.

Die aarde was gereed om die nuwe geslag te ontvang. Die winde het bedaar en die donderwolke het verdwyn. Tog het die aarde nie lank skoon gebly nie, want gou het die verderf weer toegeneem, en gou was die aarde weer boos.

God het gesien dat die mens nie in staat is om homself te red nie, daarom het Hy self vanuit die hemel op hierdie aarde ingegryp. Deur die ark is een gesin gered, deur een regverdige persoon, en alle mense het gesterf. Hierdie keer het een regverdige gesterf, sodat alle mense kan lewe. In die ark het Noag en sy kinders versamel vir die nuwe wêreld. Maar by die kruis word alle mense versamel vir die nuwe aarde en die nuwe hemel, daar waar ons burgerskap eintlik is.

Al kom daar donker wolke oor ons lewe, God sal op die regte tyd die storms stil maak. Op die regte tyd sal God die deur oopmaak en die son sal weer vir ons skyn.

Deur die waters van die sondvloed het God die sonde van die wêreld weggewas. Maar deur die bloed van Christus was God ons harte skoon van die sonde. Hy gee ons ook die geleentheid om 'n nuwe lewe te begin, 'n lewe aan God gewy.

Gesang 123: 1, 4

9 Januarie

Genesis 8: 15-22

God se belofte – ons dankbaarheid

Vir Noag en sy gesin moes die sondvloed 'n ontsettende ervaring gewees het. Hulle het die oordeel van God oor die sondige wêreld aanskou en gesien hoe God alles vernietig. Maar hulle het terselfdertyd die genade van God ervaar, want hulle is gespaar. Alles is verdelg as gevolg van die mens se verdorwenheid, en nadat die water weggesak het, was alles skoon gewees.

Noag het die ark volgens God se spesifikasies gebou en sy instruksies noukeurig gevolg. In alles was Noag gehoorsaam aan God. En toe Noag en sy gesin uit die ark gekom het, het hulle 'n altaar vir die Here gebou. Hulle was dankbaar dat hulle die oordeel van God vrygespring het en 'n kans gegun is om te bly voortleef. Hulle het uit dankbaarheid 'n offer aan God gebring omdat hulle diep bewus was van sy genade.

Hierdie mense het hulle lewe in dankbaarheid en toewyding aan God begin. God het die gesindheid van Noag en sy gesin aanvaar en 'n nuwe belofte gemaak. Die Woord van God is vir ons die getuienis van God se oordeel oor die sonde en van sy genadige handeling met die mens. Ons kry ook 'n nuwe lewe in Christus en uit dankbaarheid moet ons ons lewe aan God wy.

Gesang 336: 1, 2

God sluit 'n verbond

Noag het hom midde-in die grootste natuurramp ooit bevind. Die sondvloed was die resultaat van die mens se ongehoorsaamheid aan God en sy selfvoldaanheid oor sy eie vermoëns. Noag is begenadig, want hy is uit almal gekies om te bly leef en God het 'n verbond met hom gesluit.

Die verbond wat God gesluit het, is sy ooreenkoms met die mens. Die mens geniet die seëninge van die verbond en elke verbond waarvan ons lees, bevat ryker en ryker beloftes. Dit is beloftes waarop die mens nie altyd sy hoop kon plaas nie omdat die mens sondig bly en eerder sy eie sekuriteit soek.

Ons bevind ons vandag steeds in dieselfde posisie. Die sondigheid en ongehoorsaamheid van die mens plaas hom onder die oordeel van God. God het nogtans ingegryp en vir die mens redding, hoop en verlossing gebring. Noag het ná 'n lang tyd in die ark self ervaar dat God die Skeppergod is en dat Hy Hom in sy genade oor die mens ontferm het. God het hom beskerm en uiteindelik weer op droë grond laat uitklim.

Vir Noag was die reënboog 'n belangrike teken gewees, want elke keer as hy dit gesien het, het hy geweet dat die Here hom sal beskerm. Baie eeue later het ons in Jesus Christus die lewende en ewige bewys van God se liefde dat Hy Hom oor ons ontferm het en ons genadig wil wees. Die kruis is ons teken van die verbond wat God met ons gesluit het.

Gesang 62: 1, 2

Gebruik elke geleentheid reg

As kinders het ons mekaar graag uit die swembad gehelp, maar net voordat die ander een uitgeklim het, het jy sy hand gelos en hom laat terugval in die water.

Ons merk iets van hierdie speletjies van mag en beheer in die gebeure rondom Noag se dronkenskap. Alhoewel Noag deur God uitverkies is om die volk van God te laat voortleef, was hy nog steeds 'n sondaarmens gewees. Gebind aan sy sondige natuur het hy op die ou end te veel van die vrug van die wingerdstok geniet. Hy het dronk, onbeholpe en kaal in sy tent gelê.

Nadat Gam sy pa se verleentheid raakgesien het, kon hy uit liefde

en respek vir sy pa, een van twee dinge gedoen het: Hy kon uitgestap en stilgebly het en die aangeleentheid oor die hoof gesien het, of hy kon hom bedek het en nogtans stilgebly het. Maar uit minagting en 'n magsgevoel het Gam Noag se verleentheid vergroot deur dit aan sy twee broers oor te vertel.

Hulle reaksie was soos wat 'n mens sou verwag dat 'n kind teenoor sy vader sal optree. Noag was hulle baie dankbaar gewees en het hulle geseën, terwyl Gam vervloek is. Gam het sy pa in 'n oomblik van swakheid in 'n verleentheid probeer stel. Wat is u optrede wanneer u in 'n meerdere posisie teenoor 'n ander is? Maak u van u magsposisie misbruik, of probeer u eerder om so 'n persoon te help?

Ons dink onmiddellik aan Jesus Christus se optrede. Hy is ver bo die mens verhewe, maar het die swakheid en verleentheid van die mens in liefde aangesien. Hy het selfs sy lewe opgeoffer vir ons wat nie werd is om met Hom vergelyk te word nie. As u aan Jesus se liefdevolle optrede dink en dink aan wat Gam gedoen het, wat is die keuse wat u maak?

Gesang 74: 1, 4

12 Januarie

Genesis 11

Die mens se prestasie is nietig

Die mens het 'n toring probeer bou wat tot in die hemel sou reik. Hulle het dit nie gedoen in 'n poging om in die hemel te kom nie; daarmee wou hulle bewys hoe groot en roemryk die mens inderdaad is. Die mens wou deur sy grootse menslike prestasie sy eie eer vestig, sodat almal rondom hierdie bouwerk kon vergader en nie oor die wêreld sou versprei nie. Maar God het ingetree en met sy mag getoon dat hulle steeds nie oor die vermoë beskik om sonder Hom te presteer nie.

Dit moes die grootste van alle projekte gewees het, maar hulle het dit sonder God aangepak. Dit het vir hulle nie om God se eer gegaan nie, want hulle het hulle hoop op eie vermoëns gevestig. Hierin het hulle 'n baie belangrike aspek van ons verhouding met God prysgegee, naamlik ons totale afhanklikheid van God en ons nietigheid teenoor God soos die psalmdigter dit in Psalm 8: 4 en 5 uitdruk.

Ons sien vandag nog mense se pogings tot 'n toring van Babel. Daar is so baie mense wat roemryke prestasies behaal, maar ongelukkig is daar nog baie wat op hulleself roem en eintlik wil sê: Kyk hoe goed is **ek**!

In Psalm 115: 1 staan daar: *Nie aan ons nie, Here, nie aan ons nie, maar aan u Naam kom die eer toe, want dit is U wat liefde en trou bewys.* Wanneer ons weer daarop wil roem oor hoe goed en belangrik ons is, moet ons hierdie gedeelte wat handel oor die toring van Babel asook Psalm 115 in herinnering roep en onthou dat God deur Jesus Christus aan ons bewys het dat Hy nie net die Almagtige is nie, maar dat sy ontferming en genade teenoor die mens ver bokant enige mens se vermoëns of voornemens strek.

Gesang 192: 1, 2

13 Januarie

Genesis 12: 1-9

Navolging vra opoffering

Wanneer ons die verhaal van Abram se roeping lees, sien ons gewoonlik onmiddellik raak dat Abram in geloof opgetree het en dat hy op God vertrou het. Hy bly daarom ook vir ons 'n voorbeeld van geloof en vertroue in God.

Wat ons egter ook in hierdie aangrypende verhaal moet raaksien, is die onderbou van die verhaal. Abram het op God se roepstem geantwoord en gegaan waarheen God hom ook al gestuur het. Dit het beteken dat hy en sy familie as gehoorsame kinders van God hulle in 'n totaal vreemde wêreld moes vestig. Alles wat vir hulle bekend en dierbaar was, moes hulle opoffer om God te volg.

Om op die roepstem van God te antwoord, het beslis nie beteken dat Abram daarom net vrede, welvaart en voorspoed ervaar het nie. Hy sou as vreemdeling in die wêreld God se aardse ryk vestig. Ons moenie die wanopvatting huldig dat dit net altyd goed sal gaan met 'n gelowige wie se geloof sterk is nie.

Jesus Christus leer ons ook dat die een wat in Hom glo, bereid moet wees om alles wat vir hom belangrik is, op te offer en Hom alleen te volg (vgl Mark 8: 34-38). As Abram sy eie belange en gerief vooropgestel het, sou hy waarskynlik gebly het waar hy was, maar hy het onvoorwaardelik op God se roepstem geantwoord en wel in so 'n mate dat hy uiteindelik as 'n vreemdeling in die wêreld gestaan het.

Gesang 47: 1, 5

14 Januarie

Genesis 12: 1-9

Gehoorsaamheid die antwoord op God se roeping

Abram is deur God uitverkies as die vader van die nageslag waaruit die volk van God sou voortkom. Hy was nie uitverkies tot 'n

salige lewe nie, maar moes alles prysgee en op God vertrou. Tesame met God se beloftes van 'n land en 'n groot nageslag, moes Abram die eis van totale oorgawe en gehoorsaamheid aan God nakom.

God se almag en sy absolute trou en betrokkenheid by die mens wat voortgespruit het uit die verhouding tussen Hom en Abram, word opnuut bevestig. Deur sy woord het God uit niks vir Hom 'n volk geskep. En as vreemdeling in 'n onbekende wêreld het Abram deur God se genade uiteindelik 'n groot naam en 'n groot nasie geword.

Dit is ook ons roeping om onvoorwaardelik op die roepstem van God te antwoord. En ons het hierdie wonderlike troos dat God op dieselfde wyse as wat Hy uit niks Abram tot sy heilige volk gemaak het, ons as verlore nes roep uit ons sonde en ellende om heilige kinders van Hom te wees. Ons weet ons kan God vertrou dat Hy selfs uit ons vir Hom 'n koninkryk kan opbou omdat Hy die bloed van sy enigste Seun gegee het, sodat ons deel van sy koninkryk kan wees.

Gesang 10: 1, 2

15 Januarie

Genesis 15: 1-6

Geloof is vertrou op God

Ná die episode met Lot waarvan ons in hoofstuk 14 lees, het God aan Abram bevestig dat Hy hom sal beskerm en dat sy beloning groot sal wees. Abram was egter baie mismoedig gewees en wou van God weet watter beloning Hy aan hom kon gee wat vir hom lonend sou wees, aangesien hy kinderloos was, wat beteken het dat 'n kind van 'n slaaf al sy besittings sou erf. Dit het vir Abram begin voel asof God nie hierdie belofte van 'n groot nageslag sou nakom nie.

God het aan Abram al die sterre gewys en gesê dat as dit moontlik is, hy hulle moes tel, want sy nageslag sal so groot wees. Ons lees dat Abram hierdie woorde van God geglo het. Hy was tevrede en het daarin berus, want hy het geweet dat God getrou aan sy woord sal bly. Ons lees in vers 6 dat die Here dit goedgevind het dat Abram volgens die wil van die Here gehandel het.

Met betrekking tot ons geloof, vereis God dieselfde van ons, naamlik dat ons sy Woord sal glo en op Hom sal vertrou. Jesus het eenmaal gesê: *Gelukkig is die wat glo sonder dat hulle gesien het.* Jesus Christus het God aan die mens bekendgemaak en die verantwoordelikheid berus by ons om hierdie boodskap van trou en verlossing te glo en op God te vertrou en gehoorsaam aan sy wil te wees.

Gesang 305: 1, 2

16 Januarie

Genesis 15: 7-21

Jesus Christus is ons waarborg

Enige iemand wat al in die posisie was dat hy geld moes leen, sal weet wat 'n waarborg is. Om vir 'n bank bloot jou woord te gee dat jy die geld sal terugbetaal, is nie goed genoeg nie. Hulle wil een of ander waarborg hê wat as 'n bewys sal dien dat jy wel die geld sal terugbetaal. Hierdie waarborg word behoorlik gekontroleer om te verseker dat die bank nie 'n kans staan om die geld te verloor nie.

Die belofte wat Abram van God ontvang het dat hy 'n land sal besit, was goeie nuus gewees. Maar tog het Abram se geloof hom laat twyfel, want hy wou een of ander waarborg van God hê dat dit wel so sou wees. Ons lees dan van die opdrag wat God hom gegee het wat heel waarskynlik die sluit van 'n verbond tussen God en Abram verteenwoordig. Hierdie verbond word bevestig deur die tekens van vuur en rook waarvan ons in vers 17 lees. Hierdie gebeure was Abram se waarborg dat God sy woord gestand sal doen.

Hoe baiekeer sou ons, wanneer ons geloof ons in die steek laat, ook 'n waarborg wou hê. As God net 'n kontrak met ons wou sluit, sou dit baie maklik gewees het as ons die papier kon rondwys en sê: "Sien jy, God het ons verlos van al ons skuld."

As ons só 'n waarborg sou verlang, soek ons die verkeerde waarborg, want God het in Jesus Christus aan ons die absolute waarborg van sy liefde en genade gegee. Ons kan dié sekerheid hê dat ons gered is, want Jesus het gesterf, sodat ons saam met Hom kan sterf. En hy het uit die dood opgestaan, sodat ons ook saam met Hom kan lewe. Jesus Christus is ons enigste Waarborg van ons redding en hiervoor is ons God dankbaar vir soveel genade aan ons bewys.

Psalms 116: 1, 7

17 Januarie

Genesis 16

Konflik deur emosie

Die kinderlose Sarai wend haar tot 'n ou gebruik deur haar slavin, Hagar aan Abram te gee om vir hom 'n kind in die wêreld te bring. Volgens dié gebruik sou sy ook hierdie kind haar eie kon noem. Dit word egter baie gou duidelik uit die stukkies geskiedenis dat die goedbedoelde toegewing van Sarai se kant af, vertroebel

word deur menslike emosies. Jaloesie en wedywering lei tot onmin. Hagar is vermakerig omdat sy swanger geword het en Sarai nie daartoe in staat is nie. Sarai is oorsensitief as gevolg van haar onvrugbaarheid en haal haar frustrasies op Hagar uit. Hagar kan dit nie langer verduur nie en loop weg. Slegs op bevel van die Here keer Hagar terug.

Menslike emosies kan baie gevaarlik wees. Indien ons deur ons emosies regeer word, kan ons vir mekaar baie pyn en hartseer veroorsaak. Die eise van naasteliefde word beslis nie gedien deurdat ons ons laat beheers deur ons emosies nie. Daarom is dit baie belangrik dat ons bedag daarop sal wees om mekaar se gevoelens in ag te neem alvorens ons skade aan ons onderlinge verhoudings berokken deur emosioneel onverantwoordelik op te tree. Ons kan gerus let op Paulus se woorde in 1 Korintiërs 13 aangaande die liefde: *Die liefde is geduldig, die liefde is vriendelik; dit is nie afguns-tig nie, is nie grootpraterig nie, is nie verwaand nie.* Ons dankbaarheid jeens God moet ook in die positiewe aanwending van ons emosies sigbaar wees.

Gesang 276: 1, 2

18 Januarie

Genesis 17

Sondaar word verlose

'n Verbond met die Here gesluit, beteken daadwerklike, positiewe verandering in die lewe van elke verbondsgenoot. Die geskiedenis van die aartsvader Abram is 'n duidelike bewys hiervan. Dit waarna Abram al die jare gesmag het, naamlik 'n eie nageslag, word deur die Here aan hom beloof as deel van die verbond wat tussen hulle gesluit word. Vir Abram is dit byna ondenkbaar dat hy, wat byna honderd jaar oud is, steeds 'n kind kan verwek. Vir die Here is niks egter onmoontlik nie. Hy verander ook Abram se naam na Abraham omdat hy die vader van baie nasies sal wees. En selfs in Abraham se oomblikke van twyfel gaan die Here voort om hom te oortuig van die saak. Die Here bevestig ook sy verbond met Abraham deur hom te beveel om al die seuntjies te besny as teken daarvan. Tog twyfel hy steeds en vra die Here dat Hy tog net vir Ismael, die seun wat hy by die slavin, Hagar verwek het, moet laat voortleef as draer van die verbond.

Die geskiedenis spreek vir homself: God was getrou soos Hy altyd is. Ons leef vandag as verbondsgenote van 'n nuwe verbond. Jesus Christus het geleef en gesterf ter wille van ons sondes. Van ons word geloof gevra en die teken van ons verbond met die Here is die

doop. Soos wat die Here Abram se naam verander het na Abraham, so word elke sondaar verander in 'n verlose. Die Here het ook ons lewens daadwerklik en positief kom verander. Leef die sekerheid van hierdie verbond in ons harte, of word ons ook maar te gereeld deur twyfel oorval?

Psalm 105: 5

19 Januarie

Genesis 18: 1-15

Vir God is alles moontlik

Sara het gelag omdat die situasie eintlik lagwekkend was. Sy was reeds 'n ou vrou wat deur al die jare onvrugbaar gebly het. Waarom sou sy nou, op haar oudag, skielik vrugbaar word? 'n Mens kan begrip hê vir die posisie waarin sy haarself bevind het en haar houding jeens die boodskappers met hulle vreemde nuus. Tog, toe sy tot die besef gekom het dat dit die Here is wat vir haar hierdie nuus gebring het, het sy geskrik. Sy het 'n leuen vertel deur te ontken dat sy gelag het. Die Here, wat almal ken, het egter geweet dat dit waar was. Die ironie van die saak is dat Sara wat gelag het, later die objek van ander se gelag geword het met die geboorte van Isak.

Om die omvang van die Here se mag te begryp, is byna onmoontlik. Vir Hom is niks onmoontlik nie. As gevolg van ons menslike swakheid gebeur dit dikwels dat ons sy mag onderskat of selfs ontken. Ons soek ons hulp en oplossings op alle ander plekke en as 'n laaste toevlug bid ons tot die Here. Ons behoort uit die staanspoor tot die Here te bid omdat al die antwoorde by Hom te vinde is. Hy bied aan ons die oplossing vir al ons probleme. Uit hierdie stukkies geskiedenis blyk dit duidelik dat God getrou is aan sy beloftes, al lyk dit asof die situasie menslik gesproke onmoontlik is.

Gesang 67: 1, 2

20 Januarie

Genesis 19: 15-26

God vra 'n antwoord

Alle mense kom die een of ander tyd voor 'n keuse tussen reg en verkeerd te staan. En dit is ook dikwels só dat daar by hierdie belangrike momente in 'n mens se lewe die verkeerde besluit geneem word. Die rede hiervoor is eenvoudig dat dít wat reg is, nie noodwendig die aanloklikste is nie.

Lot en sy gesin word deur die Here gered uit Sodom. Hulle het nie eintlik 'n keuse nie en moet, om te kan bly leef, uit die stad Sodom

vlug. Die Here gee ook die uitdruklike opdrag dat nie een van hulle mag omkyk nie. Lot se vrou neem egter swaar afskeid van en verlang na die stad wat so baie plesier aan hulle verskaf het. Sy word gestraf omdat sy nie daadwerklik vir die Here gekies en na Hom geluister het nie, deurdat sy in 'n soutpilaar verander.

Ons leef in 'n wêreld wat so oorheers word deur die verkeerde dat dit ook somtyds moeilik is om perspektief te behou en die goeie na te streef. Die Here het by ons lewens betrokke geraak deur sy genadeverbond in en deur ons Here Jesus Christus. Wanneer ons onself verbondsgenote noem, moet ons met oorgawe soos verbondsgenote leef. Ons moet daarna streef om die verkeerde uit ons lewens te weer uit dankbaarheid vir die Here se genade. Wanneer daar dan sprake van verlange is, moet dit eerder 'n verlange na die ewige lewe by ons hemelse Vader wees en nie na die kwade wat dikwels so aantreklik lyk nie.

Psalms 68: 3

21 Januarie

Genesis 21: 8-21

God bly getrou

God het 'n verbond met Abraham aangegaan wat deur die gebeure in Genesis 21: 8-21 bevestig word. Dit is bewaarheid ten spyte daarvan dat Sara se ongeloof in God se beloftes vir 'n tweede keer duidelik geword het. God se belofte dat Abraham 'n nageslag sou hê, is vervul met die geboorte van Isak. Dit was egter nie vir Sara voldoende nie. Sy wou die versekering hê dat slegs haar seun die erfgenaam sou wees en het Abraham versoek om Hagar en haar seun, Ismael weg te jaag. In stede daarvan dat die geboorte van Isak vir Sara 'n bewys van God se trou was, het sy weer volgens eie goeddunke gehandel uit vrees vir Isak se toekoms. God was egter nie kwaad vir Abraham en Sara nie en het 'n belofte aan Abraham gemaak dat ook Ismael 'n nasie sou word omdat Ismael Abraham se kind is. Daardeur het God sy verbond met Abraham bevestig, naamlik dat Hy vir Abraham 'n Vader sal wees.

Die mens wil alte dikwels 'n waarborg hê dat dit wat die Here deur sy genade aan ons bied, wel werklikheid sal word. Dit wat Hy aan ons bied deur die lewe en sterwe van ons Here Jesus Christus, is so groot en goed dat dit menslik gesproke soms moeilik is om te glo of te verstaan. Maar soos dit die geval met Abraham was, bly die Here altyd getrou aan wat Hy beloof het. Ons kan dit aanvaar en in dié vertroue lewe dat Hy ons nooit in die steek sal laat nie.

Gesang 66: 3

'n Lewe wat spreek van genade

In dié gedeelte word vertel van nog 'n verbond wat gesluit is, naamlik 'n verbond tussen Abraham en koning Abimelek van Gerar. Dit is 'n verbond wat uit vrees gebore is, want Abimelek was bang dat Abraham gevaar vir hom en sy mense sou inhou omdat God met Abraham was. Hy het besef dat die almagtige God van Abraham in staat is om via Abraham, die lewe vir hom en sy mense moeilik te maak. Abraham se verhouding met God moes dus uit sy lewenswandel gestraal het en vir almal sigbaar gewees het.

Dit is so jammer dat ons eie verhouding met God nie altyd duidelik kristalliseer in ons daaglikse handel en wandel nie. Dit is dikwels so dat ons geloof en dit wat daaruit voortspruit, nie sigbaar uitgeleef word nie en dat dit bloot 'n faset van ons lewens is. Geloof kan onmoontlik slegs 'n faset van ons lewe wees, want geloof is ons lewe. Dit behoort orals en te alle tye vir almal duidelik te wees dat ons kinders van die Here is. Die feit dat God 'n nuwe verbond met ons gesluit het deur die lewe en sterwe van ons Here Jesus Christus, behoort uit ons te straal en sigbaar te wees soos Abraham se verbond met God. Ons dankbaarheid jeens dit wat God uit genade vir ons gedoen het, moet dien as 'n sieraad vir Hom. Ons kan nie twyfel aan God se liefde en genade nie, daarom durf ons nie twyfel oor die uitlewing daarvan nie.

Gesang 238: 1, 2, 3

'n Plaasvervangende offer

Die feit dat die Here aan Abraham opdrag gegee het om sy seun, Isak te gaan offer, moes vir hom 'n groot skok gewees het. Veral as ons in ag neem dat die Here nie lank gelede 'n nageslag aan hom beloof het nie. Nou wil dit voorkom asof die Here hierdie belofte gaan verbreek. Die hele gedagte moes vir hom 'n teenstrydigheid gewees het. Abraham se geloof was egter so sterk en sy vertroue op die Here so seker, dat hy nie teengestribbel het nie. Hy het begin om voorbereidings te tref ten einde die Here se opdrag uit te voer. Dit was 'n toets vir Abraham se geloof wat hy met vlieënde vaandels geslaag het. Die Here is genadig en het dit so beskik dat daar 'n plaasvervangende offerdier beskikbaar was.

Dit laat 'n mens onwillekeurig dink aan ons Here Jesus Christus

wat as plaasvervanger vir die ganse mensdom geoffer is. Daardeur het Hy bevryding vir elke gelowige moontlik gemaak. Ook ons staan vandag onder die bevryding op grond van ons geloof. Ons word bevry van die straf op die sonde, sodat ons sonder enige kommer in dankbaarheid, die wil van die Here kan nastreef.

Gesang 227: 5, 6

24 Januarie

Genesis 24: 1-25

God se leiding in ons daaglikse lewe

Abraham is die vader van die gelowiges en daarom is die keuse van 'n vrou vir sy seun, Isak van besondere belang. Die Kanaäniete is as gevolg van hulle godsdiens nie goed genoeg nie en Abraham se slaaf kry opdrag om na Abraham se geboorteland te gaan om daar 'n vrou vir Isak te gaan haal.

Vir hierdie slaaf is dit 'n baie moeilike opdrag om uit te voer, want Abraham gee nie riglyne aan hom nie. Hy vertrou dat die Here die slaaf sal lei en in sy opdrag sal laat slaag. Daarom weet die slaaf nie wat om te doen as hy by sy bestemming aankom nie, want hy weet nie aan watter vereistes die meisie moet voldoen nie. Maar getrou aan sy oortuiging, bid hy tot God. Al is dit 'n voorskriftelike gebed, is dit 'n opregte gebed; 'n gebed wat klem lê op God se trou en sy eie onvermoë om iets aan die saak te doen. Die Here verhoor sy gebed en hy kies die vrou vir Isak.

Hierdie optrede van die slaaf behoort vir ons moed en hoop te gee vir die toekoms. Al lyk die toekoms vir ons ook hoe donker, weet ons dat God vir sy kinders in hulle daaglikse lewe sorg. Ons moet net ons afhanklikheid besef en om sy leiding bid.

Psalm 25: 2, 5

25 Januarie

Genesis 24: 26-27

Dank God vir sy leiding

Ons volk is so gewoond daaraan om in tye van nood tot God te bid, veral as ons al alles in ons vermoë gedoen het om die saak te beredder en nie meer weet watter kant toe nie. Ons het gister gesê dat dit nodig is om tot God te bid vir leiding. Dit is waar en reg. Maar hoeveel keer sê ons vir God dankie vir sy leiding?

Nadat die Here die slaaf se gebed verhoor het, het hy weer gekniel en die Here geloof en gedank vir sy troue liefde en goeie leiding. Weer eens tref die opregte gebed van die slaaf ons. Dit is die Here, en nie die slaaf se vernuf nie, wat die opdrag laat slaag het.

Sien u hoe belangrik gebed is? En nie net om God se leiding te vra nie, maar ook om vir Hom dankie te sê vir die verhoring van ons gebed. God lei en bewaar ons elke dag van ons lewe, selfs al dink ons nie so nie. Ons kan Hom met ons lewe vertrou en Hom om leiding vra. Ons mag net nooit vergeet om die Here God te loof en te dank vir dit wat Hy elke dag genadiglik aan ons skenk nie.

Gesang 5: 1-3

26 Januarie

Genesis 24: 57-67

God roep ons op baie maniere tot sy diens

Dit mag dalk vir ons lyk asof Rebekka ongelukkig in haar ouerhuis was en daarom dadelik bereid was om na die vreemde te gaan. Maar God het nie net vir die slaaf leiding gegee om sy opdrag uit te voer nie, Hy het ook vir Rebekka leiding gegee. Met haar onomwonde antwoord het sy God se leiding in haar lewe aanvaar. Sy het haar ten volle aan God se wil onderwerp. Sy het geweet dat sy nie alleen is nie en dat al hierdie dinge met haar gebeur het omdat die Here dit so wou hê. Daarom het sy haar vertroue volkome in God gestel.

God het haar daar by die fontein geroep om deel te wees van sy plan met die wêreld. God roep ons nie net deur beproewing en hartseer ervarings nie. God roep ons ook daar waar ons met ons dagtaak besig is. En God roep ons op verskillende maniere. Daar hoef dus nie iets dramaties met ons te gebeur voordat ons tot sy diens geroep word nie. Die Heilige Gees oortuig ons van ons roeping tot God se diens.

God roep ook vir jou! Is jy bereid om sy leiding in jou lewe te aanvaar?

Gesang 222: 4

27 Januarie

Genesis 26: 23-25

Kry jou prioriteite reg

Ons tree vandag baie anders op as die mense in die Bybelse tyd. Ons sorg eers vir ons gesin voordat ons vir die instandhouding van die kerk van Christus sorg. Ons gesin kom eerste in ons lewe en word selfs voor God gestel.

Isak daarenteen, het sy prioriteite in die lewe geken. Voordat hy die lewe vir sy gesin gemaklik gemaak het, het hy eers 'n altaar gebou en die Naam van die Here aangeroep. Toegee, God het eers aan Isak verskyn voordat hy die altaar gebou het, maar die feit is:

Isak het die altaar gebou en God aanbid voordat hy sy tente opgeslaan het.

Isak is vandag vir ons tot 'n voorbeeld. Ons moet ophou om ons eie behoeftes voorop te stel. Ons moet God eerste in ons lewens stel. Dit is immers Jesus se opdrag in Matteus 6: 33: *...beywer julle allereers vir die koninkryk van God en vir die wil van God, dan sal Hy julle ook al hierdie ander dinge gee.*

Is jou prioriteite reg? Stel jy God en sy wil eerste in jou lewe?

Gesang 259: 1, 2

28 Januarie

Genesis 28: 10-22

God bly getrou

Hierdie is een van die fassinerendste gedeeltes in die Bybel. Daar is egter veel meer in hierdie gedeelte opgesluit as wat ons soms dink. Ons leer Jakob ken as 'n bedrieër en verwag dat God Hom nie met so 'n persoon sal bemoei nie. Tog het daar 'n direkte konfrontasie tussen God en Jakob plaasgevind. Die wonder van die verhaal is die wyse waarop die almagtige God Hom aan 'n bedrieër verbind het. Jakob was waarskynlik lank op reis, maar slegs hierdie een insident word vertel.

Toe Jakob sy kop op die klip laat rus het om daar te oornag, het hy nie geweet watter plek dit was nie. Tog was God daar teenwoordig alhoewel Jakob dit nie verwag het nie. Daar het God Jakob se bestaan binnegedring met sy beloftes vir die toekoms. Jakob het tot die ontdekking gekom dat die wêreld nie aan sy eie moontlikhede oorgelaat is nie, maar dat God altyd teenwoordig is. God was by hom en God sou hom begelei en beskerm. Hierdie belofte van God het sy hoogtepunt bereik in die naam van Jesus - Immanuel, God is met ons. Jakob het met bewuste vertroue op God gereageer tydens hierdie ontmoetings. God wou met hierdie ontmoeting dit beklemtoon dat Hy betrokke is by Israel se voortbestaan.

In hierdie gedeelte sien ons dat God 'n plan met die mens het en dat Hy deur niks gekeer kan word nie. God laat 'n mens nie maklik los as Hy 'n plan met jou lewe het nie. God is altyd getrou en sy genade is meer as die sonde in ons lewens. Daarom kan Hy die sondaar tegemoetkom en hom by Hom neem.

Psalms 116: 1, 5

29 Januarie

Genesis 29: 16-30

God beskik oor ons lewens

Ons beplan altyd ons lewens so mooi vooruit en besluit wanneer ons wat gaan doen. Ons dink ons kan ons lewe reël soos ons wil. Jakob het sekerlik ook so 'n houding gehad. Hy wou met Ragel trou omdat sy mooi was en hy haar baie liefgehad het. Sy moes vir hom 'n nageslag in die wêreld bring. So, het Jakob gedink, sou God se belofte aan hom vervul word.

Ons ken die verhaal en weet dat dit anders verloop het as wat Jakob beplan het. Lea het die een kind na die ander in die wêreld gebring, terwyl Ragel onvrugbaar gebly het. Dus is die nageslag wat God aan Jakob belowe het, nie uit sy liefingsvrou gebore nie. Eers veel later het God aan Ragel kinders gegee.

U sien dus God bly getrou en Hy doen sy verbond gestand, maar op sy eie tyd en volgens sy wil. Ons kan ons lewens beplan soos ons wil, maar as dit nie volgens God se wil is nie, sal ons planne nooit volvoer word nie, want God beskik oor ons lewens!

Gesang 34: 1, 3, 5, 6

30 Januarie

Genesis 30: 25-34

God sorg!

Ons wil almal graag vir ons eie sak werk. Jakob het Laban versoek om hom te laat trek sodat hy vir homself kon werk. Laban het geweet dat dit baie voorspoedig met hom gegaan het tydens Jakob se verblyf by hom en wou Jakob daarom nie toelaat om te trek nie. Laban het by Jakob gepleit om by hom aan te bly en voorgestel dat hy self sy loon kon vasstel. Jakob het hierdie geleentheid gebruik om uit te wy oor hoe baie Laban se vee geword het vandat Jakob by hom begin werk het. Met hierdie benadering was Jakob besig met 'n slim plan om vir homself 'n behoorlike loon te beding wat hom in staat sou stel om vir sy huis te sorg.

Dit mag dalk lyk of Jakob sy eie beuel geblaas het - so asof hy gedink het dat dit deur sy vindingrykheid en bekwaamheid is dat die vee so aangewas het. Gelukkig het Laban en Jakob erken dat dit die Here is wat hulle geseën het met die boerdery. As gevolg van die Here se seën, het Jakob 'n baie ryk man geword.

As die Here se seën op ons werksaamhede rus, sal Hy ons voorspoedig maak. Hy is die skenker van lewe en Hy sorg elke dag vir ons. Hy seën ons selfs as ons dit nie verwag nie.

Gesang 40: 2, 6

God handel met mense

Ons bely 'n God wat nie eenkant, ver weg van ons in die hemel leef nie, maar 'n God wat bemoeienis met sy kinders maak en mense ontmoet. In Genesis 32 lees ons hoe die Here so 'n ontmoeting met Jakob gehad het.

As 'n mens die naam Jakob hoor, dink jy dadelik aan een van die voorvaders met wie God gehandel het. Tog sal ons nie anders kan as om te moet erken dat hy eintlik niks anders as 'n bedrieër was nie, soos sy naam aandui. Eers het hy sy vader bedrieg en later ook sy skoonpa. Sy lewe was vol skelmstreke en bedrog. Maar ten spyte daarvan, handel God met hom. By die Jabbok tree God in ontmoeting met Jakob omdat hy 'n plan met sy lewe gehad het. Die aartsskelm moes 'n aartsvader word. Sy naam moes verander word na Israel.

Vir die sondige mens van vandag bied hierdie stukkie geskiedenis geweldige troos. God handel vandag nog steeds met mense. Ten spyte van ons sonde en ongehoorsaamheid gebruik God mense in sy raadsplan. Hy verwerp nie die mens as gevolg van sy swakhede nie, maar vergewe hom. Daarvoor het Hy sy Seun aan die kruis laat sterf, sodat ons vandag met hoop kan leef vanuit sy genade.

Gesang 230: 1*By God is alles moontlik*

In hierdie hoofstuk verwag 'n mens om van 'n bloedbad te lees, want Jakob en Esau het op die punt gestaan om mekaar te ontmoet. En al wat ons van hulle verhouding weet, is dat dit nog nooit weer herstel is ná Jakob se bedrog teenoor Esau nie. Esau het selfs vir Jakob gehaat omdat hy die seën wat hom toegekom het, op 'n slinkse manier verkry het. Met hierdie ontmoeting sou Esau hom sekerlik op sy broer wreek.

Maar groot is ons verbasing as presies die teenoorgestelde gebeur. In plaas van oorlog, lees ons van 'n blye weersiens. Esau ontvang sy broer wat hy gehaat het, met ope arms en in liefde. Hy aanvaar selfs die geskenk wat Jakob vir hom gestuur het en is bereid om voor Jakob uit te trek om hom te beskerm. Die haat in sy hart het plek gemaak vir liefde.

Menslik gesproke, is so iets onmoontlik, maar by God is niks

onmoontlik nie. Hy kan die kwaad in 'n mens se lewe positief verander - ook in ons lewens.

Gesang 40: 1

2 Februarie

Genesis 34

Vergelding van kwaad

In hierdie gedeelte lees ons hoe kwaad met kwaad vergeld word. Jakob se dogter, Dina, is deur Sigem verkrag. En in weerwraak het haar broers al die mans in die stad waar Sigem gewoon het, doodgemaak.

Jakob was diep teleurgesteld gewees, want hy het nie verwag dat sy seuns so sou optree nie. Dit was ook nie reg in die oë van God nie. En boonop het hy 'n aanval gevrees van die mense van die land waarin hul rondgetrek het. Hy wou dat hulle in liefde moes optree deur die aanbod van Sigem se mense, om Dina met Sigem te laat trou, te aanvaar.

Hierdie gebeurtenis is vir ons 'n voorbeeld van wat ons nie moet doen nie. Ons moet nie die leed wat ons soms aangedoen word, weer op ons beurt met nog meer leed wil vergeld nie. Ons moet teenoor mekaar optree soos wat God teenoor ons as sondaars optree. Ons moet ten spyte van die kwaad, liefde aan mekaar betoon soos wat God aan ons liefde betoon. Soos God ons vergewe, moet ons mekaar ook vergewe.

Psalm 119: 1

3 Februarie

Genesis 35

God handel anders

Jakob tree weer in ontmoeting met God. En weer eens bevestig die Here aan hom dat Hy met hom en sy nageslag sal wees. Soos wat sy nuwe naam, Israel, aandui, word daar ook vir hom 'n groot nageslag beloof waaruit baie nasies en konings sal afstam.

Jakob die bedrieër word verhoog tot 'n aartsvader. Hy sal die vader van 'n hele volk wees. Hoe sou Jakob se lewe daaruit gesien het sonder die genade van God? As ons na sy lewe kyk, sou ons vir Hom 'n treurige toekoms moes voorspel. Tog word hy deur die Here geseën.

Hieruit blyk dit duidelik dat God anders dink en doen as die mens. Hy veroordeel nie 'n berouvolle hart nie, maar skenk vergifnis. Hy laat selfs die kwaad vir ons ten goede meewerk. Daarvoor kan ons God maar net dank deur in gehoorsaamheid aan Hom te

leef, want sonder sy genade is ons verlore.

Gesang 202: 1

4 Februarie

Genesis 37

Volwaardige huisgesin van God

As 'n mens aan die Josef-vertelling dink, is jou eerste gedagte: Hier is 'n mooi voorbeeld van hoe 'n mens met God lewe en God met hom. Maar dit is net waar ons ons misgis. Die verhaal vertel van God en van Josef, maar die grootste deel van die verhaal het te make met God en 'n familie wat met mekaar saamleef. 'n Familie wat later die volk van God sou word, of in die taal van die Nuwe Testament: die kerk. Tereg noem Paulus die gemeente die huisgesin van God.

Die gemeente se *leef met God* beteken ook dat gelowiges met mekaar moet saamleef. En dit plaas ons in die middel van die probleem in die kerk, naamlik dat God nêrens sigbaar is in ons handelswyse nie. Al wat ons soms tussen gemeentede waarneem, is afguns, eersug, haat en selfs moorddadigheid. Die wyse waarop die nageslag van Jakob tot nou toe met mekaar saamgeleef het, is om van te huil.

Op só 'n wyse kan die kerk nie die wil van God uitvoer nie. Daarom moet ons by God pleit om vergifnis en ook bid vir krag om teen die aanslae van die duiwel te kan stry, sodat ons 'n volwaardige huisgesin van God kan wees.

Gesang 311: 2

5 Februarie

Genesis 38

God se genade-keuse

'n Mens sou verwag dat God die voorgeslagte van Christus en Dawid, die twee belangrikste nakomelinge van Abraham, meer selektief sou kies. 'n Mens sou verwag dat Hy die kuisste, slimste en beste kind van Jakob sou kies, of ten minste soos die reg van destyds bepaal het, die oudste.

Juda het nie aan een van hierdie vereistes voldoen nie. Hy was bygelowig en het hom selfs nie daarvan weerhou om met 'n prostituut gemeenskap te hê nie. En dieselfde geld van Tamar. Sy het bedrog gepleeg en boonop die familie in die skande gebring. Tog het God hulle as die voorouers van Dawid en van Jesus gekies.

As hulle in vandag se lewe 'n kind sou wou aanneem, sou hulle volgens ons vereistes definitief nie as geskikte ouers beskou gewees het nie. Tog het God hulle gekies, nie omdat hulle so wonderlik of so

sleg was nie, maar uit genade.

Dit dui daarop dat God anders na dinge kyk as wat ons daarna kyk. En ons moet ook na mekaar kyk soos wat God na ons kyk: Ons is almal sondaars wat begenadig is deur die bloed van Jesus Christus.

Gesang 130: 1

6 Februarie

Genesis 39

God by ons

Aan die begin en die einde van hierdie hoofstuk lees ons dat die Here by Josef was. En as 'n mens nou hieruit 'n gevolgtrekking wil maak, sal jy seker kan sê dat dit net goed met hom sal gaan. Maar dit is die vreemde van hierdie hoofstuk, want ons lees hierin van dinge wat hy ervaar het wat soortgelyk is aan dié dinge wat ons in die lewe ervaar, naamlik dat die skuldige wegkom en die onskuldige gestraf word.

Josef het in die tronk beland op grond van die leuen wat Potifar se vrou vertel het. Sy is eintlik die een wat gestraf moes word, maar sy het skotvry daarvan afgekom. Tog beteken dit nie dat die Here sy rug op Josef gekeer het nie, want telkens word dit bevestig dat die Here nog steeds by hom was. En as ons aan die verdere verloop van Josef se lewe dink, besef ons dat die Here by Josef was.

Wat 'n troos is dit nie vir ons vandag nie. In hierdie wêreld waar die waarheid so baiekeer verdraai word en die mens se ongeregtigheid so dikwels seëvier, kan ons weet: God is by ons, sy verbondstrou is in en deur ons ellendes by ons.

Psalm 48: 1

7 Februarie

Genesis 40: 1-23

God gebruik mense

Terwyl Josef in die tronk was, het hy kennis gemaak met die skinker en die bakker van die koninklike hof. Wat vir hom na 'n hopelose situasie, 'n verleentheid daar in die tronk gelyk het, het deur dié kennismaking in 'n wonderlike geleentheid verander.

Enersyds het hy 'n instrument in die hand van God geword om dié twee se drome te kon uitleg en kon hy verklaar: *God ken julle drome se uitleg*. Want God het aan Josef die gawe gegee om die betekenis van die drome bekend te maak. Andersyds was Josef as 'n eenvoudige kneg, 'n doodgewone mens, instrument in die hand van God deurdat hy bemiddelaar tussen die farao en sy eie mense sou

wees om vir hulle brood te voorsien. So sou hulle nie vanweë die hongersnood vergaan nie.

Maar veel later sou uitkoms aan alle mense gebied word. God sou deur die Een wat mens geword het en onder mense kom woon het, baie meer red. Die Seun van God het die Middelaar tussen God en die mense geword om hulle te voed met die brood van die ewige lewe.

Ook u en ek moet van elke geleentheid in ons lewe gebruik maak om instrumente in God se hand te wees as draers van die goeie boodskap.

Gesang 222: 4

8 Februarie

Genesis 41: 1-16

By God is niks onmoontlik nie

Aan die einde van hoofstuk 40 lees ons dat die hoof van die skinkers van Josef vergeet het nadat hy uit die gevangenis vrygelaat en in sy pos heraangestel is.

Dit het vir Josef na 'n onmoontlikheid gelyk om bevry te word, maar dit het moontlik geword toe God dit so beskik het dat die farao ná twee jaar ook 'n droom gehad het. Self kon Josef nie die farao se drome uitleë nie. Die farao sou in sy onrustigheid moes bly voortleef omdat al die waarsêers en raadgevers nie in staat was om sy drome uit te lê nie. Maar Josef se antwoord in vers 16 bring duidelikheid: *Nie ek nie! God gee dié goeie antwoord vir u.* Deur sy jarelange beproewing toe hy verkoop en na Egipte weggevoer is en die tyd wat hy in die tronk was, kon hy alleen maar leer om te glo en te vertrou. God sou uiteindelik vir hom uitkoms bewerkstellig.

So word vir die mens in sy grootste nood, die sondenood, waar uitkoms na 'n onmoontlikheid gelyk het, uitkoms bewerkstellig deur Jesus Christus. Met die verskyning van die engel aan die skaapwagters in die Betlehemvelde hoor ons die blye klank: *...want kyk, ek bring vir julle 'n goeie tyding van groot blydschap wat vir die hele volk bestem is.*

Wat 'n wonderlike boodskap het daar nie vir die wêreld opgeklank nie!

Gesang 234: 1

9 Februarie

Genesis 45: 1-15

Vergeld nie kwaad met kwaad nie

Ná alles wat Josef deurgemaak het deurdat hy verkoop en na

Egipte weggevoer is, sou 'n mens kon dink dat hy nooit sy broers sou kon vergewe vir wat hulle aan hom gedoen het nie. Maar wanneer ons let op sy woorde teenoor sy broers: *Ek is Josef, en later weer: Kom na my toe! Ek is julle broer Josef*, bemerk ons geen haat of nyd teenoor sy broers ná al die vernedering wat hy moes verduur nie. Dit spreek eerder van vergewensgesindheid waardeur Josef ook erken dat God 'n doel met alles het.

Na al die miskenning en na-ywer wat hy beleef het, is dit 'n besondere houding wat Josef teenoor sy broers openbaar wanneer hy hom aan hulle bekendmaak en vir hulle kan sê: *...God het my voor julle uit gestuur om lewens te red.*

Vergewensgesindheid word in die lewens van 'n hele aantal figure in die Bybel geopenbaar. Die volmaakte voorbeeld van vergewensgesindheid leer ons by Jesus Christus. Só leer Hy ook in die Bergrede sy dissipels om teenoor mekaar 'n gesindheid van vergewing te openbaar.

Kan daar dan nog by ons enige haat en nyd teenoor ons broers wees? Laat ons steeds onthou wat ons so graag en so dikwels self bid: *Vergeef ons ons oortredinge soos ons ook dié vergewe wat teen ons oortree.*

Gesang 294

10 Februarie

Genesis 47: 1-10

Die dae van ons lewensjare

Dit was 'n heuglike oomblik in die lewe van Jakob en Josef toe hulle mekaar na vele jare weer kon omhels en Jakob gesê het: *Nou kan ek maar sterf.*

Ná hierdie ontmoeting het Josef sy vader aan die farao voorgestel wat hom verwonder het oor Jakob se ouderdom. Jakob se antwoord aan hom was: *Ek is nou al honderd en dertig jaar 'n vreemdeling hier op aarde. In vergelyking met dié van my voorvaders is dit maar min, en my lewensjare was vol swaarkry.*

Jakob het 'n hoë ouderdom bereik. Volgens hom was dit min in getal, maar vol teëspoed. Tog was God hom hierin ook genadig en naby. God het vir hom gesorg en hom gerig en gelei. En soos wat God Jakob se lewensjare vermenigvuldig het, so voeg Hy ook die dae en jare by ons lewe en sorg Hy vir ons onder alle omstandighede, in voor- en teëspoed.

Sal ons aan die einde van ons dae ook soos die psalmdigter kan getuig: *Die regverdiges sal sterk wees soos palmbome ... Selfs in hulle ouderdom sal hulle nog toeneem in krag* (Ps 92: 13, 15), sodat

ons ook kan getuig van God se liefde in Jesus Christus en van sy genade? En ons sal ook saam met die psalmdigter moet leer bid: *Leer ons ons dae so gebruik dat ons wysheid bekom* (Ps 90: 12).

Psalm 39: 3

11 Februarie

Genesis 47: 27-48: 21

'n Geestelike erfenis

Toe Jakob se einde nader gekom het, het hy van sy kinders afskeid geneem en Josef se twee seuns in die Naam van die Here geseën. Dit was die beste nalatenskap wat hy hulle kon bied — die seën van die Here. So 'n erfenis van geloof en vertroue in God is meer werd as enige aardse besitting.

Sy geloof word ook onderstreep deur die voorbeeld wat hy gestel het, soos dit in Hebreërs 11: 21 gestel word: *Omdat Jakob geglo het, het hy op sy sterfbed albei die seuns van Josef geseën en tot God gebid....*

Gelukkig is die kind wat so 'n erfenis van sy ouers kan ontvang deur sy opvoeding en die voorbeeld wat aan hom gestel word. So 'n kind is ryk. Maar hoe jammer is dit tog dat so baie ouers net werk vir dié dinge wat deur mot en roes verniel kan word en dit berg waar diewe kan inbreek en dit steel!

Wat het geword van die doopbelofte wat ouers afgelê het dat hulle hulle kinders, wat as erfgename van die ryk van God en sy verbond gedoop word, breedvoerig daarin sal onderrig?

God bly getrou aan sy woord. Die beloftes van Jesus Christus is ewig. Dit is ook die erfenis aan elke kind van God. Laat ons dit aanvaar en ook aan ons nageslag deurgee as 'n blywende geestelike erfenis.

Psalm 119: 4, 5

12 Februarie

Genesis 49

Die Heerser uit Juda

Nadat Jakob sy kleinseuns geseën het, het hy ook sy eie seuns byeengeroep om aan hulle mee te deel wat met hulle sal gebeur. Binne hierdie seëninge neem die woord van Jakob oor Juda 'n besondere plek in (verse 8-12). Hy sal altyd heers en regeer en die volke sal hulle aan die heerser onderwerp.

Uit die verre verlede het ons hier 'n voorsegging van die koms van 'n heerser oor die volke en sy koms sal gepaard gaan met geweldige vrugbaarheid en voorspoed. In vers 10 word die belofte uitgespreek

dat die heerskappy van Juda nie sal wyk voordat dit saamgesmelt het met die volmaakte heerskappy wat deur die Messias uitgeoefen sal word nie.

Christus is uit die stam van Juda. Aan Hom sal daar gehoorzaamheid betoon word. Aan Hom is alle mag in die hemel en op die aarde gegee en in die Naam van Jesus sal elke knie buig en uiteindelik elke tong bely dat Hy die Here is.

Psalms 45: 1-6

13 Februarie

Genesis 50: 22-26

Geloofsverwagting

Josef het net soos sy vaders, vasgehou aan die belofte van God dat hulle volk 'n vry land sou ontvang. Josef het te sterwe gekom voordat dit 'n werklikheid geword het, maar sy vaste vertroue in dié belofte word in Hebreërs 11: 22 bevestig: *Omdat Josef geglo het, het hy kort voor sy dood melding gemaak van die uittoeg van die Israeliete en opdrag gegee in verband met sy liggaam.* Hy wou in die beloofde land begrawe word, want hy het vas geglo dat God daardie land aan sy volk sou gee. Die dood was vir Josef nie die einde nie en daarom het hy sy broers laat sweer dat hulle sy liggaam sou saamneem na die beloofde land.

Met so 'n geloofsverwagting gaan u en ek ook die toekoms in, want die dood is nie die einde nie en hou geen verskrikking in nie. Daarvoor het Christus gesorg. Hy het nie alleen gesterf om die graf en die dood te oorwin nie, maar Hy het ook opgestaan om ons van ons eie opstanding te verseker sodat ons ook na ons ewige Vaderland kan gaan.

Gesang 40: 3

14 Februarie

Rut 1: 1-5

Menslike oplossings

Die boek Rut wat ons dié week behandel, begin met die verwysing na die hongersnood in die land as gevolg van die droogte. In ons eie land ken ons die hartseer gevolge van droogte. Elimelek (wat beteken: *My God is koning*), sy vrou Naomi en hulle twee seuns het die gevolge van die droogte probeer ontkom deur onder die droogte uit te trek na 'n vreemde land. Ons ken die uiteinde van hierdie poging. Naomi het armer teruggekeer. Trouens, met die afsterwe van haar man en twee seuns het sy alles verloor.

'n Weduwee was in daardie tyd die simbool van uiterste armoede

en ellende omdat sy alles verloor: haar beskermmer, haar sekuriteit, haar regs persoon wat namens haar moes optree by regspraak en haar broodwinner. En dit was alle weduwees se posisie. Maar wat dit vir Naomi nog erger gemaak het, is dat daar vir haar ook geen nageslag was nie. Daar was dus vir haar geen hoop of toekoms nie, wat haar uitsers kwesbaar en weerloos gelaat het.

In die Ou Testament is die droogte telkens die gevolg van die volk se verbondsbreuk en ongehoorsaamheid. Die oplossing vir hierdie probleem lê egter nie daarin om na beter weivelde te trek, of in menslike oplossings nie, maar in verbondstrou en gehoorsaamheid aan God.

Elke weduwee ken waarskynlik al die emosies en realiteite van alleen-wees. Elke mens het al op een of ander wyse met die realiteit van die dood te doen gehad. Ons kan dit nie ontkom deur te verhuis nie, maar alleen deur in Hom te glo wat eenmaal gesê het: *Wie in My glo, sal lewe, al sterwe hy ook* (Joh 11: 25).

Ons leer uit die aanhef van die verhaal van Rut dus dat vreugde en geluk en sekuriteit vir die toekoms nie daarin geleë is om dit na te jaag en die dorslandsimptome van ons aardse bestaan te probeer omseil nie. Vreugde, geluk en sekuriteit is daarin geleë dat ons gehoorsaam tot eer van God sal lewe waar ons woon en werk, met die gawes en middele tot ons beskikking.

Gesang 34: 1-6

15 Februarie

Rut 1: 6-16

U God is my God

Daar het vir Naomi niks anders oorgebly as om na haar vaderland terug te keer nie. Sy het gehoor dat die Here uitkoms vir sy volk gebring het en gereedgemaak om te trek. Sy het haar skoon dogters beveel om terug te gaan na hulle ouerhuise toe, want sy het hulle ook dít gegun wat sy vir haarself in haar bittere alleenheid wou toeëien. Hulle moes agterbly in hulle vaderland by hulle eie mense en gode. Vir 'n weduwee is dit 'n groot opoffering om haar vaderland en familie prys te gee en Naomi het dit nie van hulle verwag nie.

Rut het egter daarop aangedring om saam met haar skoonmoeder terug te gaan na Betlehem toe. Sy het 'n belydenis gedoen dat sy haar verbind aan die Verbondsgod: *...u God is my God...*

Naomi het as die verbitterde teruggekeer (Mara beteken bitter). Maar haar heil as weduwee asook Rut se heil het by die Verbondsgod gelê, want God is die beskermmer van die weduwees en die wese

en sou ook vir Naomi en Rut in sy bewaring neem. Hy het dit egter op 'n wyse gedoen wat Naomi en Rut nie in hulle hoogste verwagtinge voorsien het nie. Vir Rut het haar heil in die belydenis van die enigste God as haar God gelê. Van Orpa lees ons niks verder nie.

Vir elke mens wat vandag bereid is om die Drie-enige God te bely, ongeag van watter volk of nasie hy is, lê die heil daarin dat hy deel sal hê aan die opstanding en die lewe. Die kerk moet sy getuienis so uitlewe dat mense deur Woord en Gees oortuig sal word om te sê: Jou God is ook my God, jou Verlosser is ook myne, jou eindbestemming is ook myne - die Vaderhuis!

Gesang 28: 1, 3, 5, 6

16 Februarie

Rut 2: 1-8

God se voorsienigheid

Dit gebeur dikwels dat ons, wanneer ons in nood en beproewing verkeer, as 't ware aan God wil voorskryf hoe Hy ons behoort te help. Maar dan is dit ook dikwels só dat uitkoms uit heeltemal 'n ander oord kom as wat ons beplan of verwag het.

Dit was aan die begin van die graanoes toe Naomi en Rut in Betlehem gekom het. Hulle behoefte was oorlewing in die wye sin van die woord. Hulle moes eet. Hulle het geen kind of kraai gehad nie, en hulle het ook geen inkomste gehad nie. Rut is gedwing om graan te gaan optel op die graanlande waar goeos is. Volgens die voorskrifte en gebruike van daardie tyd (wat ons in Deuteronomium 24 en Levitikus 19 vind) is die armes toegelaat om are op die lande op te tel.

Dit is interessant dat sy nie deur Naomi na dié deel van die land gestuur is wat aan Boas behoort het nie, maar dat sy toevallig daar beland het. Miskien het Naomi al vergeet van hierdie familielid, of miskien was sy nie bewus van sy vermoëndheid en nabyheid ná al die jare in die vreemde nie. Die belangrike is dat God nie vergeet het nie. Deur dié gebeure het God in Naomi en Rut se behoefte voorsien deur Rut in ontmoeting te bring met Boas en hom gunstig te stem ten opsigte van hulle onmiddellike behoefte aan oorlewing.

So word weerlose en verganklike sondears ook deur God in ontmoeting gebring met hul Hoop en Verlosser, die afstammeling van Boas - Jesus Christus! Deur God se voorsienigheid het daar vir ons ook bevryding en verlossing gekom van die grootste nood van die mens, naamlik die sonde en die dood deur Jesus Christus ons Here.

Gesang 17: 1, 3

God se beskerming

Een van die grootste vrese by die weduwees en wese van die Bybelse tyd was dat hulle nie regverdig behandel sou word nie. Hulle is dan ook dikwels uitgebuit en selfs mishandel omdat hulle nie 'n man gehad het om hulle regspraak te behartig nie.

Wanneer Rut op die graanveld tussen al die graansnyers are optel, is die moontlikheid ook nie uitgesluit dat sy afgepers of aangerand kan word nie. Naas die stryd wat hulle teen hongerte moes voer, was die tweede intense behoefte by elke weduwee van daardie tyd om tog net 'n manspersoon te kon hê om haar te beskerm en as dit nodig sou wees, haar regspraak met gesag te behartig. Boas tree in ons Skrifgedeelte na vore as die beskermheer van die Moabitiese weduwee. Hy het die mans aangesê om haar met rus te laat. In plaas van uitbuiting van die weduwee, is die snyers deur Boas beveel om doelbewus meer are op die grond te laat val as normaalweg. As beweegrede vir sy optrede sê Boas dat hy gehoor het van die barmhartigheid wat sy aan haar skoonmoeder bewys het. Hy het waardering daarvoor dat sy haar lot by dié van haar skoonmoeder gewerp het, want dit moes groot opofferings van haar gevra het. Soos Abraham, die vader van al die gelowiges, het sy haar bekende omgewing en familie agtergelaat en na die vreemde getrek. So het sy haar reeds as 'n dogter van Abraham getoon en deel sy reeds in die seën, voorsienigheid en beskerming van God.

Eintlik is dit God self wat die regspraak van die weduwees en wese behartig. Meer nog, God tree vir elke mens in deur sy enigste Seun, Jesus Christus as offer in ons plek te gee. Hy het ons weerloses se regspraak gewen deur die Satan en die dood te oorwin. Nou is ons nie meer wees nie, maar kinders van God. Laat die motief vir ons barmhartigheid altyd gegrond wees in God se barmhartigheid en beskerming aan ons en nie uit jammerte of ander humanistiese oorwegings nie.

Psalm 31: 1, 5

Van Losser na Verlosser!

Met die moontlikheid van die lossingsreg in gedagte, het Naomi se leëwêreld skielik weer verbreed. Na haar terugkeer was sy verbittert en het sy net aan haar eie ellende en smart gedink. Haar lewe

is in 'n groot mate oorheers deur selfsug en selfbejammering. Maar deur God se barmhartigheid het daar nou vir haar 'n nuwe horison oopgegaan. Sy het Rut se belange op die hart gedra, want dit was haar verantwoordelikheid om vir Rut 'n heenkome te soek. Die lossingsreg en swaershuwelik kon vir Rut die toekoms ontsluit.

Ons lees in Levitikus 25 van die lossingsreg. Die naaste bloedverwant moes verhoed dat die familie se eiendom in vreemde hande val deur dit te koop. Hy moes instaan vir die familielid wat nie daartoe in staat is nie. Die swaershuwelik weer, het bepaal dat die naaste bloedverwant met Rut moes trou, sodat die kinders uit so 'n huwelik die geslag van Elimelek kon laat voortleef.

So verbreed God ook ons horison deur te verhoed dat ons die Satan se eiendom word. Hy het vir ons die Losser of Verlosser, Jesus Christus gestuur om in ons plek te betaal. So het Hy ons weer erfgename van God gemaak. Toe die nuwe horison vir Naomi oopgegaan het, was sy bekommerd oor haar medemens, oor Rut. Omdat ons Verlosser vir ons nuwe horisonne geopen het, moet ons nie in ons kortsigtigheid net aan onself dink nie, maar ook bekommerd wees oor ander wat nog nie die Verlosser ontmoet het nie.

Gesang 130: 1, 3

19 Februarie

Rut 4: 1-12

Te veel gevra...?

In Rut se geval was die groot probleem met die lossingsreg dat daar eintlik 'n ander lossers was wat nader familie as Boas was. Die spanning bou op, want sê nou net die lossers sou bereid wees om sy verpligting na te kom volgens die wet? Boas sou dalk 'n oneerlike weg kon gekies het om die lossingsreg in sy skoot te laat val. Maar getrou aan sy geaardheid, het hy die voorskrifte van die wet vol hoop en vertroue nagekom. Die wettige lossers was bereid om Naomi se grond te koop, maar toe hy hoor dat hy terselfdertyd die vreemde Moabitiese weduwee, Rut, sou kry met al die implikasies wat dit vir sy eie familie sou inhou, was dit te veel van hom gevra en het hy afstand van sy lossingsreg gedoen. Dit het Boas in staat gestel om voor die getuies op die gebruikelike wyse as lossers op te tree. Hy was daartoe bereid en dit was nie te veel van hom gevra nie.

So het God vir Boas deur sy keuse vir die waarheid en gehoorsaamheid die oplossing gegee wat hy verlang het. Deur God se toetrede bevestig Hy dat Hy self eintlik die regter vir die weduwees is, selfs vir die toegewyde volksvreemde Moabitiese vrou. So het daar 'n nuwe verhouding tussen Rut en Boas tot stand gekom, 'n huwe-

liksverhouding wat sekuriteit vir albei die weerlose vroue gebied het.

In daardie selfde omgewing by Betlehem is ons Verlosser gebore. Uit vrye wil het Hy as ons lossen opgetree. Al het dit sy lewe gekos, was Hy gehoorsaam aan sy Vader tot die einde toe. Danksy God se bemoeienis met ons in Jesus Christus, is ons nou ook verlostes, sy bruid. Deur sy toetrede plaas Hy ons in 'n nuwe (huweliks)verhouding met die hemelse Bruidegom. In hierdie verhouding is weerlose mense se sekuriteit vir die ewige toekoms opgesluit. Is dit te veel gevra om in toewyding aan Hom en tot sy eer te lewe?

Gesang 198: 1, 2

20 Februarie

Rut 1: 1-5; 4: 13-17

My God is koning!

Die verhaal begin met die droewige gebeure en menslike pogings om die swaarkry met sy noodlottige gevolge te vermy, maar dit eindig op 'n hoogtepunt ná God se toetrede. Met Elimelek, wat beteken *my God is koning*, en sy twee seuns se dood, sou sy hele geslag uitgewis gewees het, maar deur God se toetrede is dit verhoed. Daardeur is die bitterheid uit Naomi se lewe geweer en het daar weer vreugde en vrede in haar lewe gekom. Wanneer Obed gebore word, fokus die verhaal weer op Naomi en eindig dit soos dit begin het, met Naomi. Naomi het die seuntjie as haar eie aangeneem en vertroetel. Elimelek se geslag is herstel, want 'n nageslag is vir Naomi gebore (vers 17) en die lof kom Hom alleen toe. Wat vir buitestanders blote toeval blyk te wees, is vir Naomi die voorsienigheid van die getroue God. Die naam, Elimelek is gepas: *My God is (steeds) koning!*

Dit is die naam wat elkeen in 'n oomblik van beproewing en nood kan onthou. God het nie net in die lewe van Rut ingegryp om vir Naomi 'n nageslag te laat toekom nie. Hy het ook in die geskiedenis van die wêreld ingegryp en die droewige gevolge van die sondeval weggenem. Deur Jesus se tussenkoms is die wêreld weer herskape. Ook my lewensverhaal as gelowige het 'n gelukkige einde. Daarom moet ons volhard in die geloof. Hy is die alfa en die omega, die begin en die einde. Ons tye is in sy hande en ons berus daarin dat Hy die beste weet. Hy lei ons nooit waar sy genade ons nie kan oorkoepel nie. Waarlik, *my God is koning!*

Gesang 183: 1, 3

21 Februarie

Prediker 1: 1-18

Hoe moet ek die boek Prediker verstaan?

As 'n mens die boek Prediker baie oppervlakkig lees, kan jy maklik redeneer dat 'n Christen, 'n gelowige van die Nuwe-Testamentiese era hom nie met die inhoud van dié boek kan vereenselwig nie en dat die Prediker nie vir my as gelowige 'n boodskap het nie, want op alles lewer hy kritiek! Hy bevraagteken die sin van die mens se lewe en alles wat die mens doen en wat met die mens gebeur! Alles is vir die Prediker so donker, onverklaarbaar en sinloos en hy beskouw dit as 'n gejaag na wind! Het sy boek dan vir ons in 1993 nog 'n boodskap?

As die boek Prediker indringend nagegaan en deeglik bestudeer word, word dit baie gou duidelik dat die boek beslis 'n plek in die Bybel verdien en dat dit 'n baie belangrike boodskap vir elkeen van ons inhou!

Die boek Prediker is nie deur koning Salomo geskryf soos 'n mens moontlik uit vers 1 en 12 kan aflei nie. Die Prediker was waarskynlik 'n wysheidsleraar uit die middel van die 3de eeu voor Christus. Dit het destyds algemeen voorgekom dat 'n wysheidsleraar sy gedigte, spreuke en wysheidsleringe in die mond van 'n bekende koning gelê het om sodoende gesag daaraan te verleen. En omdat koning Salomo die wyse koning by uitnemendheid was, het die Prediker met sy inleiding die indruk geskep dat sy boek van koning Salomo afkomstig is.

Die boek Prediker bestaan uit kort en lang gedigte met dieselfde hoofgedagte: die sinloosheid van die mens se lewe los van en sonder God. By die mens self is geen heil te vind nie. Die mens het 'n middeelaar nodig. En Hy het uiteindelik gekom: Jesus Christus, die Seun van God.

Gesang 194: 1, 3

22 Februarie

Prediker 2: 1-26

Allerlei proefnemings met negatiewe en onbevredigende resultate

As ons hierdie gedeelte van die boek Prediker aandagtig lees, kom ons deeglik onder die indruk daarvan dat die skrywer baie indringend na die lewe en die baie vraagstukke van die lewe gekyk het. In sy ernstige soeke na die diepere sin van die lewe, het hy omtrent

alles denkbaar ondersoek en beproef - selfs dié dinge wat net 'n dwaas gewoonlik doen! Hy het homself aan plesier en wyn oorgegee. Hy het groot ondernemings in die boubedryf en op die terrein van die landbou aangepak. Hy het uiterste moeite gedoen om sy besittings te vermeerder en sy skatte uit te brei en was ryker en magtiger as almal voor hom in Jerusalem.

Na al sy proefnemings en ondersoeke het hy diep en ernstig nagedink oor alles en sy bevinding was uiters negatief en onbevredigend! Hy het tot die ontdekking gekom dat al die moeite en inspanning wat deel van elke mens se lewe is, geen sin of betekenis het nie.

Die proefnemings en ondersoeke van die Prediker het één ding duidelik aan die lig gebring: die sinloosheid van die mens se lewe sonder God. Maar ons het nou vir God in Christus leer ken en Christus het ware sin en betekenis in ons lewens gebring. Hy het ons geleer, onder andere in die gelykenis van die ryk dwaas (Luk 12: 13-21) en in sy Bergprediking (Matt 6: 19-34), dat ons nie in hierdie lewe dié dinge moet najaag wat leeg, sinloos en onbevredigend is nie. (Lees ook Jesaja 55: 1 en 2.) Hy het vir ons hierdie uiters belangrike ding geleer: *Beywer julle allereers vir die koninkryk van God en vir die wil van God, dan sal Hy julle ook al hierdie dinge gee.*

Gesang 302: 2, 3

23 Februarie

Prediker 3: 1-17

Die tyd bring ons in verskillende situasies

Die eerste nege verse van Prediker 3 handel daaroor dat daar 'n tyd of geleentheid vir elke saak onder die hemel is en hierdie gedeelte is aan die meeste van ons goed bekend. Dit is inderdaad ook een van die mooiste en kunstigste stukke poësie in die Bybel.

Hierdie gedeelte word egter dikwels verkeerd verstaan. Die Prediker wil nie hiermee aan die mens voorskryf wat hy behoort te doen nie! Nee, hy beskryf gewoonweg die werklikheid soos hy dit waargeneem het tydens sy navorsing. Daar is 'n tyd of geleentheid vir vreugde of droefheid, voorspoed of teenspoed, lig of donkerte in die mens se lewe en hy kan dit op geen wyse ontduik of voorkom nie. Dit word deur God op die mens se pad beskik en meestal kan die mens nie die doel en diepere betekenis daarvan begryp nie.

Die enigste antwoord wat die Prediker gevind het en die konklusie waartoe hy gekom het, is dat die mens vrolik moet wees en die goeie van die lewe moet geniet, want spoedig is dit dalk verby! Gelukkig het ons as gelowiges in die Nuwe-Testamentiese era 'n baie beter en

werklik bevredigende antwoord op dié probleem. Deur die verlossingswerk van Jesus Christus het God aan ons geopenbaar dat Hy ons liefhet en dat ons lewens nie aan een of ander noodlotsmag uitgelewer is nie. Daarom skryf Paulus: *Ons weet dat God alles ten goede laat meewerk vir die wat Hom liefhet, die wat volgens sy besluit geroep is* (Rom 8: 28). En omdat ons lewe in God se hand is, moet ons alles wat oor ons kom, in geloof en met dankbaarheid aanvaar. Ons moet ook ag gee op Paulus se oproep in Efesiërs 5: 16: *Maak die beste gebruik van elke geleentheid, want ons lewe in 'n goddelose tyd.*

Gesang 225: 2, 3

24 Februarie

Prediker 4: 1-16

Arbeid en inspanning sonder Christus is waardeloos

Die Prediker het al die moeite, inspanning en arbeid van die mens deur 'n vergrootglas bekyk. Hy het waargeneem dat mense baie moeilik 'n balans in hulle arbeid kan handhaaf! Hy het in sy navor-sing gevind dat daar mense is wat deur 'n ongesonde ambisie gedryf word. Hulle wil ten alle koste sukses behaal en in die proses benadeel hulle hulleself sowel as ander mense. In skerpe kontras hiermee staan 'n ander dwaasheid, naamlik dié van mense wat te lui is om te werk. Deur hulle onverantwoordelike luiheid bewerk hulle hulle eie ondergang.

Die Prediker het egter ook nog 'n ander groot ellende op die arbeidsterrein van die mens raakgesien. Dit is naamlik dié mense wat geen kind of kraai het nie, maar met eindelose inspanning en moeite arbei om groter rykdom te bekom. Dit loop uiteindelik ook op niks uit nie! Die arbeid van die mens is dus vir die Prediker sinloos en 'n gejaag na wind, hetsy hy deur sy ambisie verteer word, of deur luiheid in armoede verval, of slapelose nagte het ter wille van groter rykdom.

Die apostel Paulus oordeel egter heeltemal anders oor die mens se arbeid. Vir hom is arbeid 'n positiewe saak, veral as dit in diens van die evangelie van Jesus Christus verrig word.

Christus se herskeppende vernuwing het ook die gelowige se arbeid in 'n nuwe lig geplaas! Die gelowige doen sy alledaagse werk en sy werk in diens van die evangelie vanuit die geloof, uit dankbaarheid en tot eer van God en in groot verantwoordelikheid. Die inspanning, moeite en arbeid van die mens wat in God glo, is nooit waardeloos of sinloos nie. (Lees 1 Korintiërs 15: 58 en 2 Tessalonisense 3: 7-8.)

Psalms 128: 1, 3

25 Februarie

Prediker 4: 17-5: 8

God is nie ver nie, maar naby

Nêrens in die boek Prediker word dit duideliker gestel nie as juis in hierdie gedeelte dat daar vir die Prediker 'n groot kloof tussen God en die mens bestaan. God is ver en verwyder. Hy is 'n geweldige mag vir wie die mens ontsag moet hê (vgl Pred 5: 1). En omdat dit só is, rig hy 'n ernstige waarskuwing tot sy lesers ten opsigte van drie sake.

In die eerste plek moet hulle baie versigtig wees as hulle na die tempel gaan om offers te bring, want verkeerde optrede kan vir hulle nadele inhou. As hulle dus aan die erediens deelneem, is dit beter om swygend te luister.

Die tweede saak het betrekking op die gebed. Hulle moet nie so haastig wees om met God te praat nie en hulle woorde moet so min as moontlik wees, want God is hoog en verhewe en hulle is klein en nietig.

In die derde plek moet hulle nie ligsinnig wees en maklik 'n gelofte aan God doen nie. 'n Gelofte moet ten alle koste betaal word, anders kan dit vir hulle groot ellende en skade inhou.

Die groot kloof tussen God en die mens is deur Jesus Christus oorbrug. God is nie meer ver van ons verwyder, maar baie naby ons.

Ons hoef ook nie meer offers te bring nie en ons kan direk met ons hemelse Vader praat en so dikwels as wat ons wil. Paulus sê: *Bid gedurig* (1 Tess 5: 17). Deur sy Heilige Gees help Hy ons ook om ons beloftes aan Hom uit te voer en na te kom. Kom u u beloftes na?

Psalm 116: 1, 7, 8

26 Februarie

Prediker 5: 9-6: 9

Sonder Christus is rykdom en besittings waardeloos

As daar een lewensterrein is wat die Prediker indringend ondersoek het, is dit die mens se inspanning en moeite om besittings bymekaar te maak en rykdom te verkry. In hierdie gedeelte van sy boek raak hy verskillende aspekte aan waardeur hy telkens die waardeloosheid van rykdom beskryf - soms op die mees krasse wyse (vgl Pred 6: 3-5).

Die Prediker vind die najaging van rykdom nutteloos en sinloos omdat dit geen standhoudende bevrediging bring nie. Rykdom is

soos 'n onversadigbare honger wat die eienaar daarvan verslaaf en uiteindelik gierigheid in die hand werk. Rykdom kan ook nie sekuriteit verseker nie omdat dit maklik verloor kan word deur terugslae en rampe. Rykdom bring vir die besitter ook slapeloosheid mee. Die groot tragedie van rykdom is dat die besitter daarvan dit baiekeer nie kan geniet nie as gevolg van allerlei moeilikhede (siekte, ens). En as die dood kom, het dit vir hom geen waarde nie omdat hy niks daarvan kan saamneem nie.

Jesus Christus het ons geleer dat daar dinge is wat baie belangriker as besittings en groot rykdom is. Ons moet nie vir ons aardse skatte bymekaarmaak nie, maar hemelse skatte (Matt 6: 19 e v). Die mens sal ook nie van brood alleen lewe nie, maar van elke woord wat uit die mond van God kom (Matt 4: 4). Paulus waarsku ook dat 'n gierigaard nie deel aan die koninkryk van God sal hê nie (Ef 5: 3 en 5).

Rykdom hoef egter nie waardeloos te wees en tot nadeel van sy besitter te strek nie. As die besitter God as die gewer daarvan erken en dit in diens van God aanwend, is dit nie meer 'n vloek vir hom nie, maar 'n seën (vgl Pred 6: 17-19 en Luk 19: 1-10).

Gesang 29: 2, 3

27 Februarie

Prediker 7: 1-14

Die dood het nie die laaste sê oor my lewe nie

Die Prediker het in sy soeke na die sin en waarde van die mens se lewe, baie negatiewe en teleurstellende dinge ontdek. Die lewe is vol allerlei onsekerhede. Daar is absoluut niks waarvan jy seker kan wees nie, behalwe die dood! *Elkeen wat lewe, moet ter harte neem wat die uiteinde van die mens is* (vers 2).

Vir die Prediker is die dood verkiesliker bo die lewe omdat daar niks goeds in die lewe gebeur nie. Die Prediker het geen hoop op 'n lewe ná die dood gekoester nie. En die enigste voordeel van die dood bo die lewe is dat die dooies geen deel het aan die moeitevolle en vrugtelose gejaag na wind wat gedurende die mens se lewe plaasvind nie.

Die mens se lewe is vir die Prediker sinloos omdat daar soveel onbeantwoorde vrae en onoplosbare probleme is en omdat elke mens die laaste seëvierende vyand tegemoetgaan, naamlik die dood!

Hoe graag sou die Prediker nie die Vors van die lewe, Jesus Christus, wou geken het nie! Hoe anders sou die inhoud van sy gedigte nie gewees het nie!

Jesus Christus het met sy kruisdood en opstanding die laaste

groot vyand van die mens oorwin (1 Kor 15: 26). Daarom kon Paulus skryf: *Die dood is vernietig, die oorwinning is behaal. Dood, waar is jou oorwinning? Dood, waar is jou angel?* (1 Kor 15: 54 en 55). Die dood het nie meer die laaste sê oor ons lewens nie! In en deur Jesus Christus is ons op pad na die ewige lewe! ...*ons dank God dat Hy aan ons die oorwinning gee deur ons Here Jesus Christus* (1 Kor 15: 57).

Gesang 180: 1, 4

28 Februarie

Prediker 8

Wysheid is om God te dien

Gelowiges soek baie keer na verklarings vir dinge wat met hulle gebeur het. Jy vra jouself af waarom dit gebeur het, of hoekom dit met jou gebeur het. Jy wonder hoe dit by jou lewenspatroon inpas? Maar hoe meer 'n mens daaroor nadink en redeneer, hoe meer raak jy vasgevang in 'n doolhof waarin jy meer vrae as antwoorde het.

In Prediker 8 worstel die Prediker met soortgelyke vrae. Hy vra homself af: *Wie het werklik wysheid? Wie kan verklaar wat gebeur?*

In verse 1-8 wissel die Prediker 'n aantal gedagtes rondom menslike beskikking. Hy het waargeneem dat daar sekere dinge is waaroor 'n mens beheer het as jy volgens die heersende reëls van die dag handel, maar daar is ook dinge waaroor jy geen beheer het nie. In verse 9-17 vra die Prediker of 'n slegte daad sy dader benadeel, want die sondaar leef nogtans lank. Maar sal dit altyd met hulle goed gaan?

Die Prediker hou onwrikbaar vas aan dié geloofsoortuiging: ...*met die vromes wat vir God dien, sal dit goed gaan; met die goddelose wat nie vir God dien nie, sal dit nie goed gaan nie.* Ondervinding het hom geleer dat die lot van die regverdiges en die goddeloses soms in direkte kontras met hulle dade is. Die mens is nie in staat om al die dinge wat in die wêreld gebeur, te begryp nie. Maar die wysheid wat God ons skenk deur die Heilige Gees, lei ons tot die besef dat ons sondaars is wat die dood verdien. Maar deur die genade van God in Jesus Christus is ek van my sonde verlos en ek moet my lewe as dankoffer aan die Here wy.

As ek tot dié oortuiging gekom het, het ek wysheid. Dan sal ek elke geleentheid wat hom voordoën, gebruik om God in voor- en teëspoed te verheerlik.

Gesang 67: 3

Ware blydschap en vreugde

Hoe morbied kan ons nie by tye raak nie! Dan sien ons alles rondom ons as troosteloos en sinloos.

Wanneer ons die Skrifgedeelte lees, bemerk ons eweneens iets van hierdie lewensuitkyk, naamlik dat alles vir die Prediker sinloos is. Die toon in hierdie verse is negatief en neerdrukkend. Die mens leef in die duister oor dit wat voorlê. Al wat hy weet, is dat die dood almal tref en dat alles in die wêreld deur toeval bepaal word. Wat 'n morbiede lewensuitkyk!

Hoe positief en totaal anders klink Paulus as hy dit in 1 Korintiërs 15: 58 uitjubel: *Daarom, liewe broers, wees standvastig, onwankelbaar, altyd oorvloedig in die werk van die Here, omdat julle weet dat julle inspanning in diens van die Here nie tevergeefs is nie.*

Paulus beleef blydschap en vreugde te midde van swaarkry en beproewing omdat hy weet wat die eindbestemming van sy aardse reis gaan wees: die Vaderhuis met baie woonplek! Die sondemag wat hom van die Vaderhuis geskei het, is oorwin deur Jesus Christus. En deur die geloof in Christus kry hy deel aan die hemelse heerlijkheid.

Kom ons maak erns met ons geloof in Christus! Dan sal ons nie in troosteloosheid verval en sonder hoop wees nie, maar sal ons standvastig, onwankelbaar en altyd oorvloedig in die werk van die Here wees.

Gesang 28: 1, 7

God is wysheid

In ons gelese gedeelte vertel die Prediker van 'n stukkie wysheid wat hy in hierdie wêreld gesien het. Daar was 'n klein stadjie met min mense wat deur 'n magtige koning aangeval is. Hy het die stad beleër en van die oorlogstaktiek van daardie tyd gebruik gemaak om die probleme van ommuring of ligging te oorkom.

Maar daar is 'n onverwagse wending. 'n Arm man met baie wysheid het tot die stad se redding gekom. Met sy woorde van wysheid het hy die koning oorreed om nie die stad aan te val nie.

Woorde van wysheid vind wel soms aanklank by mense. Maar een misstap of fout kan baie wat goed is, bederf en sukses kan in mislukking verander. Ook wyse mense kan verkeerde dinge sê en doen.

Hierdie wysheid waarvan die Prediker praat, is verteenwoordigend van ons menslike wysheid, want dit is feilbaar en kan misluk. Daar is net Een wat waarlik wys is, naamlik God. Deur sy wysheid het Hy ons deur sy Seun Jesus Christus losgekoop van die sondemag en dood.

Tereg sê Paulus in 1 Korintiërs 1: 24: *...maar vir dié wat deur God geroep is, Jode sowel as Grieke, is Christus die krag van God en die wysheid van God.* Laat ons daarom saam met Paulus getuig: *Dié wat wil roem, moet in die Here roem.*

Gesang 13: 1

3 Maart

Prediker 10: 16-20

Ons daaglikse brood

In ons gelese gedeelte skryf die Prediker oor die materiële dinge wat nodig is vir ons bestaan. Hy sien in dat die verkryging van hierdie middele aan baie faktore onderhewig is.

Hy begin deur te sê dat die welstand van 'n land afhang van die tipe koning wat die land regeer en van die optrede van die amptenare van die land. As 'n koning uit die slawestand kom, tree hy sonder werklike gesag op, terwyl 'n erkende leierfiguur vir homself kan besluit. Verder is die keuse van die regte tyd en die wyse waarop die amptenary feesvier, van groot belang. Harde en deeglike werk is ook belangrik. Maar om die lewe te kan geniet, moet daar voldoende geld beskikbaar wees. Ten slotte roep die Prediker die onderdane op om hulle aan die gesag van die koning te onderwerp.

Hoeveel kommer en sorge het ons nie ook al ervaar met betrekking tot die verkryging van materiële dinge nie. Soms wentel ons hele bestaan rondom die verkryging daarvan om ons sodoende in staat te stel om 'n sekere lewenstandaard te kan handhaaf.

Maar diegene wat getrou hulle daaglikse werk doen en opreg bid, *Gee ons vandag ons daaglikse brood, kan vanuit dié sekerheid leef: As God die gras van die veld, wat vandag nog daar is en môre in die vuur gegooi word, so mooi maak, hoeveel te meer sal Hy julle versorg, julle kleingelowiges.*

Gesang 294

4 Maart

Prediker 11: 1-6

Werp jou brood op die water

Ons moet ons Godgegewe opdrag, om te werk, uitvoer, selfs al is die uitkoms van ons arbeid onseker. Die Prediker sê: *Werp jou brood*

op die water, eendag kry jy dit terug. Dit impliseer dat koring wat in modderwater in 'n akker gegooi word in plaas daarvan om brood daarmee te bak, later wel 'n oes sal oplewer, en dan kry jy dit terug.

Maar die Prediker sê ons moet ook verantwoordelik te werk gaan omdat daar in die natuur 'n sekere wetmatigheid is en dit mag dalk vir ons teëspoed inhou. Dit is vir ons onbegryplik en gaan die menslike verstand te bowe omdat dit die werke van God is. Ten spyte daarvan moet ons hard werk en alles na die beste van ons vermoë doen en dit aan God oorlaat, want oor die sukses of mislukking van die oes het die mens geen beheer nie, God bepaal die grootte daarvan.

Dit is woorde van wysheid van die Prediker wat tot ons resultaatgerigte mensdom spreek. Alvorens ons ons hande uitsteek om te werk, wil ons eers die versekering hê dat ons arbeid vir ons lonend sal wees. Maar die Bybel het 'n ander boodskap: Ons moet werk en God sal in sy alwysheid sorg vir hoeveel Hy ag vir ons nodig mag wees.

Om ons vir die koninkryk van God te beywer, is immers die belangrikste. Laat ons ons daarom eerstens daarvoor beywer!

Psalm 128: 1

5 Maart

Prediker 11: 7-12:8

Ons enigste troos

Die Prediker was 'n man van wysheid wat baie nagedink en nagevors het. In ons gelese gedeelte maak hy die volgende uitspraak: *Jy wat jonk is, moet vreugde vind in jou jeug en jou jong dae ten volle geniet.* Dit wil byna voorkom asof die morbidie Prediker 'n ligpunt sien, maar dan sê hy net daarna: *Ook die jeug en die jonkheid kom tot niks.*

In hoofstuk 12 beskryf hy in beeldspraak hoedat die liggaam stelselmatig afgetakel word totdat die mens uiteindelik sterf. So word die lewensgang van die mens voltooi. God as Skepper gee die lewe en aan die einde neem Hy dit weer, of soos dit deur die Prediker gestel word: *...die tyd wanneer die stof na die aarde toe terugkeer soos dit was, en die gees na God terugkeer wat dit gegee het.* Oor 'n nadoodse hoop lig die Prediker ons nie in nie, maar beskryf slegs die kringloop van die lewe.

Hoe morbid is die Prediker se gedagtes oor die lewe van die mens nie! Hoe hard het die Prediker nie uitgeroep na 'n Middelaar om ons te kom verlos van die sondemag en dood nie. Op die bestemde tyd het God geantwoord op die noodkreet van die Prediker toe Jesus

Christus na die aarde gekom het om in ons plek te sterf en só weer sin en betekenis aan ons lewe te gee.

Vraag 1 van die Heidelbergse Kategismus verwoord die troos van die Nuwe-Testamentiese gelowige baie goed na aanleiding van die vraag: *Wat is jou enigste troos in lewe en in sterwe?* Die antwoord lui so: *Dat ek met liggaam en siel in lewe en in sterwe nie aan myself nie, maar aan my getroue Verlosser, Jesus Christus behoort. Hy het met sy kosbare bloed vir al my sondes ten volle betaal en my uit alle heerskappy van die duiwel verlos. Hy bewaar my op so 'n wyse dat, sonder die wil van my hemelse Vader, geen haar van my kop kan val nie. Alles moet inderdaad tot my saligheid dien. Daarom verseker Hy my ook deur sy Heilige Gees van die ewige lewe en maak Hy my van harte gewillig en bereid om voortaan vir Hom te lewe.*

Gesang 192: 1

6 Maart

Prediker 12: 9-14

Dien God

In die laaste paar verse van Prediker word alles saamgevat met dié wyse woorde: *Dien God en gehoorsaam sy gebooië*. Die Nuwe-Testamentiese gelowige leef vanuit die oorwinnende genade van God in Jesus Christus en hy weet dat sy lewe nie aan homself behoort nie, maar aan sy Verlosser, Jesus Christus. En uit dankbaarheid sal hy God dien met alles wat hy is en waaroor hy beskik. Daar is geen einde aan sy offers vir God nie. In die erediens betuig hy sy dankbaarheid deur na God se Woord te luister en met gebed en sang daarop te antwoord. Geen inspanning is vir hom te groot om toe te neem in kennis van die verborgenhede van die Godsryk nie. Hy sal God ook verheerlik met die eersteling uit sy inkomste deur uit dankbaarheid aan Hom te gee wat Hom toekom.

Hy sal 'n lewe van dankbaarheid lei wat vir almal sigbaar sal wees. Terwyl hy tussen ander mense lewe en werk, sal sy gedrag en optrede daarvan getuig dat sy lewe aan die Here behoort. Die beginsels wat in die Heilige Skrif vervat is, is vir die gelowige nie maar net ideale nie, want hy sal hom daarop toelê om dit toe te pas en daadwerklik uit te leef met woord en daad.

Die gelowige leef in die wete dat wanneer hy die wedloop voltooi het, dit nie gaan om die einde van die stryd teen die sonde, of die stryd om die daaglikse brood te verdien, of die stryd teen die onreg wat beëindig word nie. Hy weet dat hy aan die einde van die tyd die kroon van geregtigheid sal ontvang en dat hy as verheerlikte sal lewe om God te verheerlik. Dan sal hy die liefde van God in

volkomenheid ervaar en daardie lewe sal tot in ewigheid duur.

Gesang 190: 1-5

7 Maart

Matteus 13: 1-9

Die saaiër

'n Saaier is 'n mens wat sy werk met hoop en verwagting doen; sy hoop is op die toekoms gerig. Is u ook 'n saaiër van God se Woord wat die toekoms met hoop en verwagting tegemoetgaan en wag op die koninkryk van God?

Deur hierdie gelykenis wil Christus dit tuisbring dat die Woord gesaai is en steeds gesaai word. Die feit dat u hierdie gedeelte lees, bevestig dat God ook in u lewe gesaai het en steeds saai, want God saai juis waar ons met sy Woord besig is. God se Woord word gesaai in die erediens, die kategeese en deur Bybelstudie te doen, of net gewoon met mekaar oor die Woord van God te praat.

Maar as God gesaai het, vra Hy van ons wat die Woord gehoor het en dit glo, om ook saaiers te word. Ons moet hierdie Woord as 'n blye evangelie die wêreld indra tot verlossing van elkeen wat dit hoor en glo.

Saai ons nog die Woord of het ons moedeloos geword omdat die reaksie, die vrugte, nie altyd sigbaar is nie. Paulus sê in 1 Korintiërs 3: 6 dat hy geplant het, dat Apollos natgegooi het, maar dat dit God is wat laat groei. Kom ons doen dus ons werk met ywer, sonder ver-skonings. Kom ons saai en maak nat en laat dit aan God oor. Hy sal op sy tyd, deur die werking van sy Gees, dit laat groei.

Gesang 167: 1, 2

8 Maart

Matteus 13: 18-23

Wat word van die Woord wat ons hoor?

Die gelykenis van die saaiër wat saai, is God se Woord wat in ons lewens gesaai word, maar wat word van daardie Woord? Hoe dikwels val dit op die pad waar die voëls dit oppik? Ons hoor die Woord, maar dit vind geen inslag in ons lewens nie. Ons laat die Woord nie toe om vernuwend op ons in te werk nie.

Hoe dikwels val die saad op klipbanke waar daar min grond is? Ons hoor die Woord en aanvaar dit met blydskap, maar gou is dit weer vergete. Al ons goeie voornemens om na die eise van God se Woord te leef, is vergete en daar bly net verdroogde stoppels oor.

Hoe dikwels val die saad tussen die onkruid? Ons hoor die Woord, maar daar is te veel ander dinge waaraan eers aandag gegee moet

word. Bekommernis oor rykdom en ander versoekinge op die lewenspad word die belangrikste; belangriker as die eise van God se Woord wat dit vir ons onmoontlik maak om vrugte te dra wat by kinders van God hoort.

Hoe dikwels val die saad in goeie grond en dra vrugte? Dit is wat God wil hê met sy Woord in ons lewens moet gebeur. Ons lewens moet daarvan getuig dat Christus deur sy Woord ons lewens regeer.

Gesang 305: 1, 2

9 Maart

Matteus 13: 24-30; 36-43

Wie ore het, moet luister

Die gelowige mag soms voel dat God se geduld onbegryplik is. Veral wanneer mense sy gebooië willens en wetens oortree en die straf uitbly, mag hierdie vraag by ons opkom.

Die feit van die gelykenis is dat daar naas die goeie saad wat gesaai word, ook die onkruid is. Dit is die Bose se aandeel, want hy het ook nog 'n rol te speel in die wêreld. En dit irriteer ons soms. Ons wil die onkruid gaan uittrek. Ons wil dit met wortel en tak uitroei en die kerk en die wêreld suiwer van elkeen wat nie goeie vrugte dra nie.

Maar Christus se antwoord is dat dit nog nie tyd is nie en dat dit ook nie ons werk is nie. Ons is die ligdraers en die sout van die aarde. God self sal oordeel, en die oordeel is seker. God sal verseker op sy tyd oordeel. En diegene wat dit verdien, elkeen wat God se Woord minag en verwerp, sal in die brandende oond gegooi word waar hulle sal huil en op hulle tande sal kners. Wie ore het, moet dus inderdaad luister.

Gesang 9: 1, 4

10 Maart

Matteus 13: 31-33

Mosterdsaad en suurdeeg

Ons leef in 'n tyd waarin dit lyk of dit net die groot dinge is wat tel. Daarom is ons ook daarop ingestel om groot te begin. Ons wil ook nie in die kerk klein begin nie en is nie tevrede om iets aan te pak met net twee of drie mense nie. Ons wil onmiddellik almal betrokke hê by elke ding wat ons aanpak.

Tog is God bereid om klein te begin. Sy Woord wat gesaai is, het baie klein begin. Dit het begin by 'n klein groepie geroepenes, maar dit het gegroei tot die Kerk van Christus wat vandag uit miljoene

bestaan. Die Woord het die ganse wêreld deursuur.

In hierdie proses gebruik God mense. Ons word geroep om die lewensvog te wees wat die hele wêreld deursypel sodat die wêreld Christus kan leer ken en nuut kan word; kan leef in sy vreugde en vrede. En ons doen dit nie net deur groot dinge te doen waardeur ons erkenning en aansien geniet nie. Ons doen dit deur doodnormaal te lewe, te lewe soos God van ons vra. Ons moet plant, ons moet die suurdeeg wees, God self sal dit laat groei.

Kom ons wees bereid om klein te begin, om ons geringe taak na die beste van ons vermoë te doen en die resultate in God se hand te laat. Kom ons werk in die geloof met ywer en toewyding in God se wingerd.

Gesang 222: 1, 4

11 Maart

Matteus 13: 44-50

Die eis van die koninkryk

Toe Christus aan die kruis gesterf het en die aarde geskud en rotse uitmekaar gebars het, het die offisier en die soldate uitgeroep: *Hierdie man was werklik die Seun van God.* Deur hierdie gebeure het hulle Christus skielik in 'n ander lig gesien. Dit was 'n gewone teregstelling, maar met hierdie gebeure het dit betekenis gekry, want Christus is meer as net nog iemand wat gekruisig is.

In drie kort gelykenisse skets Jesus die eis van die koninkryk. Die man ontdek 'n skat in die saailand en die pêrelhandelaar 'n pêrel van onskatbare waarde. En dít wat hulle ontdek het, neem besit van hierdie mense se lewens.

Die koninkryk van God word ook op verrassende wyse en onverdiend deel van ons lewens. God gryp in sy groot genade ook in ons gewone alledaagse lewe in. En die mens wat die waarheid ontdek, wat raaksien wat God in sy genade aanbied, word nuut. Dan word dít wat Paulus sê, ook in ons lewens waar: *Wat eers vir my 'n bate was beskou ek as waardeloos ter wille van Christus.*

As die blydschap van die verlossing in Christus, die vreugde dat dít wat skeiding veroorsaak het reeds weggeneem is, nie voorop in ons lewens staan nie, dan geld die waarskuwing aan die einde van die gedeelte dat elkeen wat Christus nie waarlik as Koning aanvaar nie, nie geskik is vir sy koninkryk nie.

Gesang 302: 1, 3

God bekommer Hom oor die een

Vir ons gaan dit om die massa. Die enkeling is net van belang in soverre hy of sy deel van die massa is en daar 'n bydrae kan lewer. Die enkeling is onbelangrik. Vir 'n groot groep mense sal ons baie moeite doen. Ons sal hulpfondse stig, kinderskole en ouerhuise bou, maar van die enkeling vergeet ons baie maklik.

In hierdie gelykenis openbaar Christus die wese van God. God bekommer Hom oor die enkeling. Die enkeling is vir Hom belangrik. God het vir elke mens 'n plek en Hy roep elkeen by die naam. Hy het vir jou 'n taak en Hy rus jou toe met gawes om in sy diens te kan staan.

Vir ons beteken dit die blye wete dat daar iemand is wat omgee en my nie maar net raaksien as een van die massa nie. Ek is nie net 'n niksseggende deeltjie van 'n groot geheel nie. En juis dit bring ons daartoe om te kan antwoord op die roepstem van God; om Hom opreg lief te hê, te dien en volkome op Hom te vertrou. Dit gee ook aan ons die vrymoedigheid om, wanneer ons afgedwaal het, ons weer tot God te keer. Dit maak my ontvanklik vir die roepstem van die Goeie Herder vir wie die een wat afgedwaal het, net so belangrik is as die nege en negentig wat veilig is.

Gesang 254: 1

Genadeloon

Met hierdie gelykenis antwoord Christus op Petrus se vraag in Matteus 19: 27 as hy sê: *Kyk ons het alles verlaat en U gevolg. Wat sal ons daarvoor kry?* Dit is tiperend van die mens om altyd op goeie prestasies 'n beter beloning te verwag. En as dit nie gebeur nie, is ons ongelukkig en wil ons ons goed vat en loop. Ongelukkig openbaar ons ook hierdie gesindheid in die kerk.

Die gelykenis sê vir ons dat die wingerd reeds bestaan en dat God elkeen roep om in sy wingerd te kom werk. God roep tydig en ontydig en Hy waarborg die loon, ongeag die tyd waarop ons geantwoord het. Hierdie loon is genadeloon – ons word nie volgens verdienste beloon nie. God wil alleen wat goed is aan elkeen laat toekom wat geantwoord het, naamlik die lewe tot in ewigheid. En, dit is nooit te laat om te antwoord nie.

Diegene wat lank terug reeds geantwoord het, mag nooit afgunstig wees op hulle wat pas geantwoord het nie. Daar moet by ons vreugde wees oor elke werklose, elke toekomslose, wat saam met ons deel kry aan die genadeloon. God se goedheid en liefde mag nooit 'n rede wees om aanstoot te gee nie, maar dit moet ons veeleer aanspoor om harder te werk. Ek moet my daarvoor beywer om hard te werk omdat my loon verseker is en ek in my liefde vir God en my naaste dit ook aan my medemens gun om te deel in God se liefde soos ons dit leer ken het in Jesus Christus.

Gesang 226: 1

14 Maart

Matteus 21: 28-32

Die gelykenis van die twee seuns

Hierdie is 'n gelykenis wat ons aanspreek deur beide seuns. Die een antwoord gewoon ongehoorsaam op sy vader se versoek om vir hom in die wingerd te gaan werk. Hy kry later spyt oor sy ongehoorsaamheid en gaan doen wel wat sy vader van hom verwag. Die ander seun is 'n toonbeeld van gehoorsaamheid en voorbeeldigheid, maar helaas net uiterlik, net met sy mond. Want alhoewel hy positief op sy vader se versoek antwoord, doen hy nie wat van hom gevra is en wat hy gesê het hy sal doen nie.

Dit gaan in die gelykenis nie om algemeen menslike swakhede wat deur algemeen menslike deugde vervang moet word nie. As in ag geneem word dat Jesus hierdie gelykenis vertel het as antwoord op die gesprek tussen Hom en die priesterhoofde oor die gesag waarmee Hy optree, word dit duidelik dat Jesus met dié gelykenis wil vra: Wat glo julle as priesterhoofde (en ons) van Jesus? Glo ons in Hom?

Christus konfronteer die priesterhoofde met die weg van geregtigheid, die weg na God. Hulle kan gesien word as die seun wat aanvanklik *ja* antwoord, maar op die eis van dissipelskap *nee* antwoord. Hulle belydenis van geloof gaan nie in daad oor nie, maar bly net leë woorde. Terwyl hulle nie bereid was om dissipels te word nie, het die tollenaars en sondaars sy dissipels geword.

Wat dus hier uitgebeeld word, is die verskil tussen skyngehoorsaamheid en egte gehoorsaamheid. Om in Jesus te glo, beteken om Hom te volg met woord en daad, hart en handeling. Om waarlik te glo, beteken om *ja* te sê, te bely dat Jesus die Here is, maar om ook gelowig en dankbaar te doen wat Hy vra. Ons belydenis en ons lewe moet daarvan spreek dat Jesus die Here is.

Gesang 275: 5

Die gelykenis van die boere en die wingerd

Gee ons aan God wat Hom toekom? Ons dink graag almal so en sal gou na ons offergawes en tyd wat ons aan die kerk afstaan, verwys. Tog tree ons so dikwels nie anders op as die boere in hierdie gelykenis wat God se eiendom vir onself toeëien en ook die Seun, die enigste en geliefde, vermoor nie!

Deur die gelykenis wat Jesus vertel, wys Hy daarop dat die geestelike leiers van Israel hom as Messias verwerp en hulleself in die proses teen God stel. Dit is iets wat reeds deur die geskiedenis gebeur het. Die wingerd verwys na Israel wat God as sy verbondsvolk sorgsaam gevestig het in die land Kanaän. Hy het aan Israel en sy leiers die beste geleentheid gegee om tot sy eer te lewe. Maar hierdie bedoeling van God met sy volk is deur hulle geminag. Soos reeds in Jesaja 5 getuig is, waarna Jesus met hierdie gelykenis verwys, dra die volk nie vrug (druife) nie, maar suur druife.

Nieteenstaande die sorg en voorsiening van God, word die gesante van God, die slawe, doelbewus die vrug van die wingerd ontsê. Die gelykenis beskryf God se geduld as Hy slaaf na slaaf stuur. Dit gebeur vandag nog. Maar hier word ook duidelik aangetoon hoe sonde in omvang en felheid toeneem. Dit gaan van kwaad na erger. So erg gaan dit dat die eienaar besluit om sy seun na die boere te stuur.

Die vraag is dus of hulle en ons die Seun aanvaar? Hulle soek die regte geleentheid om Hom stil te maak. Maar God word nie stilgemaak nie. Daarom wys die gelykenis aan die einde reeds op die komende oordeel.

Die boere in die gelykenis – die geestelike leiers en die volk, wil Jesus uit die pad hê sodat hulle die koninkryk hulle eie koninkryk kan maak. Ons is ook deel van 'n wêreld wat 'n wêreld sonder God wil hê; 'n wêreld wat sy liefde minag en verwerp, maar ook die oordeel oor hulleself bring as die Seun vermoor word.

Gaan dit in jou lewe om jou koninkryk of die koninkryk van Jesus Christus?

Gesang 199:1,2

Die gelykenis van die tien meisies

Om in God te glo, beteken dat jy Hom met jou hele hart, verstand

en al jou kragte sal liefhê. Daarom lei so 'n geloof daartoe dat God gedien word met die gawes en middele wat Hy skenk. Vir baie bestaan hierdie *dien van God* slegs uit uiterlike dinge en is dit 'n oppervlakkige en skyngodsdiens. Sien ons nie dikwels die verskynsel dat mense hulle geloof op Sondae uitleef, maar nie bereid is om te dien of hulle hand uit die mou te steek vir God se gemeente nie, of dat die kerk verlaat word omdat daar op tone getrap word en mense kwaad word vir mekaar.

Die gelykenis waarsku juis teen 'n skyngodsdiens. In die gelykenis gaan dit om 'n huwelik en die bruidegom kan verstaan word as Jesus, terwyl die dissipels en sy navolgers die gaste is. Die bruid is sy kerk op aarde, ons. Dit word duidelik uitgespel dat nie almal in die gemeente gereed sal wees om Christus met sy wederkoms te ontmoet nie. Ware en skyngelowiges leef langs mekaar. Uiterlik het die tien meisies dieselfde gelyk. Dit wat ware en skyngelowiges van mekaar onderskei, lê onder die oppervlak, in die hart. Die optrede van die dwase meisies of skyngelowiges is 'n aanduiding dat hulle aanvanklik maklik met die waarheid saamgaan, maar eintlik net hul eie eer en voordeel soek.

Hulle lampe brand miskien nou nog helder, maar is die bron van hulle lewe duursaam? Wat sal gebeur as die sorge en teenspoed van die lewe swaar op hulle begin druk? Dit is die uur wanneer hulle ontmasker sal word en die wag in die nag te lank sal wees. Wie nie in 'n lewende verhouding met Jesus lewe nie, se lig sal uitgaan. Juis wanneer dit saak maak, wanneer ons as mense alleen is, wanneer ons nie kan bekostig om van God verlate te wees nie, sal ons tevergeefs soek om lig. Waar Christelike sorgsaamheid ontbreek, kom die ontnugtering te laat.

Hoe gaan die Bruidegom jou vind, met 'n brandende lamp of een sonder olie?

Gesang 252: 1

17 Maart

Matteus 25: 14-30

Die gelykenis van die muntstukke

Hierdie gelykenis spreek elke gelowige op 'n besondere wyse aan. Dit gaan nie om natuurlike talente en gawes nie, maar om die koninkryk van die hemel en die genadegawes wat God skenk. Genadegawes het ten doel om God te verheerlik, medegelowiges te dien en die gemeente te bou.

Die slawe in die gelykenis is al die mense wat God se dienaars is.

Die talent wat aan die derde slaaf gegee is, het dieselfde potensiaal as die ander slawe s'n, om soos die suurdeeg en saad die koninkryk te versprei en te laat ontkiem. Maar dié slaaf is versigtig en wil geen kanse waag nie. Dit gaan vir hom eerder om homself, sy lewe, as om 'n kans te waag met die talent wat aan hom toevertrou is. Ons kan sê dat dit die gelowige is wat hom onttrek aan sy plig tot diens en homself nie tot beskikking van die koninkryk stel nie.

Uit die voorbeeld van die eerste twee slawe wat aan ons voorgehou word, sien ons hoe 'n Christen behoort te lewe. 'n Christen is iemand wat ontvang. Die genadegawes wat die Here gee, word aan sy volgelinge toevertrou om daarmee te woeker. Daarom moet almal wat deel van die kerk is, woeker met die skat van die koninkryk van die hemel en dit nie begrawe nie. Ons mag nie die genadegawes wat ons van die Here ontvang het, weer net so vir Hom teruggee nie. En elke gelowige ontvang genadegawes. Die loon bestaan daaruit dat ons diensbaar mag wees in die koninkryk van God.

Lê ons die wedloop van geloof met verantwoording af, of is ons soos die derde slaaf wat sê: Ek is nie 'n predikant of 'n teoloog en dien nie eens in die kerkraad nie. Ek is die versigtige tipe wat oor die gawe beskik om beskeie te wees!

Gesang 190: 2-5.

18 Maart

Lukas 10: 25-37

Die gelykenis van die barmhartige Samaritaan

Elke mens beleef een of ander tyd in sy lewe 'n situasie wat hy nie alleen kan hanteer nie. Dan het hy ander nodig om hom te help, te versorg, te bemoedig en weer op sy voete te plaas. Dit gebeur op liggaamlike en geestelike vlak. As gelowiges besef ons ook dat dit nie toevallig so is dat ons tussen ander mense leef en werk nie. Dit is so beskik met 'n doel. God het ons langs mekaar geplaas sodat ons mekaar kan bystaan om standvastig in die geloof te wees.

As die wetgeleerde in ons gelese gedeelte vir Jesus 'n vraag oor die weg na saligheid vra, lei Jesus hom om dit eerstens by God te soek. God wat ons genadig en barmhartig is en in sy liefde sy lewe vir ons gegee het. En juis omdat God barmhartig is en ons in nood help, vra Hy dat ons ook dié gesindheid sal openbaar en so teenoor ons naaste sal optree.

Die gelykenis maak dit duidelik dat ons naaste diegene is wat my lewenspad kruis. Dit is my eie geliefdes, maar ook die persoon wat ek miskien net eenmaal in my lewe teëkom en ook hulle wat my

haat. Hierin word dit duidelik dat hierdie gelykenis ons beslis aanspreek, want ons tree dikwels nie anders as die priester en die Leviet in die gelykenis op nie.

Hoeveel mense en groepe is daar nie in ons samelewing wat deur ons oor die hoof gesien word nie? Daar is diegene van wie ons so maklik vergeet, byvoorbeeld die oues van dae. Vir baie mense is hulle net 'n las en is ons tevrede as die bejaardes iewers in 'n ouetehuis is, want daar word hulle tog die beste versorg en verg nie enige van ons tyd of aandag nie. Hierdie houding neem ons teenoor alle mense in by wie ons nie betrokke wil raak of nie wil ken nie. Ons vind 'n gemaklike uitweg om by hulle verby te kyk.

Ons verskonings waarom ons nie kan help nie, is in ons eie oë altyd regverdigbaar en waar. Maar feitlik sonder uitsondering was dit telkens net vir ons ongeleë, of moeite, of wou ons gewoon net nie help nie. Ons besluit wie ons naaste is en help hulle, maar aan die res steur ons ons nie.

Liefde tot die naaste het geen grens nie. God het die grens na ons oorgesteek deur Jesus Christus. Laat ons wat genade en barmhartigheid ontvang het, dit ook aan ander bewys sover ons kan.

Gesang 260:1,4

19 Maart

Lukas 13: 22-30

Die gelykenis van die smal deur

Het u al opgelet watter dinge ons beïndruk en wat ons as belangrik beskou? Neem as voorbeeld die norme waarvolgens ons mense beoordeel. Ons sal opsien na iemand of met respek van hom praat as hy 'n bepaalde status in die gemeenskap bekleed. As iemand oor baie aardse besittings beskik of baie invloed het, word daar graag met so 'n persoon omgegaan. Of iemand kan gewild onder mense wees wat meebring dat ons ook graag deel van daardie persoon se groepie vriende wil uitmaak.

Tog is daar mense wat deur die wêreld geïgnoreer word, maar deur God belangrik geag word. Ons aardse gewildheid, status, rykdom, afkoms of mag beteken vir God niks nie. Wat vir Hom saak maak, is ons toewyding aan Christus. Daar word deur hierdie gelykenis aan ons gevra of ons waardes en optrede strook met wat die Bybel ons leer.

Dit help nie om te sê en te bely dat Jesus die Here is en dat ons aan Hom behoort, maar ons leef asof daar nie 'n God is nie. Geloof en daad loop hand aan hand. God behoort eerste in my lewe te

wees. En as my waardes en optrede nie strook met God se eise en my geloof in Hom nie, sal Hy ook vir my sê: *Ek weet nie waar julle vandaan kom nie. Niemand van julle het gedoen wat reg is nie.*

Om vas te staan in die geloof, is nie altyd maklik nie. Daarom skryf Paulus dat hy hom inspan om by die wenstreep te kom. Jesus sê ook vir ons om ons in te span om by die smal deur in te gaan. Kom ons maak seker dat ons God eerste in ons lewe stel, want as erfdeel kry ons ook die hemelse koninkryk.

Gesang 251:1,2

20 Maart

Matteus 21: 18-22

Die gelykenis van die vyeboom

Voor die oë van die dissipels het daar 'n gelykenis afgespeel. Toe Jesus die vyeboom vervloek het, het Hy dit nie uit woede of frustrasie gedoen sonder om te dink nie. Met hierdie daad het Hy sy misnoeë met 'n leë godsdienstige getoon.

Die vyeboom was met blare bedek en het van ver af mooi gelyk, maar by nadere ondersoek het dit geblyk dat daar geen vrugte aan die boom was nie. Die tempel het ook met die eerste oogopslag indrukwekkend gelyk, maar as daar van nader ondersoek ingestel is, het dit geblyk dat die offers en ander godsdienstige bedrywighede van die tempel leeg was omdat hulle God nie opreg gedien het nie.

So dikwels vertoon ons eie kerk ook tekens daarvan. Daar is in feitlik elke dorp 'n gemeente en daar word elke Sondag eredienste gehou. Al die gemeentes van ons kerk se programme is so vol dat daar skaars nog iets ingepas kan word. Maar as ons nadere ondersoek sou instel, sal ons vind dat so min lidmate betrokke is; daar is so min wat hulle tyd en krag by die gemeente ingooi en daar is nie meeleving met medegelowiges nie.

Is dit nie ook waar dat ons eie lewe soms soos hierdie vyeboom vertoon nie? Ons dra die naam Christen en is by 'n gemeente ingeskakel, maar daar eindig dit. Daar is so baie mense wie se lewens nie meer spreek van vertroue op God nie; hulle vertrou op hulleself, of op wêreldse middele. God word deur baie slegs uiterlik aanbid. Hulle gee hulle offergawes, maar sonder enige dankbaarheid en beskou dit as 'n las en 'n verpligting. Daar word gedurig gekla en gemor as iets in die gemeente gedoen moet word of as daar 'n jeugbyeenkoms of kerkraadsvergadering is. So kan die een voorbeeld na die ander opgenoem word.

Vrugtebome wat nie vrug dra nie, word uitgekap en verbrand. 'n

Opregte geloof dra vrug vir God se koninkryk. Dra u lewe vrug?

Gesang 258: 3

21 Maart

Lukas 4: 1-13

God laat mense glo sonder sigbare wonders

Die duiwel het nie bewyse nodig om te glo dat Jesus die Seun van God is nie. Hy weet dit! Hy hoef nie die Woord van God te hoor en dan die Woord te glo of te verwerp nie. Die duiwel is nie 'n mens nie. Tog hoor ons hier dieselfde gedagtes as wat dikwels by mense gehoor word. Dit is juis die mens wat dink dat hy slim is, wat met sy verstand probeer vasstel of daar 'n God is en of Jesus die Seun van God is.

Mense soek skouspelagtige vertonings en bewyse. Hulle dink dat dit die evangelie sal bevorder as daar wonderwerke in die kerk plaasvind. Mense wat dink dat wonderwerke in die kerk sal meehelp om ander te oortuig, redeneer soos die duiwel. Let daarop dat hy sê: *As U die Seun van God is....* 'n Gelowige mens lewe nie met hierdie as in sy lewe nie. 'n Gelowige mens glo nie omdat hy bewyse gekry het nie, maar hy glo omdat hy deur God geroep is. Geloof is nie van 'n mens se verstand of bekwaamheid afhanklik nie, maar van God se genade. Die duiwel probeer om God se gesag te verwerp. Die gelowige onderwerp hom aan God se gesag.

Daarom is die kerk se groei nie afhanklik van skouspelagtige dinge in die kerk nie. Hy groei nie omdat mense rondvertel van al die wonderwerke nie, maar omdat God ongesiens die grootste wonder doen: Hy laat mense glo in 'n God wat hulle nooit gesien het nie. Hy laat hulle glo in die soenverdienste deur die bloed van Jesus Christus van wie hulle maar net gehoor het.

Gesang 106: 3, 4

22 Maart

Lukas 4: 31-37

God is groter as skouspelagtige gebeurtenisse

Die eerste wonderwerk waarvan Lukas vertel, is die genesing van die besetene in Kapernaum. Tydens sy genesing staan die mense verwonderd dat Jesus soveel gesag en mag oor die bose geeste het. As daar vandag so iets sou gebeur, sal mense nog steeds verwonderd staan.

Tog kyk die mense by die grootste wonder verby. Hulle besef nie dat die besetene iets sê wat die mense nie weet nie. Die bose gees in

hierdie man weet dat Jesus die Seun van God is. Daarom kan hy sê: *Ek weet wie U is: U is die Heilige van God!* Dit beweeg die omstanders nie tot geloof nie. Hulle kom skaars agter dat hierdie man vir hulle sê wie Jesus werklik is. Die gevolg is dat hulle baie meer beïndruk is met die daad van genesing as met Wie tussen hulle staan.

So raak 'n mens maklik vasgevang deur skouspelagtige dinge wat jy sien. Tegelykertyd sien 'n mens nie die mees skouspelagtige raak wat met jou gebeur nie. Jy sien die mense en die gebeure om jou raak, maar jy sien nie die God raak wat alles geskape het nie. Jy praat maklik oor die wonders en vergeet dat dit God is wat die wonders tot stand gebring het.

Gesang 6: 2, 3

23 Maart

Lukas 4: 38-41

Die gelowige soek nie sy eie belang nie

Die gebeure in die vorige wonderwerk word hier herhaal. Weer is dit die duiwels wat skreeu: *U is die Seun van God!* Die mense staan verstom. Hulle sien dat Jesus se gesag en mag groter is as dié van die bose geeste. Hulle praat met mekaar daaroor. Tog maak Lukas nie melding daarvan dat die mense hulle geloof bely het dat Jesus die Christus is nie. Dit is nie wonderwerke wat mense laat glo nie. Dit bly God se genade dat Hy deur sy Gees in mense werk, sodat hulle die Woord wat hulle hoor, kan glo.

Daar is ook 'n opvallende verskil tussen die mense aan die een kant en die duiwels aan die ander kant. Die mense staan verstom oor die wonder, terwyl die duiwels getuig dat Jesus die Seun van God is. Die mense soek iemand wat die siekes kan gesond maak. Die duiwels wil Hom uit die pad probeer kry, want Hy is vir hulle 'n bedreiging. Mense en duiwels soek nie die eer van God nie, maar hulle eie belang.

'n Mens wat net oor eie belange besorgd is, skaar homself in werklikheid aan die kant van die duiwels. 'n Mens durf nie net na God vra wanneer jy in nood verkeer of siek is nie. Dan soek jy nie die eer van God nie, maar jou eie belang. Die gelowige daarteenoor se lewe moet daarvan getuig dat hy God liefhet en in Jesus die Seun van God glo.

Gesang 259: 1

Slegs God se genade red ons

Die oogmerk van Jesus se wonders is nie om mense se probleme op te los nie, maar om hulle tot die besef te bring dat Jesus die Here is. Daar is al baiekeer pogings aangewend om te probeer aandui dat die wonders nie regtig wonders is nie. Daar word maklik gesê dat by elke wonder, daar 'n goeie verklaarbare rede aangevoer kan word waarom dit gebeur het.

In die verhaal van die vangs van die visse kan maklik geredeneer word dat hulle *toevallig* op 'n skool visse afgekom het. Maar die Bybel vereenselwig hom nie met die begrip van *toevalligheid* nie. Vir die Bybel gaan dit om God wat die mag het om dinge te laat gebeur en dat Hy voorsien. Dit is ook die oorweldigende besef waarvoor Petrus te staan gekom het. Ons kan dinge doen, ons kan hard werk, ons kan 'n hele nag werk en geen vis vang nie, maar as God ingryp, kan Hy alles in 'n oomblik verander deur sy almag en voorsienigheid.

Ons kan seker wees van al ons goeie kwaliteite. En ons kan selfs glo dat ons so vroom en goed is dat ons gered is. Maar wanneer ons voor God te staan kom, val al ons voortreflikhede weg en staan elkeen as 'n sondige mens voor God, wat net om sy genade kan pleit.

Gesang 202: 1*Deur die kruis het ons deel aan die wonderwerke van Jesus*

In hierdie wonderwerk is daar weer die betekenisvolle spel tussen die wonder wat gesien word en die wonder wat nie gesien word nie. Vir die helpers van die verlamde man gaan dit net om een oogmerk: Hy moet gesond word. Tog spreek Jesus nie sy siekte aan nie, maar sy sonde. Die kerkleiers neem dadelik notisie daarvan, terwyl dit ongemerk by die ander verbygaan. Hier is iets anders in die gedrang as net die siekte. Daarom gaan die gesprek nie meer om die vraag of Hy die man kan gesond maak nie, maar wel of Hy sondes kan vergewe. Dit maak van Jesus meer as net 'n gewone mens met 'n besondere gawe.

Meteens het hierdie wonder ook op ons betrekking. Jesus en dit wat Hy doen, is nie net tot daardie besondere gebeure beperk nie. Meteens het ons ook deel aan die wonder. Meteens is die oë nie gerig

op die verlamde op sy bedjie nie, maar op Jesus aan die kruis.

Ons kan nou ook sê dat ons ongelooflike dinge gesien het, want die wonder het ter wille van elkeen van ons gebeur. Jesus sê ook vir ons: *Mens, jou sondes is jou vergewe*. Dit is die wonder wat ons lewe verander!

Gesang 194: 2

26 Maart

Lukas 5: 27-32

Ons deel in die wonder om Jesus te volg

Om oor wonderwerke te praat en dan die verhaal van Levi in te bring, kan maklik tot die reaksie lei: Maar dit is geen wonderwerk nie. Maar is dit so? Levi het niks makeer nie; hy kon sien, loop en hoor. Tog was sy siekte erger as enige liggaamlike siekte: Hy het nie in Jesus geglo nie.

En dan gebeur die wonder. Twee woorde het sy ganse lewe verander. Lukas sê hy het alles net so laat lê, opgestaan en Jesus gevolg. Hy het sy betalende besigheid net so agtergelaat en Jesus gevolg met al die eise wat dit aan hom sou stel. Om Jesus te volg, moes hy armoede en vervolging ervaar. Maar sy lewe is ook omskep in 'n rykdom wat hy met al die skatte van die aarde nie kon verkry nie.

Ons is nie in dieselfde posisie as Levi om Jesus persoonlik te kon sien en te volg nie. Maar ons hoef ook nie alles te los om Hom te volg nie. Ons kan nog met ons dagtaak voortgaan. Tog moet ons net soos Levi, bereid wees om Jesus bo alle ander dinge te stel. Om Jesus te volg, het al daartoe gelei dat baie mense 'n marteldood gesterf het. Maar selfs onder sulke omstandighede moet Jesus eerste staan. Die kosbare wonder wat Hy vir ons gegee het, mag ons nie prysgee nie.

Gesang 194: 5

27 Maart

Lukas 6: 6-11

Die wet bied 'n mens die geleentheid om God te dien

Mense wil graag hulle eie norme en voorwaardes stel waaraan ander moet beantwoord. Oënskynlik handel die Fariseërs en skrifgeleerdes in hierdie verhaal op grond van die Bybelse wet. Geen werk, selfs nie 'n wonderwerk, mag op die sabbatdag gedoen word nie. Op die oog af lyk hulle redenasies kortsigtig. Hoekom moet 'n mens verbied word om op die sabbatdag sy hande uit die moue te steek.

Maar hulle het Jesus beskou as iemand wat wonders doen en daarom geredeneer dat Hy besig was met 'n werk, net soos 'n dokter wat mediese hulp verleen. Hulle het die werklike betekenis van die wonder dus nie raakgesien nie. Hulle het nie agtergekom dat dit nie om die genesing van die man gaan nie, maar om die verkondiging dat Jesus die Here is. Die sabbat word juis hiervoor uitgesonder!

Dit is daarom ook geen wonder dat die mense rasend van woede oor Jesus se optrede geredeneer het nie. Hulle het die betekenis van die evangelie nie begryp nie. Die betekenis van die vierde gebod lê juis daarin opgesluit dat ons tyd sal afsonder om die Woord van God beter te leer ken en voor Hom neer te buig.

As die evangeliese boodskap egter uit die gebod gehaal word, kan dieselfde gebod vir jou 'n struikelblok word. Die gebod word onderhou, nie om deur mense gesien te word nie, maar sodat jy deur die onderhouding van die gebod God kan eer.

Gesang 40: 4

28 Maart

Lukas 8: 22-25

Waar is julle geloof?

Male sonder tal vind daar in die gelowige se lewe een of ander gebeure plaas wat jou met 'n skok laat besef: Ek vertrou nie regtig op God nie. In die gelese gedeelte neem ons kennis van Jesus en die dissipels wat met 'n skuit na die oorkant van die meer gevaar het. Hulle het waarskynlik vanaf Kapernaum na Gadara gevaar. En dit is juis ten tyde van die reis dat die dissipels se gebrek aan geloofs-vertroue ook baie duidelik aan die lig gekom het.

Die onverwagse stormwind wat meegebring het dat die skuit vol water geword het en Jesus te midde van alles rustig geslaap het, het net te veel vir die dissipels geword. In hulle nood het hulle Hom wakker gemaak. Jesus se optrede getuig van onmiddellike beheer van die noodtoestand toe Hy die wind en die golwe bestraf het en dit net so vinnig bedaar het as wat dit begin het. Hy tree met Goddelike mag op, daarom is die natuurkragte gehoorsaam aan Hom. Die stilte wat na die storm geheers het, maar veral die mag waaroor Jesus beskik, het uitroepe van verbasing in die dissipels se geledere laat opklink en die vraag laat vra: *Wie is Hy tog?* Hierdie vraag is voorafgegaan deur Jesus se vraag aan hulle: *Waar is julle geloof?*

Die diepte van die vraag se betekenis is daarin geleë dat Jesus die dissipels gekies het en hulle teenwoordig was waar Hy siekes genees en bose geeste uitgedryf het. Hierdie weldade wat Jesus bewys het, moes immers tot geloofsgroei gendien het en veral vertroue in Hom as

hulle Meester by hulle gekweek het. Nodeloos om te sê, blyk dit dat hulle horende doof en siende blind was. Hulle het gesien wat Jesus gedoen het en gehoor wat Hy verkondig het, maar dit het nie werklik inslag by hulle gevind nie. Toe hulle geloof beproef is, was dit so wankelrig soos die skuitjie op die meer van storms.

So dikwels gebeur dit ook dat ons geloof ons in die steek laat as daar nood in ons lewe opduik. As ons in 'n krisis verkeer, wil ons deur gebed, by wyse van spreke die Here *wakker roep* en dan doen ons dit dikwels eerder uit noodweer in plaas daarvan om ware geloofsvertroue aan die dag te lê.

Die vraag wat ook aan ons gestel kan word, is: *Waar is julle geloof?* Ons moenie soseer soek na meer geloof nie, maar eerder die mate van geloof aan ons gegee, aanwend deur ons vertroue voluit in die Drie-enige God te stel.

Psalm 46: 1, 2

29 Maart

Lukas 8: 26-39

Gered om te verkondig!

Nadat Jesus die storm laat bedaar het, het Hy en die dissipels in die land van die Geraseners aangekom. Hulle was skaars aan wal, toe 'n man Hom tegemoet gekom het. Hierdie ontmoeting was egter nie 'n gewone ontmoeting nie. Nie net was die man se voorkoms vreemd nie, want hy het 'n hele tyd al nie meer klere gedra nie, maar ook sy optrede was vreemd. Hy het geskreeu en op sy knieë voor Jesus neergeval en hard uitgeroep: *Wat het U met my te doen, Jesus, Seun van God die Allerhoogste?*

Hierdie vraag is in skerpe kontras met die dissipels se onvermoë om Jesus as Seun van God te herken, soos in die voorafgaande wonderwerk geblyk het. Deur dié vraag te ontleed, merk ons dadelik op dat die bose geeste goed geweet het wie Jesus werklik is: Seun van die Allerhoogste! En wat nog vreemder is, is die versoek dat Jesus hom nie moet pynig nie. Die enigste verklaring hiervoor is die woorde in vers 29: *Dit het hy gesê omdat Jesus die bose gees beveel het om uit die man uit te gaan.*

Die eerste bevel van Jesus word nie onmiddellik gehoorsaam nie. Deur Jesus se gesprek met die bose gees moes dit duidelik word hoe geweldig die mag van die duiwel is wat hy oor die man gehad het. Legio is die naam van die duiwel en die Latynse woord, legio dui 'n leerafdeling van vier tot ses duisend man aan. Met dié naam het die besetene dus te kenne gegee dat 'n hele leërmag bose geeste in hom gewoon het. Op versoek het Jesus toegelaat dat die duiwels in die

trop varke invaar, maar hulle is van 'n verblyf beroof toe die varke in die see versuip het.

Ironies is die feit dat in plaas van die wonderlike uitredding van die besetene en dat dit as 'n heuglike gebeure beskou moes word, was die inwoners van die landstreek bang gewees en het hulle Jesus versoek om van hulle af weg te gaan. Die man wat deur Jesus gered is, wou egter by Hom bly, maar Jesus het aan hom opdrag gegee om in sy huislike kring te gaan vertel van die groot dinge wat God aan hom gedoen het. Omdat hy gered is, het hy 'n boodskap gehad. Deur dié gebeure is sy lewe vernuwe en daarom het hy nie net aan sy familiekring van God se wonderdade vertel nie, maar dit aan die hele dorp bekendgemaak.

Ook ons kan getuig van God se Seun se reddende genade. Watter groot liefde het God nie aan ons bewys deur die redding op Golgota nie! Jesus het ons ook bevry van die straf op ons sondes en ons moet ook in ons huislike kring en aan die wêreld vertel dat Jesus die Here is. Lees ook Kolossense 2 om kennis te neem dat Jesus Christus hoof is oor al die bose magte.

Gesang 222: 1, 4

30 Maart

Lukas 8: 40-56

Te laat?

Hierdie twee wondervertellings in ons Skrifgedeelte spreek duidelik tot die gelowiges van alle eeue; ja, ook in hierdie jaar tot ons! Opvallend is die dringende noodroep van die raadslid van die sinagoge, Jairo. Hy het op sy knieë voor Jesus se voete geval en Hom gesmeek om sy enigste liefkind dogtertjie wat op sterwe gelê het, te help. Jesus het nie oor die siekte of die noodsaak daarvan gepraat nie, maar Hy was onmiddellik op pad na Jairo se huis om te help. Jairo se dringende versoek het onmiddellike aandag vereis en dit was van die allergrootste belang om so vinnig as moontlik by die sterwende dogtertjie uit te kom.

Maar dan is daar skielik 'n onderbreking. In die haas na Jairo se huis het 'n vrou Jesus tot stilstand laat kom, want die Here Jesus het selfs in die grootste tyd van nood nog tyd om aan dié vrou wat aan bloedvloeiing gely het, te sê dat haar geloof haar gered het. Alhoewel hierdie gebeure 'n beproewing vir Jairo was omdat dit inbreuk gemaak het op die tydsduur wat die stap na sy huis sou neem, moes dit hom tog met nuwe hoop vervul het. Daar het immers 'n wondergenesing voor sy oë plaasgevind. Gevul met nuwe hoop het Jairo egter die ontsettende tyding gekry dat die dogtertjie

reeds dood is. Dit was te laat! Die dogtertjie het reeds gesterf!

Belangrik is die feit dat die Here Jesus nie omgedraai het en simpatie met Jairus betuig het nie, maar hom aangemoedig het om steeds te glo. Vir Hom is dit nooit te laat nie, en in dié gebeure het sy mag oor die dood reeds duidelik na vore gekom. Die Here Jesus het dan ook sy heerskappy oor die dood getoon deur die opwekking van die dogtertjie.

U lewensliggie brand dalk al flou, want u is al bejaard of dalk ernstig siek, maar u kan seker wees dat dit by God nooit te laat is nie. Meer nog, die ervaring van die dogtertjie is ook deel van u en my toekoms in Christus: die opwekking uit die dood tot 'n nuwe, ja 'n ewige lewe. Dit het Christus bevestig deurdat Hy self die dood oorwin het met sy opstanding na sy kruisiging. Kan ons ooit moedeloos uitroep, *Dit is te laat*, as ons dié blye versekering het?

Gesang 285: 1, 3

31 Maart

Lukas 9: 10-17

Volkome vertrou!

Dit is so belangrik dat ons as gelowiges werklik moet glo. Heel dikwels is so baie van ons se geloof vol gebreke en twyfel ons. En wanneer ons geloof nie die toets van beproewing deurstaan nie, sal ons sê: Dit is menslik. Dit is waar, maar onnodig as ons opreg vertrou. Ongeloof spruit juis uit die gebrek aan vaste vertrou op God.

Hierdie wonderwerk van Jesus het 'n diep en ryke betekenis. Die uniekheid van dié wonder lê nie soseer in Jesus se versorging van die skare nie, maar juis in die les wat die dissipels daaruit moes leer. Hulle moes leer om volkome op Jesus te vertrou. Slegs deur vertrou in Hom, kon hulle werklik glo en van Hom getuig deur die wêreld heen.

Dit is dan ook die les wat ons moet leer. Volkome vertrou beteken 'n vaste vertrou, 'n kinderlike aanvaarding van God se genade en liefde en sy voorsiening in ons daaglikse lewe. Dit is immers hoekom ons glo en bely dat Jesus die Here is. Ons weet dat God se almag ook op ons betrekking het. Hy het ons ingereken toe sy Seun op Golgota gesterf het. Dit op sigself is die grootste wonder. Waarom twyfel ons dan oor die vaste sekerheid van God wat ook vandag in ons behoeftes sal voorsien? Vertrou volkome op God en rig u tydelike nood deur die gebed aan sy adres.

Gesang 34: 1, 5, 6

1 April

Lukas 9: 37-43

Geloofsgroei

Ná Jesus se verheerliking op die berg, waarvan ons in die voorafgaande verse lees, het Jesus en die dissipels weer die aardse nood en ellende onder die mense ervaar. Ook die dissipels wat nie saam met Jesus op die berg was nie en tussen die mense agtergebly het, is deur 'n vader se smeekroep betrek. Aan die dissipels het Jesus ook die mag en gesag gegee om duiwels uit te dryf en siekes te genees. Maar dit was nie vir hulle moontlik om die siek seun te genees nie. Daarom het die vader van die seun hom tot Jesus gewend.

In die gelese gedeelte beskryf die vader die ellende van die seun wat in die mag van die duiwel was. Volgens die simptome wat beskryf word, kan ons aan 'n ernstige geval van epilepsie dink, maar wat hier as die werk van 'n duiwel in die liggaam van die seun gestel word. Die hoofsaak van die wondervertelling lê dan juis in die nege dissipels se onvermoë om dié seun te genees. Jesus het hulle daarvoor aangespreek, want hulle is so lank reeds daarin onderrig om die werke van die koninkryk van God te doen, en tog was hulle nie daartoe in staat toe die geleentheid tot kragtige werking hom voorgee doen het nie.

Jesus self het die krag van die koninkryk bewys deur met 'n bevel die duiwel uit te dryf. Hierdeur het Hy weer eens die grootheid van God geopenbaar. Al die omstanders het die genesing ook as 'n groot daad van God beleef en diep onder die indruk daarvan verkeer.

Die groot toename in die omstanders se vertroue nadat hulle die genesing meegemaak het, behoort ook deel van ons geloofsbeleving te wees. God is immers vandag teenwoordig in u lewe deur sy grootheid. Daarom kan ons inderdaad sê en moet ons dit ook uitleef: *Grote God aan U die eer, heerlik is waar U regeer.*

Psalm 93: 1, 4

2 April

Lukas 14: 1-6

Ons optrede moet as getuienis dien

Jesus was op pad na die huis van 'n vooraanstaande Fariseër waar hy op uitnodiging sou gaan eet. Omdat die maaltyd op die sabbatdag plaasgevind het en Jesus al by twee vorige geleenthede, volgens die Lukas-evangelie, op die sabbat siekes genees het, het die mense Hom fyn dopgehou. Sy optrede van vroeër was volgens die

Farisese wetsinterpretasie omstrede en dit verklaar waarom hulle op die uitkyk was om fout te vind met Jesus se optrede.

Die opwinding ontbreek dan ook nie by hierdie maaltyd nie. In die midde van die gaste, reg voor Jesus, was daar 'n man wat aan water gely het. Jesus was bewus van al die oë wat op Hom gevestig was en daarom het Hy aan die wetsgeleerdes en Fariseërs die vraag gestel of 'n mens iemand op die sabbatdag mag genees. Hulle het Hom 'n antwoord skuldig gebly, maar Jesus het vir geen oomblik gehuiwer nie en die sieke genees.

Deur 'n praktiese voorbeeld het Hy die dubbele standaard wat die Fariseërs gehandhaaf het rakende die sabbatsonderhouding, aan die kaak gestel. As dit hulle eie belange geraak het, het hulle sonder om te skroom, die sabbatsgebruike oortree, maar vir 'n medemens in nood sal hulle op die sabbat nie tyd afstaan nie. Aangesien Jesus met sy argument die Fariseërs daarop gewys het dat hulle opvatting ten opsigte van die sabbatsgebruike nie houdbaar is nie, het hulle geswyg. Teen hulle sin moes hulle as 't ware buig voor die volmag van Jesus.

Ook vir ons is daar 'n les te leer uit hierdie wondergenesing op die sabbat, naamlik eerlike en konsekwente optrede. Ons Christenskap moenie gekenmerk word deur dubbele standarde nie, want dan leef ons 'n leuen. Ons moet as voorbeeldige Christene leef en doen wat ons sê en nie voorgee om te wees wat ons nie is nie. Dit is goed om te weet dat 'n halwe waarheid 'n volle leuen is. Net soos Jesus met arendsoë dopgehou is, word ons as Christene, as Christus se volgelinge, ook in ons dag dopgehou deur die wêreld. Ons optrede moet as getuigenis dien van die reddende genade wat ons van God ontvang het, sodat dit as evangelie aan die wêreld voorgehou kan word. Die nie-Christen van die wêreld moet nooit kan vra: "Is dit hoe 'n Christen lewe?", en ons daardeur aankla nie.

Psalm 98: 1, 3

3 April

Lukas 17: 11-19

Prys die Heer met u lewe!

Deur middel van talle preke het u al verneem van die groot gebrek aan dankbaarheid tydens die wondergenesing van die tien melaatse mans. Slegs een van die tien het sy dankbaarheid betoon deur God hardop te prys na sy genesing.

Is dié verskynsel wat hom daardie dag voorgedoen het, nie juis ook 'n tendens van ons tyd nie? Inderdaad! Ons het soveel om voor

dankbaar te wees. Ons geborgenheid in God, ons redding deur Christus, ja selfs ons dag tot dag se lewe wat immers in God se hande is, behoort 'n vreugdelied by ons voort te bring. Die oorfloedige genade van God moenie deur ons as vanselfsprekend aanvaar word nie. Juis die besef van God se liefde vir ons, soos in Jesus Christus geopenbaar, moet ons ook dring tot 'n loflied.

Dit is egter só dat dankbaarheid slegs deurgaans tot uiting kan kom in die Christen se lewe as daar gereelde Skrifomgang plaasvind, gepaardgaande met opregte gebedsbeoefening. Hoe meer ons kennis van die Skrif en God se werke toeneem, hoe groter sal ons dankbaarheid jeens God wees.

Is u ook een van diegene na wie Christus verwys toe Hy gevra het: *Waar is die ander nege dan?* Laat die één dankbare in die gelese gedeelte u norm wees en laat u sy voorbeeld volg deur God te prys vir die wonders van hierdie lewe en van die lewe wat ons deur Christus ontvang het – die ewige lewe.

Gesang 353: 5

4 April

Matteus 24: 1-8

Die koninkryk sal kom!

Jesus en sy dissipels was van die tempel af onderweg na die Olyfberg. Die tempel was nog altyd die sentrum van die Joodse godsdiens. Die dissipels was goed vertrouwd met die tempel en hulle het Jesus se aandag op die tempelgeboue gevestig. Waarskynlik het hulle die grootsheid van die bouwerk bewonder.

Jesus het nie daarop gereageer soos wat hulle gemeen het nie, maar dié eienaardige opmerking gemaak dat dit alles nog afgebreek sal word. Hierdie opmerking moes sekerlik inslag by die dissipels gevind het, want met hulle aankoms by die Olyfberg het hulle Hom gevra wanneer dié dinge sou plaasvind en dit ook direk in verband met die einde van die wêreld gebring.

Dit is baie interessant dat Jesus hulle nie direk geantwoord het op die vraag wat hulle gevra het nie, maar die geleentheid gebruik het om hulle te waarsku teen misleiding deur valse profete wat onder sy Naam sal kom en sê dat hulle die Christus is. As ons hierdie hoofstuk verder lees, sal ons merk dat Jesus later wel die aanvanklike vraag van die dissipels beantwoord het.

Maar waarom het Hy die geleentheid aangegryp om eers oor die misleiding en die verdrukking van die gelowiges te handel?

Ons Here Jesus Christus wou vir sy dissipels en ook vir ons vandag die versekering gee dat Hy weer kom. Maar Hy weet dat ons,

net soos sy dissipels, sal wil weet wanneer dit gaan plaasvind. Hy weet dat baie ongeduldig en eindelik moedeloos sal word as Hy nie kom soos en wanneer hulle dit wil hê nie. Hy weet dat talle as gevolg van hulle kleingeloof en ongeloof afvallig sal word, onderling in ver-raad en haat sal leef en in hulle vertwyfeling elkeen wat homself christus noem, sal navolg.

Daarom moet ook ons gewaarsku wees teen diegene wat los van God se Woord reeds nou in eie krag 'n eie koninkryk wil laat kom en die mens hemel op aarde beloof voor die wederkoms van die Seun van God.

Gesang 166: 1, 3

5 April

Matteus 24: 4-13

Die volmaakte wêreld

Ons kan ons dit goed voorstel dat die dissipels, terwyl Jesus by hulle was en hulle aangaande sy koninkryk geleer het, net soos ons, as gelowiges na die koninkryk van God verlang het.

Maar ons het gister reeds bemerk dat Jesus die geleentheid gebruik het om die dissipels te waarsku teen misleiding. Hoewel Hy hulle al by verskeie geleenthede ingelig het dat Hy hulle sou verlaat, het die dissipels steeds nie besef wat dit beteken nie. En nou, hier kort voor sy kruisiging, is dit byna asof Jesus sy dissipels met 'n skok tot die besef wou bring dat die tyd wat op hulle en al die gelowiges wag tot met sy wederkoms, nie die maklikste tyd sal wees nie.

Baie mense, ook in ons tyd, het al die tyd van die wederkoms probeer bepaal. Dikwels wanneer dinge lyk of dit op 'n ramp gaan afstuur en ons verskrik staan by die aanhoor van gerugte van oor-loë, hongersnood en aardbewings, word dit gekoppel aan die einde van die tyd. Maar Jesus waarsku dat toestande nog veel erger sal word, want gelowiges sal mishandel en selfs doodgemaak word. Haat teen diegene wat sy Naam bely, sal aan die orde van die dag wees. Gelowiges sal selfs van die geloof afvallig raak, mekaar onderling verraai, wantrou, en as vyande beskou en selfs haat. Die liefde vir mekaar sal verflou omdat die minagting van die wet van God hand oor hand sal toeneem onder die listige misleiding van die valse profete.

Ons kan hierin ons Here se ernstige pleitrede hoor waarmee Hy die gelowiges dringend wil waarsku teen die sondige onvolmaaktheid

van hierdie wêreld. Is ons waarlik bedag daarop dat ons juis in hierdie wêreld moet leef en werk om gelowige, gehoorsame dissipels te wees? Mag God ons die genade gee om in dié onvolmaakte tyd steeds standvastig in die geloof te staan, want kyk net watter lieflike belofte is daar in vers dertien opgesluit: *Maar wie tot die einde volhard, sal gered word.*

Gesang 177: 1, 4, 5

6 April

Matteus 24: 23-28

As dit moontlik was...

In die tyd waarin ons leef, is dit geensins onbekend dat valse profete met vreemde idees 'n al stewiger greep verkry op die denke en dade van mense nie. Een van die gedagtes is onder andere dat almal tog maar één God aanbid. Daarom beleef ons 'n vervaging tussen die godsdienste van die wêreld en neig godsdiensvryheid om op te gaan in godsdiensvermenging.

Dikwels word sogenaamde *interkerklike* organisasies en byeenkomste as die gangbare aanvaar en verdra, ongeag die belydenis en leer van die kerk. Die valse profete is bedrewe in die kuns om die uitverkorenes te verstom met dit waartoe hulle in staat is. Dit wat hulle vermag in die naam van hulle filosofie of ideologie (veral die humanisme), word ewe gerieflik van 'n Christelike kleur voorsien om mense om die bos te lei.

Maar ons as die uitverkorenes van God in Christus moet bewustelik op die slinksheid van die valse profete bedag wees. Deur onself toe te rus met kennis van God se Woord deur die gereelde bestudering daarvan, noudesette kategeese aan ons kinders en om gelowig te bly wag op sy koms, sal ons sy koms beleef soos Hy dit aan ons beloof het. Hoe heerlik sal dit wees om te weet en te besef dat wanneer Hy kom, dit wél die Seun van God is. Die dag van sy koms sal veel groter en veel heerliker, ja allesoortreffend wees. Laat ons daarom nie soos verwarde, verhongerde aasvoëls ons haas na elke onbenullige vals oplossing wat die valse profete ons wil bied nie.

Goddank vir die sekerheid wat mag leef in die hart van die uitverkorenes op grond van God se reddende genade: *Daar sal vals christusse en vals profete na vore kom, en hulle sal groot tekens en wonderwerke doen om, as dit moontlik was, selfs die uitverkorenes te mislei.*

Gesang 258: 1,4

Die tekens van die tye

Dink u dat 'n mens op enige wyse kan bepaal wanneer die wederkoms van ons Here Jesus Christus sal plaasvind? Die Woord leer ons op vele plekke dat dit vir die mens onmoontlik is. Let net vir 'n oomblik op wat in vers 27 van hierdie hoofstuk aangaande die wederkoms vermeld word, naamlik dat dit onverwags soos 'n weerligstraal sal wees en oral gelyktydig sal plaasvind. Die wederkoms sal nie 'n geleidelike proses wees nie; daarom sal die Antichris, die valse profeet en heiden naak voor God staan. Sonder enige verweer sal die vyand van God voor Hom staan net soos die onverskilliges en spotters ten tye van die sondvloed.

Aangesien geen mens oor die vermoë beskik om die uur van sy koms te voorspel nie, beteken dit nié dat Hy nie na ons op pad is nie. Die feit dat ons Here Jesus nog nie gekom het nie, mag nie die verskoning vir 'n argelose, onverskillige lewe wees nie. Ons as gelowiges mag nie maar soos gewoonlik eet en drink en trou tot op die dag van die wederkoms nie. Ons mag nie leef asof Hy nooit weer sal kom nie, net so min as wat ons kan leef asof Hy nooit gekom het nie.

In baie duidelike taal leer Jesus ons aan die hand van 'n beeld, naamlik die vyeboom, wat ons houding ten opsigte van die uitstel van sy koms moet wees. Net so seker as wat ons weet dat die somer naby is wanneer die boom begin bot, net so seker behoort ons as gelowiges te weet dat, wanneer ons die *tekens van die tye* bemerk, ons Heer se koms nog nooit so naby was as juis nou nie.

Wees daarom waaksaam en volhard in die geloof.

Gesang 217: 1, 3

Wees waaksaam

Sondag het ons in Matteus 24: 3 gelees dat die dissipels vir Jesus gevra het wanneer al hierdie dinge waaroor ons tot dusver gehandel het, sal gebeur. Waar ons nou aan die einde van hierdie hoofstuk kom, bemerk ons dat Jesus steeds met 'n uitgebreide antwoord op die aanvanklike vraag van die dissipels besig is.

In die gedeelte wat ons gelees het, gee Jesus aan die hand van nog 'n voorbeeld uit die alledaagse lewe, 'n verdere verduideliking van

wat die gelowiges tussen sy hemelvaart en wederkoms te wagte kan wees.

Dit is sekerklik nie, soos wat sommige beweer, die Here se doel om met dié vertelling verlossing deur die goeie werke van die mens te predik nie. Die mens kan sekerlik nie op grond van sy daade sy eie verlossing bewerkstellig nie. Hierdie waarheid mag op sy beurt nou ook nie 'n totale reaksie na die ander uiterste wees nie. Die mens mag daarom nie redeneer dat al doen hy ook goed, dit hom in elk geval niks sal baat nie. Een ding moet ons baie duidelik begryp en dit is dat die gelowige aan sy daade geken sal word omdat goeie daade die direkte uitvloeisel van dankbaarheid teenoor God moet wees.

In God se oë is die mens net een van twee dinge: gehoorsaam of ongehoorsaam; dankbaar of ondankbaar; gelowig of ongelowig. Dit is die rede waarom Jesus ook so 'n definitiewe skeiding in die vertelling maak. Die slegte slaaf vind geen genade in die oë van sy heer nie, want hy was ongehoorsaam. En net soos hierdie slegte slaaf, redeneer die mens dikwels ook dat aangesien Jesus nog nie gekom het nie, Hy seker nooit sal kom nie. Gevolglik leef die mens onverskillig en eiewillig. By die koms van ons Heer sal die toorn van God hierdie mense te beurt val. Maar vir hom wat waaksaam en gelowig bly wag op die Heer, geduldig en met 'n hart vol dankbaarheid, sal by die koms van die Heer gehoorsaam in diens van God aangetref word. *Gelukkig is hy!*

Gesang 253: 1.6

9 April

Matteus 25: 31-34

Die hemelse in mensewoorde beskryf

Voorafgaande aan die gelese gedeelte, vind ons die gelykenis van die tien meisies en van die muntstukke opgeteken. U kan dit gerus ook deurlees om verder tot die besef te kom hoe volledig Jesus op die vraag in Matteus 24: 3 antwoord. Ten einde sy antwoord nog duideliker te maak, maak Jesus van 'n volgende vergelykende vertelling gebruik.

Die hemelse dinge wat Hy wou tuisbring, is vir die menslike begrip totaal onbevatlik. In algemene, daaglikse en bekende menslike begrippe wil Jesus ons meer leer aangaande die hemelse. In terme van die bekende wêreldse beeld van die koning wat in daardie dae as regter opgetree het en van 'n wagter wat gebruiklik die skape van die bokke geskei het, wil Jesus aan sy dissipels nog meer van die koninkryk en die eindtyd leer.

Dadelik wil die beeld van die koning wat as regter optree, die beeld

van 'n eindoordeel skep. Al die volke, elke mens sal voor die regterstoel van God verskyn om deur Hom geoordeel te word. Daarmee word beklemtoon dat elke mens verantwoordelik voor God moet leef. Ons as gelowiges moet ons des te meer daarvoor beywer, aangesien die wil van God aan ons goed bekend is. Elke dag van ons lewe staan ons na regte in verantwoordelikheid voor die regterstoel van God, aangesien die eise van God se Woord aan ons goed bekend is.

Die gelowige moet besef dat die geloof wat hy bely, 'n definitiewe geloofsverantwoordelikheid van hom eis. Dit baat die gelowige niks as hy sy geloof in die verlossing in Christus bely en dan onverskillig en op onverantwoordelike wyse in ongehoorsaamheid leef nie.

Maar dank God dat ons geloof en lewe in die geloof in gehoorsaamheid aan God lank reeds voorafgegaan is deur 'n handeling van God, naamlik dat die koninkryk van die skepping van die wêreld af vir ons voorberei is.

Psalms 118: 1, 7

10 April

Matteus 25: 34-45

Geloof en gehoorsaamheid

Dag na dag snel ons voort in 'n lewe met soveel verpligtinge. Baie van die dinge wat ons moet doen, is gewoonlik roetinesake. En juis daarom raak ons só afgestomp dat ons nie meer 'n oog of 'n oor het vir die noodlydendes wat op ons lewensweg kom nie. 'n Mens of 'n gesin kan so in hom- of hulself gekeer raak, dat net eiebelange saak maak. In die proses ontstaan die neiging dikwels om ten koste van 'n ander op selfsugtige wyse net jou eie belange te bevorder.

In die tyd waarin ons leef, bemerk ons selfs dat groepe en volke vanweë hulle selfsug en eiegeregtigheid, die een die ander niks gun nie. As hierdie gesindheid wêreldwyd reeds so ver uitgekring het, is dit verstaanbaar dat dit ook in die gemeenskap van die gelowiges voorkom.

Wanneer Jesus hierdie woorde tot sy dissipels rig, is dit beslis nie 'n stel reëls wat Hy wil voorhou wat nagekom moet word ten einde die ewige lewe te beërwe nie. Weer wil die Here ons leer dat ons geloof sigbaar moet wees in ons daade teenoor mekaar. Neem ons ons eie lewens in oënskou, kom ons tot die besef dat ons as gelowiges, wat die eise van God se Woord betref, ver te kort skiet. Hoe dikwels gebeur dit nie dat ons bloot skouerophalend reageer wanneer ons van medegelowiges of selfs familie verneem wat honger, dors, vreemd, sonder klere, siek of in die gevangenis is nie? Beoefen ons waarlik nog die gemeenskap van die gelowiges in dankbaarheid

teenoor God vir al die goedheid wat ons uit sy hand ontvang?

Met hierdie woorde gee Jesus aan ons as gelowiges te kenne dat, terwyl ons wag op sy koms, ons nie ledig moet wees nie, maar dat ons gehoorsaam diensbaar moet wees totdat Hy kom. Ons moet gehoorsaam diensbaar in sy koninkryk wees omdat ons dankbaar is dat Hy ons te hulp gekom het toe ons sondenood op die hoogste was.

Gesang 10: 1

11 April

Matteus 26: 1-2

Perspektiewe: Jesus Christus

As ons in die lydenstyd staan, poog elkeen van ons om perspektief op Christus se lewe en lyding te kry. Wanneer ons Matteus 26: 1-35 lees, merk ons ook dat daar bepaalde perspektiewe na vore kom.

Die eerste perspektief wat ons raaklees, is dié van Christus self. Tydens sy lewe op aarde stap Hy die pad soos God dit wil hê. Hy besef dat Hy sy lewe sal moet opoffer sodat die verbondsvolk weer met God versoen kan wees. Die sonde van die volk wat skeiding tussen hulle en God gebring het, moet Hy, wat sondeloos is, dra, sodat die verbond wat God met sy volk gesluit het, volvoer kan word soos Hy beloof het.

Alhoewel dit nie altyd vir Christus maklik is nie, aanvaar Hy die lot wat die Vader oor Hom bring en gaan Hy bewustelik voort op die pad volgens God se wil. Hier kondig Hy aan dat die tyd aangebreek het dat Hy, ten koste van Homself, oorgelewer en gekruisig gaan word omdat God dit in sy Raadsplan so beskik het. Vir Christus is God se wil die belangrikste en Hy is bereid om sy wil by dié van God aan te pas al vra dit ook van Hom die hoogste offer.

Psalm 25:2

12 April

Matteus 26: 3-5

Die priesterhoofde en familiehoofde

Die volgende perspektief wat na vore kom, is dié van die priesterhoofde en familiehoofde. Vir hulle, die leiers van die Joodse volk, was dié Jesus wat sê dat Hy die Messias is wat sou kom, onaanvaarbaar.

Hulle het 'n vooropgestelde idee van die Messias se roeping gehad. In dié tyd het die Romeine oor hulle regeer en hulle siening van die Messias was dat Hy die een sou wees wat hulle van Romeinse

oorheersing sou verlos. Volgens hulle moes die Messias 'n sterk politieke figuur wees wat hulle aardse omstandighede weer gerieflik en gemaklik sou maak.

As Christus se optrede nie voldoen aan hulle vereistes oor die Messias wat hulle verwag het nie, en boonop so nederig is dat Hy saam met tollenaars, sondaars en melaatses eet, verwerp hulle Christus as die Messias. Hulle vooroordele en die feit dat van hulle volgelinge ook vir Christus begin volg het, het veroorsaak dat hulle planne begin beraam het om Hom op 'n slinkse manier uit die weg te ruim.

Psalm 48: 1, 2

13 April

Matteus 26: 14-16; 20-25

Judas Iskariot

Alhoewel Judas een van Christus se dissipels is, skiet hy te kort aan insig om te besef wie Christus werklik is. As Christus nie saam met die dissipels stem oor die verkwisting van die reukolie wat die vrou oor Hom uitgegiet het nie, draai Judas die rug op Hom. Hierna is hy bereid om Christus te verrai vir 'n beloning.

Wanneer Christus aan tafel vir die twaalf dissipels sê dat een van hulle Hom gaan verrai, bemerk ons twyfel by Judas. Kan Jesus werklik die Messias wees? Weet Hy dat Judas met die owerstes ooreengekom het om Hom te verrai en kan Jesus in sy binneste sien?

Om nie anders as die ander dissipels te wees nie, vra hy ook vir Christus of dit dalk hy is wat Hom gaan verrai. As Jesus sy vraag bevestig, dryf die twyfel en vernedering hom van Christus af weg en gaan hy na die owerstes toe wat hom betaal om Christus op die geskikte oomblik te verrai.

Gesang 40: 4

14 April

Matteus 26: 31-35

Simon Petrus

Die perspektief van Petrus op die lewe en lyding van Jesus kom in dié paar verse na vore. Petrus was 'n leier onder die dissipels en het hoë aansien onder Christus se volgelinge geniet. Deur sy versekering aan Jesus Christus wil hy eintlik voorgee dat hy 'n beter dissipel as al die ander dissipels is, want al sou hulle almal Hom in die steek laat, sal hy deur dik en dun by Christus staan, al vra dit ook van hom om sy eie lewe prys te gee.

Ten spyte daarvan dat Petrus een van Christus se getrouste volgelinge is, oorskat hy sy eie waarde en dink hy dat hy langs Christus kan staan. Hy besef nie dat dit net Christus is wat onvoorwaardelik aan God gehoorsaam kan wees nie.

Wanneer Petrus voor die toets (verse 69-75) te staan kom, besluit hy om homself te handhaaf en verloën hy Christus. Toe die haan kraai, besef Petrus dat hy nie soos Christus kan wees nie en dat hy ook nie beter as die ander dissipels is nie. Hy het sy eie waarde oorskat en hy moes verleë voor Christus staan ná sy opstanding. Petrus leer dat net wanneer jy jou eie vermoëns wantrou, jy werklik besef wat Christus kom doen het en wat dit vir jou beteken: Hy gee jou waarde en maak vermoëns waardevol in God se koninkryk.

Gesang 192: 2, 3

15 April

Matteus 26: 6-13

Maria die sondares

'n Perspektief, wat elke gelowige seker by homself sal wil sien, tref ons by die vrou aan wat die reukolie oor Jesus se kop uitgiet. Hoe ander mense daarop reageer of wat hulle sê, maak nie vir haar saak nie. Sy wil vir Christus wys dat Hy die Koning in haar lewe is.

Die verering van Christus geskied nie maar toevallig nie, nee, dit geskied deur 'n bepaalde wilsbesluit wat sy teen haarself neem. Sy kon die kosbare reukolie gaan verkoop het en die geld op haarself of haar mense gespandeer het, maar sy het besluit om Christus daarmee te salf sodat Hy kennis daarvan sal neem dat Hy die maatstaf is waarvolgens sy haar wilsbesluite neem. Sy is bereid om afstand van haar eie gerief en gemak te doen, sodat die verering van haar Koning eerste in haar lewe sal staan.

Christus beleef dit baie positief en verseker sy dissipels dat waar die evangelie verkondig word, die mensdom herinner sal word aan wat sy gedoen het.

Gesang 190: 1, 2, 5

16 April

Matteus 26: 26-30

Menslike perspektiewe

Dit dien vir ons as gelowiges tot troos dat die Raadsplan van God nie van menslike perspektiewe daarop afhang nie. In sy groot liefde vir ons, tree die Here in sy almag op soos wat Hy weet die beste vir ons is.

In dié gedeelte stel Christus die nagmaal in om ons daardeur te verseker dat ons deel het aan die verbond waardeur ons van ons sonde verlos word. Deur in die geloof van sy liggaam te eet en van sy bloed te drink, kan u en ek met die seker wete leef dat die voorhangsel in ons geloofslewe verwyder is. Die sonde wat skeiding tussen God en ons gebring het, het Christus op Hom geneem sodat ons nou in vrede voor die direkte aangesig van die Here kan lewe.

Wat God in Jesus gedoen het deur in sy Raadsplan die mens weer met Hom te versoen, het Hy in sy liefde ter wille van ons gedoen omdat Hy nie wil hê dat ons verlore sal gaan nie. Geen menslike perspektief daarop kan dit verander of 'n ander betekenis daaraan gee nie. Soos God besluit iets moet gebeur, so sal dit wees.

Gesang 130: 1, 4

17 April

Matteus 26: 1-35

Perspektiewe: 'n Oorsig

Ons het gesien dat daar uit die behandelde dele van hierdie groter geheel bepaalde perspektiewe na vore kom waarvan sommige korrek is en ander nie. Indien ons dit reg begryp, sal ons die blye boodskap hoor dat deur die geloof in Christus Jesus, die pad na God toe vir die sondaar oop bly.

Jesus Christus is nie na die wêreld gestuur om na willekeur deur mense misbruik te word na eie goeiddunke of tot eie voordeel nie. Ons mag Hom egter dien ongeag ons eie omstandighede en daaruit blyk ons gehoorsaamheid aan en ons dankbaarheid teenoor God die Vader.

Die begrip vir en geloof in wie en wat die Christus werklik is, dwing ons om ons lewe te rig volgens God se wil. Sy wil, soos in sy Woord geopenbaar, word die maatstaf van alle besluite wat ons neem en alle keuses wat ons maak. Dikwels sal hierdie besluite vanweë die sonde, reëlreg bots met die natuurlike neiging van ons menswees. Vanweë die sonde staan ons doemwaardig voor God en uit onself is ons tot niks goeds in staat nie. Maar in Christus, op grond van sy versoenende lyding en sterwe en ons geloof in Hom as ons Verlosser, word ons burgers van God se ewige koninkryk.

Gesang 353: 4, 5

18 April

Matteus 26: 36-46

Waak en bid

Hoe teleurstellend moet dit nie wees as jou leier, op wie jy jou

vertroue gestel het, vir jou sê dat hy doodsbenoud is nie. Dit voel vir jou of jy 'n doodloopstraat betree het, want op wie kan jy nou steun as die sterke leier by sy volgelinge ondersteuning en gemeenskap soek?

Getsemane is 'n gebeure wat hom binne die verhouding tussen Christus en sy dissipels afgespeel het. Christus het sy dissipels se ondersteuning nodig gehad en by monde van Petrus is dit aan Hom beloof. Tog was dit nie hulle wat Hom deur die krisis gedra het nie, maar Hy wat hulle gedra het. Christus het na sy slapende dissipels teruggekeer nadat Hy besluit het om namens en ter wille van hulle die beker te drink. Op grond van die verlossing wat dit vir hulle ingehou het, het Christus 'n appèl op hulle gemaak om te waak en te bid.

Dit is ook 'n opdrag aan die kerk. In hierdie sondige wêreld mag die kerk nie slaap nie, maar moet ons voortdurend waak en bid. Sou ons egter soos die dissipels aan die slaap raak, het ons nog nie 'n doodloopstraat bereik nie. Alhoewel ons opgeroep word om te waak en te bid, word ons nie deur ons waaksaamheid gered nie, maar deur Christus se eensame waak en bid.

Gesang 258: 1

19 April

Matteus 26: 47-56

Vlug

Die dissipels se teleurstelling in Jesus kom in hierdie gedeelte duidelik na vore. Hulle was só teleurgesteld gewees dat hulle Hom in die steek gelaat en weggehardloop het.

Tog het Jesus aan hulle verduidelik dat al dié dinge moes gebeur sodat die Skrif vervul sou word. Jesus was dus in beheer van die situasie. Daarom is dit in werklikheid nie Jesus wat gevange geneem is nie, maar Jesus wat sy lyding vrywillig tegemoetgegaan het.

Maar waarom het die dissipels gevlug? Hulle omstandighede het so hopeloos gelyk dat hulle elders uitkoms gaan soek het.

Ons moet voortdurend waak en bid, anders sal ons geloof ook nie sterk genoeg wees om God ten volle te vertrou nie. Dan sal ons eerder die mens vrees en van ons enigste ware uitkoms wegvlug.

Gesang 353: 5

20 April

Matteus 26: 57-68

Afstandsgeloof

So groot was die teleurstelling toe Jesus gevange geneem is, dat sy dissipels Hom in die steek gelaat en weggehardloop het. Petrus het sy aanvanklike vrees oorkom en Jesus op 'n afstand gevolg en in die binnehof gesit en wag, want hy het nog nie geglo of vertrou nie.

Hy het wel genoeg belangstelling gehad om Jesus te volg en hy moes sekerlik geglo het dat daar tog nog 'n moontlikheid bestaan het dat dinge anders sou verloop, maar dit was nie genoeg om sy lewe daaraan toe te vertrou nie. Hy het op 'n afstand gesit en wag om te verneem hoe dinge afgeloop het, of anders gestel, om die einde te sien.

Is dit nie waar ons ons met tye bevind nie: op 'n afstand om van daar af te kyk hoe sake verloop? Natuurlik in die hoop dat ons genoeg *versekering* sal kry om God waarlik te vertrou. Maar dit is nie wat van ons verwag word nie. In Matteus 10: 22 en 24: 13 is daar 'n duidelike boodskap vir ons: *Maar wie tot die einde toe volhard, sal gered word.* Ons moet dus in alle omstandighede steeds op God vertrou.

Gesang 39: 1-3

21 April

Matteus 26: 69-75

Teleurgesteld?

Terwyl Jesus deur die Joodse Raad verhoor is, het Petrus buite gewag waar hy ook in 'n sekere sin deur die diensmeisie verhoor is. Sy geloof en trou was op die spel. En tog het Petrus, ten spyte van Jesus se woorde in Matteus 16: 24, *As iemand agter My aan wil kom, moet hy homself verloën...*, nie homself verloën nie, maar vir Jesus. Jesus het hom gewaarsku: *Dit verseker ek jou: Vannag nog, voordat die haan kraai, sal jy My drie maal verloën.*

In 'n onbewaakte oomblik is Petrus gekonfronteer en het hy geswig toe hy skielik voor die toets te staan gekom het. Toe die haan op daardie oomblik gekraai het, het Petrus Jesus se woorde onthou. Hy het buitentoe gegaan en bitterlik gehuil, want hy was diep teleurgesteld in homself gewees omdat hy besef het dat hy Jesus verloën het.

So moet ons ook ons sonde besef, opregte berou daarvoor hê en dit

bely. Sodoende sal ons vrede in Christus vind, want in Christus is daar vergewing en by Hom sal ons krag vind om te volhard in die geloof.

Gesang 57: 1-4

22 April

Matteus 27: 1-10

Spyt kom te laat

Toe Judas verneem het dat Jesus tot die dood veroordeel is, het hy spyt gekry. Dit is oënskynlik nie wat hy in gedagte gehad het nie. Waarskynlik het hy net aan die geld gedink; die voordeel wat dit vir hom ingehou het as hy Jesus sou verraaï.

Sondigheid bring altyd meer tragedie voort as wat die bedoeling was of verwag word. Hoeveel keer hoor ons nie dat iemand sê: *Ek het nie bedoel dat....* Ons sondes haal ons in en spyt kom te laat. Ons daade verraaï ons innerlike ingesteldheid. Judas het berou gehad oor sy daad en dit aan sy medepligtiges bely, maar ongelukkig het hy dit nie aan God bely nie.

Soms dra ons ook net ons eie belange op die hart en besef nie wat die gevolge van ons daade kan wees nie. Indien ons egter later spyt is, moet ons dit teenoor God bely, want by Hom is daar vergewing. Dit bevestig God aan ons in die lyde en sterwe van Christus.

Mense wat moreel en geestelik dood is, word later, soos Judas, hulle eie laksman.

Gesang 244: 1, 2

23 April

Matteus 27: 15-26

Jesus of Barabbas?

Die volk moes tussen twee persone kies: *Jesus Barabbas* of *Jesus wat Christus genoem word*? Op die oog af lyk dit na 'n keuse tussen 'n ophef en stilte. In Barabbas se geval word aanspraak gemaak op die oog en die oor en in Jesus se geval op die gewete en die hart. Die een man se hoogdrawende taal en die swaard moes die deurslag gee en die ander een se oorreding en liefde. Die een wil die vyand verslaan teenoor die ander een wat die vyand 'n vriend van God wil maak. Barabbas se toekoms hang van 'n menslike plan af en Jesus maak staat op God se wil. Die keuse is dus tussen God en mens.

Dit is egter nie waar die keuse ophou nie. Elke geslag moet Pilatus se vraag beantwoord: *Jesus Barabbas* of *Jesus wat Christus genoem*

word? Ons verkwalik die skare vir hulle keuse, maar kan ons daarop aanspraak maak dat ons geslag 'n beter keuse gemaak het?

Pilatus het sy hande in onskuld gewas, maar die hele volk, dit wil sê die verbondsvolk, het die verantwoordelikheid vir Jesus se dood aanvaar. Deur hierdie bewuste verwerping van Jesus het hulle eintlik hulle posisie as verbondsvolk prysgegee. Tog is die evangelie van genade ná Pinkster telkens weer aan die Jode ook verkondig.

Gesang 247: 1-3

24 April

Matteus 27: 27-31

Plaasvervanger

'n Mens kan sekerlik nie help om Jesus jammer te kry as jy aan sy lyding dink nie. Hy was onskuldig gewees, maar Hy is gemartel en verguis.

Christus móés egter hierdie weg volg as plaasvervanger vir ons oortredinge. Simpatie en bejammering getuig dus van onbegrip vir die kruisgebeure. Ons moet in werklikheid met dankbaarheid aan Christus se lyding dink, want daarin lê ons verlossing. Ons moet in hierdie gebeure 'n weerkaatsing van onself sien. Dit moet 'n spieël wees waarin ons ons sonde en skuld raaksien, sodat dit berou in ons harte sal bring. Met ander woorde, dit moet vir ons 'n bekeringsroep wees.

Omdat die diepste sin van Christus se lyding en sterwe daarin geleë is dat Hy as plaasvervanger vir ons oortredinge aan die kruis gesterf het, is 'n dankbare geloof 'n veel beter reaksie as meegevoel of simpatie.

Gesang 194: 1, 2, 4

25 April

Lukas 24: 1-10

God vervul sy belofte

Aan Abraham, Isak en Jakob het God drie beloftes gemaak, naamlik 'n land, 'n groot nageslag en 'n verlosser. Met die geboorte van Jesus in Betlehem het die engel aan die skaapwagters gesê: ... *ek bring vir julle 'n goeie tyding van groot blydskap ... vandag is daar vir julle in die stad van Dawid die Verlosser gebore, Christus die Here* (Luk 2: 11)!

Enkele jare later is dit weer 'n engel wat 'n besonderse tyding van groot blydskap bring: *Waarom soek julle die lewende by die dooies? Hy is nie hier nie. Hy is uit die dood opgewek.*

Daarmee het Jesus Christus sy verlossingstaak voltooi. God het sy belofte nagekom. Christus het opgestaan en só die dood as die straf op die sonde oorwin sodat *dié wat in Hom glo, nie verlore sal gaan nie maar die ewige lewe sal hê* (Joh 3: 16).

Die dissipels het die boodskap nog nie verstaan nie, maar dit is later aan hulle duidelik gemaak dat Christus moes ly en sterf, om weer op te staan sodat ons, wanneer ons deur die geloof daaraan deel kry, ook aan die verlossing deel kan kry. Ons Verlosser leef!

Gesang 146: 1, 2

26 April

Lukas 24: 6-12

Verkeerde Messiasverwagting

Die dissipels het geweet dat Jesus die Seun van God, die beloofde Messias is. Maar hulle het ook, soos die Jode van hulle tyd, 'n wêreldheerser verwag. Hulle het iemand verwag wat die volk Israel sou verlos van die juk van onderdrukking deur hulle vyande en hulle weer 'n magtige volk sou maak.

Maar hierdie Messias is deur mense gevangene geneem en het aan 'n kruishout gesterf - die dood van 'n misdadiger! Wat 'n teleurstelling moes dit nie vir hulle gewees het nie. Ons kan ons net voorstel hoe die dissipels moes gevoel het en wat hulle gedink het.

Hier herinner die engel die vroue aan die woorde van Jesus: *Die Seun van die mens moet uitgelewer word in die hande van sondige mense, gekruisig word, en op die derde dag opstaan.*

Later, in vers 45, het Jesus aan die dissipels verduidelik waarom Hy moes sterf en eers tóe het hulle verstaan! Christus het in ons plek gesterf en namens ons die dood as straf op die sonde oorwin. Dit is die boodskap van die kruis. Dit is 'n boodskap wat mense se lewens verander.

'n Groepie droewige mense by 'n graf verander in dissipels van Christus, die Verlosser, wat God met groot blydschap prys!

Gesang 230: 1-3

27 April

Lukas 20: 19-23

Getuies

Mense is getuies van die verlossing deur God. Sondaarmense word gestuur met die opdrag: *Soos die Vader My gestuur het, stuur Ek julle ook.* Wat 'n voorreg om só deur God gebruik te kan word om as ligdraers na hierdie donker wêreld te gaan met 'n boodskap van hoop, genade, vrede en liefde. Maar dit is 'n voorreg wat ook groot

verantwoordelikhede meebring, want dié een wat die opdrag ontvang, kan veroorsaak dat die boodskap nie sy bestemming bereik nie. Ons is sondaars wat sal terugdeins as ons so 'n opdrag kry. Maar ook hierin het God in sy genade voorsien: *Ontvang die Heilige Gees!*

Die Gees word self die Getuie deur die gelowiges. Hy gee self die krag, die leiding, die woorde en daad en Hy doen dit deur elkeen wat waarlik glo dat Christus sy Verlosser is.

So word ook ons, soos die dissipels, getuies: ...sodat julle kan glo dat Jesus die Christus is, die Seun van God, en sodat julle deur te glo, in sy Naam die lewe kan hê (Joh 20: 31).

Gesang 277: 1, 2

28 April

Johannes 20: 24-29

Ongelowige Tomas

Die berig dat Jesus uit die dood opgestaan het, het gemengde reaksies by die dissipels ontlok. Petrus het na die graf toe gehardloop om self te gaan kyk en Johannes het die graf ingegaan en geglo (vers 8). Tomas was nie saam met die ander dissipels toe Jesus aan hulle verskyn het nie. Toe hulle later vir hom vertel het dat hulle Jesus gesien het, het hy geweier om dit te glo en gesê: *As ek nie die merke van die spykers in sy hande sien en my vinger in die merke van die spyker steek en my hand in sy sy steek nie, sal ek nooit glo nie.*

Sy reaksie is beskrywend van die mens. Hy het hierdie wonderlike tyding, *Ons het die Here gesien*, ontvang, maar hy wou dit eers self bevestig. Ook hier word ons iets van die genade van God geleer. Selfs al was hy ongelowig en het hy getwyfel, het God vir Tomas gesê: *Bring jou vinger hier en kyk na my hande....* Tomas se reaksie het van ongeloof na 'n belydenis verander: *My Here en my God!* Daarmee het hy hom onderwerp aan Christus se heerskappy oor sy lewe en het hy Jesus met 'n benaming aangespreek wat geen mens nog teenoor Hom gebruik het nie: *My God!* Jesus Christus is God self. Wat Johannes aan die begin van sy evangelie aangaande die Woord gesê het, dat Hy self God is, word nou deur Tomas in sy belydenis bevestig.

Wat 'n wonderlike troos hou dit nie vir ons in wat so dikwels twyfel en ongelowig is nie. God het Tomas nie verwerp nie, maar hom tot geloof gebring met dié woorde: *...moenie langer ongelowig wees nie, maar wees gelowig.*

Gesang 194: 1, 3

29 April

Johannes 21: 15-19

Petrus se opdrag

Petrus was van die begin af die leier onder die dissipels. Maar met sy verloning van Jesus, het sy aansien gekrimp. Hy het gefaai.

Jesus het hom egter nie hieroor verwyt nie, maar 'n vraag aan hom gestel: *Simon seun van Johannes, het jy My baie lief...?* Jesus het hierdie vraag drie keer aan hom herhaal en elke keer het Petrus bevestigend geantwoord.

Wat hier opvallend is, is Jesus se opmerking ná elke antwoord. Die eerste opmerking lui: *Laat my lammers wei*. Dit beteken dat Petrus aangestel word om om te sien na dié wat swak in die geloof is. Hy, Petrus, die een wat self gestruikel het, word oor ander aangestel.

Maar dit eindig nie hier nie, want Jesus se tweede opdrag lui: *Pas my skape op*. Petrus word aangestel as leier van die volgelinge van Jesus, die kerk van Christus. Hy sal vir hulle 'n herder wees en hulle lei.

Jesus se laaste opdrag aan Petrus is: *Laat my skape wei*. Dit impliseer dat Petrus ook moet toesien dat Christus se kudde deur leer en lewe in die geloof sal groei.

Die betekenis van al hierdie opdragte is dat Petrus deur Christus in sy amp herstel is. Hy het misluk as dissipel, maar dit is hom vergewe. Hy is weer in ere herstel. Gepaard daarmee volg die voorstelling dat hy van daardie oomblik af tot die dood toe getrou sou bly. Die woorde wat volg, dui op die marteldood wat Petrus sou sterf in gehoorsame uitvoering van sy Verlosser se opdrag.

Gesang 192: 1, 2

30 April

Lukas 24: 50-53

Hemelvaart

Jesus het opgevaar na die hemel om vir sy volgelinge plek gereed te maak by die Vader. En op die bestemde tyd sal Hy terugkom om ons te kom haal, sodat ons ook kan wees waar Hy is (Joh 14: 2-3).

Kan daar 'n groter troos en beter motivering wees vir mense, Christengelowiges, wat werklik op aarde die stryd teen die sonde voer in diens van hulle Verlosser? Want dit is 'n stryd om 'n ware volgelinge van Christus te wees en dit is nie maklik nie. Dit vra baie, maar die loon is groot!

Vir iemand wat God ken en liefhet, is daar geen groter ideaal as om, wanneer sy/haar taak op aarde volvoer is, saam met God in die hemel te woon nie. En dit skenk God aan elkeen wat in Jesus Christus glo as sy/haar enigste Verlosser. Aan God die dank! Hy doen dit, gemotiveer deur sy liefde vir ons, want nie een van ons kan dit verdien nie.

Gesang 177: 1, 4, 5

1 Mei

Lukas 24: 45-53

Die Heilige Gees

Ons weet nou dat God vir ons as sy kinders plek in die hemel voorberei. Maar dit is nie al waarna ons hier op aarde kan uitsien nie. Ons geluk en vrede, en alles wat God ons as sy kinders beloof, sal ons nie eers eendag toekom nie. Ons kan nou reeds deel daaraan hê. Jesus sê in vers 49: *En Ek sal die gawe wat my Vader beloof het, vir julle stuur.*

Wanneer ons tot geloof in Jesus Christus kom, ontvang ons ook die *gawe van God*, die Heilige Gees. God kom woon in ons en lewe deur ons en daarmee ontvang ons alles wat met die Gees gepaard gaan, naamlik *liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelikheid, goedhartigheid, getrouheid, nederigheid en selfbeheersing* (Gal 5: 22). God verander ons hele lewe en skep vir ons nuwe moontlikhede. Hy gee betekenis aan ons lewe en 'n nuwe doel om voor te lewe, vir Hom, tot sy eer en tot uitbreiding van sy koninkryk.

God voorsien, maar Hy vra van ons gehoorsaamheid en om te breek met die sonde. Hy skenk die Verlosser wat die sonde oorwin het, maar Hy vra geloof en daarom skenk Hy sy Gees om die geloof in ons te wek en ons tot uitlewing daarvan te lei. God skenk, want God is liefde - liefde wat ons verstand te bowe gaan!

Gesang 190: 1-3

2 Mei

Jesaja 1: 1-9

Soos Sion het ons oorgebly!

In hierdie inleidende hoofstuk van die boek Jesaja, verduidelik Jesaja hoe die volk van die Here oortree het en waarom die Here hulle so straf. Jesaja gebruik verskillende gebeurtenisse as bewys vir dit wat hy sê. So verwys Jesaja 1: 4-9 na voorvalle in die tyd van koning Hiskia. Sanherib was toe koning van Assirië. In 2 Konings 18: 13 word van sy inval vertel en hoe hy al die versterkte stede van Juda, met Jerusalem as enigste uitsondering, verower het. Hy het ook talle klein dorpies oortrompel en baie mense weggevoer.

Dit alles het met die volk van die Here gebeur omdat hulle die verbond wat Hy met hulle gesluit het, verbreek het en vanweë hulle ongehoorsaamheid en ongeloof. Tog is Hy hulle ook genadig, want naas die straf van God teenoor sy volk, lees ons hoe Hy 'n klompie laat oorbly. Ja, sy toorn tref hulle nie soos Hy destyds vir Sodom en Gomorra getref het nie. In plaas daarvan dat Hy hulle uitdelg soos vir Sodom en Gomorra, is Hy hulle genadig en laat Hy 'n deel van die volk oorbly.

Wanneer ons na ons eie lewens kyk, na ons eie sondigheid, moet ons bely dat al wat ons verdien, is om ook soos Sodom en Gomorra uitgedelg te word. Maar nou was God ons in en deur sy enigste Seun, Jesus Christus genadig deurdat Hy ons soos Sion laat oorbly het om deel van sy verbondsvolk te wees. Daarvoor kan ons die Here altyd loof en prys.

Gesang 80: 2

3 Mei

Jesaja 1: 10-20

Laat ons die saak met mekaar uitmaak, sê die Here!

Daar het 'n bedrywige godsdienstige lewe in Jerusalem geheers. Die offergawes is gebring, feestye is gehandhaaf en daar is gebid. Alles rakende die volk se godsdienstige lewe is getrou uitgeleef. Maar al hierdie godsdienstige praktyke het die Here nie behaag nie, want die Here het die offeraars en die offerandes verwerp omdat dit nie met hulle leefwyse gestrook het nie. Daar was nie sprake van liefde nie; hulle hande was met bloed bevlek. As gevolg van hulle sondes en vormgodsdienis het God dit alles verwerp. Maar die Here het nie die volk hieroor verdelg nie. Nee, in sy groot genade het die Here tot sy volk geroep en gesê dat hulle die saak met mekaar moet uitmaak. Al was hulle skarlankenrooi en purperrooi van sonde, sal hulle wit word soos sneeu en wol.

Ons wat sê ons glo, getrou kerk toe gaan, ons offergawes gee en vir baie jare in die ouderlings- en diakensbanke sit, doen ons dit met 'n opregte geloof, of het ons ook al in 'n vormgodsdienis verval? Indien dit van ons geestelike lewe waar is, moet ons weet dat die Here ook tot ons roep en vir ons sê: *Kom tog, laat ons die saak met mekaar uitmaak....*

Saam met hierdie oproep van God is daar ook die boodskap van vertroosting: Dié wat hieraan skuldig is, sal vergewe word en hulle sal weer wit word soos sneeu en wol, want met Christus se sterwe aan die kruis kan ons dit in die geloof aanvaar, God het alles alreeds vergewe.

Gesang 244: 2

Lewe in die lig van die Here!

Jesaja ontvang 'n openbaring van God oor Juda en Jerusalem. In hierdie openbaring is dit God wat aan Jesaja, sy profeet, die groot heerlikheid bekendmaak dat Hy 'n heilstyd sal laat aanbreek. Dié tyd sal gekenmerk word deur nasies wat sal optrek na die berg van die Here waar Hy die nasies sy wil sal leer. Dit is die tyd wanneer God oor die nasies sal oordeel en oor die volke sal regsprek. Dan sal die nasies ploegskare van hulle swaarde smee en snoeiskêre van hulle spiese. Die een nasie sal nie meer die swaard teen die ander een opneem nie en hulle sal nie meer leer om oorlog te maak nie. In die heilstyd sal daar vrede onder volkere en nasies heers.

Gedagtig aan hierdie openbaring en die vrede tyd wat voorlê, roep Jesaja die volk op om in die lig te leef wat van die Here af kom. Die waarheid is dat slegs dié wat in die lig van die Here leef, deel aan die heil van God sal kry.

Christengelowiges wat in die Nuwe-Testamentiese tyd leef, weet van die heilstyd, die ewige vrede tyd wat God vir ons deur Jesus Christus bewerk het. Nou is die vraag of elkeen van ons in die lig leef wat van die Here af kom? Die lig word gekwalifiseer as die ewige en lewende Woord van God wat ook die lig vir ons lewenspad is. Daarom moet ons altyd erns maak met die lees en bestudering van die Bybel. Wie nie in die lig van die Woord leef nie, sal nie die ewige heerlikheid ingaan nie.

Gesang 306: 1

Moenie op mense staatmaak nie!

Die Here het sy volk verstoot. Die rede hiervoor was omdat hulle nie meer op Hom vertrou het nie. Hulle het in hulle oomblikke van nood en ellende na waarsêers gegaan om raad en hulp te vra. Hulle het towery beoefen wat 'n gruwel in die oë van die Here is en saam met vreemdes vasgehou aan bygelowe. Hulle sekuriteit het nie meer by God gelê nie, maar in silwer en goud, perde en strydwaens. Hulle het voor afgode neergebuig. Daarom het die Here sy volk verstoot en het Jesaja die gerig van die dag van die Here aangekondig. Op dié dag sal die hoogmoediges verneder word en dié wat nie op Hom

vertrou nie, geoordeel word. Dan sal hulle besef dat daar nie op mense vertrou kan word nie omdat hulle maar min werd is. Op God alleen moet vertrou word.

In die lig van vandag se oplewing in die okkulte, soos byvoorbeeld fortuinvertellery, kristalkykery, sterrewiggelary, die dra van gelukbringers, die oproep van geeste ensovoorts, spreek hierdie gedeelte hard en duidelik tot diegene wat hulle met hierdie sondige praktyke bemoei en daarop vertrou. Hulle moet weet dat God 'n dag sal laat aanbreek wanneer hulle sal besef dat daar nie op mense of op enige iets dergeliks in die lewe vertrou kan word nie omdat alle mense en gebruike maar tydelik en verganklik van aard is. Gelowiges moet teen hierdie sondige praktyke waak en in oomblikke van krisis en ellende hulle toevlug tot God alleen neem.

Gesang 39: 1

6 Mei

Jesaja 3: 1-15

Die vrug van jou dade sal jy geniet!

In dié gerig word aangekondig dat die Here elke stut en steunpielaar uit Jerusalem en Juda gaan verwyder. Almal wat sorg vir brood en water, elke weerbare burger, elke soldaat, almal gaan deur God verwyder word. Jerusalem en Juda gaan in duie stort. Dit alles gaan met Jerusalem en Juda gebeur omdat hulle hulle met woord en daad teen die Here en sy gesag verset, openlik soos Sodom sondig en hulle nie van hulle sondige dade en praktyke wil bekeer nie. Daarom profeteer Jesaja dat ellende vir die skuldiges wag en dat God gereed is met sy oordeel. Maar vir die regverdiges wat hulle elke dag tot God bekeer en nie teen sy gesag in verset kom nie, sê hy dat hulle die vrug van hulle dade sal geniet. Die toorn van God sal nie oor hulle ontvlam nie, want Hy sal Hom oor hulle ontferm.

Wanneer ons vandag om ons kyk, sien ons hoeveel verset daar by die mens teen die Woord, die wil en die gesag van God is. Ons kan net dink aan wat alles op 'n Sondag gedoen word. Hoeveel mense is daar nie wat met ander dinge besig is waarmee hulle die dag van die Here ontheilig nie. Mense wat hulle met hierdie sondige praktyke besighou, sal voor God rekenskap moet gee. Aan hulle word verkondig dat ellende op hulle wag. Maar dié wat in gehoorsaamheid teenoor God leef en sy Woord en gesag aanvaar, sal die vrug van hulle dade geniet, die ewige heerlikheid saam met God.

Gesang 325: 2

7 Mei

Jesaja 5: 1-7

Dra vrugte van bekering!

Die volk van die Here word hier vergelyk met 'n wingerd. Hulle is soos 'n kosbare wingerd wat Hy self voorberei het. Hy het die grond noukeurig bewerk en die klippe verwyder. Daarna het Hy die grond bemes om vrugbaar te wees en dit met wingerdstok van die beste gehalte beplant.

Die Here kon dus verwag om net die beste druiwe te kry, maar die teenoorgestelde het gebeur. In plaas daarvan dat hierdie wingerd, die volk van die Here, goeie druiwe gedra het, het dit druiwe voortgebring wat suur gebly het. Hierdie beeld dui daarop dat hulle ontrou teenoor die Here was. Hulle het gedoen wat verkeerd in die oë van die Here is. Die volk het nie die vrugte gedra wat hulle veronderstel was om te dra nie, en daarom veroordeel die Here hulle. Hy breek die doringheining af sodat die wingerd vertrap kan word. Die Here sal die wingerd nie meer snoei of skoffel nie en ook nie meer reën daaroor uitgiet nie en dit sal uiteindelik vergaan.

Christengelowiges is die volk van God en ons moet daarom weet dat ons deel uitmaak van die wingerd van die Here. Die kinders van die Here is die lote van die ware wingerdstok, Jesus Christus. En as ons nie vrugte dra wat by die bekering pas nie, vrugte van geloof en vrugte van die Heilige Gees nie, sal die boer, ons hemelse Vader, die dooie lote afsny, dit bymekaarmaak en in die vuur gooi. Maar dié wat goeie vrugte dra, vrugte van dankbaarheid vir dit wat Christus vir ons op Golgota gedoen het, sal altyd deur Hom versorg word.

Gesang 121: 3

8 Mei

Jesaja 5: 8-24

Ellende wag vir die onregverdige, saligheid vir die gelowige!

In die tyd van Jesaja was korruptheid en verval aan die orde van die dag gewees in die lewe van die volk van die Here. Daar was die onversadigbare drang na die besit van grond wat verdrukking van die armes tot gevolg gehad het. Genotsug het hoogty gevier en dit het die volk blind gemaak vir die woord en werk van die Here. Hulle het sedeloos geleef en eiewys en selfversekerd opgetree. Die regters was onregverdig in hulle oordele en hulle het hulle aan uitspattighede oorgegee. Drankmisbruik het gefloreer en sonder uitsonde-

ring is afgodsdienste beoefen.

Oor die gevolge van só 'n lewende en die resultate daarvan vir 'n samelewing, 'n volk, 'n land, is Jesaja baie eerlik. Hy sê eenvoudig dat niks 'n groter aptyt as die dood het nie en dat die doderyk sy bek groot oopsper om die onregverdiges en die goddeloses te verorber. Soos stoppels deur vuur verteer word en hooi in vlamme opgaan, só sal dit met hulle gaan.

Ons is almal deel van 'n samelewing, 'n volk en 'n land. Daar vind ook korrupsie in ons samelewing plaas. Ons dink aan die ontstellende oormatige drankmisbruik wat tans voorkom en die sedeloosheid wat daarmee gepaard gaan. Wat Jesaja gesê het, is ook waar van ons tyd en samelewing. Dit is dié dinge wat ons oë van die Woord en die wil van God af wegneem. Daarom wag ellende vir diegene wat hulle hieraan skuldig maak, maar saligheid vir die gelowiges wat in die geloof teen hierdie praktyke stry. Só moet ons volhard om in die geloof te stry om nie deel van 'n korrupte samelewing te wees nie.

Gesang 168: 4

9 Mei

Jesaja 6: 1-9

Hier is ek! Stuur my

Om die boodskap van die profeet Jesaja te verstaan, moet ons teruggaan na 'n tyd wat ver agter ons lê, maar ook 'n tyd wat baie verskil van ons eie tyd.

Die profeet Jesaja is in die jaar 742 v C geroep om God as profeet te dien. Dit was ook die sterfjaar van koning Ussia. In hoofstuk 6 word vir ons vertel hoe hierdie roeping tot hom gekom het. Hy het 'n visioen gehad wat by die tempel afgespeel het. Hy het die Here op 'n baie hoë troon sien sit, dit wil sê hy het God gesien as die Een wat regeer. Ussia, koning van Juda is dood en sy troon is leeg. Jesaja het God, die Koning van Juda en van die heelal gesien waar Hy op 'n ewige troon sit. Hy regeer. Sy kleed vul die tempel. Die hele aarde is vol van sy heerlikheid (Jes 6: 3). En naby, rondom die troon, is daar vier goddelike wesens, serafs, wat dag en nag, sonder om te rus, sê: *Heilig, heilig, heilig is die Here, die Almagtige! Hy wat was en wat is en wat kom* (Op 4: 8). Hiermee word die heiligheid, die gans andersheid van God beklemtoon.

By die besef van die totaal andersheid van God, het Jesaja dan ook uitgeroep: *Dit is klaar met my! Ek is verlore!* Aanvanklik het Jesaja nie sy sondigheid en die sondigheid van sy volk besef nie. Maar waar hy nou aan die heiligheid van die Here herinner word,

het die skokkende gedagte hom getref: *Dit is klaar met my!*

God laat Jesaja egter nie alleen nie. Die een seraf het 'n brandende kool van die altaar af geneem en daarmee aan Jesaja se lippe geraak. En daarmee is sy anskreet, *Dit is klaar met my*, vervang met 'n begeerte: *Hier is ek! Stuur my!*

Sondevergifnis bring hoop waar daar oomblikke tevore nog wanhoop was. Die vrug van ware vergifnis en geloof is dan ook dankbaarheid. En dankbaarheid word bewys in diensbaarheid. Die een oomblik was Jesaja oorweldig deur die omvang van sy sonde, maar toe sy lippe aangeraak is, het hy vergewing ontvang en die volgende oomblik was hy diensbaar. Hy het 'n boodskapper geword, 'n gestuurde van God - in Nuwe-Testamentiese taal: 'n apostel.

Wat is die belangrikste feit wat in Jesaja 6 na vore kom: God gebruik mense om sy verlossingsplan ten uitvoer te bring. In die Nuwe Testament word dit voortgesit. Christus sê: *Soos die Vader My gestuur het, stuur Ek julle ook*. In Hom moet elke gelowige diensbaar vrugte dra en sê: "Hier is ek! Stuur my, gebruik my."

Gesang 269: 1, 3

10 Mei

Jesaja 7: 1-16

God by ons

Die gedeelte waaruit gelees is, verplaas ons na 'n tyd vol beroeringe. Koning Resin van Sirië en Peka van die tien-stammeryk ruk op teen Agas van die twee-stammeryk met die plan om hom af te sit en die seun van 'n sekere Tabeal as koning aan te stel. Dit het natuurlik groot paniek in Juda veroorsaak. Op God se bevel gaan Jesaja egter vir Agas tegemoet om aan hom te sê dat hy nie op allerlei verdrae en verbonde met ander konings moet vertrou nie. (Hy het reeds in die geheim 'n verdrag met die heidense vorste van Assirië en Egipte gesluit.) Hy moet net op die Here vertrou, dan sal hulle standhou. Die Here is selfs bereid om vir Agas 'n teken van sy eie keuse te gee, maar daarvoor is hy te bang. As die teken kom, sal hy moet glo en dis te swaar. Daarom klink hy vroom as hy God se aanbod verwerp: *Ek sal niks vra nie, ek sal die Here nie tart nie*.

Maar die Here is nie van Agas afhanklik nie. Hy sal self 'n teken gee en daarmee sy volk se geloof versterk: 'n Jong moeder sal 'n seun in die wêreld bring en hom, in groot vertroue op die genade van God, Immanuel noem. En hierdie naam sal die volk blywend daaraan herinner dat God by hulle is. Al wat hulle moet doen, is om in dié waarheid te leef.

En hierdie Immanuel uit die tyd van Jesaja is 'n voorloper van die

Kindjie wat eenmaal in Betlehem gebore sal word. Maar hierdie Kindjie sal nie net 'n teken wees nie, maar die werklikheid self. Hierdie teken wat 'n aanvanklike en engere betekenis gehad vir die mense in wie se tyd dit uitgespreek is, het 'n hoër en verreikender betekenis as ons weer daarvan lees in die Matteus-evangelie. Dit word nou 'n profesie vir die hele wêreld, 'n profesie van heil in Jesus Christus. In Hom sal God werklik in die midde van sy volk kom woon.

Miskien sou u wou sê: "Dit klink alles so mooi en goed, God by ons, maar kyk net na die wêreld waarin ons vandag leef. Kan God nog by ons wees?" As ons 'n antwoord hierop moet gee, kan ons alleen maar sê: "As God na ons sonde moet kyk, kan Hy nie by ons wees nie, maar moet Hy eintlik teen ons wees." Wie egter die liefde en genade van God in Jesus Christus leer ken het, kan nie anders as om dankbaar te bely nie: *God by ons.*

Gesang 40: 1

11 Mei

Jesaja 7: 17-25

In nood sorg die Here

Vanaf vers 17 tot 25 kom die woordjie, *in dié tyd*, vier keer voor en telkens word daar ook gesê wat dan sal gebeur. *In dié tyd* is 'n Hebreeuse idioom wat die Here se oordeel en straf inlui en aankondig.

Koning Agas roep om hulp, maar die hulp wat hy sal kry, is die soort *hulp* wat 'n klomp irriterende vlieë uit die stinkende moerasse van Egipte sal gee, of wat die Assiriese leër soos 'n swerm verwoede, stekende bye sal bied. En tot Agas se diepste vernedering sal die Here hom met 'n gehuurde skeermes van elke haar aan sy lyf laat skoonskeer. Sy eens pragtige land sal 'n onbevolkte wildernis word.

Daar wag dus 'n besonder moeilike tyd op die volk. Daar sal oorlog en verwoesting wees en verdere ellende en swaarkry sal daaruit voortspruit. Dorings en distels sal die vrugbare grond inneem, sodat dit nie meer met 'n pik bewerk sal kan word nie.

Maar al word daar so baie oor dié moeilike tye gesê, kom daar ook iets positiefs na vore: Daar sal melk en heuning wees om te eet. Dié wat oorbly, sal genoeg hê om van te lewe. Melk en heuning is dikwels kossoorte wat op oorvloed dui, maar hier dui dit op die veldkos wat deur die voorsienigheid van God beskikbaar gestel sal word. Dus sal God in dié moeilike tye wat voorlê, nie sy volk vergeet nie. Hy sal vir hulle sorg. Immers, Hy is Immanuel - God by ons.

Ons weet dat God nie net in daardie tyd vir sy volk gesorg het nie.

Nee, dwarsdeur die eeue heen het gelowiges dieselfde ondervinding gehad. Iemand druk dit besonder treffend uit in die volgende woorde: Die Here sorg en gee sekuriteit ten spyte van talle ontberings, want Hy is nie net by hulle nie, nee, Hy tree ook in hulle belang op, al is swaarkry dan ook hulle lot.

In Nuwe-Testamentiese taal word dit in die volgende woorde ondervang: *Wie kan ons van die liefde van Christus skei* (Rom 8: 35)?

Gesang 27: 1

12 Mei

Jesaja 8: 23-9:1

Die lig wat kom skyn het in die donker land

In Jesaja 8 vers 20 lees ons dat die volk die wet en getuienisse van die Here hulle God verlaat het. God se straf sou egter nie uitbly en Hy het ingegryp om hierdie sondes van die volk te straf. En die volk wat God gebruik het om sy eie volk te straf, was die Assiriërs. Die eerste plek waar hulle toegeslaan het, was die noorde van die land. Daar het hulle alles platgeloop en alle gebiede noord van die see van Galilea by Assirië ingelyf. Kort daarna is Samaria verwoes en 'n rukkie later is Jerusalem beleër.

Alles is vernietig en die mense is in ballingskap weggevoer. Daar het armoede geheers, swaar belastings is gehef en daar het baie bitterheid onder die volk geheers. Dit was inderdaad 'n uitsiglose situasie, maar dit was nie al nie, want die Messiaanse belofte aan koning Dawid was ook in gevaar. Toe Hiskia ernstig siek was, was hy nog kinderloos en sy opvolger is eers in die derde jaar van sy genadetyd gebore (Jes 38: 5 en 6).

Nou sê 'n geleerde vir ons dat die lig wat deurbreek het, Hiskia se herstel van sy siekte is, die redding uit die mag van die wrede Assiriërs en die geboorte van 'n troonopvolger vir Hiskia. Die profeet Jesaja sluit by hierdie drie groot wondergebeure aan en beskryf die uitkoms as 'n groot lig wat in 'n donker land kom skyn het omdat die soldateskoene uit die land uit gestap het, die volk bevry is en 'n kind gebore is. Die volk het rede tot vreugde gehad en kon weer feesvier. Daar het weer vreugde geheers, want daar was weer 'n toekoms vir hulle.

'n Helder lig het vir die volk in die donkerte deurbreek. Veel later sou daar weer 'n lig skyn: die Lig vanuit Betlehem. Hy sal strale van bevryding uitskiet tot almal wat in die duisternis van sonde en dood verkeer. *In Hom was daar lewe, en dié lewe was die lig vir die mense* (Joh 1: 4).

Gesang 77: 1

Die oorblyfsel van Israel

In die prediking van die profete keer dié blye boodskap telkens terug: *Daar sal 'n oorblyfsel terugkom na die magtige God toe....* Dat dié belofte 'n besondere plek by Jesaja gekry het, blyk veral uit die naam van een van sy seuns: Sear-Jasub, dit wil sê 'n oorblyfsel sal terugkeer (Jes 7: 3). En as 'n mens die woorde hoor, ontstaan die vraag: Wat beteken dit in die mond van die profeet?

Dit word vir ons duidelik as ons na die oordeelsprediking van die profete gaan kyk. Hulle moet God se oordeel oor Israel aankondig, en dit kom besonder skerp uit hulle mond: *...die vlamme van God se toorn gaan julle verteer...*

Maar dan gebeur daar ook iets wat niemand eintlik verwag het nie: Uit die brandende Israel word 'n stomp wat reeds deur die vlamme aangetas is, gered (Sag 3: 2). En in dié oorblyfsel sal Israel bewaar bly, net soos Noag en sy mense bewaar gebly het tydens die sondvloed. 'n Geleerde, prof Van Niftrik sê dan ook: *'n Mens kan die hele geskiedenis van die volk Israel vanuit hierdie gesigspunt beskryf. Telkens is daar sprake van die oorblyfsel wat trou bly aan die Here God.* (Vergelyk ook die klein minderheid in die dae van Elia wat nie die knie voor die afgod Baäl gebuig het nie.)

In dié oorblyfsel leef die verbond wat God eenmaal met die hele volk gesluit het. Die volk sal uitgeroei word as hulle hulle nie bekeer en na die Here hulle God terugkeer nie. Dit is onheilspellende woorde waarmee die volk aangespreek word, maar teglyk is daar ook 'n trooswoord vir die gelowige: 'n Klein oorblyfsel sal nie vernietig word nie. Die liefde van God vir sy volk word nie heeltemal afgeknip nie - 'n klein oorblyfsel voer die liefde verder.

Later sal die oorblyfsel van Israel uit slegs een persoon bestaan, Jesus Christus, om van Hom uit 'n nuwe volk te bou.

Gesang 110: 1

Die mens wik maar God beskik

In Jesaja 10 verse 28-34 word die leërmag van die Assiriërs vergelyk met die magtige sederbome van die Libanon. Maar nou voorspel Jesaja dat hierdie magtige sederbome deur die Here afgekap sal

word. Hy sal met ander woorde die sterk leërmag van die Assiriërs, wat nou net 'n hanetreetjie van Jerusalem af is, neerwerp. Juis toe hulle reken dat hulle oor 'n dag daar sal wees en die tempel van die Here sal kan verwoes, gryp die Here self in en hulle val sonder hoop.

Maar voordat die Here hierdie bos afgekap het, het Hy 'n ander bos afgekap en net hier en daar 'n stomp laat agterbly. Dié bos was Juda en een van die stompe wat oorgebly het, is dié van Isai, Dawid se pa, en dié stomp het die Here laat groei.

Toe Assirië die hoogtepunt van sy glorie en roem bereik het, is hy deur God neergewerp, maar uit die geslag van Isai (wat toe soos 'n afgekapte boomstomp daaruit gesien het), het daar 'n spruitjie voortgekom wat die belofte ingehou het van 'n sterk boom wat vrugte sal dra.

Jesaja profeteer ook dat uit die vervalte toestand waarin die volk verkeer, daar uiteindelik iemand sal voortkom wat sal verlos. Dit is dus duidelik dat die Verlosser uit die onaansienlike stam van Isai sal kom en dat Hy met die Gees van die Here toegerus sal wees. So is Christus dan ook uit die geslag van Isai gebore, aanvanklik onaansienlik, maar om uiteindelik verhoog te word tot in die hemel van waar Hy oor alles heerskappy in die wêreld voer.

Gesang 17: 1

15 Mei

Jesaja 11: 10-16

God bring liefde

Die stryd tussen Juda en Efraim is 'n stryd wat baie ver teruggaan. In Genesis 49: 8-12 en 22-26 staan daar dat Jakob voor sy dood die voorreg gehad het om sy seuns elk met 'n besondere seën te seën. Hy het aan Juda en Efraim (Jakob se seuns) sterk voorkeur gegee. Juda is aangedui as die vors en regeerder oor sy broers. En in die geval van Josef se seuns het die eersgeborene, Manasse, nie die hoofseën gekry nie, maar Efraim (Gen 48: 14). Hulle was dus die leierstamme.

Met die intog in Kanaän was Josua, uit die stam van Efraim, die leier van die volk. Hulle eerste heiligdom was in Silo, in die gebied van Efraim. Later het Dawid, uit die stam van Juda, die leiding oorgeneem en het die leierskap in een spesifieke stam gevestig geraak (Juda). Jerusalem, in Juda se gebied, het later die hoofstad geword en die tempel is ook daar gebou. Salomo, Dawid se seun, het die regering en die godsdienstige sentrum daar gevestig.

Dit het groot ontevredenheid veroorsaak en ná Salomo se dood het Jerobeam (uit die stam van Efraim) weggebreek en heiligdomme

by Bet-El en Dan gebou. Tien stamme het hom gevolg. Hy het die tien stamme tot afgodery verlei (1 Kon 12: 26-33). Dit was die begin van 'n voortdurende stryd tussen die twee stamme. Daar was jaloesie en haat tussen hulle.

En nou weet ons dat sulke gevoelens wat oor jare in mense se harte gekoester word, nie maklik sterf nie, soos iemand dit dan ook stel: 'n Vuur waarop 'n mens brandhout gooi, hou aan met brand. Maar dan gryp God in. Hy laat die takkie uit Isai se stomp groei en bring vrede tussen luiperd en bokkie, tussen wolf en skaap (verse 6-8) en tussen Efraim en Juda. Hy haal die gif van jaloesie, van vyandskap uit mense se harte uit. Hy bring liefde, en waar liefde is, kan dit ook nie anders nie as dat daar blywende vrede sal heers.

Gesang 79: 1, 2

16 Mei

Jesaja 13: 1-14: 23

Die volk ervaar God se Vaderliefde

Vanaf Jesaja 13 begin daar 'n reeks oordeelsaankondigings teen die omliggende volke. In hierdie gedeelte kondig Jesaja God se oordeel oor Babel aan. Die dag van die Here het vir hierdie volk aangebreek. Die Babiloniërs gaan gestraf word vir hulle boosheid, sonde, hoogmoed en verwaandheid.

Maar wat maak hierdie oordeelsaankondiging oor Babel so besonders? Die antwoord lê opgesluit in hoofstuk 14 se eerste 4 verse waarin weergegee word watter effek God se oordeel oor Babel op die volk Israel sal hê. Israel sal hierdeur weer eens God se Vaderliefde teenoor sy kinders kan ervaar, want die volk Israel sal weer as volk herstel word en 'n krag onder die nasies wees. Dit is vir die skrywer die bewys van die lewende God se teenwoordigheid in die lewe van sy volk, asook van die genade en liefde wat God teenoor sy kinders openbaar.

Het ons wat vanuit die Nuwe Testament leef, nie ook God se groot genade en liefde ervaar in sy Seun Jesus Christus nie? Want daardeur is die oordeel van God, nie oor volke nie, maar oor die bose voltrek en het ons wat sy kinders is, sy Vaderliefde teenoor ons ten volle ervaar.

Gesang 74

17 Mei

Jesaja 14: 24-27

God is in beheer

Die oordeel oor Assirië kan beskou word as 'n tweede slotopmer-

king by die oordeel oor Babel. Die Here bevestig met 'n eed dat Hy Assirië gaan verwoes en die Assiriese juk wat so swaar op sy volk druk, gaan wegneem. Hiermee word dit duidelik dat daar geen beperking in die optrede van die Here is nie en dat sy optrede betrekking het op die hele aarde en al die nasies. Dit is juis deur hierdie optrede van die Here dat die almag van God duidelik word.

Hierdeur word 'n geloofswaarheid ook as 'n lewenswaarheid gevestig. God wat die heerser oor die ganse skepping is, is en bly altyd in beheer. Niks kan sonder sy instemming tot stand kom nie en niks kan voortbestaan as God dit nie so wil nie. Dit geld die hele skepping en sluit al die nasies in.

Hierdie bevestiging van God se almag vul elke ongelowige met sidering en vrees en elke gelowige met verwondering, want daardeur kom ook die erkenning dat God ook ons lewens beheer.

Gesang 23

18 Mei

Jesaja 14: 28-32

Vertrou op die Here alleen

Die Filistyne met hulle vyf stadstate was in die tyd van Jesaja se optrede onderhorig aan Assirië. Daarom is daar groot blydschap onder die Filistyne as hulle hoor dat die Assiriërs verwoes gaan word. Maar dan kom God se oordeelsaankondiging in die vorm van 'n waarskuwing aan die Filistyne. Moenie te gou bly word omdat julle nou dink dat julle vry is nie, want daar wag nog groter onderdrukking op julle. Julle onderdrukkers gaan julle uitroei, want julle stel julle vertrou in bondgenootskappe met ander volke om so-doende julle vryheid en veiligheid te waarborg.

Israel, daarteenoor, is die volk wat baat sal vind by die vernietiging van Assirië. Onder hulle kan daar blydschap heers, want hulle stel hulle vertrou in God en soek skuiling by Hom en Hy sal hulle beskerm.

So word ons vandag ook geleer dat ons tevergeefs hoop as ons ons vertrou op ander stel. Maar die hoop sal nie beskaam vir diegene wat op die Here vertrou nie.

Gesang 45

19 Mei

Jesaja 15

Tekens van ware berou

Die profetiese uitspraak teen Moab begin met 'n treurlied. Daar

het iets vreesliks met Moab gebeur. Die land is oornag verwoes en die geween van die Moabiete is deur die hele land gehoor. Om hulleself en dit wat van hulle besittings en vee oorgebly het, te red, het hulle oor die Wilgerspruit na die land Edom gevlug om daar te skuil. Maar ook daar kon hulle nie die oordeel van God ontkom nie, want God het aangekondig dat Hy dié wat in Moab sowel as dié wat buitê Moab oorgebly het, deur leeus sal laat verskeur.

Hierdie hoogmoedige en verwaande volk, Moab, wat hulleself as gevolg van hulle bondgenootskap met Assirië as magtig beskou het, het 'n duur lewensles geleer: Om van die almagtige God weg te vlug, is onmoontlik; wegkruipplek is daar nie en om by ander volke hulp te gaan soek, help ook niks nie.

Jesus Christus verskaf aan ons die antwoord op hierdie lewensles: Deur opregte berou en ware sondebelydenis aan die voete van ons Heiland, Jesus Christus, sal Hy aan ons hulp en skuiling en ware vergifnis skenk.

Gesang 266

20 Mei

Jesaja 16

God heers oor alle nasies

In Jesaja 16 vind ons 'n voortsetting van die oordeel oor Moab wat reeds in hoofstuk 15 begin het. Terwyl Moab rondskarrel op soek na veiligheid, kom hulle uiteindelik by Juda uit. Hulle pleit by Juda om hulp, want hulle is op soek na beskerming en skuiling, maar Juda is nie bereid om enige hulp aan die Moabiete te verleen nie. Juda ken die hoogmoed en die vermetelheid van Moab en is daarom nie bereid om hulle te help nie.

Die profeet kan hom vereenselwig met die smart en ellende van hierdie volk, maar hy verstaan ook hoekom hulle in hierdie ellende verkeer. Hierdie straf oor Moab is reeds vroeër aangekondig; hulle is gewaarsku, maar hulle wou nie luister nie. Deur hierdie waarskuwing is hulle 'n geleentheid gegun om hulle tot die Here te bekeer, maar hulle het nie die geleentheid benut nie. Nou staar hulle verwoesting in die oë.

God is nie net God oor sy volk nie, maar God oor die heelal en oor al die nasies. Daarom kom God se waarskuwing tot ons almal om te breek met die sondige begeertes in ons. As ons nie gehoor gee aan dié waarskuwing van God nie, dan staan die ongehoorsames onder die strafgerig van God.

Gesang 222

'n Lewende verhouding met God

Die toneel verskuif nou vanaf die omliggende volke terug na Israel, en veral na die gebiede Damaskus en Efraim wat as bufferstrook tussen Israel en Assirië gedien het. Ook hierdie twee gebiede gaan in puin gelê word. Daardeur sal dit dan ook duidelik word dat Israel se mag ook maar onbeduidend is.

Die rede vir hierdie verwoesting is omdat Israel die God wat hulle nog altyd gehelp het, verlaat het. Maar hulle sal tot die besef kom dat die heidense afgodsdienste waarop hulle verlaat het, hulle niks kan baat nie. God sal sorg dat die tuine wat aan die heidense god van die lentegroei gewy word, geen oes sal oplewer nie. So sal die mense weer tot die besef kom dat God die belangrikste is en nie die afgode nie. Die mense sal dan weer hulle hoop op die Here vestig en hulle hulp van die Heilige van Israel verwag. Hulle sal die afgode verwerp en hulle tot God bekeer.

So leer God vir Israel dat dit nie genoeg is om slegs in naam sy volk te wees nie. Die volk van God moet steeds in 'n lewende verhouding met hulle God staan en nooit hulle hoop op ander gode vestig nie.

Gesang 47*Vertrou op God en wag geduldig*

Nadat daar met Israel gepraat is, skuif die toneel nou weer terug na een van die ander volke, die mense van Kus, die Etiopiërs. Hulle stuur gesante om bondgenootskappe te sluit om sodoende 'n mag teen die Assiriërs te monster. Vir hulle is daar egter net die een antwoord: Gaan terug en moet julle nie bekommer nie, want die Here self sal teen die Assiriërs optree.

Die mense van Kus moet nie haastig of ongeduldig raak nie. Die almagtige God is in beheer van alles en Hy hou die magsuitbreiding van Assirië dop. En wanneer dit die Here behaag, sal Hy ingryp en die Assiriërs vernietig op dieselfde wyse as wat 'n mens 'n wingerd verwoes. Dan sal die mense nie net die almag van God sien en ervaar nie, maar sal hulle ook in biddende erkentlikheid voor die Here buig.

So word die mens geleer om God in alles te vertrou en geduldig te

wag op die uitkoms wat Hy sal gee. Dit sal die mens niks baat om sake self te probeer oplos nie, want een ding sal ons altyd moet ont-hou: Die almagtige God is in beheer en sal altyd in beheer wees en bly, al mag dit soms vir ons nie so voel nie.

Gesang 192

23 Mei

Jesaja 19: 1-25

Geseënd is hulle wat God dien en eer

Die profetiese oordeel wat Jesaja in dié gedeelte oor Egipte uit-spreek, word uitgespreek vanweë Egipte se hardnekkige, volgehoue ongehoorsaamheid. Egipte neem sy toevlug tot afgode, ontken God se heerskappy en roem op sy eie wyse manne. Die gevolge van Egipte se wederstewige en hardnekkige ongehoorsaamheid word in ons gelese gedeelte vers vir vers aangekondig. Opvallend in hierdie oordeelsaankondiging is die pertinenete rol wat Juda daarin speel.

Alhoewel God so vernietigend en wreed met die ongehoorsame Egipte handel, is en bly Hy 'n genadige God. Sou Egipte afstand doen van sy volgehoue afvalligheid en ongehoorsaamheid teenoor God en ware berou toon en hulle tot die Here bekeer, sal Hy hulle genees en die oordeel nie laat realiseer nie. Egipte besluit dan ook op aandrang van Juda om sy toevlug tot die Here te neem en Hom alleen te dien.

Die hoofstuk eindig met God se seën oor Israel, Assirië en Egipte. Hierdie lande ontvang God se seën vanweë hulle gemeenskaplike strewe en nuwe lewensideaal: om God te dien en in gehoorsaamheid aan Hom te lewe.

God se seën is nie net beperk tot Israel, die uitverkore volk nie. Die oomblik toe die heidennasies afstand van hulle sondes gedoen het en alles binne hul vermoë gedoen het om aan God alleen gehoor-saam te wees, op soek na sy liefde en genade, het Hy die oordeel in seën verander vir die ganse aarde. God se redding en verlossing word nie tot Israel alleen beperk nie. God se redding en verlossing is groter as die volk se belang en veel groter as die mens se sonde. Die sondaar wat hom tot God bekeer, ontvang die verlossing van God. God stuur sy Seun, Jesus Christus, sodat elkeen wat in Hom glo, die ewige lewe sal hê.

Gesang 227:1,5

24 Mei

Jesaja 20: 1-6

Wie op mense vertrou, kom bedroë daarvan af

Hoofstuk 20 stel dit onomwonde dat Juda onder geen om-

standighede sy toevlug in nood tot enige vreemde volk moet neem nie. Juda word ook aangemoedig om nie te vrees nie, maar om hulle vertroue in God alleen te stel. God sal toesien dat niemand Juda aanraak of van hom 'n bespotting maak nie. Diegene wat sou poog om Juda te beleër, sal soos die kaal profeet verneder word en in ballingskap weggevoer word.

Die Here eis dat ons al ons vertroue in Hom alleen sal stel. Op hierdie punt is Hy onverdraagsaam. God is 'n jaloerse God en eis daarom dat die mens Hom en Hom alleen sal dien, of jy dien Hom glad nie. Hoe maklik gebeur dit dat ons nie al ons vertroue in God alleen stel nie. Ons is suksesvol en slaag in alles wat ons doen; ons klim die leer stadig maar seker totdat ons bo kom. Ons ontwikkel soveel selfvertroue dat ons later glo dat dit óns is wat alles vermag, dat onself tot alles in staat is. Maar op 'n dag word die leer onder ons uitgeruk en ewe skielik tuimel ons wêreld inmekaar, want die mens kan nooit net op homself óf op ander dinge vertrou nie. Die roem wat rondom sulke vertroue gebou word, is van korte duur.

Teenoor die mens en onself eis God dat ons op Hom alleen moet vertrou, want Hy is die fontein van alle heil en die bron van alle lewe wat nooit teleurstel of misluk nie. Wanneer ons God dien en aan Hom gehoorsaam is, trek Hy ons nader en verseker Hy ons van sy alomteenwoordigheid en bystand.

Laat ons dan al ons vertroue in die Here alleen stel, want hy wat van die Here af wegdraai, kom bedroë daarvan af; wie die Here ignoreer en op ander dinge vertrou, is vir die dood bestem.

Psalms 146: 2

25 Mei

Jesaja 21: 1-17

God is regverdig en genadig

Jesaja vermaan Juda en Israel om nie koalises met ander nasies te vorm nie, want dit gaan hulle nie help om die aanslae van die wreedlustige volke die hoof te kan bied nie. God heers en regeer ook oor hierdie volke. Alleen 'n lewe van geloof en vertroue in Hom sal hulle teen die aanslae van ander volke beskerm.

In hierdie hoofstuk met sy profetiese uitsprake teen Babel, Edom en Arabië is dit baie duidelik dat al hierdie lande wat voortdurend oorloë voer om rykdomme in te palm en te versamel, nie vir altyd in beheer sal wees nie. Hulle segetog en roem is van korte duur, want God sal met sy regverdige oordeel op sy bestemde tyd hulle die onderspit laat delf.

Hoe dikwels ervaar ons nie in ons eie leefwêreld dat onreg seëvier

en die Bose skynbaar die botoon voer nie. Dit gebeur dat gelowiges gebuk gaan onder beproewinge, teëspoed en versoekinge alhoewel hulle 'n voorbeeldige lewe lei, getrou die Bybel lees en bid, erediens- te bywoon ens. Dit is juis hierdie mense wat dikwels moedeloos moet toekyk as al hierdie dinge met hulle gebeur, terwyl daar mense is wat hulle nouliks aan God en sy Woord steur met wie dit voor- spoedig gaan.

Dit wil soms voorkom of die Bose oorwin, maar ons moet besef dat Satan se mag beperk is. Hy beskik slegs oor die mag wat God aan hom toevertrou. Dit blyk nêrens duideliker dat Satan verslaan is nie as juis aan die kruis op Golgota. In Jesus Christus se oorwinning oor die dood en die sonde behaal elkeen wat glo, ook oorwinning. En al word ons beproef en versoek en al sou ons moedeloos en depressief raak, is alles nie tevergeefs nie. Ons moet alleen maar op God vertrou, want Hy beskik oor alle mag en alles en almal leef onder sy genade.

Gesang 47: 5

26 Mei

Jesaja 22: 1-14

God duld geen afgodediens

Afgodediens! Hoe dikwels het die volk Israel hom nie skuldig gemaak aan hierdie oortreding van God se wet nie. In hierdie hoof- stuk lees ons dat die mense verkies het om eerder afgode te dien as om aan God gehoorsaam te wees. Genot, plesier en feesvieringe was aan die orde van die dag gewees. Diens en gehoorsaamheid aan God het vir hulle vreemde begrippe geword.

Gebeur dit nie ook met ons nie? Is dit nie ook met ons so gesteld dat allerhande loyaliteite en menslike ideale die karakter van afgode verkry omdat hierdie dinge die alfa en omega van ons lewens word nie? Dit is al waaroor ons kan praat, eet, drink en slaap. En ironies genoeg is dié dinge wat ons najaag, nie altyd sondige dinge nie. Dit is doodgewone dinge wat verkeerde afmetings begin aanneem. Ons verleen godsdienstige status aan hierdie dinge; onbewustelik aan- bid en vereer ons dit. Ons bestaan sentreer rondom hierdie dinge en dit word die maatstaf waaraan ons die betekenis van ons lewens meet.

Wat verg al u aandag, tyd en inspanning elke sekonde van die dag? Is dit vandag en elke dag u onrustige strewe, u enigste begeerte en diepste verlange om God alleen te dien en te eer? Onthou, daar is niks plaasvervangend vir God nie; slegs Hy, en Hy alleen is God.

Gesang 10: 1, 2

Bly getrou aan God se opdrag

Die amp wat Sebna beklee het, was 'n baie belangrike amp. Hy was verantwoordelik vir alle uitvoerende pligte en het as 't ware namens die koning opgetree. Maar hierdie mag wat aan Sebna toevertrou is, het uiteindelik ook tot sy ondergang gelei. Hy het homself só op die voorgrond gestel dat hy die koning heeltemal verdring het. Hy was verwaand en het vir homself 'n graf by al die koningsgrafte ingerig. Sebna het egter ver van hierdie graf af gesterf.

Die nuwe aanstelling wat deur die profeet gedoen word, is Eljakim, 'n dienaar en volgeling van die Here. Jerusalem en Israel het groot voordeel uit sy aanstelling getrek. Maar as sy familie en almal wat hom geken het, sy magsposisie sou misbruik en probeer voordeel trek uit sy situasie, sal Eljakim ook sy gesag verloor en faal hy in sy opdrag.

Om 'n dienaar van God te wees, beteken om volkome getrou te wees aan die roeping en Hom met nougesette ywer en verantwoordelijkheid, toewyding en deursettingsvermoë te dien en sy opdragte uit te voer. Ons mag nie toelaat dat ons eie begeertes en ideale, ons eie menslike planne bevoordeel word in die uitlewing van ons roeping om kind van God te wees nie. Ons mag nie toelaat dat ons deur mense misbruik word vanweë hierdie roeping nie en ons mag ook nie na eie eer streef nie. Ons moet volkome getrou aan God wees en sy opdragte uitleef.

Gesang 190: 1, 5

Roem in die Here

Die groot rede waarom daar in hierdie gedeelte so vernietigend teenoor die mense opgetree word, is vanweë hulle hoogmoed en trots. Die mense was baie egosentries gewees en alles het net om hulleself gedraai. Hulle het baie verduur en prysgegee solank dit net vir hulle iets in die sak gebring het.

Van die begin van die mens se geskiedenis af het die mens nog altyd gepoog om soos God te wees. Die mens strewe voortdurend na onafhanklikheid, roem, vooruitgang en 'n sorgvrye bestaan. Om dit alles te bereik, ontsien die mens niks en niemand nie. Mense vertrap mekaar, ignoreer God en sy eise en poog net om hulle eie oog-

merke te bereik. Die mens leef net vir homself en die eie ek moet seëvier. Maar enige lewenswyse waarin gepoog word om God en sy aansprake te ignoreer en ander belange voor gehoorsaamheid en eer aan God te stel, is vir Hom onaanvaarbaar. Dit is selfverheerliking. Dit is nie om God alles in almal te laat wees nie.

In ons soeke na blywende vreugde en geluk, sal ons dit nie in aardse dinge vind nie, nie in wêreldse roem of materialisme nie, maar in 'n egte verhouding met Jesus Christus, ons Middelaar en Here.

Gesang 183: 1, 3

29 Mei

Jesaja 24: 1-23

Vroom optredes red ons nie

God deel sy mag met niemand nie, want Hy is die enigste Here. Diegene wat Hom hierin beproef, ongehoorsaam teenoor hierdie waarheid leef, sal bedroë daarvan afkom. God onttrek Hom van mense wat hulle besighou met afgodery, onskuldige bloedvergieting en sy heerlikheid ontken. Die lot tref hulle nie net deur oorloë of opstande nie, want die gevolge van só 'n lewensopvatting is veel erger. Die aarde sal geplunder word deur droogte en hulpbronne sal uitgeput word – 'n uitgemergelde aarde sal die mense se voorland en einde wees.

God het sy werkwyse met mense. Hy het sy manier om die mense na Hom toe terug te roep. God sien elke ding waarmee ons besig is, raak. Hoe verder ons van Hom verwyder raak, hoe feller is Hy in sy optrede om ons terug te roep tot volkome diens en gehoorsaamheid aan Hom alleen.

Sien ons raak waarmee ons soms besig is en erken ons dit wanneer ons die pad byster geraak het? Is daar tekens van berou, bekering en vernuwing? Ons is dalk so besig met ons eie dinge dat ons nie tyd inruim om hieroor na te dink nie. Dit is nodeloos om vroom pogings aan te wend om God te probeer beïndruk. Ons moet ons daarop toelê om selfondersoek rakende ons eie lewens in te stel en 'n daadwerlike poging aanwend om ons lewens te verander tot eer van God.

Jesus Christus het vir ons gely en aan die kruis gesterf. Elkeen wat dit glo en sy lewe in dankbaarheid daarvolgens inrig, kan nederig die redding en verlossing ontvang wat Hy vir diesulkes belowe het.

Gesang 230: 1

Ek wil U prys

In hierdie paar verse het ons te doen met 'n geloofsbelydenis. Ons sou dit ook 'n lofprysing of danklied kan noem. Dit was die skrywer se bedoeling dat alle mense só 'n geloofsbelydenis sal uitspreek. Volgens hom was daar 'n bepaalde rede daarvoor: Die mense van sy tyd, die inwoners van Juda, is bedreig deur die tirannie van volke, heidense volke, rondom hulle. Mense het daagliks in vrees en bewing gelewe. Maar nou het daar vrede en rustigheid gekom.

Vir die skrywer was dit nie 'n toevallige gebeurtenis nie. Vrede en rustigheid in die lewe van 'n mens, of gemeenskap, of volk is nie 'n toevalligheid nie. God is die God van die geskiedenis van elke mens, gemeenskap, of volk en Hy bly in beheer. Die skrywer roep nou hierdie mense daartoe op om dit te bely en erkenning daaraan te gee dat God oor alles beskik. Hy is die Almagtige, en elkeen wat dit hoor, moet dit glo en bely.

Die skrywer beklemtoon: Wat God in die gryse verlede besluit het, word in die toekoms waar. Daarom rig hy 'n oproep aan mense om erkenning daaraan te gee dat God van ewigheid tot ewigheid getrou bly. Vir Hom is dit duidelik dat 'n mens die betroubaarheid van God kan kontroleer, dit as realiteit beleef en dit daarom moet erken en bely.

Vir die skrywer en so ook vir elke mens wat glo, is daar altyd rede tot dankbaarheid en om God te prys en sy Naam te loof. Enige mens wat in sy lewe al donker dae en benoude oomblikke beleef het, sal besef wat die waarde en inhoud en diepe betekenis van dié voorreg is om van God afhanklik te bly; om op dié sekerheid te bou dat daar by Hom skuiling en toevlug en hoop en redding is.

Mag die Here gee dat u en ek ook tot so 'n geloofsbelydenis kom en daaraan sal vashou.

Psalm 146: 1, 8

God is die Almagtige

In hierdie paar verse wil Jesaja dit weer eens by die volk tuisbring: God is die Almagtige. Hy heers en regeer as Koning oor volke en Hy versorg hulle. Daar bestaan 'n goeie verhouding tussen hulle en daarom gee Hy vir hulle 'n feesmaal *met die beste om te eet en te drink....* Dit beteken dat die gemeenskap of verhouding tussen God

en diegene wat in Hom glo en op Hom vertrou, rede inhou om fees te vier.

In hierdie verhouding gaan dit egter om veel meer as kos en klere wat God gee. Hy gee ook *lewe* as 'n gawe. Hy beskik oor lewe en beskerm die lewe van mense. Al verkeer hulle op daardie stadium in ballingskap, is God teenwoordig by diegene wat in Hom glo en op Hom vertrou.

Mense is baie ingestel op die lewe, dog Jesaja wys hier op twee dinge wat onvermydelik oor ons kom, naamlik dood en rou. Dit gaan by niemand verby nie, maar God doen iets hieraan: Hy verwyder die doek.

Die doek waarvan hier sprake is, verwys waarskynlik na die optrede van Dawid wat 'n doek om sy kop gesit het as teken van rou tydens die afsterwe van sy seun, Absalom (2 Sam 15: 30), of die profeet Elia wat sy hoof bedek het as teken van respek as Hy met God in aanraking gekom het.

Jesaja wil dus verkondig dat God die doek wegneem, dat God iets wil doen aan die droefheid en hartseer en selfs die dood onder mense. Hy wil blydschap en vreugde in ons lewens bring, soos wanneer ons vir 'n feesmaal aansit. Want God oorbrug vervreemding en afstand, Hy is hier teenwoordig en elke mens kan dit weet en glo. Niks kan met Hom vergelyk word nie. Dit is ook nie tevergeefs om op Hom te hoop en te vertrou nie, want selfs as dood en rou oor ons kom, is God naby! Hy heers oor alles en almal en weer selfs bedreiging van die gelowiges, sy volk af. Hiervan is die oordeel oor Moab 'n sprekende voorbeeld.

Die skrywer roep elke leser hiermee op: In dood en in rou, maar ook in die lewensomstandighede van elke dag, moet ons nooit twyfel nie, maar op God vertrou, want Hy versorg diegene wat Hy liefhet.

Sing Gesang 6: 1, of Gesang 63: 1-3, of Gesang 222: 4

1 Junie

Jesaja 26: 1-15

God se alleenheerskappy

In ons Skrifgedeelte vind ons twee gedagtes om te oordink en die eerste gedagte word vanaand oordink.

Jesaja roep die inwoners van Juda op om 'n loflied te sing. Die inhoud van die lied is *vertroue in God*. God is soos 'n sterk en stewige stad wat 'n toevlug is en veiligheid en beskerming teen vyande bied. Soos 'n sterk muur rondom jou, sal Hy jou omvou in sy beskerming. Hy is onbeweeglik sterk, ja, soos 'n *vaste burg is onse God*. En hierdie sekerheid kan die gelowige in hom omdra oral

waar hy woon of werk en hierop moet elkeen vertrou. Gelowiges moet mekaar oproep en aanmoedig om te vertrou. Te midde van soveel heidendom en negatiewe invloede en selfs bedreiging van die lewe, bly God getrou en kan 'n mens altyd daarop vertrou.

In vers 2 staan daar: *Maak oop die poorte dat die nasies wat gered is, kan ingaan....* Dit beteken dat diegene wat glo, deel in God se beskerming en genade. Hy is 'n veilige vesting vir hulle wat vertrou en gehoorsaam is. Hulle is standvastig in die geloof en erken dat vrede en vertroue in God hand aan hand gaan. Die een kan nie sonder die ander een nie. Eie prestasies en hoogheidswaan hou dus nie stand voor God nie, Hy breek dit af. Alles is aan God onderworpe.

Môre-aand gaan ons voort met hierdie gedeelte.

Gesang 217: 1, 2

2 Junie

Jesaja 26: 1-15

Hoe aanvaar ons God se straf

Jesaja wil dit in sy prediking tuisbring dat die gelowige die straf van God sal aanvaar en nie opstandig daaroor sal wees nie.

Die verskil tussen geloof en ongeloof kom juis hierin na vore. Die gelowige aanvaar die wil van God, selfs al kom dit nie ooreen met sy eie wil, begeertes of verlanges nie. Hy glo en aanvaar die wil en optrede van God sonder voorbehoud. Selfs al sou hy onder baie laste as beproewing van God gebuk gaan, bly hy steeds vertrou dat alles ten goede sal meewerk. Hy oordink God se Woord dag en nag en worstel en swoeg daarmee. Die gelowige se reaksie op alles is om nog meer te leer en kennis te neem van God se wil.

Die ongelowige reageer anders. Al sou God aan hom goed doen en al ontvang hy ook hoeveel seëninge, sal hy dit nooit erken nie. So 'n mens wil nie leer of erken dat God goed is vir die mens nie. As dit met hom goed gaan, is dit sy reg of eie prestasie. Die majesteit van God verdien by hom geen plek nie.

God, as skeppingsmagtige, behou die reg van oordeel en beslissing (vers 8). Sy oordeel is altyd lofwaardig en nugter in waarde, veral as dit gaan om die verering en erkenning van sy Naam. 'n Gelowige volk of enkeling het hiervoor net die hoogste agting en respek, want hy glo dat God alleen regeer. Hy is anders as enige ander regeerder of vorm van gesag. Hy is en bly betroubaar omdat dit deur die geskiedenis bewys is dat sy beloftes waar is en waar bly. Die ongelowige sal dit nooit erken nie, want hy is blind daarvoor. Mense, wat nie die mag van God erken nie (vers 10), sal skaam word vir hulleself. Daar is niemand soos God nie (vers 13) en u en ek moet

dit ook glo en daarvan getuig. Die alleenheerskappy van God moet geld vir alles en almal wat asemhaal en lewe.

Gesang 253: 1

3 Junie

Jesaja 27: 1-13

God tree inderdaad op

In hierdie gedeelte vind ons drie gedagtes.

* God tree soos 'n soldaat op. Soos 'n swaardvegter veg Hy teen enige vyand ter wille van die behoud van sy volk. Leviatan verwys na die vyandelike magte van enige aard wat hom in al sy felheid teen God uitwoed. (Dit word selfs vertaal met krokodil.) Die Here voer die stryd ter wille van diegene wat Hy liefhet en wil bewaar en Hy oorwin altyd.

* God sal alles doen ter wille van sy volk, maar stel ook bepaalde eise. Hiervoor gebruik Jesaja die voorbeeld van 'n wingerd. God wil met 'n bepaalde doel 'n tuin ontwikkel. Dit wil sê God wil mense vir 'n bepaalde doel gebruik. Soos 'n vrugbare wingerd moet die lote groei en versprei en vrugte dra wat van nut sal wees dwarsoor die hele wêreld. (Dit moet anders wees as byvoorbeeld die wingerd volgens Jesaja 5:1-7 wat suur druiwe gedra het, en eerder vernietig moes word.) Mense moet daarvoor kan juig en uitroep dat God self dit versorg, want dit is goed en mooi. Daar is ook nie onkruid tussen-in nie, met ander woorde daar is geen valsheid of ongehoorsaamheid teenwoordig nie. Hierdie wingerd soek vrede met en skuiling by God. Sy groeikrag lê in God en daarom is die wingerd waardevol en vir almal in die wêreld sigbaar om dit te aanskou. God se seëninge, soos dou en reën, blyk duidelik uit die gehalte van die hele wingerd, die lote en die vrugte.

* Dié beeld is baie duidelik. Israel kry 'n nuwe geleentheid om vir God se saak in die wêreld diensbaar te wees. God gee al die geleenthede en moontlikhede. Goeie vrugte, dus geloof wat in God geanker is, word uitgestraal en uitgeleef. Dit is bruikbaar. Daar is 'n toekoms vir diegene wat glo en baie moontlikhede om vir ander van betekenis te wees (om van die vrugte te kan eet).

* Sonder God is daar niks, geen wingerd en geen vrugte nie. Die droë hout sal afgebreek en mee vuur gemaak word (vers 11), want dit is van geen waarde nie. So is dit met die ongelowige gesteld. Hierdie gedeelte laat 'n mens dink aan Johannes 15 as Jesus self die wingerd as 'n voorbeeld neem om die belofte tuis te bring dat elkeen wat soos 'n loot put uit die Bron, Jesus Christus, vrugte kan dra, dus as gelowige diensbaar bly in die koninkryk van God in

hierdie wêreld.

God versorg elkeen wat uit Hom en deur Hom en vir Hom wil lewe.

Psalm 48: 4

4 Junie

Jesaja 28: 7-13

Lewe en gewete voor God

In hierdie gedeelte handel die profeet oor die openbare optrede van profete en priesters. Dit raak dus die lewe van die leiers van die kerk en volk. Hierdie mense se optredes word raakgesien en hulle moet dit weet en onthou. Dit verg toewyding van hulle om verantwoordelik in gehoorsaamheid aan God se Woord te lewe.

Hierdie vermaning geld ook van elkeen wat lidmaat van die kerk is. Ons lewe moet pas by ons belydenis, naamlik dat ons daarmee erkenning gee dat God inspraak in ons lewe het. Sy Woord dien tot aansporing en versterking in elkeen se lewe. Daaruit vloei voort dat ons die goeie sal nastreef en nie die pad van dwaling sal kies nie. God roep die mens om verskillende take te verrig en daar is nie plek vir dit wat onheilig is nie. Hierdie gedeelte wil ons dus waarsku teen afwyking en daartoe oproep dat 'n mens God se wil moet navolg. God het 'n behae in mense wat opreg en diensbaar lewe. Dit geld ook die leiers in die kerk en van die volk.

Gesang 190: 1-5

5 Junie

Jesaja 28: 23-29

Ons kennis kom van God

In hierdie gedeelte maak Jesaja gebruik van 'n gelykenis om dit by ons tuis te bring dat ons kennis ook 'n gawe van God is.

'n Noukeurige beskrywing word gegee van die bepaalde en beplande metodes waarmee 'n boer te werk gaan. Die keuse van die regte grond en ploegmetodes, die regte saad asook die regte manier van plant of saai en die regte dorsmetodes verg bepaalde kennis en insig van 'n boer. Indien die boer enigsins 'n oes wil maak, kan hy nie ongeorden te werk gaan nie; daar word planmatigheid in sy werksaamhede vereis. Die boer van wie hier sprake is, blyk goed ingelig te wees ten opsigte van die hantering van grond en saad en oesmetodes. Hy beskik dus oor genoegsame kennis. Die boer erken egter dat dit nie sy kennis is nie, want God skenk die kennis. Gawes en talente kom van die alwyse God wat weet hoe om enige saak te

hanteer en Hy self gee insig ter wille van die goeie orde van sake.

Met hierdie gelykenis wil Jesaja dit tuisbring dat God se optrede en handeling in die lewe van mense nooit betekenisloos is nie, maar juis realisties van aard is. Waar kennis oor God ontbreek, loop dinge skeef in mense se lewens, en is alles nie georden of van werklike waarde nie.

God kom die mens so te hulp, ook in die bestuur van sy lewe, dat alles georden kan verloop, solank as wat sy oog en hand, oor en verstand op Hom gevestig bly. Kennis is werklik kennis as dit die mens na God toe dryf, sodat hy verder sal kyk as net die aardse lewe en alles wat hier gebeur. Kennis begin daar waar aandag gegee word aan die oproep van die profeet: Luister na God se woorde.

Gesang 13: 1, 3

6 Junie

Jesaja 29: 1-8

Lewe volkome in die hande van God oorgegee

Die profeet, Jesaja, tree tydens 'n moeilike tyd in die geskiedenis van die volk Israel op. Hy was onder andere profeet met die inval van Jerusalem deur die Assiriese koning Sanherib in 701 v C.

As gevolg van die bedreiging deur die magtige Assiriërs het van die kleinere volkies, soos Israel, in 'n poging om te oorleef, bondgenootskappe met ander volkere aangegaan. Dit sou hulle veiligheid waarborg. Hierdie koalisiëvorming van Israel met ander volkere was juis die agtergrond vir baie van die uitsprake van die profeet Jesaja. Hy het dit veroordeel deur dit duidelik aan die volk uit te spel dat hulle krag nie in koalisies geleë is nie, maar in 'n nederige en afhanklike lewe voor God. Afhanklikheid van God is die volk se enigste sekerheid en hoop.

In ons Skrifgedeelte word drie temas teen hierdie agtergrond behandel. Die eerste tref ons in vers 1 en 2 aan waar straf vir Ariël aangekondig word. Ariël is 'n sinnebeeld vir Jerusalem as die vuurmaakplek van waar God se toorn brand teen die vyande van Jerusalem. Die tweede tema is in vers 3 en 4 en handel oor die omgekeerde situasie. Nou word die oordeel oor Jerusalem (Juda) self aangekondig. Met die derde tema (verse 5-8) word nie meer oor oordeel gepraat nie, maar oor redding wat vir die volk Israel aanbreek.

Oordeel en redding word dikwels langs mekaar geplaas in die prediking van Jesaja, soos wat dit hier die geval is. Wat Jesaja daarmee wil uitdruk, is dat die volk wat veilig voel op grond van hulle eie planne, naamlik die koalisies met ander volkere, baie

onrustig moet wees. Hulle hoop is nie hierin geleë nie, maar in kinderlike nederigheid voor God.

Vir ons vandag beteken dit dat ons kennis moet neem van die feit dat afhanklikheid aan God en aan Hom alleen vir ons sekerheid en hoop inhou. Hiervan is ons sondelas die beste voorbeeld. Wie self die oplossing vir sy sondenood wil seek, sal ten gronde gaan. Maar wie op God in Jesus Christus vertrou, sal as oorwinnaars uit die stryd tree.

Laat u lewe daarom oor in die hande van die lewende God.

Gesang 40: 4,6.

7 Junie

Jesaja 29: 9-16

God hou ons lewe in sy hand

In ons Skrifgedeelte neem die profeet Jesaja weer die tweede tema van die vorige gedeelte op, naamlik die oordeel van God oor Juda. Juda staan onder God se oordeel. Hy brei egter hierop uit deur op drie redes vir God se oordeel oor Juda te wys.

Die eerste rede is omdat hulle blind is. Vanweë hulle ongeloof het God hulle blind gemaak sodat die openbaring vir hulle soos 'n geslote boek is (verse 9-12).

Die tweede rede vir God se oordeel oor hulle is die feit dat die volk reken dat uiterlike (vorm-) godsdiensovereenkomstige vir God is. Daarom sê Jesaja ook dat hulle met die mond naby God is, maar met die hart ver van God af. Met lippen diens skitter hulle, maar met harte diens is hulle dood (verse 13-14).

Die derde rede vir die oordeel is geleë in die feit dat die volk reken dat hulle hulle politieke knoeiery (koalisievorming) vir God kan verberg. Hiermee wil die maaksel vir die Maker sê dat Hy nie weet wat Hy doen nie. Op baie duidelike wyse spel die profeet dit dus in hierdie gedeelte vir Juda uit waarom God se oordeel oor hulle sal kom.

Wanneer God sy oordeel oor die mens uitspreek, is dit nooit sonder rede nie. Hierdie waarheid het Hy ook in Jesus Christus geopenbaar. Sy oordeel oor die sonde van die mens het Hy nie laat vaar nie, maar getrou gebly aan sy beloftes dat God se oordeel nooit vernietiging in die oog het nie, maar juis die teenoorgestelde, naamlik redding.

Hieruit kan ons dus aflei dat God 'n regverdige, getroue, maar bo alles genadige God is. Hoe dankbaar behoort ons nie hieroor te wees nie. In sy regverdigheid en getrouheid is Hy die genadige God.

God hou u lewe in sy hand.

8 Junie

Jesaja 29: 17-24

Rig u lewe op God en laat alles aan Hom oor

By die vorige twee geleenthede het ons gesien dat God sy oordeel oor Juda uitspreek op grond van die feit dat hulle nie hulp by Hom soek in hulle oomblik van nood nie, maar by ander volkere.

In die gedeelte wat ons nou gelees het, volg die belofte van herstel. Op God se oordeel volg herstel, redding. Opmerklik is dat hierdie herstel by die natuur begin. Die Libanon verander in 'n vrugteboord en die vrugteboord groei so geil dat dit soos 'n bos lyk. Dan volg die herstel vir die mense. Hulle geestelike doofheid en blindheid sal verdwyn en hulle sal gered word uit die hande van die wreedaards, ligsinniges en dié wat onreg onder die volk doen.

Wanneer hierdie herstel plaasvind, sal dieselfde Here wat Abraham uit sy heidense omgewing en telkens daarna verlos het, gee dat die volk weer hulle God sal eer. Dit sal gebeur wanneer die volk weer die regte geestelike insig kry.

Ons sien dus uit hierdie gedeelte dat dit God is wat herstel gee. Hy herstel die natuur, maar ook die geestelike insig van sy volk. So getuig hierdie gedeelte ook van niks anders as 'n herskeppings-geleentheid deur God nie. God tree herskeppend in die lewe van sy volk op.

So was God voortdurend in die geskiedenis ook herskeppend met sy volk besig. In Jesus het die herskepping sy hoogtepunt bereik toe God finaal 'n streep deur die ongeregtigheid in die lewe van die mens getrek het.

Rig u lewe op Hom en laat u lewe aan Hom oor.

Gesang 9: 4

9 Junie

Jesaja 30: 1-7

Lewe in afhanklikheid van God alleen

Vir die soveelste keer is die profeet Jesaja in ons Skrifgedeelte besig om Juda te waarsku om nie hulle hoop in 'n oomblik van nood op die hulp en mag van wêreldmagte te vestig nie, maar om op die Here hulle God alleen te vertrou. Jesaja stel dit nogmaals in hierdie gedeelte baie duidelik: Deur hulle vertroue op wêreldse magte te stel en in hulle soeke na beskerming by hierdie magte, stapel hulle vir hulle sonde op sonde op. God is nie werklik vir hulle belangrik in

hulle lewe nie, maar wêreldmagte soos Egipte.

Nou sê Jesaja vir die volk dat al hierdie planne gedoem is. Al het hulle reeds dwarsdeur Egipte getrek om steun vir hulle saak te wen, sal dit alles hulle niks baat nie. Al hulle moeite om diere met geskenke te belaaï en die gevaar van leeus, slange en drake te trotseer, is vrugtelose pogings om redding en beskerming te probeer verkry. Maar dit sal hulle niks baat nie, want Egipte sal niks kan doen nie.

Nogmaals is hierdie prediking van Jesaja niks anders as 'n oproep tot die volk om in afhanklikheid voor God te lewe nie. Afhanklikheid aan God is 'n eis aan elke gelowige mens. Om hulp by wêreldmagte te soek, of op jouself aangewese te wees in 'n krisisoomblik, is hoe-genaamd van geen waarde nie. God is die Een op wie vertrou en by wie hulp gesoek moet word.

Lewe in afhanklikheid van God alleen.

Gesang 267: 1

10 Junie

Jesaja 30: 8-18

Onderwerp u ten volle aan God

In hierdie Skrifgedeelte gaan die profeet Jesaja voort om Juda ernstig aan te spreek oor hulle voortdurende weerbarstigheid. Hulle weerbarstigheid bestaan steeds daarin dat hulle nie die Here vir hulp raadpleeg nie en weier om na sy wil te luister. En wat meer is, hulle gaan selfs sover as om die profete die swye op te lê. Wanneer die profete gesigte oor die volk sien, mag hierdie gesigte nie teen die volk se wil en begeerte ingaan nie. Die volk wil net dié dinge hoor wat hulle graag wil hoor.

Dit het ook veroorsaak dat hulle die waarskuwing van die profete, om nie hulle vertroue in geweld en bedrog te stel nie, verwerp het. Dit gaan hier andermaal oor die hulp wat hulle by Egipte gaan soek het. Die beeld van die muur wat oorhang en dreig om inmekaar te stort en dan uiteindelik onverwags inmekaarval, dien as beeld vir Juda se ontrou.

Tog is God se oneindige geduld en genade steeds verstommend. Redding is steeds vir die volk moontlik as hulle hulle bekeer. Daar is nog hoop vir hulle.

Hoe dikwels wil ons vandag ook nie net dié dinge hoor wat vir ons reg is om te hoor nie. As die predikant Sondag vanuit die Skrif iets sê wat vir ons binne ons politieke of ander konteks onaanvaarbaar is, dan is ons kwaad, ongeag wat die Bybel sê. Ook vir ons geld die vermaning om ons weerbarstigheid te staak en ons volkome aan

God se wil vir en met ons lewens te onderwerp.
Laat ons ons lewe volkome aan God onderwerp.

Gesang 187: 4, 5

11 Junie

Jesaja 30: 19-26

Leef kinderlik, nederig en dankbaar voor God

Nadat die profeet nogmaals God se oordeel oor Juda se ontrou aangekondig het, kondig hy in hierdie Skrifgedeelte weer die boodskap van redding aan. Hy sê vir Juda dat God vir hulle redding wil gee. Dit is woorde wat soos 'n lafenis oor die inwoners van Sion kom. Hulle hoef nie meer te huil nie, want dié dinge wat vir hulle hartseer veroorsaak het, sal verdwyn. Maar die Here wil dat hulle Hom sal aanroep. As hulle dit doen, sal Hy hulle genadig wees.

Wat God van sy volk vra, is gebed en vertroue in Hom. Jesaja spel dit duidelik uit dat God se doel met die beproewing wat Hy oor die volk gebring het, is om hulle tot die regte insig te bring. Wanneer hulle deur beproewing heen tot die regte insig gekom het en in kinderlike afhanklikheid voor God leef, sal die Here weer sy seën oor hulle gee. Mens en dier sal dan in buitengewone voorspoed deel. Maar dit is alleen moontlik as die volk daarvan afsien om hulp by Egipte te soek en hulle vertroue volkome in die Here stel.

Gebed en kinderlike vertroue is die wyse waarop die mens uitdrukking gee aan sy afhanklikheid aan God. Dit is ook die gesindheid wat God deur al die eeue van sy kinders vra, naamlik 'n afhanklikheid wat spreek van 'n totale onderwerping aan die Here en nie aan menslike planne nie. Dit is ook die geval met die Mens in Jesus Christus. Hy is God se Raadsplan waardeur die sondaarmens in genade aangeneem word. Hierdie Raadsplan moet aangegryp word en nie deur eie verdienstes uit die pad gestoot word nie.

Leef kinderlik, nederig en dankbaar voor God

Gesang 39: 3

12 Junie

Jesaja 30: 27-33

Luister en lewe

In hierdie laaste gedeelte wat ons hierdie week uit Jesaja bespreek, gaan dit daarom dat as die volk volkome daarvan afsien om hulle vertroue op Egipte te plaas, sal die Here self die bedreiging van hulle af wegneem. Indien hulle dus van hulle eie planne afsien, sal God voortgaan om vir hulle beskerming te bied en oorwinning te

verseker. Die volk moet hulle vertrou volkome en kinderlik in God stel, dan sal Hy self die nood in hulle lewe aanspreek – in hierdie geval die bedreiging deur die Assiriërs.

Op treffende wyse stel Jesaja hierdie waarheid in die Skrifgedeelte. Wanneer die Here verskyn, sal die Assiriërs sidder vir die felheid van God se toorn. Vir die volk sal dit 'n geleentheid wees om God te verheerlik en te sing van feesvreugde. Die simbole en liere sal in Israel weerklink. Die vyand van Juda daarenteen, sal deur God se hand self vernietig word. Sanherib se val wat deur God bewerk word, sal redding vir Jerusalem beteken.

So was daar vir Juda en so is daar vir ons vandag slegs een vorm van afhanklikheid en dit is afhanklikheid aan God. Om van mense afhanklik te wees, loop op niks uit nie. Alleen wanneer ons van God afhanklik is, is daar hoop. Hy is die Een wat rampe in die lewe van die mens toelaat om ons juis tot hierdie insig te bring. Hy alleen kan die ramp wat Hy toelaat, vernietig.

Laat ons ons dan volkome aan God onderwerp. Die gevolge is duidelik. Luister en lewe!

Gesang 249: 1, 2

13 Junie

Jesaja 31: 1-3

Dit is my eie skuld

Dit maak nou eenmaal nie saak hoe groot ons goudreserwes is, oor hoeveel missiele of kernwapens ons in ons verdedigingstelsel beskik, of watter belangrike rol ons land in die ekonomie van die wêreld speel, of hoeveel sanksies teen ons opgehef word nie. Die bestemming van enige land berus in die hande van God. Op Hom alleen moet ons vertrou en van Hom alleen is ons afhanklik.

Indien ons op enige iets of iemand anders as God vertrou, tree ons soos Juda op. Juda het in sy stryd teen Assirië, sy vertrou op Egipte geplaas. Juda het dus van die staanspoor af twee foute begaan. Eerstens was Egipte, soos dit duidelik uit die geskiedenis geblyk het, nie in staat om Juda te help nie. Tweedens het dit beteken dat as hulle op Egipte vertrou, hulle God nie vertrou nie.

Dit is eintlik heel komies om te dink dat daar mense is wat van die een helfte van 'n stuk hout 'n afgod maak en die ander helfte van die hout gebruik om kos te maak. Om enige iets anders as God te aanbid of daarop te vertrou vir beskerming, is 'n ewe groot fout. Om nie op God te vertrou nie, beteken noodwendig dat ons Hom verwerp. En as ons God verwerp, bring ons sy toorn en woede oor ons. Ons is dan self die oorsaak van sy straf. Die sigbare wat dikwels so

onfeilbaar lyk, is dan juis ons ondergang.

Daar is net een oplossing: Ons moet ons tot die almagtige God bekeer, want slegs Hy kan ons red. Al die magte in die wêreld kan niks verander aan wat God beslis nie. Ons hoop en sekerheid lê in God. Hy het immers alreeds sy trou aan ons bewys in Christus.

Gesang 55: 2, 3

14 Junie

Jesaja 31: 4-9

God se genade is soos 'n magneet

In gister se gedeelte het ons gesien dat indien die mens hom nie tot God bekeer nie en die straf van God oor die mens kom, daar niks is wat die mens kan red van die strafgerig van God nie. Geen magte ter wêreld is magtig genoeg om ons van die straf van God te verlos nie.

En net soos geen mag kan standhou teen God se strafgerig nie, so kan geen mag teen God standhou as Hy ons helper en beskermmer is nie. Net so min as wat 'n leeu wat by sy prooi lê, afgeskrik kan word deur die geraas van veewagters, net so min kan God afgeskrik word deur mense wat op blikke slaan en skreeu as Hy sy volk verlos.

'n Voël sal sy kuikens in die nes beskerm en selfs sy lewe opoffer as gevaar dreig. Net so sal God ons ook beskerm. So het Christus immers met sy eie lewe betaal om ons te red van die ewige dood en verdoemenis. En net so beskermend en versorgend as wat die voël teenoor haar kuikens in die nes optree, so beskerm en versorg God ons ook.

Maar ons moet nie die fout begaan om te dink dat as ons tot inkeer gekom het, ons nou 'n skakelaar het wat aan ons 'n magsposisie gee om God te manipuleer nie. God word nie deur ons bekering gemanipuleer of gedwing om ons te beskerm nie. Veel eerder is God se genade die beweegkrag en stukrag tot ons bekering. God se genade is die krag wat ons soos 'n magneet trek om ons tot Hom te bekeer.

Gesang 11: 3, 7

15 Junie

Jesaja 32: 1-8

Waar Hy regeer

Onthou u daardie seun op skool wat altyd aan die kwaad doen was? Hy het soms baie lelike dinge gedoen en gedurig in die moeilikheid beland. Dit is ook verstaanbaar dat hy baie ongewild op

skool was en geen aansien geniet het nie. Hy het ook nie vriende gehad nie en het sy tyd verdryf deur net nog meer kwaad te doen.

Twintig jaar later kyk ons weer na die lewe van die seun en wat verbasend is, is dat hy nou aansien geniet in die omgewing waar hy woon. En wat meer is, hy is ook baie welgesteld. Alhoewel hy nou baie vriende het, is hy nog steeds agterbaks en 'n afknouer. Sy vriende is egter bereid om by al hierdie lelike karaktertrekke van hom verby te kyk ter wille van sy aansien en rykdom.

Jesaja 32: 1-8 vertel ons van 'n koning wat sal regeer waar mense wat oë het, kan sien en die wat ore het, kan hoor. Die volgelinge van daardie koning sal hulle nie laat mislei deur 'n persoon se geld, kwalifikasies of stand nie. Mense word na waarde geskat ten opsigte van hulle persoonlikheid en karaktertrekke. In daardie koning se land word 'n dwaas nie as eerbaar en 'n skurk nie as edel beskou nie.

Daardie Koning regeer vandag oral waar gelowiges toelaat dat God hulle in die waarheid lei. Die land van daardie Koning is oral waar gelowiges die Here toelaat om in hulle lewens en harte te regeer. Mense word nie beoordeel volgens wie hulle is nie, maar wat hulle is. Geloof in die Drie-enige God bring kennis voort, sodat dié wat ore het, kan hoor en dié wat oë het, kan sien.

Gesang 312: 1, 2

16 Junie

Jesaja 32: 9-20

Sekuriteit

U sal met my saamstem dat as ons bankrekening oor genoegsame fondse beskik en daar vrede in 'n land heers, daar ook sekuriteit in daardie land is. Is dit dan nie juis omdat hierdie elemente in ons land afwesig is dat daar sulke groot getalle mense na ander lande emigreer nie. Bykans 35 000 Suid-Afrikaners het in 1990 in Kanada gewoon en Kanadese burgerskap aanvaar, want daar heers vrede en die mense kan 'n bestaan maak uit hulle inkomste. Hierdie mense geniet dus die sekuriteit waarna hulle soek.

Om sekuriteit in goeie oeste of in ekonomiese welvaart te soek, is 'n valse sekuriteit. Op dieselfde wyse as wat God die goeie oeste in die gelese gedeelte geskenk het, kan Hy dit net so maklik weer wegneem. Dit is juis hierdie soeke na 'n valse sekuriteit wat ons ondergang beteken. Indien ons ons sekuriteit in materiële dinge soek, sê ons noodwendig daarmee dat God ons nie sekuriteit bied nie, of dat God se sekuriteit nie vir ons genoegsaam is nie.

Miskien is die probleem daarin geleë dat ons nie tevrede is met die wyse waarop God vir ons sekuriteit gee nie. Die sekuriteit wat God gee, is nie geleë in standvastige beroepe en goeie oeste nie, maar in geloof en vertrouwe in 'n regverdige God. Sekuriteit is nie geleë in dít wat ek kan sien nie, want sigbare dinge is verganklik. Die gesonde ekonomie en die vrede wat tans in Kanada heers, is nie ewigdurend nie.

Wanneer die mens al sy kragte ingespan het en sy fondse opgebruik het en nog steeds nie sekuriteit gevind het nie, sal hy besef dat ware sekuriteit alleenlik by God te vinde is.

Gesang 44: 1

17 Junie

Jesaja 33: 1-6

Hoe lank voordat ons leer

Om te dink dat Rusland so onlangs as 1990 een van die twee wêreldmagte was. As enige land finansiële hulp nodig gehad het, het hulle hulle gewoonlik na een van 'n paar lande gewend. Rusland het onder een van daardie lande getel. Rusland was volgens almal se kennis dan so 'n ryk land. As 'n land 'n magtige militêre krag nodig gehad het, het hulle gewoonlik òf by Rusland, òf by Amerika aangeklop.

So onlangs as drie jaar gelede was Rusland een van die lande na wie 'n groot groep opgesien het. Maar Rusland se ondergang het begin kort nadat kommunisme ingestel is. Kommunisme het beteken dat God nie vir Rusland bestaan nie. Rusland het God nie nodig gehad nie en het op sy eie leërmagte staatgemaak. Hierdie wanvoorstelling van die mens se mag het tot hulle ondergang gelei.

Vandag is daar van die eens magtige Rusland nie veel oor nie. Hulle militêre mag is versplinter en met hulle ekonomie gaan dit nog erger daaraan toe. Assirië het, net soos Rusland, gedink dat hy bo God verhewe is en Hom nie nodig het nie. Net soos daar van die eens magtige Assirië niks oorgebly het nie, bly daar ook nie veel van die eens magtige Rusland oor nie.

Maar Rusland moes eers 'n duur les leer net soos Juda wat op Egipte vertrou het. Hulle het hulle ook eers tot God bekeer nadat Egipte hulle in die steek gelaat het. Eers toe Assirië amper die hele Juda verwoes het, het Juda tot inkeer gekom.

Ons moet uit hierdie foute leer. Ons moet nie wag totdat ons ten duurste betaal voordat ons tot die besef kom dat ons enigste redding by God lê nie.

Gesang 79: 1

18 Junie

Jesaja 33: 10-16

Wat is die verskil?

Het u al iemand teëgekom wat God nie geken het nie en dan tot bekering gekom het? Gewoonlik aanbid hierdie mense wat tot bekering gekom het, God met baie groot ywer en drif. Ons wat in Christelike huise grootgeword het, verstaan nie altyd hierdie ywerige wyse van aanbidding nie. Waarin lê die verskil dan?

Daardie mense het gewoonlik só in die sonde verval dat hulle, wanneer hulle God vir die eerste keer ontmoet, verslae staan oor sy almagtigheid. Ons daarenteen, wat in die Christelike geloof grootgeword het, besef nie altyd hoe groot God se almag is nie. Ons aanvaar dinge in ons lewe so dikwels as vanselfsprekend dat ons nie eens meer let op God se teenwoordigheid in ons lewens nie. Alhoewel ons nie moord pleeg of met omkoperij besig is nie, word ons so vasgevang in ons alledaagse lewe, dat ons God se teenwoordigheid in ons lewens as vanselfsprekend aanvaar.

Ons moet vir 'n oomblik tot stilstand kom en bedink wat God alles in ons lewens doen. Ons moet nadink oor ons geloof, dan sal ons God nie as vanselfsprekend aanvaar nie en sal ons bewus word van God se almag en geregtigheid. Slegs wanneer ons God se almag en grootheid besef, sal ons ook voortdurend in die wete leef dat Hy geen onetiese en onregverdige gedrag verdra nie. Ons opregtheid sal weerspieël word deur ons daad en ons woorde.

Gesang 76: 1, 2, 3

19 Junie

Jesaja 33: 17-24

Daar is geen geregtigheid

Hoe dikwels lyk dit vir ons of daar geen geregtigheid bestaan nie? Die goddelose floreer, terwyl die kinders van God gebuk gaan onder swaar laste. Dit gebeur veral wanneer ons ons in bepaalde moeilike omstandighede bevind en geen uitkoms sien nie, dat dit vir ons voel of die tyd stilstaan en ons onself afvra: Waar is die geregtigheid van God dan?

Die profeet Jesaja vertel ons dat daar wel geregtigheid in die wêreld is. En al neem dit dikwels lank, sal geregtigheid seëvier. Dit voel vir ons of die tyd stilstaan, maar dit gaan ook verby en ons bevind ons dan in die situasie waar ons kan terugkyk na dié tyd wat so eindeloos lank gevoel het. Die probleem lyk dan skielik ook nie

meer so groot as wat dit gelyk het toe ons midde-in die probleem gestaan het nie.

Die geregtigheid van God sal altyd seëvier. Al lyk dit vir ons dikwels asof die tyd stilstaan en of daar geen geregtigheid is nie, kan die gelowige altyd vertrou hê in God se geregtigheid.

Gesang 27: 2

20 Junie

Jesaja 34: 1-17

Die troon van die Here is teen al die nasies gerig

God se toorn is nie dieselfde as menslike woede nie. Onder die toorn van God verstaan ons die Bybelse konsep van die Goddelike waarskuwing dat almal vernietig sal word wat sy wil en doel teenstaan, of sy heiligheid en liefde skend.

Edom is tussen al die nasies uitgesonder omdat hy meer as net die buurvolk van Israel was. Daar het vyandigheid tussen Israel en Edom geheers waarvan die oorsprong sover teruggevoer kan word as die verhaal van Jakob en Esau. Edom versinnebeeld hier alle magte wat teen God saamspan en deurdadig getref word, word die versekering gegee dat God se toorn al sy vyande sal tref.

As sondaars wat daagliks God se wil teenstaan, of sy liefde en heiligheid skend, verdien ons ook dat God se toorn ons tref. Maar, en dit is die evangelieboodskap, Jesus Christus het God se straf oor die sonde ten volle op Hom geneem aan die kruis! Ons is deur ons Here Jesus Christus verlos! Hy het die straf in ons plek gedra!

Dit beteken egter geensins dat ons nou onder die dekmantel van die genade maar kan doen wat ons wil nie. Juis die blywende genadeverbond wat God met ons gesluit het en dat Hy ons tot sy kinders en erfgename gemaak het, beklemtoon die noodsaaklikheid van God se wil vir ons lewe en ons gehoorsaamheid daaraan. Ons teksgedeelte dien eintlik as waarskuwing vir ons, want *hoe sal ons dan ontkom as ons so 'n groot saligheid* (verlossingsboodskap) *verontagsaam het* (Heb 2: 3)?

Gesang 169: 1-4

21 Junie

Jesaja 35: 1-10

God kom julle red

Hierdie gedeelte staan in teenstelling met hoofstuk 34. Waar die land verwoes en onbewoonbaar sal wees vir die mense wanneer God se toorn dit tref, lees ons dat die land van die verbondsvolk anders

daaruit sal sien. Die land sal nie 'n woestyn wees nie, maar in 'n waterryke wêreld verander wat oortrek is met plantegroei. Dit sal die mooiste natuurskoon hê en in die middel daarvan sal 'n gewyde pad loop waarop diegene wat deur God gered is, juigend, gevul met blydschap, sal terugkeer.

Ons kan onself net voorstel hoeveel krag en hoop die volk van Israel wat hulle in ballingskap bevind het en baie swaarkry moes verduur, uit hierdie woorde, dat God by hulle is en kom om hulle te red, moes geput het. As dit dan waar is ten opsigte van Israel, hoeveel te meer moet ons wat die verlossingsboodskap in sy volle omvang ontvang het, dan nie ook krag en hoop put uit die wete dat God ook by ons is en ons red nie? Ons het nie net die belofte daarvan nie, maar ook die getuienis dat Hy in en deur sy Seun Jesus Christus waarlik *God met ons* geword het. Hy het ons ook van ons grootste ballingskap, naamlik die mag van die sonde gered. Hy woon deur sy Heilige Gees in ons en wil ons tot lede van die liggaam van Christus maak.

Met dit in gedagte, behoort ons wat op pad is na die nuwe Jerusalem, dan nie ook altyd te straal van blydschap nie?

Gesang 177: 1-5

22 Junie

Jesaja 35: 3-4

Wees sterk, moenie bang wees nie, julle God is hier

Daar gebeur so baie dinge met ons en rondom ons, dat ons soms moedverlore raak. Daar is bepaalde ideale wat ons dalk wil bereik, maar vanweë omstandighede buite ons beheer, slaag ons nie daarin nie. Dan verval ons in twyfel en begin ons wonder of alles die moeite werd is.

So was dit ook gesteld gewees met sommige van die Israeliete wat in ballingskap verkeer het. Hulle was moedverlore en dit het vir hulle gelyk of die droom, om weer na Sion terug te keer, nooit vervul sou word nie. Daarom word 'n oproep gerig om diesulkes te bemoedig, sodat hulle sterk kan wees en kan weet: God is by hulle en Hy kom om hulle te red!

Wanneer ons so sonder moed is en dit voel of al die pogings nutteloos is, mag ons nie toelaat dat selfbejammering of bitterheid ons tot wanhoop of onbesonne dade dryf nie. God is 'n onuitputlike bron van krag, hoop en bemoediging! Hieruit kan ons altyd nuwe hoop put om doelgerig die lewe weer vierkant in die oë te kyk en die uitdagings wat op ons pad mag kom, sonder vrees tegemoet te gaan. God se wil is dat ons tot sy eer sal lewe. Daarom wil Hy ook dat ons

dit wat dit mag verhinder, sal oorwin.

Ons staan nie alleen nie! God is by ons! Ons kan deur die krag van die Heilige Gees en in die Naam van Jesus Christus, ons Verlosser, oorwin!

Gesang 217: 1-4

23 Junie

Jesaja 36: 1-22

Kan God red?

Die leër van Assirië het met absolute vertroue in hulleself en hulle krygsvernuf Jerusalem omsingel. Hulle het alreeds al die vestingstede in Juda aangeval en verower. In hulle eie oë was hulle onoorwinlik. Jerusalem was vir hulle maar met nog 'n stad wat voor hulle mag sou swig.

Hierdie bravade blyk duidelik uit die woorde van die hoofadjutant van Assirië, want volgens hom was daar net een oplossing vir Jerusalem, naamlik oorgawe aan Assirië. Met allerlei mooi beloftes van 'n *eie wingerdstok*, *eie vyboom* en *eie put* wou hy Jerusalem oorreed om oor te gee, want dit sou vir hulle kwansuis beter wees om dit te doen as om deur Hiskia mislei te word. Volgens hom kon Hiskia en Jerusalem van niemand enige hulp verwag nie. Veral kon hulle nie, aldus die hoofadjutant, op God vertrou vir redding nie.

Juis hiermee het die hoofadjutant sy grootste fout begaan, want hy het die God van Israel nie werklik geken nie. Hy het sonder meer die Here met die gode van die ander lande wat hulle reeds verower het, vergelyk en die gevolgtrekking gemaak dat die Here net so magteloos is soos al hierdie gode wat nie in staat was om hulle land uit die mag van Assirië te red nie. Maar Assirië sou weldra agterkom hoe verkeerd hierdie siening oor die God van Israel is, want soos wat die verhaal verder ontvou het, het die enige ware God Homself aan hulle geopenbaar.

Gesang 2: 1-2

24 Junie

Jesaja 37: 14-38

Slegte tyding!

Die koning van Assirië het vir Hiskia die boodskap gestuur dat Jerusalem nie die mag van Assirië sou vryspring nie. Hoe het Hiskia op die boodskap gereageer?

Mense hanteer slegte tydings op verskillende wyses. Baie stort in duie en is nie in staat om helder oor die saak te dink nie, want hulle

verloor perspektief. Dit lei dan daartoe dat hulle soms dwase en onverantwoordelike dinge doen. Ander weer, probeer voorgee dat niks skort nie, terwyl hulle in 'n innerlike tweestryd verkeer.

Maar wat het Hiskia gedoen toe hy die slegte tyding ontvang het? Hy het na die huis van die Here gegaan, die briewe (die slegte tyding) in die teenwoordigheid van die Here oopgesprei en tot die Here gebid. Hiskia het nie probeer om alles op homself te neem en self die probleem op te los nie. Nee, hy het hom direk tot die Here gewend. Voor God het hy sy hart ontbloot en al sy vrese, bekommernisse en wense aan die Here bekendgemaak.

God het deur Jesaja vir Hiskia geantwoord dat Hy sy gebed verhoor het. Ons lees dan ook op watter wyse God Homself aan Assirië geopenbaar het wat Hom so gruwelik gesmaad, belaster en uitgedaag het.

Die Christen weet om met sy slegte nuus na die Here toe te gaan, om dit met God te deel. Immers, God self nooi ons daartoe uit (Matt 11: 28-30). Alleen deur God is ons in staat om die saak in die regte perspektief te sien. En met God se almag en liefde kan slegte nuus ons tref, maar nie vernietig nie.

Gesang 187: 1-5

25 Junie

Jesaja 38: 1-9

Siekte en herstel van Hiskia

Koning Hiskia het op sy sterfbed gelê. Wat die aard van sy siekte was wat daartoe gelei het, word nie vermeld nie. Ons lees net in vers 21 dat dit 'n sweer was.

Hiskia is deur die profeet, Jesaja aangeraai om sy laaste wense aan sy gesin bekend te maak, aangesien hy nie meer lank gehad het om te lewe nie. Die tyd was min en daar was sekerlik nog baie sake wat Hiskia sou wou afhandel en finaliseer voordat die einde aanbreek.

Hiskia het sy gesig na die muur gedraai. Hy wou alleen wees om oor sy naderende dood na te dink en met God daaroor te praat. Hiskia het hom in hierdie krisis nie met allerhande praktiese en formele dinge vermoei nie. Nee, hy het hom tot God gewend en gebid! Hy het sy hart voor die Here uitgestort en hierdie keer nie ter wille van Jerusalem nie, maar ter wille van homself.

Die Here het Hiskia se gebed verhoor en sy lewe verleng. Hy het ook 'n teken gegee as bevestiging dat alles sou gebeur soos wat Hy gesê het.

Baie duidelik kom die boodskap uit hierdie gedeelte dat God ten

volle in beheer is. Hy beheer die natuur en ook ons lewens. Ons is nie maar net aan die blinde noodlot oorgelewer nie. God beheer egter nie ons lewe soos 'n tiran deurdat Hy ons soos pionne in 'n plan gebruik wat Hy onbuigsaam toepas en waarvan Hy geen afwyking duld nie. Hy verhoor ook gebede en sien trane raak, soos in Hiskia se geval.

Gesang 56: 1, 2

26 Junie

Jesaja 38: 9-20

Hiskia se lied

Die Here het Hiskia se gebed verhoor deurdat Hy hom genees en sy lewe verleng het. Dit het Hiskia in so 'n mate geïnspireer dat hy sy ervaring in 'n lied verwoord het. In die lied het Hiskia dit wat hy die meeste gevrees het, verwoord, naamlik die dood wat skeiding sou maak aan sy gemeenskap met die Here en sy tempel. Verder sou hy ook nie meer gemeenskap met ander mense hier op aarde kon ervaar nie. Hieraan sou die dood finaal 'n einde maak.

Sy herstel het die wete by hom tuisgebring dat hy weer na die tempel van die Here sal kan gaan en saam met medegelowiges die Here sal kan loof. Dit het Hiskia tot absolute dankbaarheid teenoor die Here gestem en hy het dit in hierdie lied verwoord. Met sy loflied het Hiskia die redding wat God bring, verkondig – redding waarvan ook die kinders getuies in die toekoms sal wees.

Ook by ons mag die loflied nie ontbreek nie, want ons het nog meer rede as Hiskia om die Here te loof. Ons moet Hom nie net loof vir al die hulp wat ons al ontvang het nie, maar ook omdat Hy ons gered het uit die mag van die sonde en die dood waarvoor Hiskia so bang was.

Afsonderlik moet ons die Here loof, maar ook saam met medegelowiges, sodat ons loflied 'n getuienis in die wêreld kan wees. Ons moet net soos Hiskia sê: *Here, U het my gered. Ons sal op ons liere speel al die dae van ons lewe, in die huis van die Here.*

Gesang 58: 1-3

27 Junie

Jesaja 39: 1-4

Hoogmoed kom tot 'n val

Menslikheid en beskaafdheid bring mee dat ons in mekaar se vreugdes en hartseer deel. So het koning Merodak-Baladan van Babel, 'n heiden, in Hiskia se vreugde gedeel nadat hy van sy siekte

en herstel verneem het, deur 'n afvaardiging met briewe en geskenke na hom te stuur. In sy blyke dat hy in Hiskia se vreugde deel, was daar ook verskuilde politieke motiewe opgesluit. As vyand van Assirië en onder verdrukking van Assirië, het hy 'n moontlikheid gesien om met behulp van die voorspoedige en magtige Hiskia wie se eie God die Assiriërs verswak het, die Assiriese juk van Babilonië af te gooi.

Hiskia was 'n wyse, opregte en Godvresende man, maar met al die dinge wat in sy guns verloop het, het hy hoogmoedig en aanmatigend geword. Hy was vol vertoon en het daarom ook al sy skatte aan die afvaardiging gewys.

Wat 'n jammerte dat Hiskia, wat deur God so voorspoedig, magtig en waardig gemaak is, so hoogmoedig geword het en dat dit toeneem het nadat 'n heidense koning hulde aan hom gebring het.

Hierdie hoogmoed en vertoon was nie net by Hiskia te bespeur nie, maar by die hele volk. Dit sou vir Hiskia en die volk egter tot skade en skande wees, want God haat alle vorme van hoogmoed omdat dit 'n ontkenning van sy mag is waardeur vertrouwe in eie mag gestel word. Die positiewe kant van God se algehele verwerping van hoogmoed is die eis om eerder op Hom alleen te vertrou. Ons moet nie op menslike mag vertrou nie, maar in Hom alleen glo en aan Hom alleen gehoorsaam wees.

Gesang 235

28 Junie

Jesaja 39: 5-8

'n Oordeelsaankondiging: Jy gaan alles verloor en in ballingskap weggevoer word

Jesaja het sekere vrae aan Hiskia gestel. Hiskia het op Jesaja se vrae geantwoord waarop Jesaja 'n verdoemende oordeelsaankondiging uitgespreek het, naamlik dat die Judese koningshuis al sy rykdom sou verloor en in ballingskap weggevoer sou word. Die rede vir die ballingskap was hulle hoogmoed en vertoon, bondgenootskap en vriendskap met Babilonië en ander heidennasies. Dit is van die sake waarteen Jesaja die volk moes waarsku en waaroor hy God se oordeel moes aankondig.

Hiskia het homself baie gelukkig geag oor sy vriendskap met Babilonië, min wetende dat die eintlike bedreiging van die dag nie die Assiriërs was nie, maar Babilonië wat sy vriendskap met Hiskia vertroetel het.

Hiskia se hoogmoed, sy ydellike en egosentriese vertoon van al sy

skatte en sy strewe na die guns en bewondering van vreemde nasies, was 'n vergryp teen God waarvoor hy gestraf sou word deurdat hy sy skatte sou verloor en in ballingskap weggevoer sou word deur hierdie vreemde nasies, in dié geval Babilonië.

Met hierdie oordeelsaankondiging is Hiskia gewys op sy vergrype teen God, die erns daarvan en die straf daarop. God se oordeel is 'n konfrontasie met die lewende God self waarin God Hom in sy almag, heiligheid en gerig openbaar en waardeur die mens, in dié geval, Hiskia, tot berou en inkeer moet kom. Hiskia se reaksie op dié oordeelsaankondiging het nie van hoogmoed getuig nie, maar was dié van 'n gelowige, nederige en berouvolle mens wat God se oordeel aanvaar het. Daarmee het hy hom in geloof, nederigheid en gehoorzaamheid aan die kragtige hand van God onderwerp.

Psalm 79

29 Junie

Jesaja 40: 1-11

Opdrag om die volk te vertroos met die boodskap van heil, die grootheid en die almag van God

In Jesaja 40, as openingsrede tot Deutero-Jesaja, het die profete die opdrag gehad om die volk in Babiloniese ballingskap, soos in hoofstuk 39 voorspel is, te vertroos en te bemoedig met die boodskap dat God Hom oor hulle gaan ontferm, want hulle straf en lyding was genoeg! Die volk het die belofte ontvang dat hulle na Jerusalem sal terugkeer, dat die stad en tempel herbou sal word en dat God daar in hulle midde sal wees. Daar was geen rede meer vir hulle om beangs en moedeloos te wees nie, want God gaan vir hulle 'n nuwe begin maak. Hierdie verlossingsgebeure is 'n nuwe eksodus, 'n heilsgebeure wat sy doel sal bereik as God weer in Jerusalem aangeroep sal word.

Oordeel en straf, berou en inkeer word altyd opgevolg met vertroosting en vergifnis. God straf, maar Hy ontferm en gee uitkoms. So wil God dat sy volk altyd vertroos en bemoedig sal wees, selfs onder die moeilikste omstandighede. Hierdie verlossing is nie net tot God se volk alleen beperk nie. Dit sluit ook die ander volke in verdrukking in. Deurdat God Babilonië verslaan en sy volk en die ander volke bevry, sal God sy almag opnuut openbaar.

Dit is God se Woord van vertroosting en bemoediging uit die monde van die profete. Dit is 'n Woord wat kragtig bly sonder om te verwelk of te verdor, wat vir ewig duur en altyd vervul word – dit is 'n betroubare Woord! Daarom moet die volk op God en sy Woord alleen

vertrou. Hierteenoor word die mens gestel in sy onbetroubaarheid, verganklikheid en sy kortstondige bestaan. Dit spreek ook van Babilonië, want God se Woord en mag sal ook oor hulle triomfeer.

So is God vir sy volk 'n Herder wie hulle op die regte pad wil lei, hulle oprig as hulle val, hulle weer bymekaarmaak as hulle verstrooi is en hulle huiswaarts na Hom toe lei.

Vanuit die realisering van hierdie heil het die volk die opdrag om die blye nuus van hulle verlossing en die teenwoordigheid van hulle God in hulle midde te verkondig.

Psalm 95

30 Junie

Jesaja 40: 12-31

Vertrou op God en sy Woord alleen

Sou hierdie volk, wat reeds vermoeid was en in wanhoop verkeer het omdat hulle hulle van God verlate en vergete gevoel het terwyl hulle in ballingskap verkeer het, werklik nog op God en sy beloftes kon vertrou?

Ja, inderdaad, want God se almag is onbeperk. Dit is duidelik uit God se skeppingswerk en hulle behoort te gewet het dat God wie hemel en aarde geskape het, wie se wysheid ondeurgrondelik is en wie oor alles en almal heers, ook oor Babilonië, 'n ewige, almagtige, onveranderlike en teenwoordige God is.

In vergelyking met God is selfs die groot en magtige nasies en konings niks nie. God kan hulle net so maklik tot niks bring as wat Hy hulle uit niks geskape het, want daar niks is só hoog en onbereikbaar dat God dit nie tot niks kan bring nie. Teenoor God word die dooie, nikswerd afgode gestel wat magteloos, kragteloos en onbetroubaar is. Daarom vra God tereg: *Met wie kan julle My dan vergelyk, wie is soos Ek?*

En omdat God die onvergelykbare en ewige God is, die Skepper van hemel en aarde, soos wat Hy Homself geopenbaar het en soos wat hulle volgens oorlewering gewet het, kon hulle op Hom en sy Woord alleen vertrou. God waak oor hulle geskiedenis, want ook hierin regeer Hy oor hulle in sy almag en wil Hy hulle ook naby wees.

Wie op God wag, in die geloof op Hom alleen vertrou, en hom aan God se leiding toevertrou, sal vind dat God hom nie in die steek sal laat nie.

Gesang 5

1 Julie

Jesaja 41: 1-7

*God wie is, wie was en wie sal wees, is steeds
werkzaam in die geskiedenis*

God het sy almag en heerskappy getoon in die vervulling van die profesie deurdat sy plan om Kores as verlosser vir sy volk te voorsien, reeds in werking was.

God het Hom hierin ook tot die heidennasies gerig wie in die aangesig van Kores se opmars, uit alle rigtings en in groot verwarring bymekaargekom het om gou die afgode te maak wat hulle van Kores moes verlos. In plaas daarvan om, in die aangesig van hierdie dreigende gevaar, te ontkom van hulle sotlike afgodsdienste, het hulle hulleself opnuut daarin gestort. Hierdie afgode is mensemaaksels, dood en sonder 'n ewigheidsbestaan, en het geen inspraak of 'n hand in die geskiedenis gehad nie en het nie vooraf van Kores en sy opmars geweet nie. Daarom kon hulle dit nie vooraf bekendmaak nie en wat seker die ergste vir hulle aanbidders was, kon die afgode hulle nie help of red toe die bedreiging sigbaar en onafwendbaar was nie. So het God hierdie heidennasies en hulle gode tot bespotting gemaak en gewys op die dwaasheid van afgodsdienste.

Hierteenoor word God as die Almagtige gestel, wie is, wie was en wie sal wees tot in der ewigheid. Hy bepaal die geskiedenis en is in beheer van die gebeure in die geskiedenis. So het Hy self deur Kores die ondergang van Babilonië en die heidennasies bewerkstellig, en die lank verwagte verlossing vir sy volk gebring.

Dit is ons troos dat die God van die geskiedenis ook ons God is en vandag steeds werkzaam is. Hy het vir ons nie net verlossing in Christus bewerkstellig nie, maar sal ook enduit in ons geskiedenis en daarna werkzaam wees.

Gesang 23

2 Julie

Jesaja 41: 8-20

God bevestig sy belofte van verlossing aan Israel

God rig Hom nou tot Israel nadat Hy eers die afgodsdienaars en daarna die afgode self aangespreek het en gewys het op die dwaasheid van diegene wat Hom nie as die enige, ware, lewende en almagtige God aanbid, Hom verheerlik en op Hom alleen vertrou nie, maar eerder dooie nikswerd gode.

Die aanspreek van Israel het ten doel om Israel as God se dienaar, se vrese te besweer; om hulle weer moed te gee en hulle geloof en vertroue in Hom te versterk; om hulle te ondersteun en te verseker van hulle genadige verlossing uit die ballingskap. Hierdeur wil God die aard van sy omgang met diegene wat Hom alleen as God erken en aanbid, toon en hulle teenoor die afgodsdienaars stel.

Deur 'n Goddelike daad sal God Israel as dienaar van die Here gebruik. Deur God se genadige uitverkiesing sonder enige verdienste, moet hulle hulle dankbaarheid uitleef en doen wat God van hulle verwag, naamlik aanbedding en verheerliking van en gehoorsaamheid aan God alleen. Daar sal 'n wonderlike verandering in hulle hulpelose en troostelose omstandighede plaasvind: God sal hulle nie net verlos nie, maar ook toerus met mag om hulle verdrukters, dié wat trots en magtig is (hier berge en dale genoem), te vernietig. God sal hulle gebede verhoor, wat beteken dat hulle oorvloedige genade en seën sal ontvang, soos dit in die teks uitgedruk word: oorvloedige waterbronne en welige woude.

Noudat hulle hulle straf uitgedien het, sal God sy volk wat deur Hom versaaak is, in oorvloedige genade en liefde help, sodat die hele wêreld dit sal sien en Hom sal erken as die enigste ware God, die Skeppergod, die God van die geskiedenis en as die God wie steeds sy volk beseek en lei.

Psalms 99

3 Julie

Jesaja 41: 21-29

God, in Goddelikheid verhewe bo alle gode

God daag die afgode uit om deur hulle antwoorde op sy vrae, hulle kennis, mag en gevolglik hulle goddelikheid te bewys. As dooie, nikswerd gode is hulle nie daartoe in staat om te praat nie. Die gebeure van die verlede of die toekoms kan hulle nie voorspel nie en dit wat verby is, kan hulle nie verklaar of aan hulle aanbidders bekend maak nie. Op God se versoek om iets te doen om hulle goddelikheid te bewys, maak nie saak of dit goed of kwaad is nie, solank hulle maar net enige vorm van lewe toon, kan hulle ook nie reageer nie. So bewys God dat hulle tot niks in staat is nie; dat hulle vals en betekenisloos is. Daarom is diegene wat hulle kies vir beskerming en aanbedding, dwaas en afskuwelik.

Daarteenoor is God verhewe bo alle ander gode. Hy is die enige, ware en lewende God, want Hy is almagtig, handelend en bewys sy Goddelikheid in sy heerskappy oor die geskiedenis en in die vervulling van sy profesieë deurdat Hy self 'n verlosser vir Israel

(Kores) voorsien om hulle uit ballingskap te verlos en dit vooraf aan sy volk bekendmaak.

Vir ons lê die bewyse van God se status as die enige, ware, almagtige en soewereine God en heerser oor die gans geskapene en die geskiedenis en as versorger van sy volk, nie net in die geskiedenis van Israel nie, maar veral in Christus en sy verlossing soos dit in die Ou Testament voorspel is en in die sekerheid van die finale aanbreek van God se koninkryk soos dit in die Nuwe Testament voorspel word.

Psalm 97: 1, 4, 5, 6

4 Julie

Jesaja 42: 1-4

Die dienaar van die Here

Hierdie gedeelte bevat 'n boodskap van hoop vir die volk wat soveel jare in ballingskap verkeer het. Die volk was reeds afgemat en moedeloos gewees. Alles wat vir hulle lief en dierbaar was, moes hulle agterlaat. Hulle tempel is met die grond gelykgemaak en hulle het geglo dat die Here hulle ook in die steek gelaat het. Hulle het nie meer enige hoop gehad nie.

Nou kom die profeet en hy vertel vir hulle van verlossing. Hierdie verlossing sal plaasvind deur 'n persoon wat spesiaal deur die Here daartoe geroep is. Sy werkwyse word treffend in vers 3 uitgespel: 'n *Geknakte riet sal hy nie afbreek nie, 'n lamppit wat dof brand, sal hy nie uitdoof nie. Hy sal my wil bekend maak soos dit is.*

Dit is duidelik dat die Here juis vir die hopelose hoop wil gee. Selfs vir hulle wat afgeskryf is, die geknakte riet en die lamppit wat dof brand, is daar hoop.

Hierdie gedeelte wil vir ons sê ons hoop en toekoms, ja ons ganse bestaan lê by die Here. Hy is die enigste een wat ons kan help. Dit het ons reeds menigmaal in die geskiedenis van sy volk gesien. Maar sy grootste verlossingswerk bly nogtans deur sy Seun Jesus Christus. Hy het ons kom verlos van ons sonde. Christus se taak was nie om te veroordeel nie, maar juis om te red. Die dienaar van God, Jesus Christus, het ons verlos van die sonde. Daarom kan ons ook nou met hoop lewe, want die Here self het in Christus aan ons hoop en vertroosting gegee.

Gesang 192: 1, 3

5 Julie

Jesaja 42: 18-25

As jy maar wou luister, Israel

Die volk van die Here is vir baie jare deur sy dienaars, die profete,

bedien. Hulle het sy wil met kragtige boodskappe oorgedra. So vele kere het hulle die volk gewaarsku: *Bekeer julle van julle verkeerde weë*. Die implikasie was duidelik: As Israel nie wou luister nie, sou hulle die gevolge vir hulle daade moes dra.

Die geskiedenis vertel vir ons die hartseer verhaal van Israel wat nie wou luister nie. Dit vertel vir ons van 'n volk wat voortgegaan het op die verkeerde pad. Maar die straf van die Here het nie uitgebly nie en hulle is weggevoer na 'n vreemde land toe. Die verloop van die gebeure sou 'n mens soos volg kon voorstel: Eerstens is daar die Woord van die Here, dan volg die reaksie van die hoorders daarop en laastens die gevolge van hulle reaksie.

Hierdie gedeelte spreek ons besonder skerp aan. Dit wil vir ons sê dat ons die Woord van die Here wat ons elke Sondag hoor, ernstig moet opneem. Dit is baie meer as net 'n mens se woord, want dit is God se Woord. Hierdie Woord dra in homself oordeel en vryspraak. Ongehoorsaamheid aan hierdie Woord bring die oordeel, maar gehoorsaamheid daaraan daarenteen, bring vryspraak. Die keuse is nou voor-die-handliggend. Dit is beter om God se Woord te gehoorsaam, want dit is die enigste weg. Kom ons maak dit dan ons strewe om God elke dag in alles te gehoorsaam. Kom ons bid soos Salomo in 1 Konings 3: 9 vir 'n gehoorsame hart.

Gesang 333: 1, 2

6 Julie

Jesaja 43: 1-13

Ek het jou op jou naam geroep, jy is Myne!

Hierdie gedeelte is seker een van die troosrykste gedeeltes in die ganse Bybel. Die Here is hier aan die woord en Hy praat met sy geliefde volk. Hoewel daar baie dinge is waaroor die Here sy volk kan verwyt, doen Hy dit nie. Hy doen presies die teenoorgestelde. Hy praat met hulle soos 'n vader wat met sy geliefde seun praat. Dit spreek van 'n innige verhouding van die Here se kant af. Die gesprek is geheel en al positief. Hy bemoedig hulle en gee hulle soveel versekering. Hy sê byvoorbeeld dat Israel syne is en dat Hy hulle sal red. Israel hoef nie bang te wees as hy deur water of deur vuur moet gaan nie, want God is by hom. Hy verseker Israel dat hy vir Hom kosbaar is en dat Hy selfs bereid is om ander nasies in ruil vir Israel te gee.

Hierdie liefde van God teenoor sy volk is merkwaardig. Ons kan dit glad nie begryp nie, veral as ons in ag neem dat Israel self nog geen teenprestasie gelewer het nie. Israel het hardnekkig volhard in die sonde en het presies die teenoorgestelde verdien, maar God ont-

ferm Hom steeds oor sy kinders.

Die voortgesette, konstante liefde van God gaan ons verstand te bowe. Ons lewens lewer dikwels getuienis daarvan dat ons die naam *Christen* nie waardig is nie. Tog is God die getroue hemelse Vader wat altyd bereid is om ons deur die donkerste nag te dra. Wat ons in hierdie gedeelte lees, het ons ook al ervaar: dat ons syne is en dat Hy ons hoog aanslaan. Ons moet erken: Dit is onverdiende guns alleen.

Gesang 29: 1, 2, 4

7 Julie

Jesaja 43: 14-21

Die Here laat nuwe dinge gebeur

In die vorige gedeelte het die Here sy liefde vir sy volk verklaar. En omdat God se liefde nie net uit lippetaal bestaan nie, maak Hy ook verdere beloftes met betrekking tot wat Hy vir sy volk gaan doen. Net die Here is daartoe in staat om dit te kan doen. Die magtige volk, die Babiloniërs, gaan aangeval word. Hulle skepe, die middel wat gebruik is om ander nasies mee aan te val, sal nou gebruik word om voor die aanslag uit te vlug. Die Here gebruik gebeure uit die verlede om aan te toon dat Hy wel in staat is om dit te kan doen. Hy verwys byvoorbeeld na Moses se trek op droë grond deur die Rietsee, terwyl die farao en sy leër verdrink het. In 'n paar oomblikke is hulle uitgedelg. Die Here sê nou dat Hy op die punt is om sy volk op dieselfde wyse te verlos.

Hiedie gedeelte dui vir ons op die almag van God. Reeds in die eerste boek van die Ou Testament het ons God so leer ken. Deur net te praat, het Hy die hemel en die aarde geskep. In die Nuwe Testament is daar talle voorbeelde van wonderwerke wat Hy deur sy Seun Jesus Christus gedoen het.

Op hierdie God moet ons vertrou. Sy almag ken geen perke nie en sonder en buite Hom is ons ook niks nie. Sonder sy seën beteken ons vindingrykste planne ook niks nie. Hy het alles in sy hande, veral ook ons toekoms. En al wat ons moet doen, is om onself volkome in sy hande te plaas en op Hom te vertrou.

Gesang 10: 1, 2, 4

8 Julie

Jesaja 43: 22-28

Die hofsaak met die Here

Die verskillende elemente van 'n hofsaak is aan ons almal be-

kend, naamlik 'n oortreding, 'n aangeklaagde, 'n regter en 'n uitspraak. In hierdie gedeelte roep God die volk op om 'n hofspraak teen Hom te maak. In vers 26 sê Hy: *Kla My aan, laat ons die saak tussen ons uitmaak, praat jy en bewys jou onskuld.*

Die uitslag van hierdie hofspraak verbaas ons nie, want dit is nie die Here wat oortree het nie. Die volk is skuldig. En nie net hulle nie, maar ook hulle voorouers. Hierdie hofspraak neem 'n eienaardige wending as die Here die volk vryspreek. Hy sê in vers 25: *En tog is dit Ek wat jou opstandigheid vergewe. Ek is getrou aan Myself, Ek dink nie meer aan jou sondes nie.*

Ons kan God nie deurgroond nie, want Hy is gans anders as mense. En sy liefde is steeds vir ons onverstaanbaar. Hy bly nie vir ewig toornig nie, Hy veroordeel nie, maar Hy spreek vry.

Dit is ook hoe ons God leer ken het in Jesus Christus. God het ons sondeskuld na Jesus toe verplaas en Hy het dit vir ons aan die kruis gedra. Die gevolg daarvan is dat ons vrygespreek is. Daar is nie meer veroordeling vir ons as ons in Jesus Christus glo nie. Ons het die hofspraak gewen sonder dat ons 'n vinger verroer het. Al wat ons nou moet doen, is om volgens sy wil te lewe en Hom te loof en te dank vir hierdie groot weldaad wat Hy in Jesus Christus aan ons geskenk het.

Gesang 230: 1-3

9 Julie

Jesaja 44: 1-5

Die God van die kindertjies

'n Volk kan nie voortbestaan sonder kinders nie, want sonder kinders het hy geen toekoms nie. In hierdie gedeelte stel die Here dit duidelik dat Hy ook die God van die kinders is en Hy maak nou reeds beloftes dat Hy vir Israel se kinders sal sorg. Dit is alleen die Here in sy almag wat sulke beloftes kan maak. Hier maak Hy 'n belofte aan Israel dat hulle baie kinders sal hê en dat hulle kinders Hom sal ken. Beide hierdie sake is in daardie tyd as 'n besondere seën beskou.

God se seën is vandag nog vir ons kinders beskikbaar. Die doop is die teken en seël van die Here se verbond dat Hy vir hierdie kind 'n God sal wees en dit staan vas dat die Here altyd sy beloftes nakom. Dit is die ouers se verantwoordelikheid om die kinders aangaande God te onderrig en te laat onderrig. Dit is hulle belofte aan die Here as hulle hulle kinders ten doop bring. En dit is belangrik dat ouers sal besef dat die verantwoordelikheid in die eerste instansie op hulle rus om die kinders te onderrig. Die grondslag word by die huis gelê.

Die skool en selfs die kerk kan kwalik hieraan reg laat geskied indien dit nie by die ouerhuis aangevoer word nie.

'n Verdere belangrike saak is dat ouers nie slêgs die kinders sal onderrig nie, maar ook reg sal lewe. Om die regte leer aan hulle oor te dra en reg te lewe, is van onskatbare waarde vir die kind. Ons moet elke dag bid dat God ons die krag sal gee om ons kinders reg te leer en 'n voorbeeld vir hulle te wees.

Psalm 127: 1-4

10 Julie

Jesaja 44: 6-28

God is bo alle afgode

Die God van Israel word in hierdie gedeelte teenoor afgode gestel. Die belaglikheid van alle afgode word met treffende teenstellings uitgebeeld. Afgode word deur die mens gemaak. God het die mens gemaak. Afgode is doof en blind en kan niks doen vir die mense wat hulle aanbid nie. God, daarenteen, het 'n verhouding met die mens. Hy bewys sy liefde aan hulle, vergewe hulle sondes en verlos hulle.

Die gevolgtrekking wat hieruit gemaak kan word, is dat dit baie beter is om die lewende God van Israel te aanbid. Hy het immers die mens geskape en ken hom die beste. Hy ken sy swakhede, tekortkominge en sonde. Hy weet dat hierdie mens eintlik hulpeloos is. Daarom het Hy dan ook iets gedoen om hierdie mens te verlos. In die gedeelte lees ons dat die Here spesiaal iemand gestuur het om sy volk by te staan. Hy het Kores as herder aangestel om die Israëliete te laat gaan sodat hulle hulle eie land weer kon gaan opbou. So bewys die Here sy liefde aan sy volk.

Baie eeue later het die Here ook iemand gestuur om die mens te verlos. Hierdie keer was dit nie 'n mens nie, maar Hyself in die persoon van Jesus Christus. Hy het die mens verlos deur aan die kruis vir ons sondes te sterf. Die straf wat ons toekom vanweë ons sondes, het Hy gedra. Hy het ons skuld betaal sodat ons vry kan wees. Aan die kruis het Hy ons saak met God die Vader reggestel. Ons kan sê dat ons deur Christus met God versoen is. Die Here is baie meer as 'n afgod. Hy is die lewende God!

Gesang 253: 1, 5, 6

11 Julie

Jesaja 45: 1-8

Ek is die Here, daar is geen ander nie

Ek het jou op jou naam geroep. Ek gee jou 'n eretitel hoewel jy My

My nie ken nie. Ek is die Here, daar is geen ander nie, buiten My is daar geen God nie. Ek rus jou toe vir jou taak al ken jy My nie. Met hierdie woorde is Kores deur die Here opgeroep om aan die volk in ballingskap die uitkoms te bring.

Wat in hierdie gedeelte opvallend is, is dat hoewel Kores die gesalfde van die Here genoem word, die Here dit twee keer noem dat hierdie Persiese leier Hom nie ken nie. U vind dit seker vreemd dat 'n man wat die God van Israel nie ken nie, deur die Here self opgeroep is om sy verbondsvolk te bevry. Vir die volk was dit heel waarskynlik nog vreemder. Ons moet egter nie aanvaar dat Kores nie geweet het van die God van Israel nie. Hy was bewus van die Here, hy het geweet dat Israel 'n God het. Dit was nie 'n gebrek aan verstandelike kennis nie, maar wel van geloofskennis.

So dikwels vind ons dat hierdie tekortkoming die rede vir die klein- of ongeloof van so baie van ons mense is. Vir hoeveel lidmate is God 'n inhoudlose eienaam? Ons is bewus van God, ons weet van Hom, maar ons ken Hom nie. Dit is om hierdie rede dat ons lees: *Ek is die Here, daar is geen ander nie, buiten My is daar geen God nie.* Die Here maak Hom aan Kores bekend as die Almagtige. Hy is nie inhoudloos soos die afgode van die heidennasies nie. En so openbaar God Hom ook vandag aan ons. Ons bely dit elke Sondag in die erediens. Waarlik, daar is net een God wat ons tot sy diens roep - die Almagtige, wat ons terselfdertyd toerus vir hierdie diens.

Gesang 12: 1

12 Julie

Jesaja 45: 9-13

Durf julle aan My voorskryf?

Durf die klei vir die een wat dit vorm, sê: 'Wat maak jy?' Durf wat jy gemaak het, van jou sê: 'Hy kan nie sy hande gebruik nie!' Hierdie woorde spreek ons aan wanneer ons in die geloof moedeloos raak. Geduld word 'n seldsame deug by die mens en daarom raak ons so gou terneergedruk en selfs opstandig wanneer die Here nie dadelik sy optrede in ons lewe regverdig nie. Ons raak paniekerig wanneer dit vir ons voel of die situasie buite beheer is en dikwels voel dit vir ons of selfs God nie meer iets aan die saak kan doen nie.

Die volk het Kores se aanstelling bevraagteken. Die verbondsvolk het die werkwyse van hulle Heer bevraagteken en dit kon nie sonder meer daar gelaat word nie! Die Here stel teenvrae aan die volk (verse 9-11). Let wel, Hy ignoreer hulle nie, maar tree in gesprek met hulle. Al is Hy die Almagtige, skepper van die hemel en die aarde en daarom nie verplig om sy optrede te regverdig nie, luister Hy nogtans (verse 12, 13) na hulle. En Hy verskaf die volgende antwoord

aan hulle: *Ek het vir Kores te voorskyn laat tree om reg te laat geskied....*

Hierin vind ons die antwoorde op ons vrae (verwyte?) en is daar vir ons sekerheid en vertroosting in opgesluit, want God se optrede word gemotiveer deur sy versorgende liefde en genade. Al is sy werkwyse vir ons (begenadigde sondears) vreemd, dra Hy altyd ons belang op die hart. Die Skepper is ook ons Versorger en Bewaarder.

Gesang 23: 1

13 Julie

Jesaja 45: 14-19

My woorde gee lewe

Waarlik, God is by jou, en daar is geen ander nie, daar is nie nog 'n God nie. Elke gelowige sal graag wil hoor dat só 'n belydenis jeens hom gemaak word. Dit is 'n geloofsdoel waarna gestreef word: dat God in ons daade gesien en verheerlik sal word. Dit is om die woorde van die apostel Paulus, *ek leef nie meer nie, maar Christus leef in my*, in jou eie lewe te verwesenlik. Die gevoel van baie lidmate daarteenoor, is dat dit nie werklik moontlik is nie. Kleingelowigheid word geregverdig deur te sê dat omstandighede moeilik is; die tyd is beperk om werklik voluit vir die Here te leef; my finansies laat my nie toe om fondse vir die kerk te bewillig as daar 'n beroep om my gedoen word nie; ek is 'n teruggetrokke mens en voel te minderwaardig om iets vir die gemeente te beteken. So vind die mens altyd honderd en een verskonings vir die tekortkominge in sy geloofslewe. Dit is altyd omstandighede wat dit bemoeilik om voluit in die geloof te kan lewe.

Tog is die Woord van God baie duidelik in sy uitspraak dat dit nie die mens is wat deur sy eie optredes so 'n belydenis soos dié in vers 14 ten opsigte van homself kan maak nie. Dit is slegs deur die werking van God die Heilige Gees in die mens, dat so 'n belydenis moontlik is. As die Here in die lewe van sy kinders werkzaam is, sê die Skrif: *Hulle sal nie verleë staan nie en nooit teleurgestel word nie*. Wanneer God met ons praat, is dit nooit in die geheim/onverstaanbaar nie. God se woorde gee lewe. So gee Hy ook lewe aan ons geloof in al sy fasette as ons Hom toelaat om in ons werkzaam te wees.

Gesang 305: 1, 3

14 Julie

Jesaja 45: 20-25

Voor My sal elke knie buig

Wanneer ons in vers 23 die woorde van God ons Vader lees:

...voor My sal elke knie buig, in my Naam sal elke tong 'n eed aflê, herinner hierdie woorde ons aan die uitspraak van ons Here Jesus Christus met sy intog in Jerusalem: *Ek sê vir julle: As hulle stilbly, sal die klippe uitroep.* Die Fariseërs het Jesus opdrag gegee om die juigende en singende skare stil te maak, maar met sy antwoord het Hy bevestig dat niks of niemand die lofprysinge aan die almagtige God kan stuit nie. Dieselfde vertroostende gedagte vind ons in vandag se Skrifgedeelte.

Die aanslag teen die kerk, teen die Christelike geloof is groot. Die Christen word daagliks uitgelok om hom tot afgodsbeelde te wend, om sy toevlug te neem na dinge wat teenstrydig met God se wil is. Dan hoor ons die Here se teenuitdaging duidelik: *Stel julle saak en bring julle bewyse; beraadslaag gerus met mekaar daaroor.* Die Here God weet verseker dat elke teenstander nie anders kan as om te moet erken dat daar net een God is nie. Sô seker is Hy hiervan, dat Hy in sy eie Naam 'n eed afgelê het dat Hy deur almal as die Almagtige erken sal word. Elkeen wat dan ook God se Woord ken, sal weet dat wat die Here sê, betroubaar is. Jesus Christus is hiervan ons waarborg. Christus se eerste koms is die gedeeltelike vervulling van sy Vader se beloftes. Met sy wederkoms sal die Woord in sy volheid vervul word; God se Woord wat die Christengelowige se toekoms waarborg.

Gesang 222: 1

15 Julie

Jesaja 46: 1-7

Ek sal julle vashou, julle dra en julle red

Bel en Nebo was twee belangrike afgode in Babel gewees. Die heidene wat hulle aanbid het, het geroem op die beskerming wat hierdie afgode hulle gebied het. Die profeet Jesaja, het egter God se Woord tot hulle gerig wat die teendeel aan hulle verkondig het. Hierdie afgode waarop hulle so staatgemaak het, sal ineens stort en daar sal niks meer van hulle oorbly as 'n swaar vraag op moeë pakdiere nie. Die afgode sal vir Babel niks beteken nie, want al die afgode sal self in ballingskap weggevoer word. In plaas daarvan dat hulle beskerming bied, sal hulle 'n swaar las vir hulle aanhangers word.

Die lewende God van Israel, ons God, is egter onvergelyklik. Niemand sal 'n vergelyking met Hom kan deurstaan nie. Omdat Hy ons gemaak het, van geboorte af gedra het, sal Hy ons vashou, ons dra en ons red. Die Drie-enige God is nie deur die mens gemaak nie en Hy word nie van een plek na 'n ander deur mense gedra nie. Ons

Heer en Skepper staan nie passief op een plek nie. Die lewende God wat ons aanbid, is ver bo alles verhewe waaraan die mens in sy swakheid, sy sonde en ongehoorsaamheid vashou. Sy belofte van beskerming aan sy kinders duur tot in alle ewigheid. *Ook tot in julle ouderdom is Ek die Here, tot in julle grysheid sal Ek julle dra.* God dra elkeen wat aan Hom behoort. Nooit word Hy self 'n las vir sy volk nie. As iemand na Hom roep, antwoord Hy en bied uitkoms.

Gesang 34: 1-3

16 Julie

Jesaja 46: 8-13

Luister na My; dink aan wat vroeër gebeur het

In hierdie gedeelte ontmoet ons twee groepe mense, naamlik die oortreders en die hardkoppiges. Die eerste groep word opgeroep om terug te dink, om te onthou. Die tweede groep word opgeroep om te luister. So handel die Here God met ons. Hy vra dat elkeen sal dink aan dit wat Hy alreeds gedoen het en sal luister na dit wat Hy sê, nog gaan gebeur.

Die mens oortree dikwels, want hy is sondig en dit is vir hom maklik om te oortree. Wanneer 'n saak nie meer enige voordeel in-hou nie, is die maklikste oplossing om dit te laat vaar en elders te begin. Hierdie gesindheid word ook in die mens se godsdiens beoefening oorgedra. Sodra 'n pad moeilik begin raak, word 'n makliker weg gesoek. Hierdie sogenaamde maklike uitweg beteken dan ook dikwels om die een of ander wilsbesluit van God te oortree. In hierdie soeke na die maklike, gerieflike en voordelige uitweg word die alwysheid en versorging van die Here God vergeet. Daarom word ons opgeroep om juis dan aan alles te dink wat ons hemelse Vader alreeds vir ons gedoen het.

Maar omdat ons hardkoppig is, sal ons verkies om nie te luister nie, om nie toe te gee nie. Ek sal voortgaan met dit waarmee ek besig is omdat ek besluit het dit is reg, al is dit dan ook strydig met God se wil. Hierdie hardkoppigheid word tot orde geroep: *Luister na My ... die verlossing wat Ek bring, sal nie lank uitbly nie.* Weer eens is Christus vir ons die vervulling van hierdie Godsbelofte. In Hom het God sy mag aan ons geopenbaar. En in die Heilige Gees is daar die verdere versekering van God se bystand tot en met die volkome vervulling van al God se beloftes.

Gesang 167: 1

17 Julie

Jesaja 47: 8-11

Met 'n losprys sal jy onheil nie keer nie

In gister se dagstukkies (Jes 46: 12) het die opdrag om te luister,

verlossing vir die aanhoorder beteken. In vandag se gedeelte hou dieselfde opdrag ondergang vir die aanhoorder in – ondergang wat voortspruit uit die vonnis op twee beskuldigings.

Die eerste beskuldiging (vers 8) is 'n aanmatigende houding. Só 'n houding herinner ons aan die Fariseër (Luk 18) wat die Here gedank het dat hy nie so sleg soos die ander om hom is nie. Dit is 'n houding waarin jy jou bo jou naaste verhef. Jy is daarvan oortuig dat jy onaantasbaar is, dat jy niks verkeerd kan doen nie en dat geen onheil jou sal tref nie.

Die tweede beskuldiging (vers 10) is oordrewe selfvertroue waardeur 'n egosentriese houding ontstaan wat jou blind maak vir ander mense om jou. Dit kan meebring dat jy afsydig teenoor God staan en dat jy die oortuiging huldig dat niemand deur jou masker kan sien nie. Dit is weer eens 'n geval van selfverheffing wat jou laat dink: Daar is niemand soos ek nie.

Die vonnis op hierdie beskuldigings is fel. Jou eie masker sal jou versmoor omdat jy jou deur jou eie wysheid en kennis laat mislei het. Die lot van diegene op wie jy neersien, sal jou eie lot word. En nie eens onderhandeling oor 'n losprys sal die vonnis versag nie.

Vir die sondaar wat in nederigheid sy vertroue op die Here God plaas, is daar geen losprys nodig nie, want Christus het alreeds eenmalig en volkome betaal.

Gesang 131: 1

18 Julie

Jesaja 48: 1-5

Die gevaar van vormgodsdien

Toe hierdie woorde van die profeet tot Israel gekom het, was hulle nog in ballingskap in Babilonië.

God gaan vir hulle 'n nuwe bedeling laat aanbreek, maar eers was dit nodig dat hulle moes weet waarom Hy hulle gestraf het. Israel het hulle beroem op die verbintenis wat hulle met God gehad het by wyse van die verbond. En omdat hulle God se volk is, het hulle gedink dat hulle onaantasbaar is. Dit was egter net in naam, want hulle het God nie gedien soos dit sy volk betaam nie. Hulle het die Here met die mond bely, die godsdienstige voorskrifte nagekom, maar in werklikheid op afgode vertrou. Hulle het God bely en aanbid; maar nie opreg nie. God het daarom geen ander keuse gehad as om hulle te straf nie, en Hy het dit gedoen deur hulle in ballingskap te laat wegvoer.

Die gevaar waarteen elke Christen moet waak, is vormgodsdien. Vormgodsdien bestaan daarin dat ons al die uiterlike godsdienstige voorskrifte gehoorsaam, sonder om van harte daarby betrokke te

wees. Ons sê dat ons in Jesus Christus glo, ons lees ons Bybel, ons bid en ons gaan gereeld kerk toe, maar ons leef nie in die regte verhouding tot God nie; ons plaas nie ons vertrouwe in God nie. Ons bely God met die mond, maar in die lewenspraktyk vertrou ons op *afgode*. Die *afgode* van ons tyd waaraan ons bou en waarop ons vertrou, is dinge soos eie vermoëns, geld en politieke mag. Maar dit kan ons nie red, want net God allleen kan.

Gesang 275: 5

19 Julie

Jesaja 48: 6-11

God is regverdig, maar ook genadig

Alles in ag genome, verdien Israel om vernietig te word weens hulle ontrou. God se volk wat aan Hom behoort, wat Hy so getrou versorg het en sy getuies onder die heidense volke moes wees, het Hom vir afgode verruil! Maar God vernietig hulle nie. Ter wille van sy eer spaar Hy Israel en straf hulle met ballingskap. In hierdie omstandighede wil Hy hulle louter en hulle weer tot hulle sinne bring. Dan sal sy volk weer in die regte verbondsverhouding met Hom kan staan.

Maar hulle straf is nou verby en 'n nuwe tydperk gaan vir Israel aanbreek. God gaan hulle omstandighede verander deur hulle uit die ballingskap uit te lei. So bewys God dat Hy vrymagtig en regverdig is, maar dat Hy tegelykertyd ook genadig is, selfs teenoor sy ontroue volk. Omdat God regverdig is, kan Hy nie anders as om hulle sonde te straf nie. Dit het Hy dan ook gedoen. Maar omdat Hy ook genadig is, gaan Hy die straf ophef.

God het ook vir ons 'n nuwe bedeling bewerkstellig. Dit is die nuwe verbond wat met die bloed van Jesus Christus beseël is. In Jesus Christus het God vir ons 'n nuwe toekoms moontlik gemaak. Deur sy groot genade het Hy dit vir ons bewerkstellig.

God is onveranderlik. Hy is nog altyd regverdig en genadig. Ons sonde word steeds gestraf, maar met die doel om ons weer na Hom toe terug te lei en die verhouding met Hom te herstel. Net God is hiertoe in staat, want niemand anders kan dit doen nie - ook nie ons *afgode* nie!

Gesang 177: 1, 2, 4

20 Julie

Jesaja 48: 12-22

Geloof en bekering

God se redding vir sy volk breek aan. Hulle gaan 'n nuwe tyd

tegemoet. Die Here gaan hulle seën met hulle bevryding uit ballingskap. God maak 'n nuwe uittog moontlik. Babel gaan vernietig word en God se volk sal bevry word. Op hulle pad tydens die uittog sal die Here hulle versorg. Hulle sal nie op hulleself aangewese wees nie.

God se genade geld egter nie outomaties vir Israel nie - dit veronderstel geloof en bekering. In God se handeling met die mens staan die verlede, hede en toekoms nooit los van mekaar asof daar geen verband is nie. Dit vorm 'n eenheid. Ons toekoms word bepaal deur gister en vandag - wat ons gedoen het en wat ons nou doen.

Vir die goddelose is daar geen hoop op redding nie. Hy wat in die sonde volhard, het geen toekoms met God nie. Alleen dié wat hulle bekeer en volgens God se gebooie leef, sal gered word. Dit is ons verantwoordelikheid om ons lewe in orde te kry. Ons moet ons lewe meet in die lig van die Woord en alles uit ons lewe weer wat nie ooreenkomstig God se wil is nie en dit vervang met dié dinge wat ooreenkomstig sy wil is. Dit is wat bekering behels en hierin is ons nie alleen nie, want deur sy Gees open God ons oë en help Hy ons om die sonde af te sterf en in gehoorsaamheid te volhard.

Gesang 247: 2, 3

21 Julie

Jesaja 49: 1-7

Die roeping van God se kinders

Die uitdrukking, *dienaar van die Here*, verwys na almal wat die werk van die profete wat voor die ballingskap opgetree het, afrond. Die profete wat voor die ballingskap opgetree het, het die opdrag gehad om God se straf oor Israel aan te kondig. Dit is te verstane dat dit geweldige weerstand van die volk ontlok het. Daarom het nie een van die profete werklik deurslaggewende sukses gehad nie. Hulle, en dit wat hulle moes verkondig, is verwerp. Hierdie verwerping was dan ook die oorsaak van hulle lyding - die wete dat hulle werk vrugtelos was.

Nadat God se straf 'n werklikheid geword het, moes die profete die redding aankondig - 'n redding wat op grond van God se vergifnis sou plaasvind. Dit is 'n groot verskil teenoor wat voorheen gegeld het, want God se heil sal nou uitgebrei word na ander volke. God is nie meer beperk tot sy volk nie.

In die nuwe verbond is alle gelowiges God se volk. Ons het nou almal die voorreg om God te dien en te aanbid. Maar as sy kinders het ons ook 'n roeping: Ons is God se diensknegte in die wêreld wat sy evangelie moet uitdra. Ons is God se lig in die wêreld wat beteken

dat ons so moet leef en optree dat ons God se getuies sal wees. Ons moet in ons handel en wandel so optree dat dit daarvan sal getuig dat ons God se kinders is. Op hierdie wyse is ons gehoorsaam aan die opdrag om die blye boodskap tot aan die uithoeke van die wêreld uit te dra.

Gesang 222: 1, 3, 5

22 Julie

Jesaja 49: 8-26

Geloof moet sigbaar wees

Ons het reeds uit die vorige gedeeltes verneem dat die Here sy verbondsvolk in hulle land gaan herstel. Hy gaan hulle uit hulle ballingskap bevry. Hy sal hulle op die pad deur die woestyn lei en versorg. Israel maak nou wel die aantygings dat die Here hulle verlaat en vergeet het, maar dit is nie waar nie.

God sal ook sorg dat die ander volke sy volk met eerbied behandel. So sal almal tot die besef kom dat die Here hierdie redding bewerkstellig het; dat Hy, die magtige God, Israel se Redder is. God se doel met Israel se redding is om almal te oortuig dat Hy die Here is. Vir hierdie redding moet Hy geprys word.

Ons het gister reeds gesien dat ons 'n roeping het, naamlik om van God te getuig. Ons het so baie om te vertel. Ons kan vertel van ons redding deur God se genade en van God se grootheid wat dit moontlik gemaak het. Daar is geen ander wyse waarop ons gered kan word nie. Hy is 'n betroubare God wat nie teleurstel nie.

Al ons getuienis val egter plat as dit wat ons verkondig, nie ook in ons eie lewe sigbaar is nie. Ons hele lewe moet 'n loflied aan God wees. 'n Loflied omdat Hy ons, sonder dat ons dit verdien het, tot sy kinders gemaak het. Ons lewe moet van dankbaarheid getuig omdat ons verlostes is, vrygespreek van die sonde!

Gesang 190: 1-5

23 Julie

Jesaja 50: 1-3

God bly getrou

Israel het God daarvan beskuldig dat Hy die oorsaak van hulle ellende is. God sê dat dit nie waar is nie. Die verbondsverhouding tussen God en sy volk word met 'n huwelik vergelyk. Volgens die wet van Moses kon 'n man van sy vrou skei en moes hy haar dan 'n skeibrief gee. Die Here het egter nie sy volk verlaat of van hulle vergeet nie. Dit is as gevolg van hulle volharding in die sonde dat

hulle verkoop is en as slawe in ballingskap verkeer.

Israel kan ook nie onskuldig pleit nie. En God het hulle deur die profete gewaarsku en aangekla, maar hulle wou nie luister nie en daarom is die straf oor hulle aangekondig. Hulle het verkies om dit te ignoreer, want hulle was nie daarvan oortuig dat God in staat was om hulle te red nie, al is Hy die Almagtige wat selfs wonders in die natuur kan laat gebeur.

Die mens het deur die eeue dieselfde fout gemaak: God word vir alles verantwoordelik gehou. As ons oortredinge begaan en gestraf word, is dit God se skuld. As ons ellende oor onself bring, vra ons: Waar is God dan? Hoekom laat hy ons aan onself oor? Nooit aanvaar ons veranwoordelikheid vir ons eie optrede en besluite nie! Dit is nie God wat ons in die steek laat nie! God sal ons nooit verlaat nie! God is getrou, maar ons is elke dag ontrou aan Hom!

Gesang 244: 1, 2

24 Julie

Jesaja 50: 4-11

God verander nie

God sal nooit 'n mens met 'n opdrag die wêreld instuur sonder om hom ook daarvoor toe te rus nie. Dit word ook hier bevestig deur sy dienskneg. Die Here self het aan hom twee belangrike vereistes van die profetiese roeping geleer: om te luister en om die regte woorde te gebruik. Dit is wat hy nodig het om sy opdrag te gehoorsaam, om veral dié wat moeg is, moed in te praat.

Hierdie taak het hy gewillig aangepak en selfs nie teruggedeins vir sy vervolgers nie. Hy het nie nodig gehad om bang te wees nie, want die Here sou hom help. En vir elkeen wat na die dienaar se verkondiging luister en dit glo, is daar redding. Maar vir diegene wat die verkondiging verwerp, is daar ondergang.

Dit is 'n baie belangrike boodskap aan ons as die Here se dissipels. Ons word so maklik moedeloos, veral as ons nie vinnig genoeg resultate op ons arbeid sien nie. As ons die geringste teenkanting ervaar, wil ons tou opgooi. Ons is nie altyd bereid om te volhard in ons taak nie. Maar ook ons weet dat ons nie alleen staan in ons taak nie. God sorg vir sy dienaars wat volhard en getrou bly. Hierdie God wat ons in hierdie twee hoofstukke in die geskiedenis van Israel leer ken het, is nog presies dieselfde God.

Gesang 286: 1, 4

25 Julie

Jesaja 51: 1-8

God se redding sal vir altyd wees

God se volk verkeer steeds in ballingskap in Babilonië. Juda is platgeslaan. Is God dan nog in beheer? Vir dié deel van die volk wat na die wil van die Here vra en die wet van die Here ter harte neem, bring die profeet Jesaja 'n boodskap van hoop en bemoediging. Die profeet maak aan sy volk die blye boodskap van redding uit die ballingskap bekend.

Deur die profeet Jesaja herinner God sy volk aan wie Hy werklik is. Hy, die Here, is nie 'n onderdeel van die skepping en die geskiedenis nie. Al sou die hemel en die aarde 'n begin en 'n einde hê en al sien hulle die verganklikheid in die wêreld raak, moet hulle onthou dat die Here se trou nooit sal ophou nie.

Inteendeel, die Here is die Skepper en Verlosser, die Regeerder van alles. Hy kan dinge in die skepping en in die geskiedenis laat gebeur en verander. Dink maar aan die Here se belofte aan die kinderlose egpaar, Abraham en Sara wat bewaarheid is. Die Here rig die gebeure van individue en volke volgens sy raadsplan in en daarom kán Hy sy volk ook red.

In ons tyd kan ons ook simpatie hê met die ballinge in Babilonië. Ons lewe en ons wêreld laat ons ook soms vra: Is God nog in beheer? Gelukkig verander God nooit nie! Die hemel kan soos rook verdwyn en die aarde kan soos ou klere word, maar God sê: *...die redding wat Ek bring, sal vir altyd wees, die verlossing wat Ek bewerk, sal daar wees vir elke geslag* (vers 8).

Gesang 47: 1, 2

26 Julie

Jesaja 51: 9-16

Onthou God se mag en vertrou Hom

Gryp in, Here, gryp in! Toon u mag, u krag! Die profeet Jesaja is daarvan oortuig dat die Here vir die ballinge redding kan en sal bewerkstellig. In gespanne afwagting, byna ongeduldig pleit Jesaja in sy gebed (verse 9-11) dat die verwagte redding moet kom.

As Jesaja terugdink aan die ou tyd, aan die redding van God se volk uit die hand van die Egiptenaars, dan weet hy: God kán dit doen! Die Here is die Skepper en Verlosser en as Hy help, doen Hy dit op verstommend magtige wyse (sien vers 10).

As antwoord op Jesaja se gebed wil die Here sy volk troos met dié woorde: Hoe is dit dan dat jy nog bang is vir die verdrukker van God se volk? Hulle is net sterflike mense en hulle planne is tydelik van aard. As Skepper van die hemel en die aarde en as Verlosser soos dit uit die geskiedenis blyk, is die Here daartoe in staat om sy volk te help. Hulle moet Hom net vertrou!

In die lewe van gelowiges en in die kerk vandag, is daar ook teenstanders en vyande. Hulle maak soms planne om die kerk stil te maak en uit te roei. Soms word dit openlik gedoen, maar soms ook op bedekte wyse. Ons moet net onthou dat die vyande se planne tydelik van aard is, want wie teen God beplan, se planne sal nie slaag nie.

Vergeet ons nie ook soms hoe magtig God werklik is nie? Dink daaraan hoe verstommend magtig God opgetree het toe Hy sy enigste Seun as Verlosser in en vir die wêreld gegee het. Nie die Satan, of sonde, of dood hoef deur die gelowige gevrees te word nie! Ook ons word in hierdie Skrifgedeelte opgeroep om te onthou hoe magtig God is en op Hom te vertrou.

Gesang 218: 1, 3

27 Julie

Jesaja 51: 17-23

Die wegneem van die oordeelsbeker

Die profeet, Jesaja haas hom voor die ballinge uit na die stad Jerusalem wat nog in 'n toestand van verwoesting verkeer. Hy sien die stad wat die oordeelsbeker van God gedrink het – die oordeelsbeker wat Jerusalem laat steier het.

In die stad is daar net tekens van verwoesting en vernietiging, hongersnood en bloedvergieting. Op die straathoeke beswyk selfs die kinders van die honger (Klaagl 2: 19). Die inwoners lê magteloos en weggegooi op al die hoeke van die strate (Klaagl 4: 1). Die straf van die Here het ook die inwoners wat nie in ballingskap weggevoer is nie, voluit getref.

Maar Jerusalem sal weer opstaan. Die lot van die stad sal verander, want God sal die saak van sy volk behartig. Die oordeelsbeker van God wat Jerusalem moes drink, sal oorgaan na die vyande van Jerusalem. Jerusalem kan dan die tyd waarin God nie haar Here was nie, vergeet.

Met die sondeval as gevolg van die mens se ongehoorsaamheid aan God in die paradys, het die mens onder die oordeel van God gekom. En omdat God regverdig is en geen ongehoorsaamheid ongestraf

kan laat bly nie, het Hy sy enigste Seun, Jesus Christus, 'n bittere dood aan die kruis laat sterf. Die straf wat die mens vir sy ongehoorsaamheid sou moes dra, het volkome op Jesus Christus neergekom. Dit het vir die mens versoening met God gebring sodat hy, slegs deur die genade van God, nie self die oordeelsbeker hoef te drink nie.

Gesang 133:1,2

28 Julie

Jesaja 52: 1-12

Losgekoop deur God

As die profeet Jesaja van Jerusalem af wegkyk, sien hy dat geen onbesnede of onrein mense, soos die vyand Babel wat die Naam van die Here gedurig belaster, meer in Jerusalem sal kom nie. Jerusalem sal uit die stof uit opstaan, want die volk in ballingskap gaan gered word. God sal sy volk sonder enige vergoeding aan die vyand, loskoop.

Die profeet sien dan ook 'n boodskapper wat oor die berge aankom om die goeie tyding te bring: *Jou God is Koning!* Die tyd dat God na Sion sal terugkeer, het aangebreek. God self gryp in op 'n tyd wanneer niemand meer uitkoms verwag nie. Voor die oë van al die nasies tot aan die uithoeke van die aarde sal almal die redding kan sien wat die Here vir sy volk bewerkstellig het.

Ná al hierdie vertroosting en bemoediging spreek dit vanself dat die profeet nou sê: *Gee pad, gee pad uit Babel* (vers 11)! Moet nie vertroosting in Babel soek waar dit nie te vinde is nie!

Ons vind ook 'n soortgelyke ingrype van God in die geskiedenis van ons Verlosser. Met die Here Jesus se gevangeneming het God die heidense magte laat begaan, soos Hy in die dae van Israel se ballingskap die heidense magte laat begaan het. Maar net soos in die dae van sy volk se ballingskap, het die Almagtige weer ingegryp toe niemand meer aan uitkoms gedink het nie. Op Paasmôre het die Seun van God opgestaan uit die dood. Hierdie keer was dit nie net die volk van Israel nie, maar die wêreld (dié wat in Hom glo) wat deur God losgekoop is!

Gesang 146: 1

29 Julie

Jesaja 52: 13-53: 12

Die lydende Kneg

Voordat die volk Israel uit Babel kon wegtrek, moes hulle eers die

sin en waarde van lyding begryp. In ons Skrifgedeelte vind ons die vierde kneglied waarin vertel word van nasies wat met verbasing sal opspring en konings wat sprakeloos sal wees omdat hulle iets sal sien en te wete sal kom waarvan hulle nog nooit tevore gehoor het nie.

Hulle het Israel geken as 'n verdrukke, vernederde en veragte klein volkie. Die mense was met boeie aan hulle hande na Babel gebring. Maar hierdie vernederde en veragte volkie is besig om weer tot lewe te kom. Die God van wie hulle gepraat het, is besig om iets nuuts te laat gebeur.

Maar wie het die mag van die Here in die lyding van sy volk raakgesien (Jes 53: 1)? Deur die opheffing van die vernederde en veragte groepie mense het die gelowiges uit Israel en die ander nasies dit gesien en te wete gekom dat die God van Israel die mag het om te red en te herstel. Wanneer God deur middel van sy volk se lyding en verguising sy mag aan Israel en die nasies verkondig, word die getuienis gelewer waartoe God Israel geroep het. Deur Israel se lyding het die gelowiges uit sowel Israel as die ander nasies hulle met God versoen.

Reue later, in die volheid van die tyd, is hierdie kneglied volkome in Jesus Christus as die lydende Knecht van die Here vervul. Deur lyding en verguising het Jesus Christus sy lewe as losprys gegee vir baie. In Hom het God die wêreld met Homself versoen. So is die mag van die Here bekend gemaak en het Jesus Christus ook vir ons versoening by God bewerkstellig.

Gesang 222: 1, 2

30 Julie

Jesaja 54: 1-17

Die Here se liefde verdwyn nie

In hoofstuk 53 het ons gelees van die lyding en verguising wat die volk Israel moes verduur. In hoofstuk 54 aanskou ons die einde van hierdie lyding, naamlik verlossing vir die volk van die Here.

Daarom praat die Here deur die profeet met sy volk en sê: *Moenie bang wees nie, jy sal nie weer in die skande kom nie, moenie so verleë daar staan nie, jy sal nie weer verneder word nie* (vers 4). Die Here is regverdig en het sy volk gestraf, maar Hy is ook genadig en bewys ook sy liefde aan sy volk. Soos in die dae van Noag bevestig die Here aan sy volk dat Hy hulle nie langer sal straf nie, maar Hom oor hulle sal ontferm. Hy vergelyk sy liefde vir sy volk met die liefde van 'n man vir sy vrou wat nooit vergaan nie. Hy roep sy volk, wat

as sy vrou beskryf word, terug en sê: ...hoe kan 'n man sy eie vrou vergeet (vers 6)? Ná hulle lyding kan hulle seker wees van verlossing.

Met die Seun van God se bittere lyding aan die kruis het Hy uitgeroep: *My God, My God, waarom het U My verlaat* (Matt 27: 46)? Ná drie dae in die graf het Hy uit die dood opgestaan. Hy het die dood oorwin wat verlossing vir die mens beteken. Dit alles is uit liefde gedoen, sodat ons nooit van God verlate hoef te wees nie.

Soms gebeur dit dat mense onder sekere omstandighede God se liefde bevraagteken. Wat die mens nie altyd begryp nie, is dat die Here ons juis daardeur na Hom toe wil trek. Omdat Hy steeds vir ons lief is, toets en beproef Hy ons, sodat ons nie verlore sal gaan nie, maar nader aan Hom sal leef.

Gesang 74: 1, 2

31 Julie

Jesaja 55: 1-13

Die Here wil 'n ewige verbond sluit

In hierdie gedeelte rig die profeet 'n uitnodiging en 'n oproep van God tot die ballinge in Babilonië. Hierdie uitnodiging en oproep word tot alle Jode gerig – die getroues, die twyfelaars en dié wat reeds hulle geloof prysgegee het.

Die groot gevaar was dat die volk in Babilonië die situasie waarin hulle hulle bevind het, sou aanvaar en dié dinge wat agter hulle gelê het, sou vergeet. Hulle mag dit onder geen omstandighede vergeet nie en moes weer hulle vertroue in die Here stel. God het 'n ewige verbond met sy volk gesluit en betoon sy troue liefde aan hulle soos Hy dit aan Dawid betoon het. Daarom nooi God hulle om toe te eien wat Hy vir hulle gereedgemaak het.

Hierdie uitnodiging en oproep kan hulle gunstig oorweeg omdat die Here se gedagtes en optrede nie soos hulle gedagtes en optrede is nie. Verder keer die Here se woord nooit leeg na Hom toe terug nie. Sy genade is veel groter as wat hulle besef. In gemeenskap met Hom sal hulle met blydschap en in vrede kan terugkeer na die beloofde land.

Die Here rig ook hierdie uitnodiging en oproep tot elkeen van ons om toe te eien wat Hy vir ons gereedgemaak het, naamlik die verlossing in en deur sy Seun Jesus Christus. Hierdie uitnodiging kan elkeen gunstig oorweeg omdat God deur die verlossing in Christus getoon het dat sy genade veel groter is as wat ons werklik besef. Wie in gemeenskap met Hom lewe, kan verseker met blydschap en in

vrede uitsien na die lewe, nou en in die hiernamaals!

Gesang 182: 2, 3

1 Augustus

Jesaja 56: 1-8

Dit gaan goed met die mens wat die sabbat onderhou

Die pragtigste belofte word in hierdie gedeelte vervat. In die voorafgaande hoofstuk nooi God die mens uit om na Hom te luister met die mooi belofte daarby dat diegene wat na Hom luister, sal lewe. Wie na Hom luister, sal versadig word, in vrede gelei word en met vreugde mag uittrek.

In ons gelese gedeelte gaan dit om die sabbatdag as dag van die Here waarop ons na Hom mag luister en met Hom in verootmoediging mag tree. Gelukkig is die mens wat die sabbat juis so heilig en sorg dra dat hy op dié dag en vanuit hierdie dag niks verkeers doen nie. Die belofte van God aan sy volk is dat Hy aan hulle vreugde sal gee indien hulle sy sabbat heilig hou en dat Hy hulle offers aanneemlik sal vind. Diegene wat die sabbat onderhou, ontvang 'n ere naam, 'n naam wat nooit weer uitgewis sal word nie.

Dit is ook 'n belofte wat vir ons vreugde inhou indien ons sy dag heilig. God se bedoeling met die dag is dat dit 'n dag sal wees waarop ons sal rus van ons daaglikse arbeid en aan Hom en sy Woord sal wy. Daarom is die bywoning van die erediens sekerlik die vernaamste manier om sy dag te vier. Onthou, wie na die Here luister, sal lewe en wie sy rusdag onderhou, met hom sal dit goed gaan.

Gesang 309: 1, 2

2 Augustus

Jesaja 57: 1-13

Wie by die Here skuil, sal die land en sy heilige berg as eiendom ontvang

In hierdie gedeelte word daar verskriklike dinge van die volk van die Here gesê. Alles wat lelik en vuil is en vir die Here afskuwelik en afstootlik is, word hier genoem. 'n Mens sou wou vra of dit alles waar kan wees? Is dit moontlik dat die Here al dié dinge van sy volk kan sê? Tog is dit so. Daarom het die Here met hulle gepraat oor die verkeerdhede van hulle lewe en wou Hy hulle tot die besef bring dat hulle nie meer aan Hom dink of hulle aan Hom steur nie. Juis omdat hulle die rug op God gedraai het, het al die valsheid, onsedelikheid en skynheiligheid in hulle lewens na vore gekom.

Miskien sou die Here dit ook vir ons kan sê. Baie van hierdie

dinge kan heel moontlik ook in ons eie lewe aangetref word sowel as in die lewe van ons land en sy mense. Die Here noem dat Hy baie lank geswyg het toe sy volk Hom nie meer gedien het nie, maar dat Hy nou hulle goddeloosheid aan die kaak wil stel. Die Here het dalk ook lank genoeg teenoor ons geswyg en dit het ook tyd geword dat ons hierdie dinge in ons eie lewe sal aanhoor.

Daar is egter ook 'n geweldige groot troos in hierdie gedeelte vervat. Die Here verseker vrede vir hulle wat op die reguit pad loop. Vir diegene wat Hom ken en dien, is daar altyd troos en bemoediging. En diegene wat by Hom pleit om vergewing van hulle sondes, kan seker wees van God se hulp en bystand. Jesus Christus het dit immers vir ons aan die kruis bevestig. Wie by die Here skuil, vir hom sal God die land in besit laat neem; vir hom verseker God 'n toekoms en Hy sal hom voortlei.

Gesang 230: 1, 2

3 Augustus

Jesaja 57: 14-21

God bly nie vir altyd toornig nie

In die voorafgaande verse van hierdie hoofstuk wys God die volk baie duidelik op al hulle sonde. Met die lees van hierdie verse besef ons dat God die sonde van sy volk nie langer gaan duld nie en dat Hy toornig is vanweë al hulle sonde.

Maar die Here bly nie vir ewig toornig nie. In sy oneindige geduld roep Hy die volk daartoe op om al die struikelblokke uit hulle pad te weer, om dié dinge wat skeiding tussen Hom en sy volk bring, te verwyder. God stel dit baie duidelik dat Hy toornig geword het oor hulle sonde en hebsug, maar dat Hy weer aan sy volk die kans sal gun om Hom te loof en te prys en dat Hy bereid is om hulle te genees van hulle sonde en swakhede.

God vra egter van sy volk nederigheid en nie hoogmoed nie, want aan diegene wat nederig is, gee Hy nuwe krag. God vra kalmte van gemoed en nie opstandigheid nie, want so wil Hy sy volk terugbring na vrede en aan hulle uitkoms bied.

Ook teenoor ons bly God nie vir ewig toornig nie. In Jesus Christus se lyding en sterwe het God vir goed afgereken met die sonde en bied Hy aan ons nuwe geleenthede om dít wat skeiding tussen God en ons bring, te verwyder, want God wil aan hulle wat nederig is, nuwe krag gee. En God wil in Jesus Christus ook aan ons die kans gun om Hom opnuut te loof en te prys en vrede te ervaar.

Gesang 247: 1, 2, 3

Waarom Here...?

Die volk vra vir die Here waarom hulle hulleself nog voor Hom verootmoedig as Hy nie aandag daaraan skenk nie. En dit is nie die enigste vraag wat die volk aan God stel nie. Hulle wil ook weet waarom God hulle nie raaksien as hulle vas nie en waarom Hy hulle nie antwoord as hulle elke dag na sy wil vra nie. Maar eintlik wil die volk daarmee vir God sê dat dit nutteloos is om nog enige moeite te doen om hulle tot Hom te wend, daar Hy blyk doof te wees en nie bereid is om te help nie.

Maar die Here verskaf 'n antwoord aan die volk. Hy beskuldig die volk daarvan dat hulle hulle vasdae met twis en rusies deurbring en dat dit vir hulle eerder gaan om die uiterlike buig van die nek in hul gebede, as om in ware verootmoediging teenoor Hom te lewe. God verwag van hulle dat hulle vasdae die betekenis sal inhou dat hulle diegene wat onregverdig gevange gehou word, sal bevry; dat hulle die verdruktes sal help; dat hulle aan diegene wat honger is, brood sal gee; dat hulle aan die armes en dakloses 'n blyplek sal gee en aan iemand sonder klere, klere sal gee. Vir God is dit belangrik dat die volk, wanneer hulle vas, nie hulle medemens aan sy eie lot sal oorlaat nie. God sal hulle verootmoediging raaksien as die skyn wegval en die volk hulle nie meer op uiterlike dinge beroem nie.

Miskien vra ons ook sulke vrae aan God. Miskien antwoord God ons ook nie en wonder ons ook of Hy ons nog raaksien. Miskien verskaf God ook vanuit hierdie gedeelte 'n antwoord aan ons. Kom ons kyk na ons gebedsverhouding met God en vra onself af of ons nog waarlik in verootmoediging tot Hom lewe en bereid is om ons medemens by die hand te vat en nie aan sy eie lot oor te laat nie

Gesang 243: 1, 3

God is altyd bereid om ons te lei

Die Here sal jou altyddeur lei; selfs in dor streke sal Hy in jou behoeftes voorsien. Wat 'n wonderlike troos moes dit nie vir die volk van die Here gewees het toe hulle hierdie woorde gehoor het nie. Die Here is nog steeds bereid om hulle te help en te lei, afgesien van hulle sondes en swakhede. Hy weet dat daar ook in die lewe van sy volk nog dor plekke voorkom, dat die mens van nature geneig is om die rug op Hom te draai. Maar hoe vertroostend is dit om te weet dat

God nooit sy rug op die volk sal draai nie. God is altyd weer bereid om hulle by te staan, om hulle sterk te maak sodat hulle sal wees soos 'n tuin met volop water.

Maar God stel 'n voorwaarde aan sy volk. Hulle mag nie op die sabbat oortree en op sy heilige dag net doen wat hulle wil nie. Hulle mag nie die sabbat ontheilig en hulle gewone gang gaan nie. Nee, die sabbat moet vir hulle 'n heilige dag wees wat hulle in ere hou en waarop hulle vreugde in die Here sal vind. Die sabbat moet 'n dag wees waarop hulle die Here eer.

Ons lewens toon ook dikwels tekens van dorheid vanweë die sonde. Die sonde bring mee dat dit vir ons ook dikwels voel of ons in 'n dorre woestyn lewe. God gee egter ook aan ons die versekering dat Hy ons altyddeur sal lei, dat Hy ons sal uitlei uit ons sondetoestand en dat Hy ook ons lewe wil sien as 'n tuin met volop water. Maar die voorwaardes wat vir sy volk gegeld het, geld ook vir ons vandag: dat ons sy dag heilig sal hou en nie ons eie gang sal gaan nie. Hou ons die rusdag van die Here in stand? Waarmee is ons besig op dié dag wat die Here vir Homself afgesonder het?

Gesang 39: 1, 2, 3

6 Augustus

Jesaja 59: 1-8

God wil hê dat ons bewus sal wees van sy hulp en bystand

God stel dit baie duidelik aan sy volk dat dit hulle sondes en oortredinge is wat skeiding tussen hulle en God bring. Dit is juis as gevolg van hulle sondes dat God Hom nie aan hulle steur en na hulle wil luister nie.

God noem alles op wat Hom toornig teenoor sy volk maak. Hy sê dat hulle dade vir Hom soos misdade is en dat daar nie meer reg en geregtigheid onder sy volk is nie. Hulle struikel en val vanweë hulle sonde en is so verblind dat hulle nie meer tussen goed en kwaad kan onderskei nie.

Maar die Here het 'n boodskap vir sy volk, want Hy wil hê dat hulle weer bewus sal wees van sy hulp en bystand en dat Hy hulle nie in die steek sal laat nie. As die volk maar net tot die besef wil kom dat die Here se hand nie te kort is om te help en sy oor nie te doof is om te hoor nie. Maar solank die volk op eie bene probeer staan en volhard in hulle sondes, sal die Here toornig bly. Die Here wil graag na sy volk luister, maar dan moet hulle Hom waarlik aanroep en hulle afhanklikheid aan Hom bely.

Die Here se arm was ook nog nooit te kort om ons te help nie. Hy is altyd bereid om ons te help as ons maar net sy versorgende hand oor ons lewens wil erken en aanvaar. Die Here wil graag na ons luister, maar dan moet ons met Hom praat en met ons hele hart erken dat Hy ons God is en dat ons nie sonder Hom kan lewe nie.

Gesang 46: 1

7 Augustus

Jesaja 60: 1-22

Jy sal beseef dat ek die Here, jou Redder en Verlosser is

In hierdie gedeelte is God nie direk met sy volk in gesprek nie; Hy praat met die stad Jerusalem. Hierdie stad word beskryf as die stad van samekoms waarnatoe almal sal kom, waarin alle rykdom vergader sal wees en van waaruit die lof van die Here verkondig sal word. God gebruik al hierdie beeldspraak om te wys na die herstel van sy volk, dat Hy hulle gaan terugbring vanuit hulle nood en ellende en sonde na die Bron van alle vreugde, naamlik na Homself toe. Die terugkeer na die stad Jerusalem en die herstel van die glansrykheid van hierdie stad, simboliseer die terugkeer na God.

Die volk sal dan beseef dat God goed en almagtig is en dat niemand sonder Hom kan lewe nie. God sal as die Redder en Verlosser van sy volk erken word, as die God wat die ewige lig vir sy volk wil wees. Dan sal die volk ook weet dat hulle dae van smart verby is omdat die Here aan hulle goed gedoen het.

Soos die stad Jerusalem met al sy prag vir die volk die teken van God se verlossing was, so is die kruis van Jesus Christus vir ons die teken van ons verlossing. In die kruis het God Homself geopenbaar as die ewige lig van die wêreld; dat ons dae van smart vanweë die sondes verby is; dat Jesus ter wille van ons die sondelas gedra het en dat ons 'n God het wat vir ons omgee en ons liefhet.

Gesang 74: 1-4

8 Augustus

Jesaja 63: 7-14

Die drie elemente van die gebed

'n Gebed sonder lofprysing aan God is ondenkbaar. Omdat die gebed 'n gesprek met God is, is dit 'n unieke handeling wat nie sonder die element van lofprysing/aanbidding kan geskied nie. Hiermee saam moet die element van belydenis en in besonder die skuldbelydenis genoem word.

Jesaja 63: 7-64: 12 kan gesien word as 'n smeekgebed, waarvan ons Skrifgedeelte vir vandag die inleiding is. Die inleidende verse bestaan hoofsaaklik uit lofprysing/aanbidding. Die element van skuldbelydenis is dan ook hier teenwoordig. Dit is die erkenning dat die vyandigheid van die Here jeens sy volk voortgespruit het uit die optrede van die volk self toe hulle *in opstand gekom het* teen die Here. Op dié wyse het hulle *sy Heilige Gees bedroef*.

In die smeking (verse 11-14) wat op die skuldbelydenis volg, is daar weer die element van lofprysing. Let op hoe word die eer aan God gegee met die verwysing na *die tyd van Moses*. Tussen die lyne vind ons hier nog 'n derde element, naamlik dankbaarheid. Dit is met dankbaarheid dat daar teruggedink word aan hoe God met sy volk omgegaan het in die verlede.

Alle gebede, alle gesprekke met God, moet hierdie drie elemente bevat, naamlik lofprysing, skuldbelydenis en dankbaarheid.

Gesang 297: 1, 4

9 Augustus

Jesaja 63: 15-64: 12

Alleen God kan 'n verandering teweegbring

Die vrae wat hier aan God gestel word en die klagtes wat uitgespreek word, is uiting van verlorenheid. Dit is duidelik die versugting van 'n mens wat moedeloos en wanhopig is vanweë ellende en aardse nood wat ondervind word (let op Jes 64:12). Dit mag miskien blyk of God al die skuld gegee word dat die mens in dié toestand verkeer en so ver van God verwyder geraak het. Maar dit moet eerder gesien word as 'n belydenis dat as God nie ingryp in 'n mens se lewe nie, die mens verlore en van God verwyder is.

Aan die een kant vind ons 'n erkenning van die mens dat hyself die oorsaak van die ellende is waarin hy verkeer. Aan die ander kant spreek hy 'n vertroue teenoor God uit dat Hy daartoe in staat is om hierdie dwaling en koppigheid te verander.

Die versugting dat God moet toetree, vorm die sentrum van die gebed. Dit is in die vorm van 'n wens dat God moet verskyn met krag in sy soewereine majesteit.

Wat ons hier aantref, is 'n baie belangrike element wat nodig is wanneer iets van God gesmeek word en dit is dat verandering in 'n mens se lewe alleen moontlik is deur God se ingrype. En daarmee saam die erkenning dat die mens self verantwoordelik is vir sy ellende.

Gesang 238: 1

10 Augustus

Jesaja 61: 1-11

*Niks mag die vreugde van die verlossingsboodskap
demp nie*

Hier het ons 'n pragtige voorbeeld van die eietydse Afrikaanse uitdrukking: *Waar die hart van vol is, loop die mond van oor*. Alhoewel die profeet eeue ver van ons verwyder is, is hy 'n goeie voorbeeld van dié uitdrukking.

Let op hoe borrelend die profeet getuig van die heerlijkheid van die verlossing. Verlossing wat 'n totale ommekeer van omstandighede inhou. Hy gebruik woorde soos *vertroos, eer gee, vreugde, blydschap*. Dit is spontane woorde maar tussen die lyne lees ons dat dit geuiter word binne 'n situasie wat nie te rooskleurig is nie. Hy praat hier van *verwoeste stede* en *eeue-oue puinhoop*. Dit is egter duidelik dat sy onmiddellike situasie nie sy entoesiasme demp nie.

Die rede vir sy entoesiasme is omdat dit die Here se blye boodskap is. Dit gee aan die boodskap soveel meer gewig en waarde en daarom kan die profeet ook nie anders as om terug te dink aan God se verbond nie (vers 8). Hy word dan ook beweeg om sy vreugde in God uit te stort (vers 10).

Dit is vir ons 'n vingerwysing. Ons mag nie toelaat dat eietydse omstandighede die vreugde, heerlijkheid en entoesiasme van die verlossingsboodskap wat God aan ons toevertrou het, demp nie.

Gesang 17: 1

11 Augustus

Jesaja 62: 1-12

Die belofte van 'n nuwe toestand

Daar is gesmag na 'n verandering in die toestand van die volk. Daar is in klaagliedere vir God gevra: Hoe lank nog? Hoe lank nog moet ons in hierdie toestand verkeer? Die klaaglied is beantwoord met: *totdat* (vers 1 en 7). En die *totdat* is 'n belofte dat daar 'n algehele verandering in die toestand van die inwoners sal aanbreek. Die belofte word versterk met pragtige woordeskat, soos *die lig van 'n brandende fakkels, soos 'n sierlike kroon* en soos *'n koninklike tulband*.

Die belofte word verder versterk met 'n naamsverandering wat gaan plaasvind. Bewus van die gewig en betekenis wat 'n naam dra, is die aanduiding van 'n naamsverandering 'n versterking van die

belofte dat daar 'n totaal nuwe toestand sal aanbreek. Die nuwe toestand is deur die Here self uitgekies. Waar die huidige toestand van Jerusalem gekenmerk word deur verstoting, sal die nuwe toestand gekenmerk word deur die liefde van die Here waardeur Hy hulle in liefde aanneem.

Die belofte is so duidelik dat die desperate vraag: Hoe lank nog?, vervang is met die blye verwagting: Dit gaan gebeur! Die belofte is so helder en duidelik dat dit beleef word asof dit alreeds vervul is. Die opdragte (vers 10) beklemtoon en onderstreep dit dat die beloftes vervul sal word: Die Here kom beslis, julle kan net sowel begin gereedmaak vir sy koms.

Die sterk uitdrukkingsvorme wat ons hier vind om die beslistheid van die vervulling van God se beloftes aan te dui, is 'n bevestiging dat die Here sy beloftes gestand doen. Dit is nie nodig om te wag tot dit in vervulling gaan, om dit te glo nie. Die beloftes van God is van so 'n aard dat dit aanvaar kan word asof dit alreeds in vervulling gegaan het.

Gesang 253: 6

12 Augustus

Jesaja 63: 1-6

Oordeel, verlossing en straf is in God se hand

In die vorm van 'n gedig word 'n geveg wat tussen 'n enkeling en volke plaasgevind het, geskets. Dit word in die vorm van vraag en antwoord weergegee. Volgens die vrae in vers 1 en 2 moes die geveg afgryslik gewees het. Die oorsaak van die geveg word in vers 3 gegee, met die frases: *in my toorn* en *Ek was woedend*. In vers 4 word 'n verdere verduideliking van die oorsaak gegee: *...om nou my vyande te straf; die tyd van verlossing vir my volk het aangebreek*.

Hierdie gedig verwys nie na 'n spesifieke gebeurtenis in die geskiedenis nie, al word die geveg beskryf as sou dit alreeds plaasgevind het. Op grond van wat ons verneem van oorwinning oor en vernietiging van volke en straf en verlossing, kan aanvaar word dat oordeel hier ter sprake is, oordeel wat deur God voltrek is of nog gaan word. Die moontlikheid bestaan dat, alhoewel dit in die verlede tyd geskryf is, dit na die toekoms kan verwys.

Baie belangrik om raak te sien, is dat oordeel, straf en verlossing in die hande van God is. Vir die gelowige is dit goed om te weet en te glo dat die Here die oordeel oor elke mens gaan vel. Hy wat 'n gelowige Christen is, het daarom niks te vrees nie al word die

oordeel in Jesaja 63:1-6 in angswekkende taal geskets. Vir die ongelowige sal dit 'n angswekkende gebeurtenis wees, maar vir die gelowige hou dit verlossing in.

Gesang 34: 1, 4, 5

13 Augustus

Jesaja 65: 1-16

'n Nuwe aankondiging

Hier word verneem van God wat uitgereik het na 'n volk met die woorde: *Hier is Ek! Hier is Ek!* Hy het dit gedoen alhoewel die volk nie na Hom gevra het nie. Die reaksie van die volk hierop was net mooi die teenoorgestelde as wat verwag sou kon word. In verse 2 tot 5 lees ons van die volk se reaksie op God se uitreiking na hulle. In die lig hiervan, is die strafaankondiging verstaanbaar.

In vers 8 is daar egter 'n verandering in aanslag en in verse 8 tot 10 word gepraat van verlossing. Dit staan teenoor die straf-aankondiging in die voorafgaande verse. Maar die verlossing weersprek nie die straf waarvan in verse 1 tot 7 gelees word nie. Verse 11 tot 16 verklaar die verandering in vers 8. Wanneer God se handeling aangekondig is, was dit of straf vir die volk, of verlossing vir hulle, maar nou is hier iets nuuts. Dit is nie meer 'n aankondiging van of straf, of verlossing nie, maar 'n aankondiging wat terselfdertyd straf sowel as verlossing inhou. Dit behels verlossing vir 'n deel van die volk en straf vir die ander. Met ander woorde, dit hou nie meer straf vir almal of verlossing vir almal in nie. Die nuwe aankondiging behels nou straf vir dié deel van die volk wat God verwerp en verlossing vir dié deel wat na God se wil vra.

Die nuwe aankondiging se inhoud is dat God gaan ingryp en die gevolg daarvan sal wees, straf vir hulle wat afvallig van God is en verlossing vir die dienaars van die Here. In die lig hiervan sal elkeen vir homself die vraag afvra: Wat gaan God se ingrype vir my beteken: straf of verlossing?

Gesang 230: 3

14 Augustus

Jesaja 65: 16-25

Verlossing

Met die lees van hierdie verse kan gedink word dat daar terugge-

keer word na die ou aankondiging van òf straf vir die hele volk, òf verlossing vir die hele volk. Dit mag blyk of die nuwe aankondiging van verlossing vir 'n deel van die volk en straf vir die res, nie lank aan die orde gebly het nie. Dit sal egter verkeerd wees om te dink dat daar terugkeer is na die ou aankondigingsvorm. Verse 16 tot 25 moet juis verstaan word teen die agtergrond van die nuwe aankondiging. Die nuwe aankondiging bereik sy hoogtepunt in hierdie paar verse waar die verlossing beskryf word.

Die beskrywing van die verlossing is in 'n taal en vorm wat die totale andersheid van die verlossing beklemtoon. Sonder om gevaarlike spronge te maak, rig die verse onwillekeurig die denke op die klimaks van die evangelie, naamlik die opstanding en hemelvaart van Christus. Die indruk wat hier geskep word, is baie duidelik dat wanneer daar gepraat word van die ingrype van God, die verlossing deur genade voorop staan.

In die nuwe aankondiging word die klem geplaas op die verlossingsdaad van God, naamlik verlossing vir die uitverkorenes van die Here. Baie duidelik word 'n mens verby die straf geneem tot by die allesoorheersende genade van God, naamlik sy verlossing.

Gesang 227: 1

15 Augustus

Filippense 1: 1-2

Ons wat deur Christus Jesus aan God behoort

Toe Jesus Christus aan die kruis gesterf het, was Hy alleen. God het Hom verlaat en selfs sy beste vriende het Hom verwerp. Maar uit wat met Jesus gebeur het, het daar 'n groepie mense gegroei wat vas geglo het dat hulle bymekaar en by Jesus Christus hoort. Hulle het vas geglo dat God hulle nooit sal verlaat nie. Hulle het die kerk gevorm van dié Jesus Christus met wie hulle voorheen om die dood nie geassosieer wou word nie.

Paulus sê die kerk is 'n groep mense wat voel hulle hoort saam by God. Hulle is 'n gemeenskap. Maar tog het Jesus Christus, die stigter van die kerk, alleen gesterf sonder die ondersteuning van hierdie gemeenskap. Daarom is die kerk nie vanselfsprekend nie. Om deel van dié gemeenskap te wees, is dus nie 'n reg nie, maar 'n voorreg.

Maar as ons dit as 'n voorreg beskou, kan dit ons dalk laat voel of mense vanself lid van die kerk wil wees. Met Jesus se verhoor het die mense wat veronderstel was om die kerk te wees, alles in hulle vermoë gedoen om te ontken dat daar iets soos die kerk bestaan. Hulle het hulleself van die kerk gedistansieer, want hulle wou nie

met Jesus geassosieer word nie. Mense wil soms nie lid van die kerk wees nie omdat hulle van Jesus af wegstam.

Dit is ironies dat Jesus Christus die rede is waarom die kerk bestaan, en dat Jesus Christus ook die rede is waarom die kerk nie gewild is nie. Die kerk is Christus en Christus is die kerk. Ons is sy dienaars, ons behoort aan Hom.

Gesang 227: 1-3

16 Augustus

Filippense 1: 3-6

Ek dank my God as ek aan julle dink

Omdat Jesus die stigter van die kerk is, mag sommige van ons redeneer dat Jesus die skuld moet kry as dit soms so sleg met die kerk gaan. Maar as daar fout met die kerk is, moet dit by ons gesoek word, want ons is sondig. Baie van ons het ons eie idees omtrent die kerk en ons wil ons gedagtes oor die kerk aan die kerk en aan God afsmeer. En as dit nie slaag nie, staan ons verleë oor die dinge wat misluk het in die kerk.

Ons moet oppas vir dié voorstellings wat ons vir die kerk in gedagte het. Met ons eie idees en drome vir die kerk, ons eie oortuigings en doelwitte, ons eie verwagtinge en ideale - hoe mooi dit ook al mag wees - stel ons eise aan God oor hoe die kerk moet wees, in-stede daarvan om vir God te vra hoe Hy wil hê die kerk moet wees en wat die kerk moet doen. Dit is mos nie ons kerk nie! Die kerk behoort aan God!

Deur middel van die kerk werk God in die gelowiges om hulle volgens sy bedoeling te hervorm. Dit is God se goeie werk wat in die kerk die deurslag gee, en Hy sal dit enduit deurvoer.

Kom ons vra 'n keer wat God wil hê dat ons moet glo van die kerk. Deur Jesus Christus wil Hy vir Hom 'n gemeente van gelowiges versamel om sy dienswerk in die wêreld met vreugde te verrig. Hierdie gemeente wil Hy ook koester en versorg omdat Hy hulle liefhet. Daarom dank Paulus God vir 'n gemeente soos Fillipi. Vir so 'n kerk sê 'n mens dankie, nie nee dankie nie!

Gesang 336: 1, 2

17 Augustus

Filippense 1: 3-8

Om saam te werk aan die verkondiging, en saam te deel in die genade

Ons moet die kerk deur God se oë probeer sien. En dit sal nie 'n

mooi prentjie wees wat ons sien nie, want die mense waaruit Jesus sy kerk opbou, is sondaars. Ons het almal deel aan die straf van God wat Jesus Christus aan die kruis moes dra. Hy het dit vir sondaars gedoen wat nou deel van sy kerk mag wees. In die kerk is daar dus gelowiges, maar hulle is steeds mense wat deur die sonde verlei word. 'n Mens kan dus nie veel van lidmate in die kerk verwag nie. Maar van God wat in genade deur hulle werk, kan ons veel verwag. Die kerk is daarom nie net 'n plek waar ons ons sondes bely nie. Inteendeel, as verlore mense is daar sprake van groot vreugde en dankbaarheid, want God se genade in Jesus Christus het ons lewe verander.

In hierdie gemeenskap wat vanuit God se genade leef, bely ons dus ons geloof in die barmhartige God en Vader van ons Here Jesus Christus. Maar om te glo, is om te besef dat Jesus vir ons sonde gely en gesterf het. Dit bring dan steeds ook die berou oor ons sonde op die voorgrond.

Gesang 228: 1, 2

18 Augustus

Filippense 1: 7-11

Onberispelik en sonder blaam

Ons glo dat dit die bedoeling met die kerk is om in en vanuit die kerk mense uit hulle sonde na die saligheid toe te lei deur die Woord wat ons aan hulle verkondig.

Dit spreek vanself dat as ons eenmaal ons geloof bely het, ons nie met die sonde kan vrede maak nie! Ons kan tog nie in die sonde bly lê nie! Al is ons almal sondig, word ons deur ons geloof in Jesus gedring om met die sonde te breek. Die sonde kan weerstaan word omdat ons uit die genade van Christus leef en Hy deur sy Gees aan ons krag skenk om die sonde te beveg. Paulus gee dan ook die versekering dat God die goeie werk wat Hy in ons begin het, enduit sal voer.

Intussen moet ons die evangelie verkondig en as toegewyde geloofsgenote leef. Ons bevestig dat ons glo in die verlossing van sonde, deur ons geloof elke dag uit te leef. Ons liefde moet ook in so 'n mate toeneem dat dit sal spreek van begrip en fyn aanvoeling. Ons moet leer om dié dinge te onderskei wat regtig belangrik is. So kan ons 'n onberispelike lewe sonder blaam voer. Deur die sonde te beveg en in Christus te oorwin, word die kerk vir ongelowiges geloofwaardig.

Gesang 272: 1, 2

19 Augustus

Filippense 1: 12-26

Selfsugtige en onsuivere bedoelings

God se bedoeling met sy kerk is dat ons tot sy eer en vir mekaar moet lewe - veral moet ons ons beywer om mekaar te help om die kwaad uit ons lewe te weer. Ons verkondig Jesus Christus sodat mense kan glo en gered kan word. Ons moet in mekaar se belang só optree dat ons saam die sonde te bowe kan kom.

Maar ongelukkig is dit so dat sonde ons bedoelings met die kerk verduister. Sonde doen skade aan God se bedoelings. Sonde bring vyandskap tussen mense en dryf hulle uitmekaar. Om hierdie rede kan sommige mense teleurgesteld raak met die kerk en met medegelowiges omdat hulle ook gebreke vertoon. Ons dink nie aan die kerk as 'n gemeenskap wat deur Jesus Christus soos brandhout uit die vuur geruk is nie. Ons begin dink die kerk is die dromerige weelde van gevleuelde engele en goue hemelpoorte en daarom 'n plek vol vriende waar daar vrede heers.

Maar almal in die kerk is nie altyd vriendelik nie en daar heers selde vrede by die kerk. Ons wensdenkery word op dié wyse ontugter wanneer ons die kerk die nodigste het. Ons neem nie in ag dat die kerk die plek is waar God met die sonde afreken en dat mense in die kerk voortdurend 'n stryd teen die sonde voer nie. Ons verwag 'n kits-klaar gemeenskap wat met die klap van vingers gereed staan om tot ons diens te wees. Wanneer ons die kerk se gebroke kant ontmoet, beskuldig ons die kerk van koue afgetrokkenheid en on-gevoeligheid. Dan sien ons net die liefde-loosheid van die kerk raak.

Waar mense in liefde en barmhartigheid teenoor mekaar leef in die kerk, moet ons God eer en dank. Ten spyte van ons, bereik Hy sy doel met die kerk. Wat ons in die kerk ervaar, ook die minder aangename dinge, leer ons om net op die Here en nie op die kerk te vertrou nie.

Gesang 325: 1, 2

20 Augustus

Filippense 1: 27-2: 4

Eenheid en eensgesindheid

As mense van die kerk afvallig word, kan die vraag gestel word of hulle hulle rug op die kerk gedraai het omdat hulle drome verydel is, of omdat daar mense in die kerk is wat teen hulle gedraai het?

Jesus Christus het geleef soos Hy gesterf het: vervloek en alleen. Hy het tussen vyande gelewe, soos 'n skaap tussen wolwe. Eindelik is Hy soos 'n slagskaap na die slagplek toe gelei. Hy was vir die mense 'n verleentheid; hulle het allerhande aantygings gemaak en Hom verwyt en vals beskuldigings teen Hom uitgespreek.

'n Mens sou verwag om in die kerk eienskappe van lojaliteit en eensgesindheid, diensbereidheid en nederigheid, innige meegevoel en meelewing, begrip en fyn aanvoeling, liefde ensovoorts aan te tref, maar ons moet dikwels beskaamd staan. Daar is nie altyd eensgesindheid onder die lidmate nie en dit ontbreek aan eenheid, want die kerk is vol sondaars.

Ons is geroep tot iets waarvoor ons nie altyd kans sien nie, naamlik om eensgesind te wees met ander sondaars. Christus het aan ons die voorbeeld gestel en deur sy offer is ons vyandskap met God in vrede verander. En as ons nie self die werking gesien het van die gemeenskap wat die Heilige Gees met God en met mekaar gee, sou van die kerk niks gekom het nie.

Gesang 333: 1, 2

21 Augustus

Filippense 2: 1-11

Gaan oor tot aksie en maak 'n verskil

Ons moet in die kerk en in die wêreld die vrede van God verkondig en uitleef. Jesus het gekom om vrede tussen God en die vyande van God, die sondaar te bewerkstellig. Ons moet vredemakers wees soos Jesus dit was. En ons moet dieselfde vrede dien, die vrede wat die sonde tussen mense en God uit die weg ruim.

Jesus het aan ons die voorbeeld gestel dat 'n mens nie vrede kan bewerkstellig deur langs die kryt te staan en as skeidsregter op te tree nie. Vrede kom eers tot stand as die geveg beëindig word. En die geveg kan net beëindig word as jy self tot aksie oorgaan en die bakleiers uitmekaarmaak.

Ons moet in liefde teenoor mekaar optree deur mekaar se belange op die hart te dra. Ons moet só optree dat die een die ander een daarin sal help om nie te struikel nie. En ons moet mekaar aanmoedig om vas te staan in die geloof. Alles wat ons doen, moet in belang van ons medemens wees.

Geen afsondering, ontvlugting, omseiling van ons verantwoordelikheid, of om die blaam op iemand anders af te skuif, is vir God aanvaarbaar nie. Ons moet 'n lewe ly wat by die geloof pas. Ons moet ons roeping uitleef en die evangelie versprei deur die suurdeeg te wees wat die deeg laat rys; deur genesing te bring waar mense

geestelik siek is; deur vrede te maak waar daar vyandskap heers en liefde te bewerkstelling waar daar haat is.

Geen gelowige mag terugdeins as hy omring en selfs omsingel is van vyande nie, want juis in sulke situasies moet ons die verskil maak: Ons moet die vrede met God wat deur Jesus Christus bewerkstellig is, bevorder en in vrede met mekaar leef.

Martin Luther sê die koninkryk van God is om in die midde van jou vyande te lewe. En diegene wat nie vrywillig daarvoor kans sien nie, bevorder nie die koninkryk van Christus nie. So iemand wil tussen vriende wees, tussen rose en lelies en nie saam met sondaars in die stryd nie.

Gesang 189: 1-3

22 Augustus

1 Petrus 1: 3-9

Christene se hoop

Die Christelike hoop was nog altyd vir gelowiges in beproewing iets om aan vas te hou. Om hoop te hê as jy in 'n benarde situasie verkeer, beteken om 'n vaste fondament te hê waarop jy kan staan. Die fondament vir die Christelike hoop lê in die kruisgebeure van Golgota. Alleen iemand wat die genade van geloof ontvang het, kan begryp waarom Jesus se kruisdood en sy opstanding uit die dood vir ons 'n fondament kan wees. Die Christen begryp dat Jesus met hierdie daad die bande van sonde en die dood gebreek het wat ons nog altyd vasgehou het. Deur die geloof kry ons deel aan Jesus se verlossingsdade en word sy verlossingsdade vir ons tot versoening gereken.

Die Christelike hoop strek egter verder. Dit rig die mens in hierdie benarde situasie se oë op die ewige lewe. Omdat niemand van ons al self daar was nie, bou ons ons hoop vir die toekoms op dié fondament waarop ons staan. God was getrou om Jesus as losprys vir ons sondes te gee. Daarom kan ons ook verseker wees dat Hy getrou sal wees in sy belofte van die ewige lewe.

Die gelowige ontvang egter nog verdere bemoediging deur te hoor dat God wat al hierdie dinge gedoen en belowe het, ons ook deur sy krag bewaar totdat hierdie belofte in finale vervulling gaan (vers 5). 'n Benarde situasie is vir die gelowige met 'n vaste fondament en 'n seker hoop, 'n proeftyd om sy geloof te louter en sy verbondenheid aan God te versterk.

Psalm 91: 1, 8

23 Augustus

1 Petrus 1: 10-12

Christene se voorreg

Mense hou nie daarvan dat iemand voorgetrek word nie. As 'n ouer 'n witbroodjie het, maak dit die ander kinders ongelukkig en kwaad, veral as die persoon openlik voorgetrek word. Gelowiges wat vandag terugkyk na die mense van die Ou Testament, voel dikwels skuldig omdat ons begunstig is. Dit was nie vir hulle bestem om Jesus die Messias te ken nie, maar wel vir ons. Hulle het uit die skrifte geweet dat die Verlosser sou kom, maar soos die een geslag na die ander oud geword het, het hulle besef dat dit nie in hulle leeftyd sou gebeur nie. God het dit uitgestel.

Ons leef nou in die vervulde tyd en hoef nie meer te vra wanneer die Verlosser kom nie, want dit het reeds gebeur. Maar soos met enige witbroodjie is ons oë ook gesluit vir die bevoorregting wat ons te beurt geval het. Ons wat die Verlosser gesien, gehoor en beleef het, wat deel in die vervulde hoop van baie geslachte en kennis dra van die dinge waarin selfs engele begerig was om insig in te kry, ons laat hierdie grootse gebeure by ons verbygaan. Deur Woord en Gees word ons nog voortdurend bewus gemaak van Jesus Christus en die onuitspreeklike voorreg om deel aan Hom te hê. Deur ons hele lewe moet ons voortdurend van hierdie voorreg bewus bly – in tye van onsekerheid en voorspoed, hartseer en vreugde, lyding en blydschap. Want in Jesus Christus het ons ontvang wat geslachte voor ons gehoop het: 'n Verlosser en 'n Saligmaker, 'n vaste hoop wat onwankelbaar vas staan, iemand aan wie ek my lewe kan toevertrou.

Gesang 83: 1, 3

24 Augustus

1 Petrus 1: 10-12

Glo ook met die verstand

Het die mens beheer oor sy emosies, of word hy deur sy emosies beheer? Bepaalde omstandighede en die uitwerking daarvan op die mens, word dikwels as redes aangevoer waarom 'n persoon anders opgetree het as wat onder normale omstandighede van hom verwag sou word. Dit wek by ons 'n *verskoningsindroom* vir alles wat verkeerd gaan in ons lewe.

Een van die gawes wat ons van God ontvang het, is gesonde ver-

stand. Dit is die sentrum van waaruit ons lewe beheer word. Verstand speel ook 'n groot rol in my geloofslawe. As ons aanvaar dat God ons deur sy Gees tot geloof gebring het, gee Hy ons verder opdrag om met ons gesonde verstand ons geloof uit te leef. Dit blyk duidelik wanneer ons met ons verstand besluite moet neem oor wat reg en verkeerd is. My begeertes word gedryf deur my sondige natuur wat meebring dat ek God se wil oortree. Om verstandelik wakker en nugter te wees, is om bewus te wees van my swakheid as sondaar en om willens en wetens die kwaad te beveg. Elke lewens-oomblik word ek voor 'n keuse gestel. Met my verstand moet ek besluit wat God se wil is.

Die Petrus-brief stel dit dat ons by elke besluit ons oë gerig moet hou op dit wat ons is, naamlik kinders van God wat vir die ewige lewe bestem is. En dit word van ons verwag om nou reeds soos hemelse burgers te lewe. In watter omstandighede ek my ook al bevind, moet my besluitneming van so 'n aard wees dat ek God se wil daarin sal nastreef en dit sal uitleef.

Gesang 250: 1, 2

25 Augustus

1 Petrus 1: 17-21

Geloof en lewensoptrede

Goedkoop genade is een van die groot slaggate in die Christelike lewe. 'n Skuldbelydenis voor God kan maklik sinloos word juis omdat dit so baiekeer herhaal word. Ons menslike geneigdheid lei ons daartoe dat hierdie belydenis niks meer is as lippetaal sonder 'n verandering van ons hart en lewe nie. Ons leef nie vanuit die oortuiging dat geloof en lewe aan mekaar verbind is nie. Daarom sal ek my skuld voor God bely sonder 'n opregte voorneme om die sonde te vermy en my daarop toe te lê om die goeie te doen. Maar besef ons dat ons deur ons optrede die offer van Jesus aan die kruis nie na waarde reken nie. Besef ons hoe kosbaar die bloed is wat vir ons gevloei het. Die offer wat Hy gebring het, is 'n offer wat onherhaalbaar is omdat dit die enigste Seun van God is wat dit gebring het.

Hierdie duur offer het dit vir ons moontlik gemaak om ons skuld by God te kan bely en dit telkens as offer vir ons oortredinge aan te bied. Die offer is so volmaak dat die Vader dit by herhaling aanvaar as voldoende betaling vir ons skuld. Laat ons nou, diep bewus van die kosbare genade wat aan ons geskenk word, ons hoop op God rig wat ons deur Jesus Christus met Hom versoen het. En laat dit ons daartoe dwing om die genade wat Hy aan ons bewys het, duur te ag deur ons gedagtes, woorde, dae en lewe op Hom te rig.

Psalm: 107: 10

26 Augustus

1 Petrus 1: 22-25

Lewe as nuwe mense

God *ding* ons nie, maar deur Jesus Christus *ding* Hy ons daartoe om deur die waarheid vernuwe te word. Uit onself vloei die kwaad voortdurend voort soos 'n meesleurende stroom wat in 'n vloed verander en onberekenbare skade aanrig aan die skepping van God. Alles loop deur onder die sonde van die mens, selfs die natuur. Die mens (en dit is alle mense) dryf voort in hierdie stroom, want hy beskik nie oor die vermoë om iets daaraan te kan doen nie. God kom ons egter tot hulp. God maak dit moontlik dat ons weer van voor af kan begin. Hierdie nuwe begin is die begin in Jesus Christus wanneer ons in Hom nuutgebore word.

In die begin het God alles geskep deur hierdie Woord en nou herskep Hy ons deur die lewende en ewige Woord, Jesus Christus. *Nuwe mense* sien iets van hierdie heerlijkheid van God raak, 'n heerlijkheid wat sy volheid bereik by die wederkoms van Jesus Christus. As *nuwe mense* ervaar ons die liefde van God opnuut en sy liefde dring ons daartoe om mekaar lief te hê. God het immers sy onbegryplike liefde in sy Seun, Jesus Christus aan ons bewys. Hierdie daad van liefde moet ons ook daartoe dring om ander opreg en van harte lief te hê. In Jesus het God die kwaad deur die goeie oorwin. As kinders van God deur Jesus Christus word ons ook daartoe geroep om die kwaad deur die goeie te oorwin.

Gesang 74: 3, 4

27 Augustus

1 Petrus 2: 1-101

Deel van God se huisgesin

Party mense verkies om deel van 'n groot groep te wees en in die massa te verdwyn, terwyl ander verkies om 'n alleenloper te wees. Vir alle mense is dit egter belangrik om nuttig te voel.

In 'n groot groep is dit nodig dat elkeen sal inpas by die res van die groep. Die volk van God is mense wat só gevorm is dat hulle inpas by die vereistes wat God aan 'n volk stel. Hierdie volk is 'n uitverkore volk, 'n koninklike priesterdom, 'n nasie wat afgesonder is vir God. Die eiendomsvolk van God is 'n volk wat God se verlossingsdade moet verkondig en hulle word 'n geestelike huis genoem. Hierdie volk het net een doel voor oë en dit is om God te verheerlik. Daarom moet elkeen toelaat dat hy opgebou en omvorm word sodat

hy in hierdie huis sal inpas. Geen steen pas van nature nie, maar elkeen se passing moet presies reg gevorm wees vir sy plek.

Die hoeksteen van die huis is Jesus Christus self. Hy is die belangrikste steen en al die ander stene word by Hom aangepas en van Hom af word die res van die huis gebou. Hoewel dit lyk asof een steen tussen die massa *verdwyn*, vervul hy 'n baie belangrike doel – hy is besig om God te verheerlik in die *huis* waarvan hy deel is. Die Christengelowige se hoogste roeping is om God te verheerlik en dit doen hy as deel van die volk van God, in die kerk, in sy gemeente en in sy gesin.

Gesang 192: 1, 4

28 Augustus

1 Petrus 2: 18-25

Christus se hoop as voorbeeld

Ons dagstukkies vir hierdie week het begin met hoop en sluit af met hoop. In hierdie hoop is Jesus vir ons tot voorbeeld. Omdat Jesus geweet het wie sy Vader is, het Hy die lydingspad tot die einde toe gestap sonder om daarteen in opstand te kom. Jesus het die verraad van sy skepping, sy mense, die kerk van sy tyd, maar ook die haat en vyandskap wat Satan deur die wêreld op sy pad gestuur het, verdra omdat Hy 'n vaste hoop gehad het. Sy hoop was op God gevestig, want Hy het geweet dat God eindelik die oorwinning aan Hom sou gee.

Jesus se lewe is 'n voorbeeld vir elke gelowige om aan vas te hou wanneer alles teen ons draai. Die hoop op uitkoms was op sy Vader gevestig, maar dit het nie van Jesus 'n passiewe deelnemer gemaak nie. Hy het voortdurend die goeie gedoen – selfs aan hulle wat Hom gehaat het. Toe sy lyding 'n hoogtepunt aan die kruis bereik het, het Hy nog aan die mense gedink vir wie Hy gesterf het, al het hulle Hom gekruisig.

In sy groot genade het die Vader ons verlos van ons doodsbestaan en ons die hoop op die ewige lewe gegee. Dit moet ons nie net daartoe bereid maak om lyding en swaarkry te aanvaar nie, maar ons word ook geroep om steeds die kwaad te beveg deur in alle omstandighede die goeie te doen. Omdat ons hoop op die saligheid gevestig is, wat gereed is om aan die einde van die tyd geopenbaar te word, rig ons ons lewe op God wat al hierdie dinge vir ons waar sal laat word.

Gesang 333: 3, 4

29 Augustus

1 Petrus 3: 1-7

Man en vrou in die huwelik

Daar behoort 'n besondere verhouding tussen 'n man en sy vrou in die huwelik te wees. Albei se optrede moet van so 'n aard wees dat hulle hulpsoekend by mekaar, maar ook hulpverlenend aan mekaar sal wees. Hulle moet mekaar aanvul eerder as om mekaar aan te val. In die huweliksverband rus die verantwoordelikheid op die man sowel as die vrou om die een die ander een na Jesus te lei.

Wanneer die verhouding in die huwelik gesond is, sal die vrou aan die man onderdanig wees. Dit impliseer nie dat sy 'n slaafse navolging aan die dag moet lê nie, maar dat sy as 'n gelowige haar man behulpsaam sal wees in alles wat reg en billik is. Die man se optrede weer, moet getuig van verstandigheid deurdat hy sy vrou sal lei, onderrig, troos en beskerm. Die man moet sy vrou liefhê en aan haar die nodige eer bewys.

Die belangrikste is dat beide van hulle aan Christus gebind moet wees. In die huwelik en in hulle gedrag teenoor mekaar moet hulle dié dinge dink, sê en doen wat die Here van hulle verwag.

Gesang 338: 2

30 Augustus

1 Petrus 3: 8-12

Die gelowige behoort aan die Here

Die Christene het verspreid oor 'n wye gebied geleef en gewerk en in 'n bepaalde verhouding tot ander mense gestaan. Nie alleen was hulle onderling aan mekaar verbind nie, maar hulle moes ook 'n bepaalde optrede in die vyandige wêreld handhaaf. Daar word 'n beroep op hulle gedoen dat hulle eensgesind, medelydend, liefdevol, goedhartig en nederig sal wees.

Hulle moet in gehoorsaamheid 'n leefwyse openbaar dat wraak, ook wat hulle vyande betref, die Here toekom en dat Hy sal vergeld. Die positiewe lewenshouding van Jesus moet ook vir hulle rigtinggewend wees en die koers aandui wat hulle eie lewe in die besonder aanspreek: *Alles wat julle wil hê dat die mense aan julle moet doen, moet julle ook aan hulle doen* (Matt 7: 12). Hulle moet daarin volhard om te doen wat goed is omdat hulle as Christene in gehoorsaamheid aan die Woord van God lewe.

Dit wil voorkom asof dit nutteloos is om só 'n lewenshouding in 'n harde, onsimpatieke wêreld te handhaaf, maar God begelei die

gelowiges en dra hulle in sy krag. Hy is die Een wat sorg vir die opregtes en wat ook luister na hulle hulpgeroep. U en ek hoef dus ook nie die vergelding in eie hande te neem nie, want God sien die kwaaddoeners en Hy vergeld elkeen volgens sy daade. Ons vestig derhalwe alle hoop en verwagting op die Here wat die gelowiges nie aan hulle eie lot oorlaat nie.

Gesang 217: 2

31 Augustus

1 Petrus 3: 13-22

Die hoop beskaam nie

Die gelowige moet bereid wees om oral in die wêreld en te alle tye en onder alle omstandighede 'n getuie te wees. Daar mag nie 'n lewensterrein wees waar die Christelike getuienis ontbreek nie. Ons beskik oor die beste boodskap wat in die tyd en ruimte waarbinne ons beweeg, uitgedra moet word: die blye nuus dat Jesus Christus uit die dood opgestaan het. Hy is die Oorwinnaar – geen magte kan Hom gevange hou en geen vyand kan Hom oorwin nie. Die gelowiges kan derhalwe altyd gereed wees om 'n antwoord te gee aan elkeen wat 'n verduideliking eis oor die hoop wat in hulle bestaan. Christene kan aan hierdie hoop vashou as 'n veilige en onbeweeglike lewensanker.

Die lesers van die brief het te doen gekry met heidene wat talle aanslae geloods het op die gelowiges wat hulle toevlug tot God geneem het. Hierdie Christene het aanvegtinge beleef en belasting verduur. Dit sou vir hulle veel makliker gewees het om maar saam met en soos die heidene te praat en te handel. Maar hierdie gelowiges se saak is sterker omdat dit God se saak is, sy evangelie. Daarom was hulle bewapen om die vyandige wêreld tegemoet te tree en met die moed van hulle geloofsoortuiging die toekoms in te beweeg.

Is dit ook die hoop wat ons koester en die oortuiging waarin ons leef? Daar woed ook in ons dae 'n geweldige geloofstryd. In dié stryd skenk die Here aan gelowige mense ondersteuning en krag om elke dag tegemoet te tree. Ons is daarvan seker dat God die Oorwinnaar is en dat Hy ons as sy kinders in die oorwinning deel sal laat kry.

Gesang 302: 3

1 September

1 Petrus 4: 1-6

God word nie aan bande gelê nie

Die gelowiges het hulle onder mense bevind wat uitspattig, onbe-

heersd en luidrugtig was. Hierdie heidene se lewenswandel het ingehou dat algehele ongebondenheid by hulle geheers het. Hulle wou geheel en al vry wees – deur geen wette gebind en deur geen grense ingeperk nie. Dronkenskap, losbandigheid en afskuwelike afgodery het die botoon gevoer.

Die gelowiges aan wie die brief gerig is, het ook vroeër deel gevorm van die ongelowige wêreld. Hulle het ook deel gehad aan die sondige praktyke. Maar hulle is tot die Here bekeer en het Christene geword. Daarom het Petrus dit noodsaaklik geag om die gelowiges te bemoedig en te vermaan om vas te staan in die genade van God, om nie onder lyding en vervolging afvallig te raak nie.

Die gelowiges is van alle kante af vervolgt; hulle is beswadder en beledig. Maar Petrus skryf aan hulle dat die verkondiging van die evangelie nie nutteloos is nie, want hulle word deur die genade van God gedra. Petrus troos en bemoedig hulle omdat hulle hoop op die lewende God gevestig is.

Dit is vir ons wat in die wêreld verkeer, 'n anker waaraan ons moet vashou, want God laat Hom nie onbetuig nie. Hy word ook nie aan bande gelê nie. Gelowiges word juis gevoed met sy Woord om onbevange en onbevrees die toekoms in te gaan.

Gesang 192: 4

2 September

1 Petrus 4: 7-11

Werktuig in God se hand

Die lesers van die brief word daarop gewys dat die einde van alles naby is. Die gelowiges kan dus met verlange uitsien na die openbaring van Christus se heerlikheid by sy wederkoms. Hulle leef inderdaad in die tussentyd, die tyd tussen die hemelvaart en die wederkoms van Christus. Daarom moet hulle gedrag in alle opsigte 'n weerspieëling van hulle geloofsoortuiging wees.

Die verwagting dat die einde naby is, moet nie tot gevolg hê dat die gelowiges in verwarring verkeer nie. Dit beteken ook nie dat hulle nou moet ophou werk en in ledigheid verval nie. Die lesers word opgeroep om nugter te wees. Daar word dus verpligtinge op die gelowiges geplaas wat hulle moet nakom. So gebeur dit dat die Here ook in die tussentyd mense aanwend om in sy kerk te werk.

Daar is soveel terreine waar hierdie dienswerk met vrug verrig kan word. God skenk ook aan mense verskillende gawes. Die verantwoordelikheid rus op elke lid van die kerk om hom of haar in God se wingerd te laat aanwend. Ons moet die beste waaroor ons beskik, tot beskikking van God stel. Dit sluit aan by Paulus se

gedagte: *Lê jou daarop toe om jou tot beskikking van God te stel as 'n arbeider wat die goedkeuring van God wegdra, 'n arbeider wat hom vir sy werk nie hoef te skaam nie...* (2 Tim 2: 15). Laat ons dan met die oog op die einde, gewillig wees om deur God gebruik te word tot sy eer.

Gesang 194: 5

3 September

1 Petrus 4: 12-19

Daar is 'n doel met lyding

Die pad waarop die gelowige beweeg, is nie altyd gelyk nie. Dit is heel dikwels 'n roete met steiltes en glibberige plekke. Gelowige mense verval soms weer op hulle ou weë omdat hulle nie langer kans sien om op dié pad voort te gaan nie. Die lewensdrukte word net te veel vir hulle.

Petrus raak die aangeleentheid in die besonder aan as hy oor die lyding van gelowiges skryf. Wanneer iemand die Naam van Christus bely, of hom openlik met die saak van Christus vereenselwig, moet hy daarop bedag wees dat hy beledig en vervolg sal word. Dit moet gelowiges egter nie ontmoedig nie. Veeleer moet hulle bly wees dat die Gees van heerlijkheid op hulle bly.

As 'n Christen ly, moet dit nie as gevolg van iets wees waaroor hy skaam is nie. Hy moet God deur sy gedrag en optrede verheerlik. Hy moet die Naam van Christus bely en hom nie skaam oor die evangelie nie. Wanneer iemand dus lyding in die lewe ondervind, moet hy in oorgawe aan God lewe. Hy moet in toewyding aan God leef wie Skepper en Onderhouer is.

Die lyding wat gelowiges ondervind, dien nie tot hulle vernietiging nie. Dit is deel van die louteringsproses waaraan hulle onderwerp word. Die mens kan met die grootste vertroue sy lewe in God se hand stel. Hy vernietig nie, maar skenk lewe; Hy druk nie af nie, maar tel op; Hy stoot nie weg nie, maar nooi uit.

Gesang 130: 3

4 September

1 Petrus 5: 5-7

God sorg vir gelowiges

Daar is sekerlik nie 'n mens wat sonder enige bekommernis lewe nie. Ouers lê nagte wakker as gevolg van bekommernis oor hulle kinders. Bekommernis is deel van die boer se lewe wanneer daar 'n knellende droogte heers. Op haas elke terrein, of dit maatskaplik of

ekonomies van aard is, worstel mense met probleme.

Die verheffende waarheid is egter dat God nie los hiervan staan nie. Die ganse lewe staan onder die kragtige hand van die Here. Wat 'n heerlike uitnodiging is dit dan nie: *Werp al julle bekommernisse op Hom, want Hy sorg vir julle.* Dit stem so pragtig ooreen met Jesus se prediking om oor niks besorg te wees nie omdat die Hemelvader weet wat sy kinders nodig het.

Vir die gelowiges wat vervolging verduur, moet hierdie waarheid besonder troosryk wees. Dit moet vir hulle as 'n aansporing dien om hulle met nog groter toewyding onder die kragtige hand van die Here te stel, want die gelowige vind sy sterkte by God wat sorg dra. En Hy voorsien nie net op die aardse lewensweg nie, sy sorg strek tot in die hemele waar Hy hulle wat gelowig enduit volhou, wil ontvang. God het sorg gedra dat Jesus Christus die dood oorwin sodat ons die ewige lewe kan erf. Hy het die sonde oorwin sodat ons eendag die plek kan inneem wat Hy vir gelowiges gereedgemaak het.

Gesang 40: 6

5 September

2 Petrus 1: 1-7

Wat is opregte geloof?

Dié week gaan ons aandag gee aan die tweede brief van Petrus. Die doel van die brief was om die gelowiges wie se geloof ondergrawe is, te help om die gevare te beveg. Die gelowiges se geloof is ondergrawe deur persone wat allerlei dwaalleringe verkondig het en hulle aangeemoedig het om onsedelik te lewe. Om die doel van die brief beter te kan verstaan, is dit noodsaaklik dat ons eers aandag sal gee aan die vraag oor wat 'n opregte geloof is.

In die *Heidelbergse Kategismus*, vraag en antwoord 21, is die antwoord op dié vraag dat 'n ware geloof 'n vasstaande kennis is waardeur ek alles wat God in sy Woord geopenbaar het, vir waar aanvaar en dat dit 'n vaste vertroue is dat al my sondes om Christus ontwil vergewe is.

Vir 'n opregte geloof, dit wil sê 'n ware en egte geloof, word daar dus twee voorwaardes gestel, naamlik 'n sekere kennis en 'n hartlike vertroue. 'n Sekere kennis beteken 'n noukeurige kennis. Ons moet oor hierdie noukeurige kennis van God en sy beloftes beskik wat in die evangelie geopenbaar word. Die geloof bestaan egter nie alleen daarin dat ons 'n grondige kennis van God en sy Woord sal hê nie. Dit is nie voldoende as ons slegs met ons verstand God se Woord aanneem nie. Daar moet ook 'n hartlike vertroue wees dat al my sondes om Christus ontwil vergewe is. Ons moet dus in ons

geloofslewe daarna strewe om in Christus te bly en Hy in ons.

Gesang 253: 1, 3

6 September

2 Petrus 1: 3-5

Is my lewe 'n bewys daarvan dat ek 'n gelowige is?

Om die vraag hierbo eerlik te kan beantwoord, is dit noodsaaklik om eers 'n paar feite op die tafel te lê. Eerstens moet ons beseef dat 'n mens slegs deur 'n opregte geloof in Jesus Christus regverdig voor God is. Hoewel ons deur die geloof geregverdig word, sluit dit nie in dat ons deur ons geloof regverdiging verdien nie, want as ons deur ons geloof regverdiging moes verdien, sou daar roem wees en die wet van die geloof sluit alle roem uit. Ons word dus uit genade alleen geregverdig.

Geloof is die middel, die instrument wat ons met Christus in kontak bring. Dit is die enigste moontlike middel en is ook die enigste wat deur God verorden is. Geloof is die leë hand wat die mens na God uitsteek om sy gawe te ontvang. Ons geloof bestaan daarin dat ons glo dat ons sonde en skuld by God betaal is deur die verlossingswerk van Jesus Christus.

Verder word ons deur die geloof beweeg om in 'n nuwe verhouding met God te tree, om Hom te dien en ons lewens na sy wil te rig. En as gelowiges kry ons nou deel aan al God se beloftes. Die mens is nou deur die genade daartoe in staat om God waarlik te kan dien.

Dit lê ons die verantwoordelikheid op om ons lewens in diens van God te stel en 'n dankbare lewe te lei tot 'eer en verheerliking van God alleen. As ek dus 'n opregte verhouding met God het, moet my lewe 'n bewys daarvan wees dat ek God waarlik ken en dat Hy in my leef. Getuig u lewe daarvan?

Gesang 353: 4, 5

7 September

2 Petrus 1: 3-21

Wie help my met my geloofslewe?

Daar is mense wat die mening huldig dat, omdat hulle glo, dit nie werklik nodig is om daaglik hard te werk aan hulle geloofslewe nie. Geloof impliseer vir dié mense dat hulle byna volmaak is en omdat hulle in dié waan leef, ondersoek hulle hulleself nie krities volgens die Woord van God nie. God vra van ons as gelowiges om nie passief in die wêreld te wees nie. God skenk aan ons die gawe om 'n lewe in

God te kan lei (geloofslewe).

As ons eerlik met onself is, sal ons moet erken dat ons deur ons eie krag nie daartoe in staat is nie. Nou ontstaan die vraag: Wie wek die geloof en belofte in my om net vir God te leef?

Dit geskied deur die Heilige Gees wat die begeerte in my wek om die Woord van God te hoor en dit te ondersoek. Die Heilige Gees doen dit op verskeie wyses en sy werking is altyd op die verstand en oortuigings gerig. Die groot genademiddel wat die Heilige Gees gebruik, is die prediking van die evangelie. Die evangelie kom tot ons deurdan ons dit hoor en lees. Dit impliseer dat ons ons daarop moet toelê om gereeld onder die prediking van die evangelie te kom. Dit is ook van kardinale belang dat dit altyd biddend sal geskied. Ons moet bid vir verligting van ons verstand deur die Heilige Gees, sodat ons ook kan verstaan wat ons hoor en lees.

Gesang 211: 1, 3

8 September

2 Petrus 2: 1-10

Die Here weet om te red, maar ook om te straf

Die mens se ingesteldheid met betrekking tot die toekoms is om eers aan onself en ons behoeftes te dink en dan aan die Here. Ons bekommer ons, ons is twyfelmoedig, ons sloof onself af en doen baie ander sondige dinge wat nie sou bestaan het as ons net op die Here en sy sake gekonsentreer het nie. Ons wil in eie krag alles en almal beheer en manipuleer.

In die Skrifgedeelte kom twee sake sterk na vore. Die eerste saak waaroor gehandel word, is die hoedanigheid van die Here se heerskappy. Die heerskappy van die Here strek oor die hele skepping. Sy heerskappy is outonoom, onbegryplik en niks is vir ons Vader onmoontlik of vir Hom verborge nie. Selfs dié dinge wat in die geheim gedoen word, is aan Hom bekend. Hoe wonderlik, heerlik en veilig is sy heerskappy.

Tweedens kom die wil van die Here in die Skrifgedeelte na vore. Die Here wil diegene wat Hom dien, hulle wat aan sy wil en gebooie gehoorsaam is, uit hulle beproewinge red. Mense is aan talle versoekinge blootgestel, maar die Here wil en kan ons daaruit verlos. Die Here wil en kan egter ook die goddeloses straf en vir die oordeelsdag gevang hou.

Daar is dus 'n belofte van vertroosting vir diegene wat die Here dien, maar dit hou ook verskrikking vir die goddeloses in.

Gesang 46: 1, 4

9 September

2 Petrus 2: 17-22

Aan die einde slegter daaraan toe as die begin

In die Skrifgedeelte gee die skrywer 'n beskrywing van toestande waarin die nuwe mens *eers* en *daarna* ('n bepaalde situasie) verkeer het, en sê hy dat die laaste toestand hagliker as die eerste is (verse 20-22). In hulle eerste toestand was hulle sonder kennis aangaande die Here (hulle het dus nie geloof gehad nie; vgl 6 Sept) en was hulle vasgevang in die mag van die wêreld. Hulle was verwaand en het lasterlik gepraat van dinge waarvan hulle niks geweet het nie. Hulle lewens het getuig van uitspattigheid, dronkenskap, wellus en geldgierigheid. Hulle was so onder die mag van die wêreld en so onkundig omtrent die Here, dat hulle geen geestelike lewe gehad het nie.

Die tweede toestand is veel erger omdat hulle wel kennis van die evangelie van die Here het, maar nog steeds die kenmerke van die eerste lewe vertoon. Die rede vir hierdie lewenswyse is dat hulle die verlossingskrag van Jesus Christus ervaar het, maar weer afgedwaal het en besmet geraak het met die sonde en oorweldig is deur die wêreld.

Dié gevaar is vandag nog net so 'n werklikheid as vroeër. Daarom moet ons biddend in die kennis en vertroue van God bly en vashou aan die verlossing in Jesus Christus.

Psalm 1: 1, 3

10 September

2 Petrus 3: 1-13

*Een dag soos 'n duisend jaar en duisend jaar soos
een dag*

Die wederkoms van die Here is 'n saak waaroor ons nie graag praat nie. Die Skrifgedeelte handel spesifiek oor die wederkoms van die Here en die oordeelsdag. Die vroeë kerk het die wederkoms van die Here baie gou verwag. Maar omdat die wederkoms van die Here nie plaasgevind het nie, het daar mense op die toneel verskyn wat die Christene begin spot het. Die wederkoms was nie meer vir die spotters 'n werklikheid nie en daarom ook nie die oordeel wat daarmee gepaard gaan nie.

Die skrywer reageer hierop deur die aandag daarop te vestig dat die spotters nie hulle maatstawwe op God van toepassing kan maak nie, want een dag is soos 'n duisend jaar en duisend jaar soos een

dag vir die Here. Die skrywer wys die spotters daarop dat hulle eerder dankbaar moet wees dat God se vervulling van sy beloftes nog nie plaasgevind het nie, want God is geduldig, selfs met hulle. En Hy wil nie hê dat iemand verlore sal gaan nie, maar dat almal hulle moet bekeer.

Ons moet ons ook nie vermoei met die vraag oor wanneer die wederkoms gaan plaasvind nie, want die gedeelte leer ons dat dit soos 'n dief in die nag sal kom. Ons moet eerder vra: Is ek gereed vir dié dag? Kan ek met oortuiging sê dat ek as 'n gehoorsame Christen leef en reikhalsend uitsien na die wederkoms, of het dié werklikheid ook vir my vervaag?

Gesang 49: 1, 2

11 September

2 Petrus 3: 14-18

Ons geliefde broer Paulus

Petrus en Paulus het nie altyd eenders oor sake gevoel en dieselfde opgetree nie. Dit het selfs op 'n keer vir Paulus nodig geword om Petrus in die openbaar te bestraf (Gal 2: 11). Maar na aanleiding van dié skrywe van Petrus oor Paulus was daar blykbaar geen kwade gevoelens tussen hulle twee nie. Petrus het Paulus liefgehad en noem hom hier 'n *geliefde broeder*.

Petrus was bekend met Paulus se briewe en verwys daarna as diepsinnig en soos die Bybelgeskrifte, geïnspireerd. Hy noem een van die sake waaroor Paulus geskrywe het, naamlik die lankmoedigheid van die Here, en sê ons moet dit as saligheid ag, want dit bied aan ons die geleentheid om gered te word. So spreek Petrus ook met grootmoedigheid van die wysheid van Paulus. En in ooreenstemming met Paulus, wys Petrus ook op die gedrag van ongeleerde en onstandvastige mense wat die diepsinnige waarhede van die heilige Skrif verdraai wat tot hulle eie verderf lei.

Die broederlike verhouding tussen Petrus en Paulus is vir ons as Christene tot 'n voorbeeld van hoe ons teenoor mekaar moet optree. Ons liefde tot die Saligmaker moet aanleiding gee tot ons liefde vir mekaar. Gebrek aan liefde tussen Christene onderling, is 'n teken dat die toestand van ons geestelike lewe nie na wense is nie. Die opdrag van liefde en dat ons sal toeneem in genade en kennis van ons Here en Verlosser, Jesus Christus, moet vandag ook ons gebed wees.

Gesang 292: 1, 5

12 September

Openbaring 1: 1-8

Wie het dit geopenbaar?

Wanneer 'n mens die eerste verse van Openbaring lees, word jy dadelik aangegryp deur die gesag waarmee dit aan ons bekend gemaak word. In hoofstuk 1 vers 1 lees ons: *Wat hier volg, is deur Jesus Christus geopenbaar. God het die openbaring oor wat binnekort moet gebeur, vir Hom gegee om aan sy dienaars bekend te stel. Jesus het toe sy engel gestuur om sy dienaar Johannes dit alles te laat sien.*

Wat hier geopenbaar word, is dus nie net die onthulling van 'n gewone mens nie, want die bekendmaking of onthulling kom van God self af. God het dit vir Jesus gegee. Jesus weer, het dit vir sy engel gegee en die engel het dit aan Johannes deurgegee.

In die eerste verse van dié gesagvolle openbaring word ons ook weer eens daaraan herinner dat ons deur Jesus Christus verlos is. Deur 'n verlossing wat uit liefde gedryf is, kan ons deel wees van die oorwinningskare van die Lam. Sy offer is die waarborg vir ons oorwinning, vir die hede sowel as vir die toekoms. Laat ons aan dié gedagtes vashou omdat God dit vir ons sê.

Gesang 199: 1, 3

13 September

Openbaring 1: 9-20

Moenie bang wees nie

Johannes is na die eiland Patmos verban omdat hy oor Jesus Christus getuig het. In Klein-Asië was hy daarvan beskuldig dat hy 'n verraaier en 'n groot gevaar is omdat hy 'n sogenaamde vreemde godsdiens gepropageer het. Op pad na Patmos het hy meteens 'n visioen van die verheerlikte Christus gesien. En die beeld wat hy gesien het, was so indrukwekkend dat hy gesukkel het om dit in mensewoorde te beskryf. 'n Mens het eintlik simpatie met Johannes omdat hy die heerlikheid van die verhoogde Christus in menslike taal moes beskryf. In sy beskrywing kan 'n mens iets agterkom van die heerlikheid wat hy aanskou het, soos Jesus se hare wat *wit (was) soos wol, soos sneeu, en sy oë het soos vuur gevlam.*

Al wat Johannes kon doen, was om uit eerbied voor Jesus neer te val soos een wat dood is. Daarop het Jesus sy hand na hom uitgestrek en gesê: *Moenie bang wees nie, dit is Ek, die Eerste en die*

Laaste, die Lewende.

Laat ons nou ook in ons verdrukking en volharding dié woorde van die verheerlikte Christus onthou terwyl Hy vir ons kyk en dit vir ons sê.

Gesang 191: 1, 4

14 September

Openbaring 2: 1-7

Dit het ek teen jou!

Die eerste brief van Johannes is gerig aan die Christelike gemeente in Efese. Efese was 'n belangrike handelsentrum omdat drie groot handelsroetes daar bymekaargekom het. Buiten die handelsroetes was daar ook 'n groot hawe. Duisende mense het ook na die sogenaamde Pan-Ioniese spele gegaan. Daar was dus baie geleentheid vir die Christene van Efese om aan die duisende mense die verlossingsboodskap van Christus te bring.

In die stad was daar ook die Diana-Artemis tempel. Dit was 'n tempel wat ter wille van die godin van vrugbaarheid gebou is. In die stad is daar allerlei boosheid onder die dekmantel van godsdiens bedryf.

Wanneer Jesus na die Christene in Efese kyk, prys hy hulle vir hulle volharding, arbeid en dat hulle nie doen wat die Nikolaïete doen nie. Maar dan kom daar tog 'n verwyt van Hom wat alles weet: *Maar ek het dit teen julle: Julle het My nie meer so lief soos in die begin nie.*

Dit is amper met 'n knop in die keel dat 'n mens na dié verwyt luister, want op die oomblik kyk Hy ook in u hart. Hoe lief het u Hom nog wat u eerste liefgehad het?

Gesang 47: 1, 2

15 September

Openbaring 2: 8-11

En tog is julle ryk

Die Christene in Smirna het onder moeilike omstandighede geleef. Smirna was in 'n groot mate 'n heidense stad en die mense het voor die gode van Rome gebuig om hulle te vereer. Dit was die voorloper van die keiserlike aanbidding waarvolgens die keiser as persoon soos 'n god vereer en aanbid is. Later in die geskiedenis is die aanbidding van die keiser afgedwing en het dit tot die vervolging van

baie Christene gelei.

Daar is dan ook dikwels gediskrimineer teenoor die Christene, veral op ekonomiese terrein. En omdat die Christene nie deel van die heidense vakbonde was nie, het hulle nie altyd 'n goeie werk gekry nie. Buiten die verontregting uit heidense geleedere, het die Christene ook nog gely onder die venyn en naywer van die Jode wat hulle by die owerheid aangekla het. Op die oog af was die Christene van Smirna arm en verdruk. Tog sê Jesus dat hulle ryk is. Hulle is ryk, omdat hulle ryk in God is.

In ons eie land weet ons ook nie wat op ons wag nie. Miskien wag daar ook armoede en verdrukking op ons. Mag God ons daartoe help dat ons nog steeds ryk in Hom sal wees.

Gesang 174: 1, 4

16 September

Openbaring 2: 12-17

'n Spierwit klipie met 'n nuwe naam

Pergamum is ook die plek waar die troon van Satan is, genoem. Wat hiermee bedoel word, loop op verskillende menings uit. Dit kan 'n verwysing na die indrukwekkende altaar van Zeus wees, of die Asklepiosdiens, of die keiseraanbidding. Waarskynlik moet ons aan al hierdie dinge tesame dink wat 'n aanduiding is dat die Satan in daardie stad op die troon is en die ware God nie erken word nie. Van alle kante in die omgewing is druk op die klein Christelike gemeenskap uitgeoefen om kompromieë aan te gaan ter wille van 'n rustige lewe. Dit is ook hier waar Antipas 'n marteldood gesterf het toe hy volgens oorlewering gebrui is in die gloeiende bronsbeeld van 'n bul, die simbool van Zeus.

Die druk op die Christene in Pergamum was groot om ter wille van 'n rustige lewe aan die wêreld gelyk te word. In ons tyd is die druk seker nie minder nie. Maar Jesus het die Christene van Pergamum belowe, en ook vir ons, dat indien ons tot die einde toe volhard, ons 'n wit klipie met 'n nuwe naam sal ontvang. Die klipie sal ons toegang tot die bruilofsfees van die Lam wees.

Gesang 41: 1, 3

17 September

Openbaring 2: 18-23

Julle doen en late

Die woorde van die Here Jesus was 'n pragtige getuigskrif vir die

Christene in Tiatira, naamlik: *Ek ken julle liefde, geloof, diensvaardigheid en volharding....* Maar die Here het ook hulle swakheid geken en daarom vir hulle gesê: *Maar Ek het dit teen julle dat julle die vrou Isebel laat begaan.* Isebel herinner aan die goddelose vrou van koning Agab wat die volk verlei het tot diens aan Baäl en deelname aan gepaardgaande onsedelike praktyke. Isebel het die Christene van Tiatira wysgemaak dat hulle nie so nougeset hoef te lewe nie. Sy het aan hulle verkondig dat die sonde van die liggaam nie enige skade aan die siel kan berokken nie.

In ons tyd word die klem ook op die fisiese en materiële geplaas, maar dit is 'n dwaalleer wat groot skade kan aanrig. Die invloed wat ons doen en late op ons geestelike welsyn het, moet nie onderskat word nie. Jesus trek ook 'n streep deur die dwaalleer as Hy in vers 23 sê: *Ek sal elkeen van julle straf volgens julle doen en late.*

Gesang 190: 1-2

18 September

Openbaring 2: 24-29

Hou net vas...

Christus se boodskap aan die gelowiges van Tiatira wat hulle nie deur die dwaalleer laat mislei het nie, was: *...hou net vas wat julle het, totdat Ek kom.* Hulle moes aan Christus vashou totdat Hy kom, want Christus het self gesê: *Ek is die weg en die waarheid en die lewe (Joh 14: 6).*

Is dit nie ook wat ons in die onseker tye moet doen nie? Ons moet aan Christus vashou totdat Hy kom, want dit is ons enigste ware anker onder alle omstandighede van die lewe. Die wat dit doen, sê Jesus, sal aan die einde die môrester as beloning ontvang. Die môrester is by uitnemendheid die simbool wat die aanbreek van die nuwe dag aankondig. Soos die môrester die teken is dat die duisternis van die nag verby is, so staan die Christen saam met Jesus op om vanuit God se nuwe dag van verlossing te leef en vas te hou aan die geloof totdat Hy kom.

Gesang 167: 1

19 September

Openbaring 3: 1-6

Geestelike doodsheid

Daar is baie lidmate in die kerk van Jesus Christus wat net in naam Christene is. Hulle name staan in die kerk se registers

opgeteken, maar hulle lewe getuig nie daarvan dat daar 'n lewende verhouding met God in Jesus Christus bestaan nie. Alhoewel die Woord gereeld gesaai word in die erediens, die kategeese, met huisbezoek en lidmate hulle kinders ten doop bring en belydenis van geloof aflê, het dit in baie gevalle geen impak op lidmate se lewens nie. Dit was ook die geval met die gemeente van Sardis. Soos kanker wat die lewe stadig maar seker aftakel, het die gemeente 'n stadige geestelike dood gesterf. Die ironie van die saak is dat baie lidmate tevrede is met die toestand van hulle geestelike lewe, terwyl die geloofsvlam eintlik alreeds geblus is.

Die apostel Johannes word deur die Gees van God meegevoer om teen hierdie valse gerustheid, wat niks anders as geestelike doodsheid is nie, te waarsku. God weet immers hoe elke lidmaat se gesindheid daaruit sien. Hy weet dat daar net 'n klein persentasie gelowiges oor is. Hy waarsku die gemeente(s) dat Hy sal kom wanneer baie Hom nie sal verwag nie, soos Sardis in die verlede deur hulle vyande verras is.

Ons leef in die genadetyd. God bied aan die mens deur sy genade geleentheid om terug te draai na Hom toe, om volgens ons belydenis te lewe, om te word wat ons alreeds in Jesus Christus is. Wie dit nie doen nie, se naam sal uit die boek van die lewe verwyder word. Maar diegene wat na die Gees van God luister, vir hulle sal Jesus Christus intree wanneer Hy weer kom.

Gesang 252: 1, 4

20 September

Openbaring 3: 7-13

Geestelike rykdom

Die lewe van gelowiges is vol slaggate en probleme. Die geloof in Jesus Christus was baiekeer in die geskiedenis van die kerk die oorsaak dat gelowiges gehaat, vervolg en beledig is en dit sal sekerlik ook in die toekoms so wees. Dit is ironies dat baie van die vervolgers van die kerk juis dink dat hulle daardeur God se guns wen. In die naam van godsdiens is baie Christene al op die wreedaardigste wyses om die lewe gebring.

Die gemeente van Filadelfia is daarom vir die kerk van alle tye 'n pragtige voorbeeld. Alhoewel hulle klein in getal was, was hulle geestelik ryk. In plaas daarvan om die heidense kultuur te propageer, het hulle die Christelike geloof op allerlei wyses bevorder. Hulle het nie 'n duim afgewyk van hulle geloof in Jesus Christus nie. Hulle was nie bang vir dit wat die liggaam kon doodmaak nie

omdat hulle oortuig was van God se genadewerk in Jesus Christus.

Vir die gelowiges wat vashou aan Christus se oorwinning oor die helse magte, wag daar wonderlike beloftes. In die uur van beproewing hou God die gelowiges vas. Diegene wat volhard, sal soos pilare permanent bly staan. God sal sy Naam op so 'n gelowige skryf. Gelowiges wat vashou aan God, sal vir ewig deel in die voorregte en seëninge van God.

Gesang 333: 3, 4

21 September

Openbaring 3: 14-22

Geestelike armoede

In die koninkryk van God is daar nie plek vir verwaande, hoogmoedige en aanmatigende mense nie. Die Afrikaanse spreekwoord som die situasie pragtig op: *Hoogmoed kom tot 'n val*. Geen mens kan homself bo God stel op grond van aardse welvaart, status of prestasies nie. Die inwoners en die gemeente van Laodisea het in hierdie verwaandheid verval. Hulle het met hulle aardse rykdom gespog. Hulle het gedink dat hulle oor alles beskik wat 'n mens kan begeer. By hulle was daar geen sonde- of skuldbesef meer aanwesig nie.

Dit is belangrik om daarop te let hoe God Hom aan Laodisea, maar ook aan alle sondaars van alle tye openbaar. God laat die kerk nooit alleen nie. Hy is gedurig besig om deur sy Woord en Gees sondaarmense te roep. Hy is gedurig besig om die kerk deur tugtiging te slyp. En Hy is voortdurend besig om die mens op die wonderlike beloftes te wys wat in die Bybel opgeteken is. Die enigste rede waarom God dit doen, is omdat Hy ons liefhet. Daarom is daar opnuut genade.

Elkeen wat die stem van God hoor en dit hulle eie maak, sal saam met Hom 'n feesmaal hou. ('n Feesmaal was in die Bybelse tyd 'n aanduiding van 'n besondere verhouding wat tussen twee mense of partye bestaan het.) Maar diegene wat volhou met hulle verwaandheid, hoogmoed en 'n aanmatigende gesindheid openbaar, sal deur God verwerp word.

Gesang 57: 4

22 September

Openbaring 4

Die troon van God

Die gesekulariseerde mens van vandag maak die bewering dat die

hemel leeg is, want hulle redeneer: Hoekom is daar hongersnood? Hoekom is daar moorde en eindelose geweld? En hoekom is daar soveel oorloë op aarde? Die apostel Johannes wil ons deur Openbaring van die teendeel oortuig. Die hemel is nie leeg nie, want hy het dit gesien. God het dit deur sy Gees aan Hom gewys sodat hy dit aan die kerk van sy tyd, maar ook aan die Christene van alle eeue kan stel: Die hemel is vol van die heerlijkheid van God. Die heerlijkheid van God verblind die een wat dit sien soos opaal en karneool. Om God te sien, is soos om edelgesteentes te bewonder. Jy sien dit nie werklik raak nie, maar jy sien die glans wat dit voortbring. Dit is soos om na die son te kyk en die glans te sien wat jou totaal verblind. In die sentrum van die hemel is daar 'n troonsaal. God sit daar op sy troon van waar Hy die heelal regeer en van waar die kerk en die wêreldgeskiedenis tot 'n sinvolle einde gevoer word en Hy die oordeel oor almal wat Christus teenstaan, sal voltrek.

Hierdie simboliek is eerstens opgeteken om tot troos van die kerk en die Christendom te wees dat God ons nie maar net aan ons eie lot oorgelaat het nie. In die tweede plek is hierdie visioen opgeteken sodat ons God kan aanbid, want hy wat by die troon van God gaan staan, kan nie anders as om God ewig te prys en te aanbid nie.

Gesang 6: 1-3

23 September

Openbaring 5

Die boekrol

Gister het ons gelees van die troon van God van waar af die wonderlike lig uitgestraal word wat die gelowiges totaal en al verblind. Openbaring 5 wil direk hierby aansluit.

In God se regterhand hou Hy 'n boek vas waarin die name van die uitverkore Christenvolk opgeskrywe staan; daarin is God se raadsplan vir die kerk en die wêreld opgeteken. Daar is niemand wat in staat is om die boek oop te maak nie – nie politieke maghebbers nie en nog minder godsdienstsstigters of ideologieskeppers. Gelowiges weet hulle kan nie en die goddeloses stel nie belang nie. Slegs Hy wat gekruisig is, wat gely het, die Lam wat aan die kruis oorwin het, is in staat om die seëls van die boek te breek - nie as maghebber nie, maar juis as verlosser. Slegs Hy, die Leeu van Juda, die Spruit van Dawid, die Lam van God, kan hierdie boek wat die geheim van die wêreld bevat, oopmaak.

'n Nuwe lied word deur die engeleskaar tot eer van God en die Lam gesing. Hulle sing van God se versoeningsdaad in Jesus Chris-

tus waardeur nuwe mense geskep word vir 'n nuwe hemel en 'n nuwe aarde waar daar geen lyding, vervolging of selfs die dood sal wees nie. Ons is nog besig om hierdie nuwe lied te oefen. Ons stamel nog met die woorde, ons sukkel nog met die melodie daarvan, want daar is soveel dinge wat ons verhinder om hierdie lied te sing. Maar ons wil saam met hulle sing, al word ons deur baie byklanke verhinder, klanke van pyn en haat teen die Heer van die kerk. Ons wil ook sing: Die Lam het klaar oorwin.

Gesang 182: 1, 4, 5

24 September

Openbaring 6: 1-8

Die eerste vier seëls word oopgemaak

Jesus Christus het die totale sondeskuld van die mens aan die kruishout van Golgota vereffen. Dit is die inhoud van die evangelie. Die betekenis van die ewangeliewoord is dat die kerk en die Christendom nou sonder vrees vir die oordeel van God oor die sonde, kan lewe en sterwe. Maar daarmee is alles nog nie gesê nie, want die kruis het nie net positiewe waarde en betekenis nie, dit het ook 'n skadukant. Daardie skadukant is God se oordeel oor die sonde. In die lig van Openbaring kan ons sê: Sonde beteken om die genade van God in Jesus Christus te verwerp. Daarvan getuig die visioen waar die eerste vier seëls oopgemaak word.

Die doel van die vier perde met hulle ruiters is om die wêreld voor te berei op die koms van Jesus Christus. Oorlog, internasionale stryd, hongersnood, siektes, vervolging en aardbewings sal die ganse heelal ontwrig. Hierdie ellende sal in intensiteit toeneem. Die gelowiges hoef egter nie met verskrikking na hierdie gebeure te kyk nie, want dit word gerig teen diegene wat hardnekkig die genade van Jesus Christus verwerp. Vir die gelowiges wat met oneindige verwagting uitsien na die wederkoms, is dit 'n heerlike trooswoord, want dan sal dit nie meer lank wees voordat hulle geloof tot aan-skoue sal oorgaan nie.

Gesang 168: 1, 4

25 September

Openbaring 6: 12-17

Die oordeelsdag

Deur middel van die media het die moderne mens al die geleentheid gehad om die afgryse op dié mense se gesigte waar te neem wat

al die ellende ervaar het waarin 'n atoombom, oorlog, vulkaniese uitbarstings en aardbewings mense kan dompel. Ons het al gesien hoe mense gillend en jillend weghardloop; hoe hulle vlug om aan die geweld en chaos te ontkom. Hierdie toestand sal heers wanneer die finale moment in die geskiedenis van hierdie bedeling aanbreek. Die orde in die natuur sal versteur word en in chaos verander.

Maar die ordeloosheid en die chaos wat sal heers, is nie in die hande van bese magte en kragte of selfs van die Satan nie. Dit is God self, die Skepper en die Verlosser wat hierdie storm sal loslaat, maar dit ook sal beheer. Die wraak en die oordeel van God sal gerig word teen die goddelose mens wat sy Seun Jesus Christus verwerp het. Die wraak van God sal ook meebring dat mense sal probeer om paniekbevange weg te hardloop. Maar hulle sal tevergeefs probeer om van God en die geweld af weg te vlug om dit te ontkom.

Wie sal staande kan bly op die dag van oordeel? Diegene wie se klere wit gewas is in die bloed van die Lam, Jesus Christus, wat Hom dag en nag gedien het op grond van hulle dankbaarheid.

Gesang 169: 3, 4

26 September

Openbaring 7: 1-8

Wie sal gered word?

Aan die einde van Openbaring 6 sien Johannes in 'n visioen al die verskriklike dinge wat die hele skepping sal tref. Die mense sal vir hierdie dinge vlug, maar hulle sal nêrens skuiling vind nie, want niemand kan so vlug of wegkruip dat God hom nie kan vind nie.

Die vraag ontstaan dus of daar dan niemand is wat gered sal word nie. Ja, daar is wel mense wat gered sal word, want die regverdige God is ook 'n God van ryke genade. Dit blyk immers duidelik uit die daaropvolgende twee visioene oor die 144 000 verseëldes en die groot menigte voor die troon van God.

Die visioene oor die strafgerigte word onderbreek terwyl 'n engel uit die ooste met die seël van God opdaag. Hy kom om die dienaars van God, 144 000 in getal, op die voorkoppe met die seël te merk. Die 144 000 is nie 'n presiese getal nie, maar dit is simbolies vir die volk van God - die kerk van Christus in sy volle omvang oor die ganse aarde. Hulle is die strydende kerk van Christus wat in die oordeel van God ook die lyding en ellende sal ervaar, maar van ondergang gevrywaar sal wees omdat hulle die eiendomsmerk van God op die voorhoof dra.

As gelowiges van God met die merkteken van verlossing op ons voorhoof, maak ons ook deel uit van die volk van gelowiges. Gelei

deur sy Gees en onderrig deur sy Woord, moet dit ons hoogste strewe wees om ondanks gevaar en nood, steeds moedig, vreesloos en gelowig voort te arbei en voort te stry in die strydperk van die geloof.

Gesang 320: 1

27 September

Openbaring 7: 9-17

Strydende en triomferende kerk

Die visioen van die strydende kerk word gevolg deur die visioen van die ontelbare menigte met hulle wit klere en palmtakke voor die troon van God. Hulle simboliseer diegene wat die stryd enduit gestry het, naamlik die triomferende kerk in die hemel.

Die wit klere en die palmtakke dui daarop dat hierdie mense van hulle sonde gereinig is en nou juig oor die oorwinning wat behaal is deur God wat op die troon sit en deur die Lam. Hulle juig oor hulle redding sowel as oor die voorreg om as eiendomsvolk, gemerk met die seël van God, vir ewig by Hom te kan woon. Dit is 'n heerlike voorreg, want in sy teenwoordigheid is daar nie meer honger en dors nie, geen ongerief of skade deur koue of hitte nie, maar 'n kommerlose bestaan by die Herder wat die dors les, die honger stil en die trane droog.

Die strydende kerk op aarde word triomferende kerk in die hemel. In die huidige tydsgewrig word die kerk van Christus intens bedreig deur antichristelike magte, maar ook deur die wolwe in skaapsklere. God, afgod en valse god word by dieselfde geleentheid in dieselfde lokaal aanbid en die draak word netjies toegedraai in die pragtige babakomersie van godsdiensvryheid. Mag die strydende kerk hieroor swyg? Het die tyd nie aangebreek dat ons mekaar moet wakker maak uit die slaap sodat ons ook eens as triomferende kerk kan uitroep: *Ons redding kom van ons God, wat op die troon sit, en van die Lam!*

Gesang 149: 3

28 September

Openbaring 8: 1-5

Die gelowige se gebede word verhoor

Dat die naderende voleinding gepaard sal gaan met groot ellende, is gewis en seker. Op grond van die talle verwysings daarna in die Skrif deur die profete, deur Jesus self, asook deur die siener op Patmos, vervul dit ons met onsekerheid en vrees. Gevolglik is ons ge-

neig om dit maar liever uit ons bewuste denke te verdring. Ons dink nie daaraan nie en ons lewe asof dit nooit sal gebeur nie.

In hierdie verlamrende en werklikheidsontkennende vrees kom God ons tot hulp deur ons vertroostend gerus te stel. God toon aan Johannes dat die gebede van die gelowiges nie ongehoor en onverhoord by Hom verbygaan nie.

Toe die sewe troonengele voor God gereed gestaan het om die laaste oordele met trompetgeskal aan te kondig, was daar andermaal 'n onderbreking ter vertroosting van die gelowiges. 'n Ander engel het 'n goue wierookbak gebring wat gevul was met baie wierook sowel as met al die gebede van die gelowiges om op die goue altaar voor die troon van God geoffer te word. Die wierook het saam met die sinvolle gebede van die gelowiges opgestyg voor God.

Watter ander bewyse het ons nog nodig om daarvan verseker te word dat ook ons gebede - die versugtinge van ons hart - nie deur God gehoor en verhoor sal word nie? En watter ander aansporing het ons nodig om nooit moeg te word om met ons dank- en smeekgebede na die genadetroon te gaan nie?

Psalm 75: 1, 5

29 September

Openbaring 9: 1-12

God bewaar sy kinders

Hoe verskriklik en allesvernietigend die eindoordeel ook al mag wees, vir die gelowige is daar nog steeds die heerlike en waaragtig hoopvolle belofte van bewaring deur God.

Met die blaas van die eerste vier trompette word 'n derde van die natuur op land en see sowel as in die lug so getref dat die oneffektiewe funksionering daarvan ook die mense nadelig tref.

Voordat die vyfde trompet geblaas word, sien Johannes 'n arend hoog in die lug vlieg. Hierdie voël word as die bringer van onheil beskou, want hy is altyd op soek na prooi. Sy'boodskap uit die lug is 'n drie maal herhaalde *wee* met betrekking tot die bewoners van die aarde.

Met die blaas van die volgende twee trompette sal pyn, smart en dood die mense tref. Met die blaas van die vyfde trompet word die sleutel na die onderaardse diepte, die woonplek van Satan en sy bose geeste, aan die engel-ster gegee. Met rookdamp en sonsverduistering kom die sataniese magte na bo in die gedaante van misvormde sprinkane met angels soos dié van giftige skerpioene. Hulle opdrag is om die mense, met die uitsondering van diegene met die seël van God op die voorkoppe, leed aan te doen.

Diegene wat deur die sprinkaan-skerpioene gestee is, begeer om vanweë die ondraagbare pyn liever te sterf, maar dit gebeur nie. Daardeur word hulle lewe natuurlik pynlik sinloos. Andersyds het die lewe van die gemerktes van God, ondanks die strafgerig, sinvol gebly. Deur hierdie beskerming te midde van die strafgerig, weet die kinders van God dat hulle lewens veilig is in sy hand.

Psalm 116: 2, 7

30 September

Openbaring 9: 13-21

Vlug vir die godslasterende en Godonterende

Wanneer God die wêreld oordeel, word eers net die natuur getref met nadelige gevolge vir mens en dier. Dit brei egter na die mense uit as hulle eers gepynig word deur die gifangels van sprinkaanagtige skerpioene. Die klimaks word bereik met die verskyning van die demoniese leërmag. Hulle perde het koppe soos dié van leus en hulle sterte is bytende slange.

Vanaf die altaar van God, waaronder die siele van die martelare is, en van waar die gebede van die gelowiges in wierookdamp voor God gebring is, het God hierdie leërmag toegelaat om 'n derde van die mensdom uit te wis.

Tog het die verskeurende geweld van die leus, die verterende en versmorende effek van vuur, rook en swael, asook die dodelike werking van slanggif, geen indruk op die sondige mensdom gemaak nie. Ondanks al die strafgerigte waardeur God die mense tot bekering geroep het, het hulle onverstoord voortgegaan met hulle sondige praktyke van satansaanbidding en afgodediens. So was dit ook op morele gebied waar daar geen afname in moord, towery, onsedelikheid en diefstal was nie.

In ons samelewing gaan hierdie praktyke selfs vandag nog voort. Maar dié gelowige met die seël van God op die voorkop en met die oop deur van gebed wat toegang tot die altaar van God verleen, moet hom kragdadig distansieer van hierdie godslasterende en Godonterende dinge.

Gesang 258: 1, 4

1 Oktober

Openbaring 10: 1-7

Die tyd is min

Net soos ná die opening van die sesde seël, kom daar na die sesde trompetgeskal ook 'n onderbreking in die aankondigings en beskry-

wings van die strafgerigte. Die doel van die onderbreking is om die gelowiges, dit wil sê die strydende kerk, te bemoedig en hulle te verseker van die heerlikheid wat wag vir die triomferende kerk.

In 'n visioen het Johannes 'n groot engel, waarskynlik Migael, uit die hemel sien kom. Sy glansryke voorkoms dui daarop dat hy van God en die Lam af kom. Hy kom met die tekens van gerig en van genade. Dié wolkbedekking rondom hom en sy voete wat soos vuurpilare lyk, spreek van gerig. Maar die reënboog bokant sy kop is die teken van genade.

Hy staan met sy een voet op die aarde en met die ander een op die see, want sy optrede het betrekking op alles wat lewe. Met 'n klein boekie in sy hând, praat hy soos 'n leeu wat brul. Omdat die boekie oop is, moet die inhoud aan een en almal bekend gemaak word, want die engel staan op see en land tegelyk. Die stem van die engel word beantwoord deur sewe donderslae. Die betekenis van die donderslae moet egter vir die mense geheim gehou word.

Wat God dus tot sover geopenbaar het, is genoeg vir die redding van die gelowiges. Met die oog op hulle heil en verlossing moet die mense dan al hulle aandag toespits op die geopenbaarde dinge. So word hulle versterk in die geloof en voorberei vir die dag wanneer die sewende engel op sy trompet sal blaas en God se verborge bedoeling met allê bekend sal word.

Daar is nie meer veel tyd oor nie. Om hierdie rede moet God se gemerktes geen tyd verspil om aan die hand van wat Hy reeds geopenbaar het, hulle te bekeer, hulle lewens te verander en dig by Hom te lewe nie.

Gesang 252: 1, 4

2 Oktober

Openbaring 10: 8-10

Ons verkondigingstaak

God is 'n God van ryke genade, maar ook van konsekwente geregtigheid. Om dié rede waarsku die engel met die geopende boek dat daar nie meer tyd oor is nie. *Op die dag wanneer die sewende engel op sy trompet gaan blaas, sal God se verborge bedoeling met alles bereik word, soos Hy dit aan sy dienaars, die profete, bekend gemaak het* (Op 10: 7). En hierdie verborge bedoeling is die genadige redding van sy gelowige kinders, maar meteen ook die verwerping van hulle wat nie na Hom wou luister nie.

Nou kry Johannes opdrag om die oop boek by die engel te gaan kry, want dit bevat 'n boodskap uit die hemel vir Christus se kerk op aarde in die tyd van verdrukking. Om die boodskap in die hande

te kry, verg inspanning van Johannes. Hy moet dit gaan vra en interpreteer.

Die engel beveel Johannes om die boekie op te eet. Die inhoud daarvan, dit wil sê die boodskap aan God se volk, sal in die mond van Johannes heuningsoet wees, maar dit sal sy maag bitter maak. Vir hom persoonlik sal die boodskap dus aangenaam wees, maar die verkondiging daarvan sal bitter wees weens die teenstand, vervolging en doodsgevaar wat dit sal ontlok.

Nogtans mag van die verkondigingstaak nie teruggedeins of afgesien word nie. En dit is 'n taak wat nie net aan Johannes, of aan kerklike ampsdraers opgedra is nie, maar aan elke draer van die merk van God.

Gesang 253: 6

3 Oktober

Openbaring 11: 1-14

Die twee getuies

In hierdie gedeelte praat die engel nie meer nie, maar die Here self. En stel Hy dit nie pragtig nie: *Ek sal aan my twee getuies opdrag gee...?* Die twee getuies versinnebeeld die ampte en dienaars wat Hy aan die gemeente gee deur wie Hy hulle sal lei en versorg. Hulle word spesifiek getuies genoem omdat dit in besonder hulle werk is om van die Here te getuig. Hulle moet in die gemeente en teenoor die wêreld getuies van die Here wees en van sy waarheid getuig.

Maar pasop vir die profete wat mense na die mond spreek en na die gehoor wil streel om vir hulleself naam te maak. Die ware profeet of getuie van die Here sal niks anders doen as om die evangelie van Jesus Christus die Gekruisigde te verkondig nie. Luister na hulle!

Gesang 304: 1

4 Oktober

Openbaring 11: 15-19

Koning tot in alle ewigheid!

In hierdie gedeelte hoor ons hoe 'n magtige hemelkoor sing van die oorwinning van God en sy koningskap tot in alle ewigheid. In die hemel is daar 'n terugblik op wat verby is. Die hemelkore, waaronder die vier en twintig ouderlinge wat die kerk verteenwoordig, bring die hoogste lof aan die Here. Hy het die vernietigers van die aarde verdelg. Sy oordeel oor die aardbewoners is voltrek. Die gedeelte

word afgesluit met 'n onvergelyklike gebeure in die hemel: God se tempel wat in hemel is, gaan oop en dit word blootgelê vir die oë van mense, waarskynlik ook vir Johannes wat dit sien.

Dit beteken dat hier nou meer gesien kan word as die onbeskryflike *Een wat op die troon sit*. Die mense sien God nou in al sy heerlijkheid waar Hy woon in die ontoeganklike lig. Nou maak die onbeskryflik heerlike God woning by die mense. Weerligstrale, stemme, dreunings en donderslae, 'n aardbewing en 'n groot haelstorm kan gesien en gehoor word. So oefen die heerlike God sy oordeel oor die aarde uit. En dan val die gordyn. Die reeks gesigte kom tot rus, die laaste basuin het geblaas.

Geseënd is hulle wie se klere gewas is in die bloed van die Lam. Geseënd is dié wat rein van hart is, want hulle sal God sien.

Gesang 19: 2

5 Oktober

Openbaring 12

Die stryd van Christus en sy kerk

Ons het in die vorige hoofstuk tot by die eindoordeel gekom. Die werklike uitvoering van die oordeel is egter nie aan ons getoon nie. Daar is as 't ware 'n sluier daaroor getrek. En dan open daar weer eens 'n nuwe reeks gesigte. En hier word ons selfs verder teruggevoer as net tot by die hemelvaart van die Here Jesus wat in hoofstuk 5 aangeraak word. Hier word teruggegaan tot by die geboorte van ons Heiland. En tog is dit nie bloot 'n herhaling van wat ons tevore gesien het nie.

Hier volg 'n reeks gesigte wat die agtergrond van die voorafgaande gebeure aan ons openbaar. Christus self en sy kerk word gesien teenoor die naakte werklikheid van die stryd teen die duiwel en sy trawante. In die gesig van die twee getuies wat in sak en as geklee is, het ons as 't ware die buitekant van die stryd gesien – die stryd teen vlees en bloed, teen die vyandskap van die mense.

Ons sien nou die stryd teen die duiwel en die engele. En hierdie stryd raak die kerk van die Here ten nouste – ook vir u en vir my. Ons moet altyd in gedagte hou dat ons met magtige vyande te doen het. Die duiwel is wreed en meedoënloos. Die Here daarteenoor hou sy hand oor sy volk. Uiteindelik word die Bose volkome oorwin.

Gesang 217: 2

6 Oktober

Openbaring 13: 1-10

Wie 'n oor het, laat hom hoor

Johannes het in die gees op die strand gestaan. Hy het gesien hoe 'n verskriklike ongedierte uit die see opkom en toegekyk hoe die nasies agter die dier aanloop. Hy was ook getuie – ooggetuie – van die vreeslike haat teen Christus en sy kerk en hy het die noodkrete van martelare gehoor. Hy het die bloedgetuies van Jesus sien val. Dit alles vertel hy aan ons – nie Johannes nie, maar die Here deel dit aan ons mee. Ons hoor dit uit sy Woord.

In dié tyd sal daar nie baie mense wees wat ore het om te hoor wat die Here sê nie. Die mense met ore sal yl gesaai wees. Daarom sê Johannes ook, so byna asof hy dit nie verwag nie: *As iemand kan hoor....* En tog sal diegene wat ore het, hoor wat die Here hier sê. Dit gaan veral om hierdie uitspraak: *Al die bewoners van die aarde sal hom aanbid, almal wie se name nie van die skepping van die wêreld af geskrywe staan in die boek van die lewe, die boek van die Lam wat geslag is nie.*

As jy 'n oor het, dan hoor jy dit! Elkeen wie se naam in die boek van die lewe geskrywe is, het gewis 'n oor. Die Here sorg daarvoor dat elkeen wat Hy van die skepping af uitverkies het – dit is immers wat hier staan – 'n oor het. Hy sal hoor en hy sal weet dat sy Here, wat vir hom as 'n Lam geslag is, hom daarvan bewaar om nie die dier te aanbid nie. Dit is my grootste vrees dat dit my mag oorkom: dat ek in die krisisuur die Naam van my Here mag verloën. Maar die Here sê: Dit sal nie gebeur nie.... Nie omdat u en ek so goed is en sulke wonderlike geloofshelde is nie, maar omdat Hy getrou is.

Gesang 149: 2

7 Oktober

Openbaring 13: 11-18

Die valse profeet

Johannes sien nog 'n dier voor hom verskyn. Hierdie dier rys uit die aarde op en kom nie soos die vorige dier, uit die see te voorskyn nie. Hy is nie die produk van die gewoel van die volkere en die bruising van die nasies nie. Nee, hy is afkomstig uit die stil vaste aarde. Die tweede dier se voorkoms verskil van die eerste dier s'n en wel in so 'n mate dat hy selfs aantreklik lyk met sy twee horings –

net soos 'n lam.

Die tweede dier is die valse profeet. Dit simboliseer valse godsdiens en valse filosofie in welke vorm hulle ook al gedurende die bedeling voorkom. Uiterlik lyk die dier soos die Lam, maar innerlik verberg hy die draak. Met ander woorde, wat deur die oog waargeneem kan word, vertoon verleidelik en aantreklik. Hy lyk baie onskuldig – soos 'n mooi klein lammetjie, 'n troeteldier vir kinders. Maar die innerlike gedagte, lewe, essensie en karakter word deur spraak geopenbaar. En hierdie lam praat soos die draak – die duiwel self! Hierdie tweede dier is sinnebeeld van al die leuens van Satan wat opgetooi is as die waarheid. Dit is die Satan wat hom voordoen as 'n engel van die lig.

Dit simboliseer alle valse profete in elke tydperk van hierdie bedeling. Hulle is getooi in skaapsklere, maar innerlik is hulle gulsige wolwe wat jou wil verslind. Van die valse profeet of profete het Jesus gesê: *Daar sal vals christusse en profete na vore kom, en hulle sal groot tekens en wonderwerke doen om, as dit moontlik was, selfs uitverkorenes te mislei* (Matt 24: 24).

Gesang 165: 1

8 Oktober

Openbaring 14: 1-5

Die Lam en die 144 000

In die vorige hoofstukke (11-13) het ons die heftige stryd van die wêreld en hel teen die Here en sy gemeente gesien. Dit bereik 'n hoogtepunt en eindpunt in die antichristelike wêreldryk. Tot troos en bemoediging van sy gemeente, toon die Here nou die onsigbare kant van die werklikheid. Hoe dit in die bitter swaar tye met sy gemeente sal gaan? Kry Satan en sy instrumente die oorhand en hou die kerk op om te bestaan?

Hier sien u nou die keersy van die sataniese woede. Vroeër in hoofstuk 7 het ons gelees van die 144 000 verseëldes van die Here. Toe het Johannes gehoor hoe hulle verseël moes word voordat die storms oor hulle sou losbars. Nou sien ons hulle nadat hulle deur die smeltkroes van die groot verdrukking van die duiwel gegaan het. En nie een van hulle word vermis nie. Hulle staan almal daar by die Lam op die berg Sion in die heerlikheid. Almal wat Hy gekoop en met sy merkteken op die voorhoof verseël het, het Hy ook deurgehelp en bewaar en in die heerlikheid gebring.

Die boodskap van die gesig wat Johannes hier sien, is: verlos en nie verlore nie! Deur die geskiedenis heen en veral aan die eindtyd sal dit lyk asof vlees en bloed nie bestand is teen die vreeslike

aanslae van die Bose nie. Hier sien ons hoe lyk die mense wat deur die smeltkroes van lyding en vervolging gegaan het. Hulle staan rondom die Lam – hulle Here – in die ewige heerlikheid op die berg Sion. Prys die Here!

Gesang 178: 2

9 Oktober

Openbaring 14: 6-20

'n Goeie boodskap

Die volgende gesig wat Johannes sien, is drie engele wat ná mekaar optree. Die eerste engel verkondig 'n goeie boodskap wat vir ewig van krag bly en die ander twee kondig die eindoordeel aan. Dit is die volgorde dwarsdeur die Bybel en dwarsdeur die boek Openbaring. Die Here verkondig eers die evangelie voordat Hy sy toorn uitstort. Hy oordeel nie sonder om te waarsku nie.

Van die begin tot die einde bly die inhoud van die evangelie Jesus Christus, die Gekruisigde. En deur die eeue heen dien dit tot die saligheid van die mense wat glo en tot oordeel vir diegene wat nie glo nie. Al is dit net as 'n getuigenis teen die ongehoorsame mensdom, moet die evangelie nog steeds verkondig word. En dit is die taak van hierdie engel of boodskapper. Of ons hier werklik met 'n engel of met simboliek te doen het, maak eintlik geen verskil nie. Feit bly dat die getuigenis van Jesus Christus tot aan die einde van die eeue nie kan swyg nie.

Ons moet erns maak met die evangelie wat aan ons verkondig word. Vir die Here is dit heilige erns. Ons predikers moet weet dat ons 'n heilige en verantwoordelike werk het en ons hoorders moet begryp dat dit vir ons gaan om die ewige lewe of die ewige verdootenis. Hier sien ons hoe die roep vir laas kom ... en dan volg die oordeel.

Gesang 245: 11

10 Oktober

Openbaring 15: 1-8

Die lied van die Lam

By die breek van die sewe seëls en die aankondiging deur die sewe trompette is God se oordele tydens die laaste dae aan ons bekendgemaak.

Nou verneem ons van verdere oordele van God. Hierdie plaë wat God in sy toorn vanweë die sonde oor die mensheid uitstort, is egter die laaste wat die aarde sal tref. Wat dit betref, is God se oordeel nou volkome.

Maar voordat Johannes vir ons beskryf hoe die sewe engele die sewe bakke wat met God se toorn gevul is, oor die aarde uitgiet, beskryf hy hoe die gelowiges wat tot die dood getrou gebly het en so die Antichris oorwin het, 'n loflied tot God sing. Hierdie lied tot eer van God is soos die oorwinningslied van Moses nadat Hy hulle veilig deur die Rietsee laat trek het en hulle vyande oorwin het (Eks 15). Die lied is ook die lied van die Lam, want die oorwinning word deur geen ander wapen behaal as deur die kruis van Christus nie.

Geen mag of kwaad kan oor God se kinders triomfeer nie. Selfs al moet hulle as martelaars sterf, is hulle nog oorwinnaars. In die vroeë kerk is iemand se marteldood dikwels bestempel as die dag van sy oorwinning.

Dit mag veel geloofsworsteling van ons verg om in donker dae 'n loflied tot eer van God te sing. Ontelbare gelowiges wat ons vooruitgegaan het, se loflied is vir ons tot inspirasie dat ons met en deur God onder alle omstandighede oorwinnaars is en daarom tot eer van die Here kan sing.

Gesang 178: 1, 2

11 Oktober

Openbaring 16: 1-9

Die eerste vier bakke

Die plaë uit die eerste vier bakke is almal duidelik verstaanbaar, daarom wil ons die aandag net op enkele sake vestig.

Die dier, die Antichris (Op 13), was op 'n stadium oënskynlik oppermagtig op aarde gewees. Die gelowiges sou saam met die digter van Psalm 10 kon vra: *Waarom staan U so ver weg, Here? Waarom trek U U terug in tye van nood?*

Eens het diegene wat nie die merk van die dier gehad het nie, swaar gely. Maar nou word die rolle omgekeer. Juis hulle wat die merk van die dier het, word nou swaar getref. Hulle wat die bloed van die profete en gelowiges vergiet het, verswelg nou self in bloed.

Alhoewel dit soms bitter moeilik is om God se almag en liefde te rym met die lyding van sy gelowiges onder hulle vyande, is God tog altyd teenwoordig. Al kan ons dit nie begryp nie, weet God presies wat Hy doen as Hy die dier vir 'n tyd toelaat om sy gang te gaan. En dit moet vir ons genoeg wees.

As ons te midde van lyding nie antwoorde op ons vrae kry nie, kan ons uiteindelik sê: "Ek weet nie, maar God weet en dit is vol-doende." As Heilige en Regverdige voltrek Hy sy oordele, presies op tyd, oor hulle wat sy kinders vervolg het. Aan Hom kom die wraak toe.

Psalm 68: 1

12 Oktober

Openbaring 16: 10-11

Die vyfde bak

As die engel die vyfde bak, gevul met God se toorn, uitgooi, wend Hy Hom direk tot die troon van die dier. Sy einde is in sig, want alle throne wat hulle teen God verhef, moet uiteindelik verdwyn.

Wat opval, is dat die dier se volgeling onder al die plaë heen hulle harte bly verhard. Hulle weier om hulle te bekeer van hulle verkeerde praktyke. Inteendeel, hulle gaan voort om God wat mag oor hierdie plaë het, te laster.

Hier sien ons weer eens die ontsettende moontlikheid dat 'n mens sy hart tot die uiterste teen God kan verhard. As dit nie so ontstel-lend was nie, sou 'n mens kon lag oor die belaglikheid daarvan dat 'n klein, nikswerd mensie hom kan verhef teen die almagtige God.

Hierdie mense verhef hulle openlik teen God. En so is daar vandag nog mense wat hulle harte voortdurend verhard en God bly ignoreer asof Hy van geen betekenis is nie. Daar is ook kerkklidmate wat hulle harte verhard en alhoewel hulle God met die mond bely, sit hulle self op die troon om hulle lewe te lei soos hulle wil.

Hoe gruwelik en selfvernietigend is die hardheid van hart nie.

Gesang 182: 1, 2

13 Oktober

Openbaring 16: 12-16

Die sesde bak

Dit is nie duidelik wat die betekenis van die konings is vir wie daar 'n pad uit die ooste deur die droë Eufraatrivier oopgemaak word nie. Het dit 'n afsonderlike betekenis, of moet ons hulle vereenselwig met die konings van die aarde na wie die duiwelse geeste uit die mond van die duiwel, die Antichris en die valse profeet gaan om hulle te versamel vir die groot oorlog teen God en sy ryk?

Hulle versamel te Armageddon wat in Hebreeus berg Meggido beteken. Daar was wel so 'n plek in Palestina gewees, maar nie so 'n

berg nie. Sommige verklaarders meen dat Armageddon in Palestina in die omgewing van Meggido geleë is. Ander sien die naam as simbolies. In elk geval, die goddelose magte trek saam in 'n oorlog teen God, die Almagtige – 'n stryd wat vir hulle fataal sal wees.

Die gelowiges word gemaan om waaksaam te wees, want dit is die einde van die tyd. Salig is elkeen wat bekleed is met die kleed van geregtigheid wat om ons gehang word as Jesus ons Verlosser is. Die gelowiges mag getroos lewe te midde van die woelinge en stryd van die nasies, want God is in beheer. Soos die profeet sê, is hulle voor God soos stoffies aan 'n weegskaal. En Hy volvoer sy heerlike raadsplan. Salig is elkeen wat daaraan deel het deur die bloed van die Lam.

Gesang 167: 1, 2

14 Oktober

Openbaring 16: 17-21

Die sewende bak

Babilon is simbolies van die groot stad, die sentrum van die goddelose antichristelike magte. Dit is afgelei van Babel, die hoofstad van die Babiloniërs, wat in veragting van God, die ryk van Juda in ballingskap weggevoer het. Die apostel Petrus verwys na Rome as Babilon en so ook ander nie-Bybelse geskrifte. Sommige verklaarders meen dat Babilon in dié geval ook na Rome verwys. Ander weer, meen dat dit nie noodwendig Rome is nie.

God laat dele van Babilon deur 'n geweldige aardbewing ineens stort. Berge en eilande verdwyn en die stad word in drie verdeel. 'n Mens sou verwag dat alle mense wat Hom nie ken nie, nou in vrees en bewing sy aangesig sal soek, maar die teenoorgestelde gebeur: Hulle laster God. Is so 'n verharding moontlik?

Te midde van ontstellende natuurrampe moet die mens kies tussen loof en laster. En die geneigdheid tot verbittering en laster lê vlak - selfs by die gelowige.

Die profeet Habbakuk het God bly loof. Job het gesê: *Die Here het gegee en die Here het geneem. Prys die naam van die Here.* Sy vrou het God egter gelaster.

Dit is nie vanselfsprekend dat daar nie verharding sal intree in tye van rampsoed nie. Dit verg geloof en vaste vertroue, wat dikwels eers na groot geloofsworsteling ontstaan, om te berus in die wete dat God liefde is en regverdig is.

Gesang 252: 3, 4

15 Oktober

Openbaring 17: 1-6

Die sedelose vrou

Babilon word hier voorgestel as 'n sedelose vrou wat die konings van die aarde verlei het om goddeloosheid met haar te bedrywe. Sy voer inderdaad heerskappy oor die wêreldheersers.

In die Ou Testament tref ons dit dikwels aan dat Israel uitgebeeld word as 'n vrou wat owerspel met die afgode pleeg. Dit beeld die geestelike ontrou teenoor God uit. Ook die stad Jerusalem word so uitgebeeld in Jesaja 1: 21: *Die getroue stad het 'n ontrou slet geword!*

Die vrou word geassosieer met 'n helderrooi dier met sewe koppe en tien horings. Dit is 'n beskrywing van die dier in Openbaring 13, naamlik die Antichris. Die draak (Satan) in Openbaring 12 word ook beskryf as 'n groot vuurrooi draak met sewe koppe en tien horings.

Uiterlik vertoon die vrou pragtig; sy is uitgedos in pers en helderrooi klere en opgetooi met goud, edelstene en pêrels. Sy het 'n dodelike aantrekkingskrag vir die nasies.

Die vrou self was nie in die woestyn nie - Johannes het slegs vanuit die woestyn waarheen die gees hom gevoer het, die visioen gehad.

Die vrou, naamlik Babilon, het ontsettend baie bloed van die Christenmartelare vergiet. Groot wêreldstede het 'n aantrekkingskrag vir mense van oor die wêreld. Dit is waar goddeloosheid maklik die botoon voer en mense daardeur beïnvloed word. Geen wonder dus dat die Babilon van die eindtyd so 'n groot invloed het nie.

Die gelowige wat hom nou en in die eindtyd in 'n wêreldstad bevind, moet dubbel waaksaam wees teen die verleidingskrag van die stad.

Gesang 258: 1

16 Oktober

Openbaring 17: 7-18

Die betekenis van die dier

Die sewe koppe van die Antichris is tegelyk sewe berge waarop die vrou sit en sewe konings. Rome staan bekend as die stad van die sewe heuwels omdat dit op sewe heuwels gebou is. As ons sou aan-

vaar dat Babilon inderdaad Rome is, is hierdie gegewens 'n verdere aanduiding daarvan dat dit wel die geval is.

Die sewe konings is sewe koninkryke waarvan vyf reeds geval het, naamlik die Ou Babiloniese, die Assiriese, die Nuwe Babiloniese, die Meders-Persiese en die Grieks-Masedoniese Ryk. Die Romeinse Ryk, wat tydens Johannes se leeftyd geheers het, is dan die een wat is.

Die een wat kom, is verteenwoordigend van alle antichristelike ryke vanaf die Romeinse Ryk tot by die agtste ryk, naamlik dié van die Antichris self, of van 'n bepaalde antichristelike ryk wat in 'n groot mate die wêreld sal beheers.

In 'n sekere sin is die Antichris in elk van die sewe vorige ryke teenwoordig, want hulle is immers almal koppe van die dier. Die tien konings wat saam met die dier mag sal uitoefen, kan ons beskou as tien regeerders of state wat vir 'n kort tyd (een uur) saam met die Antichris mag sal hê en hom sal steun.

Ander verklaarders sien die getal sewe as simbolies. Trouens, dit word dikwels in Openbaring simbolies gebruik as die getal van die volheid, byvoorbeeld die sewe geeste wat die Heilige Gees in al sy volheid beteken.

Die sewe konings, asook die tien, kan dan beskou word as die volle getal ryke in die verlede en toekoms waarin die Antichris besondere mag uitgeoefen het en sal uitoefen. Uiteindelik keer die tien konings hulle egter (as gevolg van goddelike beskikking) teen die vrou, Babilon, en verteer haar.

Die gees van die Antichris was en is dus in die wêreld. Ons hoef nie eers te wag vir sy ryk in die eindtyd om met hom kennis te maak nie. Gelowiges moet daarom steeds bid dat ons in staat sal wees om die geeste te kan onderskei, want die Antichris, soos sy meester Satan, verander hom graag in 'n engel van die lig.

Gesang 170: 1, 2

17 Oktober

Openbaring 18: 1-3; Psalm 73

Die oordeel oor Babilon

In hierdie gedeelte hoor Johannes 'n engel wat die val van Babilon aankondig. Die rede vir haar val is omdat sy die nasies deur haar geestelike ontrou bedwelm het; konings het afvallig geword en sake-manne is verryk. Babilon word verdoem op grond van die arrogante aanname dat die oordeel nooit oor haar sal kom nie. Daar is nie tred gehou met die regverdige God wat alreeds die straf op die sonde aangekondig het nie.

Ons moet onthou dat Babilon nie nét met een bepaalde, konkrete stad geïdentifiseer kan word nie. Babilon se lot staan vir die **ewige lot** van die **hele vyandige wêreld**. Dit het betrekking op **enige beskawing** wat in sy selfgenoegsaamheid God verag en homself as die objek van menslike begeertes stel. Ook ons moet vandag nog waak om nie bedwelm te raak deur die geestelike ontrou van die wêreld rondom ons nie. Onsedelikheid, verrykning ten koste van ander, die versoeking tot materialisme is steeds werklikhede waarvoor die kerk van die Here te staan kom.

In Openbaring 18: 10 lees ons dat die oordeel oor Babilon (oor menslike boosheid) onverwags en volledig is. Dieselfde gedagte kry ons in Psalm 73: 19 waar daar gepraat word oor die ondergang van die bose mense: *In 'n oogwink word hulle iets afgrysligs, gaan hulle te gronde, tref 'n verskriklike einde hulle*. In dié verwagting leef die gelowige, met die hoop op 'n ewige toekoms by God, of soos Psalm 73: 28 dit uitdruk: *Maar wat my aangaan, dit is vir my goed om naby God te wees. Ek het die Here my God gekies as my toevlug*.

Lees Psalm 73: 12

18 Oktober

Openbaring 18: 4-5

Die gelowige getuig van 'n beter wêreld

Babilon staan onder God se oordeel; haar val is alreeds aangekondig en God se bevel aan sy volk is dat hulle afskeid moet neem van die hierdie bose stad.

In Openbaring 18: 4-5 lees ons van 'n situasie wat roep vir 'n definitiewe beslissing. 'n Gelowige moet òf vir God, òf teen Hom kies; vriendskap met die wêreld is vyandskap met God (Jak 4: 4).

So 'n besluit ten gunste van God behels nie net bloot 'n negatiewe houding van afsondering nie, of 'n houding waardeur jy jou bo ander stel en dink dat jy beter en heiliger as almal is nie. Dit behels 'n positiewe houding van toewyding aan God op elke lewensterrein.

'n Christen kan nie die etiek van die wêreld aanvaar nie. Hy mag lewe **in** die wêreld, maar hy is nooit **van** die wêreld nie (Joh 15: 19). 'n Christen word daarin onderskei dat sy belange, sy doelstellings, sy keuses verskil van dié van die nie-Christen. As daar geen onderskeid in karakter en gesindheid is tussen dié van die Christen en die nie-Christen nie, is dit 'n vraag of die Christen homself nog 'n Christen kan noem.

Ons as gelowiges moet altyd in gedagte hou dat die wêreld 'n dienskneg is en nie 'n meester wat ons slaafs moet navolg nie. 'n Gelowige moet getuig van 'n beter wêreld en nie gedurig konformeer

tot aardse ideale en gebruike nie. As laasgenoemde waar is, sal dit geen sin hê om soos in Openbaring 21 te bely dat ons 'n nuwe hemel en 'n nuwe aarde verwag nie – dit is juis hierdie verwagting wat ons bestaan hier sinvol maak.

Lees Gesang 190: 1-5

19 Oktober

Openbaring 18: 6-10

Liefde vir die vyand

'n Goeie gesindheid en liefde vir die vyand is een van die mees uitstaande eienskappe van Jesus se onderrig. 'n Gelowige moet diegene seën wat hom vervolg en nie kwaad met kwaad vergeld nie, ens. 'n Mens begin wonder hoe dit te rym is met 'n Skrifgedeelte soos byvoorbeeld Openbaring 18 en of hier nie 'n teëspraak in Jesus se leer of selfs in sy aard nie.

Dié twyfel ontstaan op grond van 'n verkeerde Godsbegrip. 'n Mens is geneig om te dink dat die God van die Ou Testament 'n wrede God is en dat Jesus van die Nuwe Testament 'n vredeliewende persoon is. Die ironie van die saak is dat as dit nie vir die onverstaanbare liefde van God in die Ou Testament was nie, daar nooit eers 'n Nuwe Testament sou gewees het nie. Dieselfde God wat in liefde keer op keer weer 'n begin met sy volk maak, openbaar Hom in die Nuwe Testament in Jesus Christus as 'n liefdevolle God, maar ook as 'n regverdige God, anders sou sy liefde geen diepte hê nie.

Vir ons is daar in dié gedeelte 'n duidelike waarskuwing: God het Homself in Jesus geopenbaar as die Een wat ons onbegryplik en onverstaanbaar liefhet. Daarom moet ons in dankbare verantwoordelikheid teenoor hierdie liefde leef, want in Jesus kom God weer as die Regverdige soos Hy duidelik en onomwonde in Openbaring 22: 12 sê: *Kyk, Ek kom gou! Ek bring die loon saam met My om elkeen te beloon vir wat hy gedoen het.*

Lees Gesang 158: 1, 4

20 Oktober

Openbaring 18: 21-24

Die ondergang van die bose

In hierdie gedeelte sien Johannes nog 'n laaste visioen wat op die ondergang van Babilon betrekking het. Hy sien 'n engel wat 'n meulsteen in die see werp. So sal die grote Babilon met geweld neerge-

gooi word en nooit weer gevind word nie. Hierdie handeling dui die definitiewe en voldonge ondergang van Babilon aan. As 'n meulsteen, wat een van die swaarste stene is, in die see gegooi word, is daar geen moontlikheid dat dit daaruit sal kom nie. So sal Babilon ook ondergaan.

In die laaste vers van die hoofstuk gryp Johannes terug na hoofstuk 17: 6. Die vrou wat hy tóé gesien het, wat ook as Babilon voorgestel word, was dronk van die bloed van die heiliges, en dit word nou herhaal. In die vrou was die bloed van die profete en die gelowiges en almal wat op die aarde doodgemaak is, bedoelende almal wat gedood is oor hulle getuienis vir Christus.

Hiermee eindig die profesie. Die gerig oor Babilon is voltrek. Dié wat oor haar ondergang ween, was nie in staat om haar te help nie. So is die weg gebaan tot die laaste visioen wat Johannes sien: die finale ondergang van die bese.

Lees Gesang 217: 1, 2

21 Oktober

Openbaring 19: 5-9

Die bruilof van die Lam

Nadat die val van Babilon gevier is (Op 19: 1-4), kondig Johannes die finale oorwinning aan. Dit veronderstel die terugkeer van Christus, asook die volmaakte eenwording van Christus met sy kerk hier op aarde. Hierdié gebeure word aangekondig onder die metafoor van die bruilof van die Lam.

In die Ou Testament word die metafoor van die bruid dikwels gebruik. Israel word gesien as die bruid van God. Die hele profesie van Hosea is byvoorbeeld rondom die tema gebou van God se geliefde wat ontrou geword het. Maar die profesie van Hosea belowe dat die dag sal aanbreek wanneer God weer die gebroke verhouding tussen Hom en sy bruid *heel gaan maak*, volmaak gaan maak (Hos 2: 19). Dié belofte word in Openbaring 19 herhaal. Soos in Hosea is dit weer eens God self wat die inisiatief neem, want terwyl die bruid (vers 5) haar vir die huwelik moet gereedmaak, is haar *bruidsuitoerusting* nie iets wat sy self bekom het nie, dit word haar gegun. Ook die genooïdes (vers 9) kom nie op grond van eie prestasie of status nie, hulle is daar omdat God hulle genooi het.

As 'n mens die vloeibaarheid van 'n metafoor in ag neem, is die kerk van vandag beide die bruid en die genooïdes. Die implikasie hiervan is dat ons as *die bruid* en as *die genooïdes* onself gereed

moet maak. Die uitnodiging is genade, maar genade maak 'n gelowige nie passief nie. Ons moet aktief in dankbaarheid leef, sodat die volmaakte eenwording in Christus en sy kerk reeds nou 'n geestelike eenheid sal wees; sodat daar nou reeds iets van die *bruilof van die Lam* sal deurbreek en die liefde van die bruid vir haar Bruidegom sigbaar sal wees.

Lees Gesang 166: 1, 2

22 Oktober

Openbaring 19: 11-16

Christus: Die Getroue en Betroubare

In hierdie gedeelte verskyn Christus as die oorwinnaar oor die bose. Die aard van Christus se werk in die oordeel en oorwinning oor die bose, word duidelik sigbaar uit Christus se titels wat in hierdie gedeelte aan Hom gegee word.

Die Ruiter word die Getroue en Betroubare genoem. Dit verseker elke gelowige van alle tye dat, ten spyte van die skynbare groei en toename in verkeerdhede en boosheid, Christus getrou is; getrou om uitkoms te gee aan sy gelowige kinders en getrou aan Homself om die bose finaal te oorwin.

Die Ruiter se naam is: *Die Woord van God*. In Christus leer ons God ken as die barmhartige en regverdige God. Christus dra die boodskap van genade en vergifnis. Christus het die siekes genees, maar ook mense uit die tempel gejaag toe hulle sy Vader se huis misbruik het. Christus het vir ons gesterf uit 'n genade ver bokant ons begrip, en dit is ook Christus wat weer kom as Regter om te oordeel oor dié wat Hom aangeneem het en dié wat Hom verwerp het.

Die Ruiter word ook genoem: *Die Koning van die konings en die Here van die heersers*. Dit beteken dat hierdie Koning absolute en onbepaalde volmag het en onder sy heerskappy sal die wêreld 'n vredevolle en regverdige heerskappy hê. Hierdie wonderlike vooruitsig het **alreeds** deurgebreek. Deur Christus se offer aan die kruis lê die hele wêreld aan sy voete. Ook in ons lewe moet hierdie betroubare en getroue Ruiter nou reeds die Koning en die Heer van ons lewe wees. So breek daar ook nou reeds iets deur van die vredevolle en regverdige heerskappy wat sal heers as die nuwe hemel en aarde deurbreek.

Lees Gesang 167: 1, 2

23 Oktober

Openbaring 19: 17-21

Die maaltyd van die voëls

In Openbaring 19: 5-9 lees ons van die bruilof van die Lam en in dié gedeelte lees ons van die maaltyd van die voëls. Soos die gelowiges die genooïdes na die bruilof van die Lam is - en bruid van die feesmaal is - so word die voëls na die groot oordeelsfees van God uitgenooi. In hoofstuk 7 is sprake van 'n engel uit die ooste wat ten dienste van die uitverkorenes optree. Nou is hier sprake van 'n engel wat in die son staan, sodat hy orals in die hemelruim gesien en sy harde stem orals deur die aasvoëls gehoor kan word.

Die wêreldgeskiedenis en dié van die mensdom loop op een van hierdie twee simboliese gebeure uit. Aan die een kant is die ewige vreugde van die bruilof van die Lam. Almal wat opreg in handel en wandel was en in Christus geglo het, word uit genade die ewige vreugde deelagtig. Aan die ander kant is God se wraak oor almal wat Hom en sy beloftes verwerp het en die sonde oor hulle laat heers het. Onder die beeld van 'n maaltyd van die voëls word God se gerig oor hulle voltrek.

Die sekerheid wat hierdie gedeelte wil oordra, is dat al word die wêreld al boser, die opskrifte van die koerante al depressiewer, hoef 'n Christen in die lig van ons gelese gedeelte nie pessimisties te wees nie. Nee, hy kan met vertroue voortgaan met dié seker wete: In Christus het hy alreeds die bose oorwin en die finale oorwinning kom hom ook toe. Die vraag is net: Het ons die uitnodiging na die regte maal aangeneem? Indien wel, sal ons kan juig by die koms van ons Verlosser.

Gesang 169: 1, 4

24 Oktober

Openbaring 20: 1-6

Die Satan vir duisend jaar vasgebind

Die laaste hoofstukke van Openbaring lei ons nie slegs na die einde van die wêreldgeskiedenis nie, maar neem ons selfs verby dit. In die vorm van beeldetail word die voleinding van God se werk in die wêreld vir ons beskryf.

Die eerste beeld is dié van die duisendjarige ryk. Meer as enige ander belofte van Openbaring, het hierdie voorspelling die aandag van die Christendom vasgevang. Van die vroegste tye af is moeisaam

hieroor nagedink en baie pogings aangewend om al die vrae wat ontstaan, te beantwoord.

Die opskrif van hierdie Skrifgedeelte lui: *Die Satan word vir duisend jaar vasgebind*. En dit is waarom dit in hierdie gedeelte gaan! As ons dit uit die oog verloor, kan ons maklik daartoe verlei word om allerhande moeilike en nuuskierige vrae te vra. Waar in die vorige hoofstukke gehandel is oor die gevangening van die Antichris en die valse profeet, word in hierdie gedeelte in hoofstuk 20 gehandel oor die oorwinning oor Satan. Die benaming *draak* dui op sy krag en afskuwelikeheid, *die slang van ouds* op sy listigheid, die *duiwel* op sy lastering en *Satan* op sy valse beskuldigings. Maar in watter afskuwelike hoedanigheid hy hom ook al openbaar, word hy vir duisend jaar gebind en uitgeskakel.

Duisend is in die Bybel 'n volheidsgetal en dit word hier gebruik om die tydperk aan te dui waarvan God die einde bepaal. Dat Satan vir duisend jaar gebind word, wil sê dat hy volkome en vir altyd gebind word. Met vyf werkwoorde word die werklikheid hiervan vir ons duidelik geteken: *gegryp, vasgebind, in die onderaardse diepte gegooi, toegesluit en verseël*.

Van hierdie waarheid is ons nou getuies, want met Jesus Christus se koms, lyde, sterwe en hemelvaart is Satan in die dieptes gegooi, toegesluit en verseël.

Hoe moeilik en donker die pad van die kerk en van die gelowige in hierdie wêreld ook mag wees, is die oorwinning verseker, want God, en nie Satan nie, spreek die beslissende woord!

Gesang 218: 3

25 Oktober

Openbaring 20: 1-6

Regeerders saam met Christus

Ná sy oorwinning oor Satan het Jesus Christus sy ewige troon in die hemel bestyg van waar Hy oor alles en almal regeer. Maar Hy doen dit nie alleen nie – saam met Hom regeer ook hulle wat onthoof is omdat hulle aan die getuienis van Jesus Christus en die Woord van God vasgehou het. Hulle het nie die dier en sy beeld aanbid nie en nie die merk op die voorkop en op die hand aanvaar nie (vers 4) – die ware gelowiges dus.

Hoor u wie die wêreld saam met Jesus regeer? Hoor u in wie se hande die oordeel geplaas word? Hoor u wie soos konings op trone sit? Die gelowiges! Hulle wat getrou aan hulle geloof en belydenis gebly het. Hulle wat bereid was om hulle belydenis met hulle bloed te beseël. Hulle wat voor die trone van die regters van hierdie wêreld

veroordeel is. Hulle wat met 'n minagtende handgebaar na hulle dood gestuur is.

Hulle het onmiddellik ná hulle dood na die hemel gegaan – wat hier as die eerste opstanding gesien word – om saam met Christus te regeer. Hulle het op trone gaan sit en aan hulle is die bevoegdheid gegee om as regters te regeer (vers 4). Hoe pragtig word die rolle nie omgekeer nie: die vernederdes word die verhoogdes; die aangeklaagdes word die regters; die veragtes word die regeerders. En wat meer is, hierdie toestand duur vir ewig, want oor hulle het die tweede dood, ofte wel die ewige oordeel, geen mag nie.

Gesang 178: 1, 3

26 Oktober

Openbaring 20: 11-15

Die laaste oordeel

Gister het ons gesien wat die resultaat van Christus se bestyging van sy troon vir die ware gelowiges inhoud. In hierdie gedeelte verneem ons wat dit vir die ongelowiges en ongehoorsames inhoud.

As die aarde en die hemel padgee voor Hom wat op sy groot wit troon gaan sit het, word die dooies, groot en klein, voor Hom versamel en die boeke geopen (vers 12). In die boeke word die ganse lewe van die mens, selfs in sy verborge dieptes, weergegee en elke hart, selfs tot in sy donkerste skuilhoeke, verlig. Die ware beeld van elkeen sal dan geopenbaar word. Elkeen sal dan duidelik kan sien waar hy staan. Elkeen word geoordeel volgens wat daar in die boeke geskrywe staan oor alles wat hy gedoen het (vers 12). Laat ons maar weet en erken: Hierdie boek wat geopen word, getuig nie vir ons nie, maar teen ons. As die boeke geopen word en die beskuldigings op ons neerreën, sal ons gewete alleen maar dit kan beaam. Immers, selfs ons beste daad is met sonde beplek en soos vuil klere (Jes 64: 6). *Daar is nie een wat regverdig is nie, selfs nie een nie.... Daar is nie een wat goed doen nie, selfs nie een nie...* (Rom 3: 10, 12).

Inderdaad, as dit die enigste boek is wat geopen word, wag daar vir die mens net oordeel en verderf of soos dit hier geskryf staan: die vuurpoel, dit is die tweede dood.

Gesang 169: 1, 2

27 Oktober

Openbaring 20: 11-15

Die boek van die lewe

In hierdie gedeelte lees ons, naas die boek van die werke, ook van

'n ander boek wat geopen sal word, naamlik die boek van die lewe. Dié boek bevat die name van al die mense wat nie die vuurpoel nie, maar die ewige lewe beërwe. Hierdie boek berus nie op die daade en werke van mense nie, maar alleen op die verlossingswerk van Jesus Christus.

Volgens die boek van die werke staan die ganse mensdom skuldig en wag daar 'n verdoemende oordeel op hulle, maar die boek van die lewe openbaar – tot blydschap van die gelowiges – dat ons skuld uitgewis is deur die bloed van die Lam.

Ons kan uit onself geen enkele rede aanvoer op grond waarvan ons vrygespreek moet word nie. Volgens die boek van die werke is almal bestem vir die vuurpoel, die tweede dood. Maar die boek van die lewe kondig aan dat daar vryspraak in en deur Jesus Christus is. Die gelowiges sal nie geoordeel word volgens hulle persoonlike daade nie, maar volgens die onvergelyklike, onverganklike daad van Hom wat aan die kruis van Golgota vir ons gesterf het. Baie sal ons nie daardie dag hoef te sê nie, want dit wat sal geld, is die werk in al ons werke, die enigste werk wat tot in ewigheid standhou, die werk van Jesus Christus.

Almal wat sy verlossingswerk nederig en dankbaar aanvaar het, se name is in die boek van die lewe opgeskryf.

Gesang 230: 1, 2

28 Oktober

Openbaring 21: 1-8

'n Nuwe hemel en 'n nuwe aarde

In die vorige hoofstuk word 'n kort, maar uiters belangrike mededeling so byna terloops genoem, naamlik: *Toe is die dood en die doderyk in die vuurpoel gegooi* (Op 20: 14). Nadat Satan en saam met hom die mag van die sonde uit die wêreld verdryf is, word daar ook 'n einde gemaak aan die gevolg van die sonde, naamlik die dood. En hiermee word die weg vir die ewige lewe gebaan. Ons staan nou in soveel woorde voor die nuut-geopende deure van die paradys. Hoofstuk 21 begin dan ook met die geweldige aankondiging: *Toe het ek 'n nuwe hemel en 'n nuwe aarde gesien. Die eerste hemel en die eerste aarde het verdwyn....*

Hier word gesê dat God nie net eenmaal die ganse skepping in aansyn geroep het nie, maar dat Hy 'n nog geweldigere en heerliker skeppingswerk tot stand sal bring. Die hele skepping in sy oneindige uitgestrektheid, hoogte en diepte, sal weer nuut en so goed geskape word soos dit heel aan die begin was.

Die Bybel voorspel dus nie die ondergang van die wêreld nie, maar die vernuwung daarvan. Daar lewe by die gelowiges dus nie 'n gees van neerdrukkende pessimisme nie, maar 'n gees van optimisme omtrent dié verwagting wat alles oortref. Die wêreld stuur nie op 'n chaotiese einde af nie, maar gaan 'n nuwe begin tegemoet. Dit sal nie van kwaad na erger met die wêreld gaan nie, maar dit word uiteindelik alles volmaak en goed.

Nie slegs aan die gelowige individu word opstanding en 'n nuwe lewe beloof nie, maar aan die ganse skepping word 'n heerlike, definitiewe herskepping in die vooruitsig gestel. Hoe nader die boek Openbaring na sy einde snel, hoe heerliker en groter en geweldigter word die toekomsbeeld van wat op ons wag.

Gesang 177: 1, 5

29 Oktober

Openbaring 21: 1-8

Trane afdroog

Dit lyk asof die Bybel al sy troos in hierdie laaste hoofstukke kondenseer. Hoor hierdie pragtige en ryke trooswoord: *Hy (God) sal al die trane van hulle oë afdroog* (vers 4).

Hoe goed verstaan ons nie hierdie woorde nie. Dit het ons immers self ook vir ons kinders gedoen toe hulle klein was. As hulle hartseer was en die trane gevloei het, het ons hulle op ons skoot getel en ons arms om hulle geslaan. Ons het sagte trooswoordjies gespreek en die trane letterlik weggesoen. Ons het só teenoor ons kinders opgetree omdat ons as hulle ouers tot hierdie trooswerk geroepe is.

Tree God nou ook so teenoor ons as sy kinders op? Troos Hy ook so? Nee, God doen oneindig veel meer! Wat ons nooit kon en ook nooit sal kan doen nie, dit doen God! Ons het trane afgedroog, dit is waar, maar ons kon nooit verhinder dat daar telkens weer nuwe trane gekom het nie. Ons kon die trane nooit heeltemal en vir ewig wegneem nie. Daar het telkens nuwe trane, nuwe hartseer en pyn gekom. Baiekeer kon ons selfs nie eens tydelik troos bied of die trane wegneem nie. Dan het ons maar net saamgehuil. God doen egter anders. Hy droog nie net die trane af nie, maar Hy neem ook die oorsaak van al die trane weg! Ons lees in vers 4: *Die dood sal daar nie meer wees nie. Ook leed, smart en pyn sal daar nie meer wees nie*. Dit is almal oorsake van ons trane. God sal egter hierdie dinge wegneem en daarmee droog Hy ons trane vir altyd af. Dit kan geen aardse vader of moeder doen nie, net ons hemelse Vader kan dit doen!

Gesang 177: 3, 4

30 Oktober

Openbaring 21: 9-27

'n Nuwe tempellose Jerusalem

Daar wag nie net 'n nuwe hemel en 'n nuwe aarde op ons nie, maar ook 'n nuwe Jerusalem, 'n nuwe woonplek vir die ware gelowiges.

Hoe geweldig baie verskil hierdie nuwe hemelse Jerusalem nie van die ou aardse Jerusalem nie! Dit is 'n volmaakte stad; nie deur mense gebou nie, maar deur God; nie van steen en klip gebou nie, maar van suiwer goud; nie uitgelê met strate van grond en stof nie, maar van suiwer goud. Nog 'n enorme verskil is dat waar die tempel in die ou aardse Jerusalem die middelpunt was, is daar in die nuwe hemelse Jerusalem geen tempel in sig nie (vers 22).

Hierdie woorde wil sê dat in die nuwe Jerusalem die godsdiens en die erediens 'n einde sal vind, met ander woorde as deel van ons lewe naas ander dele. Erediens en godsdiens sal ophou, nie omdat dit soos die duiwel en die dood vernietig word nie, maar omdat **alles** nou godsdiens en erediens sal wees.

Godsdiens en erediens in die huidige vorm soos ons dit ken, sal ophou omdat God dan nie meer gesoek hoef te word nie, maar daar teenwoordig is. Geen besondere voorbereidings hoef getref te word om God te ontmoet nie, want God sal by ons wees. God se woonplek sal by die mense wees en Hy sal by hulle bly. Geen tempelgebou is nodig waar God gesoek en ontmoet moet word nie, want die Here God, die Almagtige is die tempel (vers 22).

Gesang 311: 1

31 Oktober

Eksodus 1: 1-7

Van familie tot volk

Voordat die Moses-verhaal vertel word, som die skrywer eers die voorafgaande gebeure kortliks op. Jakob en sy familie (70 afstammelinge) het na Egipte gekom waar Josef, sy geliefde seun, reeds gevestig was. Hier het die familie van Israel (soos Jakob genoem is) uitgebrei en tot 'n groot volk gegroei. En so het die eerste deel van God se belofte aan Abraham 'n werklikheid begin word: *Ek sal my verbond met jou sluit en baie, baie mense uit jou laat voortkom* (Gen 17: 2-6).

Die laaste sin in hierdie gedeelte laat egter reeds blyk dat die vervulling van die belofte nie sonder probleme was nie: *Hulle het*

baie geword, so baie dat die land vol was van hulle. Hoe lank sou die Egiptenare en die nuwe farao met dié toedrag van sake genoeg neem? Die inleiding tot Eksodus wys dus nie net terug na die voorafgaande gebeure in Genesis nie, maar wys tegelykertyd ook vooruit na die verhaal wat gaan volg.

Die klem in die verhaal val op God se spesiale verhouding met die volk Israel (dit wil sê sy verbond). Dit vertel vir ons iets belangrik oor God; hoe Hy in en deur Israel in die geskiedenis handel. Waar die verhaal oor die aartsvaders en Josef ons een deel van God se plan laat sien het, neem die volgende episode in die Goddelike drama nou 'n aanvang: Hoe het God se plan verloop terwyl Jakob se afstammelinge, die volk Israel, nog in Egipte was?

Gesang 34: 1, 5

1 November

Eksodus 1: 8-14

Die farao se eerste plan: slawe in Egipte

Die nuwe farao ervaar die vermeerdering van die Israeliete as 'n bedreiging en besluit dat dit verhinder moet word. Sy eerste plan behels 'n genadelose onderdrukking en die Israeliete moet as dwangarbeiders onder die toesig van slawedrywers aan die groot bouprojekte in Egipte werk. (Sonder slawe sou die voorraadstede, waterkanale, koninklike paleise, tempels, ens ondenkbaar wees!)

Dié maatreël van die koning het egter die teenoorgestelde uitwerking gehad: *Maar hoe meer die Israeliete onderdruk is, hoe meer het hulle geword en hoe meer het hulle oor die land versprei, in so 'n mate dat die Egiptenaars baie bang geword het vir hulle.* Uit die verhaal blyk dit dus dat die farao se pogings om die Godsvolk se groei te belemmer, tevergeefs was.

Die teenstelling tussen God se plan met sy volk aan die een kant en die farao se bose planne aan die ander kant, vorm 'een van die belangrike temas in die boek Eksodus. Hierdie episode is die eerste een waarin die farao bedroë uitgekom het. Sy plan het misluk teenoor God se plan waarin die teendeel gebeur het deurdat God se belofte van 'n groot nageslag 'n werklikheid geword het.

In hierdie verse word buitengewonge klem geplaas op die verskriklike lyding wat die volk moes ondergaan. Sodoende word eers die nood in sy volle brutaliteit geskilder, voordat die bevryding aangekondig word. Hoe diep God se genade sny, word eers waardeur wanneer ons sien hoe diep ons nood lê.

Psalm 46: 1, 3

2 November

Eksodus 1: 15-22

Die farao se tweede plan: die kindermoord

Die farao se tweede plan om Israel se bevolkingsgroei in te perk, is eweneens tot mislukking gedoem. Hy beveel die vroedvroue, Sifra en Pua, om alle Hebreeuse seuntjies by geboorte om die lewe te bring. Maar aangesien hierdie vroue Godvresend is, voer hulle nie die farao se bevel uit nie. Hier het ons dus 'n geval van ongehoorsaamheid aan die owerheid. Die vroue ag God se bevel om lewe te eerbiedig, hoër as die koning se opdrag en toe die koning hulle daarvoor konfronteer, verontskuldig hulle hulleself met 'n slinkse antwoord wat nie die volle waarheid is nie. Die skrywer vertel dat God hulle beloon het vir hulle verstandige en eervolle optrede.

Dit stel ons voor die kritiese vraag of dit geregverdig is om in 'n soortgelyke situasie 'n leuen te vertel. Die volgende voorbeeld maak die probleem duidelik: In die Tweede Wêreldoorlog versteek 'n Duitser 'n Jood. Nazi-soldate daag op en eis die uitlewering van die Jood, waarop die Duitser ontken dat hy 'n Jood versteek. Is die leuen eties-regverdigbaar in hierdie geval? Ons sou kon antwoord dat dit nooit geregverdig is om te jok nie. Hier gaan dit egter nie om 'n keuse tussen goed en sleg nie, maar om 'n keuse tussen sleg en slegter.

Gesang 259: 1, 2

3 November

Eksodus 2: 1-10

Die kind Moses: sy geboorte en opvoeding

Die geboorte van Moses word geskilder teen die agtergrond van 'n vyandige farao wat met alle mag die vermeerdering van die Israëliete probeer kortwiek, maar sonder enige sukses. Uiteindelik beveel hy dat alle Hebreeuse seuntjies in die Nyl gegooi moet word. Moses word in hierdie tyd gebore as die seun van ouers wat beide uit die stam van Levi afkomstig is. Geen buitengewone gebeure gaan met die kindjie se geboorte gepaard nie. Daar word net vertel dat sy ma gesien het dat hy mooi is en dat dit vir haar daarom des te meer hartseer sou besorg om hom af te staan. Sy steek hom weg solank as wat sy kan, en bedink dan 'n slim plan. Hy word in 'n biesie-

mandjie tussen riete langs die Nyl geplaas, waar hy deur sy suster dopgehou word. Die farao se dogter vind die hulpelose kindjie daar toe hy huil en sy kry hom innig jammer. Hierdeur word die farao se plan in 'n belaglike lig gestel: Sy eie dogter dwarsboom sy plan en *red* hierdie kindjie wat later as instrument in God se hand, sy volk uit slawerny sou bevry.

Nadat Moses vir ongeveer drie jaar deur sy eie ma versorg is, is hy na die farao se dogter gebring waar hy saam met die ander prinse 'n goeie Egiptiese opvoeding aan die koninklike hof ontvang. Te midde van Israel se swartste nag, gaan God se plan met sy volk steeds voort. In vergelyking met die mag van die wêreld, lyk die begin van God se heilsplan maar redelik wankelrig. Dit lyk of so baie afhang van twee hulpelose vroedvroue en 'n mandjie langs die water, en selfs 'n farao se heidense dogter. God se redding lyk dikwels na 'n onmoontlikheid in die aangesig van die mag van die wêreld. Maar God gryp juis in en bring redding wanneer 'n situasie menslik gesproke onmoontlik lyk.

Psalm 98: 1, 2

4 November

Eksodus 2: 11-15

Moses slaan 'n Egiptenaar dood

Tussen die vorige episode van die verhaal en hierdie een, het 'n aansienlike tyd verloop, want Moses is nou 'n volwasse man. En hoewel hy aan die koninklike paleis opgegroeï het, het hy nie sy eie mense en hulle verdrukking vergeet nie. Twee insidente word beskryf wat illustreer dat Moses 'n buitengewone sin vir reg en geregtigheid aan die dag gelê het. Eers het hy tussenbeide getree toe 'n Israeliet onmenslik behandel is deur 'n Egiptenaar, en daarna het hy vir 'n volksgenoot in die bres getree wat deur 'n mede-Israeliet verontreg is. Hoewel Moses se simpatie met die verontregtes en sy verdediging van geregtigheid geprys moet word, moet sy impulsiewe en emosionele optrede wat tot gevolg gehad het dat hy 'n ander mens doodgemaak het, sterk gekritiseer word. Nêrens word hierdie daad van hom goedgepraat nie, en nooit mag dit gedoen word nie.

In ons huidige tydsgewrig word vanuit die linkse en regse geleedere van die politieke spektrum dreigemente van geweld en rewolusie gehoor en selfs beoefen as moontlikhede vir sosiale verandering. In die lig van Moses se optrede wonder 'n mens of so 'n handeling ooit werklik die probleem kan oplos en werklike versoening in verhoudings teweeg sal bring?

Psalm 25: 2, 5

5 November

Eksodus 2: 16-22

Moses as vreemdeling in Midian

Moses se misdaad dwing hom om van Egipte af weg te vlug na die woestyn waar hy in Midian aankom. Terwyl hy by 'n put sit, sien hy weer 'n onreg plaasvind as veewagters die magtelose vroue verwilder wanneer hulle hulle pa se vee wil laat drink. Getrou aan sy aard, snel Moses die verontregtes te hulp.

Sy redding van die vroue word beloon as hy vervolgens die gasvryheid van hulle pa geniet. Hy tree later in die huwelik met Sippora en 'n seun word uit die huwelik gebore. Moses noem hom Gersom, wat daaraan herinner dat hy 'n vreemdeling in 'n vreemde land is. Hy behoort aan 'n ander volk in 'n ander land.

Daar is twee uitstaande kenmerke in hierdie gedeelte. Eerstens blyk dit dat Moses deur sy daadwerklike besorgdheid oor geregtigheid vir die swakkere, die grense van sy eie volk oorskry het. Dit gaan nie om die stryd tussen 'n Egiptenaar en 'n Israeliet, of tussen twee Israeliete nie, maar tussen twee nie-Israelitiese groepe en tussen mans en magtelose vroue. Tweedens is dit nou duidelik dat Moses se misdaad geensins tot sy volk se bevryding bygedra het nie, maar eerder tot gevolg gehad het dat hy van hulle verwyder is en as banneling in die vreemde moes leef ... totdat God weer 'n nuwe geleentheid sou skep sodat hy sy volk van die Egiptiese juk kon bevry.

Psalm 33: 11

6 November

Eksodus 2: 23-3: 22

Moses word deur God geroep

Die storie neem ons nou terug na die Israeliete se lyding in Egipte. Die volk kry uiters swaar; hulle situasie raak onhoudbaar. God neem dit alles waar en Hy hoor hulle noodkrete en gebede en Hy dink aan sy belofte aan Abraham, Isak en Jakob. Daarom besluit Hy om reddend in te gryp in die geskiedenis van sy volk. Histories gesien, is dit nou die regte tyd vir Moses om terug te keer, want die vorige farao is dood. Hierdie gedeelte kyk dus nie net terug nie, maar ook vorentoe.

Vervolgens fokus die verhaal op Moses se beslissende ontmoeting met God. Terwyl hy naby die berg Horeb op soek is na weiding vir sy

skoonpa se kleinvee, verskyn die Engel van die Here aan hom in 'n brandende bos wat nie deur die vuur verteer word nie. In hierdie dramatiese openbaring van God is daar twee uitstaande elemente: die heilige ruimte waardeur God se ontsagwekkende heiligheid beklemtoon word en die onverbeeldbaarheid van God wat deur die brandende doringbos versinnebeeld word. (Geen beeld van God word beskryf nie; daar is net die vreemde verskynsel wat op sy misterieuse teenwoordigheid dui.)

Hoewel Moses sy gesig verberg uit ontsag vir God, luister hy aandagtig na die boodskap wat tot hom kom. Hierdie God van sy voorvaders roep hom, Moses, om die volk Israel uit hulle nood te gaan bevry en na die beloofde land (die tweede deel van God se belofte) te lei. Moses reageer onmiddellik deur op sy onbelangrikheid en onbekwaamheid te wys, waarop God hom die versekering van sy bystand gee. Daarop maak God sy naam aan Moses bekend (*Ek is wat Ek is*) en kondig Hy sy reddingsplan aan. God se wese (wie Hy is) en sy funksie (wat Hy doen) hang dus ten nouste saam.

Psalm 48: 1

7 November

Eksodus 4: 1-16

God roep

Laat 'n vreemde situasie u bevrees voel, of hou dit vir u 'n uitdaging in? Moses is baie onseker wanneer God hom roep met die opdrag om na Egipte te gaan. Hy tree in gesprek met God, 'n gesprek waaruit God se geduld en Moses se onwilligheid duidelik blyk. Aan 'n hele paar sake word aandag gegee, soos onder andere die naam van God, die wyse waarop die farao oorreed moet word om die volk te laat trek en Moses se spraakgebrek.

Die tekens wat Moses in Egipte moes gaan doen, kan vir die moderne Bybelleser moeilik wees om te verstaan. 'n Kierie wat in 'n slang verander en 'n hand wat skielik melaats word, grens vir ons aan toorkuns. Dié dinge sou die Egiptiese wyses beïndruk het, maar vir ons is dit werklik vreemde verskynsels.

Aan die ander kant is Moses se onwilligheid om na Egipte te gaan, vir ons maklik begrypbaar. Hy het hom in die woestyn begin tuis voel. Hy is daar getroud en sy kinders is daar gebore. Om nou na Egipte te gaan, sal 'n geweldige ontwrigting in sy lewe veroorsaak. Hoeveel keer is sy lewe nie al ontwrig nie! Hy is ook nie 'n welsprekende mens nie en het heel waarskynlik gehakkel.

Maar God vind sy verskoning ongegrond. Geen mens is volmaak nie. Daarom sê die Here vir hom: *Ek sal by jou wees as jy praat ...*

en Ek sal julle leer wat om te doen.

Gehoorsaamheid aan die Woord van God word van die gelowige gevra. Die taak waartoe ons geroep word, kan inspanning en opofferings van ons vra. Maar God roep ons op tot diensbaarheid. En soos Hy Moses bygestaan het om sy taak uit te voer, so sal Hy ons ook bystaan. *God is getrou, Hy wat julle geroep het om verenig te lewe met sy Seun, Christus Jesus, ons Here* (1 Kor 1: 9).

Gesang 222:

8 November

Eksodus 4: 18-31

God is altyd teenwoordig

Gedurende die jarelange onderdrukking as gevolg van die slawerny in Egipte het daar 'n verwydering tussen Israel en die Here ingetree. Hulle het van die Here begin vergeet en Hom nie meer gedien of aanbid nie.

Sowel die farao as die Israeliete moes daarom geleer word dat hierdie volk God se volk is. Vir die farao moes Moses sê: *Israel is die Here se oudste seun.... Laat my seun gaan sodat hy My kan aanbid.*

Met die hulp van Aäron het Moses al die leiers van die Israeliete bymekaargeroep. Nadat Aäron alles aan hulle vertel het wat die Here aan Moses gesê het en Moses die tekens voor die volk gedoen het, het hulle Moses en Aäron geglo. Daar het seker groot vreugde onder die Israeliete geheers toe hulle gehoor het dat die Here hulle nood gesien het en Hom oor hulle gaan ontferm, want hulle het in aanbidding gebuig.

Dit gebeur baie maklik dat 'n mens van God vervreem raak. In tye van swaarkry beskuldig ons God daarvan dat Hy ons nie bystaan nie en dat Hy van ons vergeet het. Ons voel ons ver van Hom verwyder. Maar ook gedurende gelukkige, voorspoedige tye dwaal ons van Hom af. Dan dink ons dat ons Hom nie nodig het nie.

Maar as ons na Moses en die profete luister, hoor ons God sê: "Israel is my oudste seun. Julle is 'n uitverkore volk ... die eien-domsvolk van God." Dit moet ons ook in aanbidding laat buig.

Gesang 253: 3

9 November

Eksodus 5: 1-21

Lyding bring bevryding

Elke goeie leier moet die veiligheid van sy onderdane kan verse-

ker. Die farao van Egipte het ook te kampe gehad met gevare van buite sy land en binnelands het die getalsterkte van die Hebreërs vir hom 'n bedreiging ingehou. Hulle het vinnig aangewas en dit het hom onrustig gemaak. Om die moontlikheid van 'n binnelandse opstand te beperk, het hy hierdie volk tot slawe gemaak.

Moses en Aäron kom nou met die versoek na die farao toe dat hy die Israeliete moet toelaat om te trek, sodat hulle tot eer van hulle God fees kan vier. Maar die farao ken die Here nie en wil die Israeliete ook nie laat gaan nie. In reaksie op dié versoek laat hy hulle in groot werkkampe swoeg. Hy wil hulle onder sy mag hou.

Nou begin die stryd tussen die Here, die God van Israel en die farao, die koning van Egipte. Om sy mag te demonstreer, besluit die farao om die las wat alreeds op die Israeliete se skouers rus, nog swaarder te maak. Die gevolg daarvan is dat die Israeliete Moses en Aäron daarvan beskuldig dat hulle die oorsaak is van die ramp wat hulle nou getref het. Maar die Israeliete moes leer: Geen bevryding is moontlik sonder 'n mate van lyding nie.

Dit is ook die les wat elke gelowige uit hierdie gedeelte kan leer: Bevryding verg dikwels ook lyding! Maar ons las is lig gemaak deur Jesus Christus wat ons kruis op Hom geneem het. Daarom sing ons ook: *Die Christen wat met Christus ly, kan in dié lout'ring hom verbly* (Ges 118: 3).

Gesang 29: 1

10 November

Eksodus 5: 22-24

Wees altyd dankbaar

Die farao se reaksie op Moses se versoek dat hy die volk moet toelaat om te trek, is neerdrukkend. Hy doen sy bes om toestande vir die Israeliete ondraaglik te maak. Selfs Moses, aan wie dit geopenbaar is op watter wyse die redding van sy volk sou plaasvind, word so getref deur die onderdrukking van die volk, dat hy met 'n klag na God toe gaan en vra: *Here, waarom werk U so sleg met hierdie volk?*

Hoewel hy by God kla, is dit tog ook 'n belydenis. Dit is nie die farao wat die lot van Israel bepaal nie, maar die lewende God. En hoewel dit die farao is wat die volk mishandel, blyk dit dat selfs die heiden uiteindelik net 'n instrument in God se hand is. Daarom verseker God Moses dat Hy die farao sal dwing om die volk te laat trek.

Die Christen moet leer om sowel teë- as voorspoed te aanvaar as komende uit die hand van God. Ons is geneig om in tye van

teëspoed te kla, maar vergeet alte maklik om in tye van voorspoed ons dankbaarheid teenoor God te betoon. God het 'n doel met alles. Hy sit nie passief en toekyk nie. Ten spyte van 'n hardkoppige farao het Hy sy volk gered. Hy red ons ook deur Jesus Christus. Ons moet net volhard in die geloof.

Gesang 28: 3

11 November

Eksodus 6: 1-12

God bly dieselfde

Wanneer dit vir Moses en die volk begin lyk asof die bevrydingstryd gaan misluk, maak God Hom opnuut aan Moses bekend: *Ek is die Here! Ek het aan Abraham, Isak en Jakob verskyn as God die Almagtige, maar my Naam, die Here, het Ek nie aan hulle bekend gemaak nie.*

Die aartsvaders het die naam, Here, eintlik nie geken nie. Hulle het God, die Almagtige geken. Tog het hulle nie in 'n ander god geglo as dié God in wie Moses geglo het nie. Hulle geloof was 'n egte geloof in die ware God. Daar was 'n tyd toe die aartsvaders veral in die almag van God geglo het. Hy is in staat om Isak selfs uit die dood aan Abraham terug te gee.

Maar nou wil God hulle tot die besef lei dat Hy die Here is, hulle eienaar, hulle besitter. Dit behoort 'n sekere mate van gerustheid by die Israeliete tot gevolg te hê, ten spyte van die swaar juk wat op hulle rus.

Ons kan soms nogal smalend praat oor die ou mense se geloof. Hulle het geglo dat die aarde plat is. Hulle het vasgehou aan gewoontes en gebruike, soos byvoorbeeld 'n spesifieke soort klere-drag, so asof die saligheid daarvan sou afhang. Tog het hulle 'n egte geloof in God gehad. Vir elkeen van ons geld dié waarheid: God die Here het ons verlos. God, die Vader van Jesus Christus, is die God wat nie verander nie. Elkeen wat in dié God glo, kan seker wees van bevryding.

Psalm 66: 2

12 November

Eksodus 6: 13-25

Oor geslagsregisters

'n Geslagsregister kan, oppervlakkig beskou, uiters oninteressant

wees. Daar is egter al heelwat boeke gepubliseer oor geslagsregisters, veral oor dié van Jesus Christus in Matteus 1 en Lukas 3. In hierdie geslagsregister in Eksodus 6 word baie aandag gegee aan die stam van Levi. Die skrywer was baie trots op die afstamming van Moses en Aäron, miskien juis omdat hulle uit die priester geslag van Levi was. Dié twee manne wat die Israeliete se saak so onverskrokke by die farao bepleit het, was albei Leviete; die een was Moses, 'n profeet en die ander een Aäron, 'n priester.

Dit gebeur dikwels dat 'n paar geslagte in 'n geslagsregister uitgelaat word. Wat egter hier opval, is dat 'n paar Egiptiese name in die register voorkom soos Putiël, Pinehas en moontlik ook Merari. Die skrywer weerhou hom nie daarvan om die Egiptiese name te noem nie. Die Egiptiese invloed op Hebreeuse families kan toegeskryf word aan gemengde huwelike. Nog 'n interessante verskynsel is die vermelding van die huwelik tussen Amram en sy tante, Jogebed, die ouers van Moses. So 'n huwelik word in Levitikus 18: 12 uitdruklik verbied.

Hierdie geslagsregister leer ons iets van die herkoms van Aäron die priester en Moses, die profeet, wat die volk na vryheid moes lei. Vandag word die volk van God bevry deur 'n Man wie se geslagsregister in Matteus 1 opgeteken is: *Jesus Christus, die Seun van Dawid, die seun van Abraham*. Slegs Hy is tegelyk profeet, priester en koning. Daarom kan Hy sy volk van hulle sonde verlos.

Gesang 63: 1

13 November

Eksodus 7: 1-13

God is geduldig

In die gedeelte herhaal die skrywer die wyse waarop die opdrag van God tot Moses gekom het. Hy spaar Moses ook nie. Weer eens beklemtoon hy Moses se onwilligheid om na Egipte te gaan en sy verskonings dat hy swaar praat. Die skrilte kontras tussen God en Moses is hier baie opvallend. Moses sê: *Ek praat swaar....* God sê: *Ek is die Here.*

Hierdie stotterende Moses met sy spraakgebrek, sal God se saak aan die farao stel. Met die gesag wat deur God aan hom verleen is, sal hy die wil van God aan die farao bekend maak. Daarin sal Aäron hom bystaan.

Ook die farao se hardkoppigheid word beklemtoon, maar God gebruik dit juis as 'n geleentheid om sy mag in Egipte te toon. As *Ek Egipte tref, sal hulle besef dat Ek die Here is, en dan sal Ek Israel*

tussen hulle uit laat trek.

Selfs die farao se koppigheid as sy towenaars dieselfde tekens as Aäron doen, word deur God voorsien. Tog het God besluit om daardie weg te volg. Hy tref nie dadelik die Egiptenare met die dood van eersgeborenes nie. Ook teenoor die heiden is Hy lankmoedig.

Ons ken God vandag nog as die God wat groot geduld met ons aan die dag lê. Barmhartig, genadig en lankmoedig is die Here.

Gesang 186: 2

14 November

Eksodus 4: 14-17

Toe word die Here kwaad vir Moses

Moses was 'n besondere dienaar van die Here, die God van Israel. Die Here het self aan hom verskyn in die brandende doringbos en 'n opdrag aan hom gegee. Die Here se opdrag aan Moses was dat hy sy volk moes gaan bevry van die onderdrukking en slawerny in Egipte. Moses het egter aangehou teëpraat en verskoning gesoek waarom hy nie die Here se opdrag kon uitvoer nie. Tog was Moses later in sy lewe baie gehoorsamer aan die Here se opdragte en het hy openhartiger met Hom gepraat. Die Bybel sê selfs dat God met Moses gepraat het soos 'n man met sy vriend praat.

Maar al het God openlik, soos met 'n vriend, met Moses gepraat, het Hy nogtans vir Moses kwaad geword toe hy aangehou het om teë te praat en verskoning te soek. Die Here, wat Homself aan Moses bekendgemaak het, is nie net 'n God van liefde en genade en lankmoedigheid nie. Hy word ook soms kwaad vir sy kinders. Ons mag dit nie vergeet nie, veral wanneer ons ongehoorsaam is en verskoning soek om nie te doen wat Hy vir ons sê nie!

Psalm 8: 1

15 November

Eksodus 4: 18-23

Maar Ek sal hom hardkoppig maak...

Die Here het vir sy dienaar, Moses, 'n moeilike opdrag gegee om uit te voer. Moses moes vir die farao gaan sê dat hy die Israëliete moet laat trek, maar die farao sou dit nie toelaat nie, want die Here sou hom hardkoppig maak. Die Here sou die farao se hart verhard, sodat hy nie vir Moses sal luister nie. Moses het eintlik 'n onmoontlike opdrag gehad!

Mense het al baie gewonder hoekom die Here dit gedoen het; hoekom Hy die farao hardkoppig gemaak het. Ons weet dat Hy almagtig is en kan doen wat Hy wil, maar ons klein verstandjie begryp nie hoekom hy vir Moses so 'n onmoontlike opdrag gegee het nie. In Romeine 9 probeer Paulus om aan die mense van Rome te verduidelik hoekom dit so is. Paulus sê: *Vir Moses het Hy gesê: 'Ek sal barmhartig wees oor wie Ek barmhartig wil wees, en Ek sal My ontferm oor wie Ek My wil ontferm.'* Dit hang dus nie van 'n mens se wil of strewe af nie, maar van God wat barmhartig is. Volgens die Skrif sê God immers vir die farao: *Juis hieroor het Ek jou teen My in opstand laat kom, dat Ek in jou my krag kan toon en dat my Naam oor die hele aarde verkondig kan word.*

God doen nie net wat Hy meen die beste is nie, maar Hy doen dit ook sodat mense sy krag kan sien!

Psalms 9: 1, 2, 10

16 November

Eksodus 4: 24-26

Die bloed van versoening

As ons dink dat die Here soms onverstaanbaar teenoor Moses opgetree het, is hierdie gebeurtenis vir ons nog vreemder en die mees onverstaanbare. Hoekom sal die Here sy dienaar, vir wie Hy nou net 'n opdrag gegee het, wil doodmaak? Die Bybel sê nie vir ons hoekom die Here dit wou doen nie. Miskien was dit omdat Moses gesondig het deurdat hy nie sy seun agt dae na sy geboorte besny het soos die gebruik was nie. Ons kan baie redes daarvoor uitdink, maar die Bybel gee nog steeds nie vir ons 'n spesifieke rede waarom die Here so opgetree het nie.

Wat die Bybel wel vir ons sê, is dat Sippora, Moses se vrou, sy lewe gered het deur haar optrede. Sy het haar seun besny en met sy bloed aan Moses geraak. En dit het meegebring dat sy lewe gespaar is!

Paulus leer ook vir ons iets wat belangrik is van hierdie besnydenis wat Moses se lewe gered het. In Kolossense 2: 11 sê hy: *Deur julle verbondenheid met Hom is julle ook besny, nie met die besnydenis wat deur mense verrig word nie, maar met die besnydenis deur Christus, en dit bestaan in die wegneem van die sondige natuur van die mens.*

Ons lewe word ook gered deur bloed – nie met bloed van die besnydenis nie, maar met die bloed van ons Verlosser, Jesus Christus!

Psalms 18: 1, 2

17 November

Eksodus 5: 1-3

*En wie is die Here nogal dat ek na Hom sal
luister...?*

Wanneer die farao vra: *En wie is die Here nogal...*, klink hy vir ons dom en oningelig. Meer nog, hy klink baie arrogant! Maar dan gee hy die rede waarom hy sonder enige respek van die heilige God van Israel praat: *Ek ken die Here nie....*

As ons die Here leer ken het en geluister het na hoe Hy Hom aan ons bekendmaak, besef ons dat sy woorde gesag dra. As die Here, die God van Israel sê: *Laat my volk gaan om tot my eer 'n fees in die woestyn te vier*, gehoorsaam hulle Hom. Moses en Aäron sê vir die farao dat die Here Homself aan hulle geopenbaar het. Hy het by die brandende doringbos sy naam aan Moses bekendgemaak: *Ek is wat Ek is*. En Hy het belowe om sy volk te bevry.

Diegene wat die Here ken, gehoorsaam Hom omdat Hy vir ewig getrou bly en sy beloftes nakom, al ken die res van die wêreld Hom ook glad nie.

Psalm 23: 1-3

18 November

Eksodus 6: 11-29

Leiers in die familie van Moses en Aäron

Toe die boek Eksodus geskryf is, het die skrywer verskillende soorte inligting by die boek ingewerk. Dit sien ons duidelik uit die lys van leiers in die familie van Moses en Aäron wat in die boek opgeneem is. Hoofstuk 6: 11 praat nog van die Here se opdrag aan Moses, en dan tref ons skielik hierdie lys in die middel van die verhaal aan. Vanaf hoofstuk 6: 27 word die Here se opdrag aan Moses eers weer hervat.

Hierdie lys name van leiers in Moses en Aäron se familie word vir ons gegee om aan te toon dat Moses en Aäron uit die familie van Levi gestam het, en dus 'n belangrike plek in die families van die volk Israel beklee het. Vers 25 verduidelik dit so: *Dit is dié Aäron en Moses vir wie die Here gesê het: 'Julle moet die stamme van Israel uit Egipte bevry.'* En dit is hulle wat met die farao, die koning van Egipte, onderhandel het oor die bevryding van die Israeliete uit Egipte.

Ons kan dus die geslagsregister op sy eie bestudeer, en vanaf

hoofstuk 6: 12 spring na hoofstuk 6: 27, dan sal ons die verhaal van Moses se sending beter kan volg en verstaan.

Psalm 31: 1, 3

19 November

Eksodus 7: 14-25

Die eerste plaag: Water word bloed

Die Here het die farao hardkoppig gemaak toe Moses hom genader het met die versoek om sy volk toe te laat om die woestyn in te trek. Paulus sê dit is omdat die Here sy krag aan die farao wou wys. Die Here het die farao inderdaad laat besef dat Hy is wat Hy is: die almagtige Here wat die hemel en die aarde gemaak het. Die Here het 'n wonderteken gedoen deurdat Hy al die water in Egipte in bloed laat verander het.

Die Bybel praat meermale van water wat bloed word. In 2 Konings 3 het die Moabiete gedink dat die water wat hulle sien, bloed is en hulle het weggehardloop. En in Openbaring 16 verander al die water op die aarde in bloed. Elke keer wanneer die Bybel hieroor praat, is dit 'n teken van God se wraak.

Bloed bestaan hoofsaaklik uit water. Bloed en water is noodsaaklik vir ons om aan die lewe te bly. Maar as water in bloed verander, kan ons dit glad nie meer gebruik nie. Die visse in die Nyl het daarvan gevrek.

Die farao het hom nie veel daaraan gesteur dat die Nyl se water in bloed verander het nie en daar sou nog nege plae moes volg om hom te oortuig van God se almag. As hy sy oë oopgemaak het, sou hy die almagtige Here se hand en wraak agter hierdie teken gesien het.

Psalm 42: 1, 2

20 November

Eksodus 8: 20-32

Moses en die farao onderhandel

Toe die Here se teken, naamlik die plaag van muggies, nie die farao oortuig het om die volk te laat trek nie, het Moses weer na die farao gegaan. Hierdie keer het hy deeglik met die farao onderhandel. Hy het hom vooraf gewaarsku dat die Here weer 'n plaag sou stuur as die farao nie die volk van die Here laat trek nie. Die farao het 'n gesindheid van *gee en neem* in hierdie onderhandelinge geopenbaar. Hy het vir Moses en Aäron gesê: *Dan laat ek julle nou maar gaan om in die woestyn vir julle God, die Here, te offer. Moet net nie te ver weg*

gaan nie, en bid vir my!

Hierdie man wat aan die begin gesê het: *En wie is die Here nogal dat ek na Hom sal luister*, is nou al so beïndruk deur die Here se magtige tekens en deur die onderhandelinge met die Here se dienaars, dat hy selfs vra dat hulle vir hom ook moet bid!

Dit is ons gelowiges se taak om vir die wêreld te vertel van hierdie Here wat ons leer ken het, maar ook om vir die mense en die owerheid voorbidding te doen. Die Here kan Homself ook kragtig aan hulle bekendmaak wat Hom eers glad nie wou ken nie!

Psalm 33: 1, 2

21 November

Eksodus 10: 1-17

Hardkoppigheid word erkenning van God se almag

Die vertellings van die tien plae hou nooit op om 'n mens se verbeelding aan te gryp nie. Hoe groot is die mag van die Here tog nie? Hoeveel doen Hy nie om sy volk te verlos nie?

As Moses die versoek tot die farao rig om die volk Israel te laat trek sodat hulle die Here kan gaan dien, weier die farao botweg. 'n Mens kan maar sê hy doen dit uit pure hardkoppigheid. Dit gebeur dan ook nie net een maal nie, maar keer op keer. Namate die farao se hardkoppigheid die toorn van die Here tot gevolg het deurdat hy een of ander plaag stuur, neem die farao se hardkoppigheid en moedswilligheid toe. Elke keer wanneer hy tot die ontdekking kom met watter magtige God hy te make het, probeer hy maar weer om sy wil op die volk van die Here af te dwing, natuurlik met noodlottige gevolge.

Die Here het egter 'n doel met hierdie gebeure. Hy por juis hierdie onversetlikheid aan. Hoe moedswilliger die farao in sy optrede is, hoe meer geleentheid is daar vir die Here om sy almag te bewys. Almal sal dan met verwondering tot die besef kom hoe groot die Here se mag in werklikheid is. Hy kan die natuurmagte beheer en na sy goeddunke gebruik. Daarvoor kan 'n mens in eerbied buig en bely dat die Here waarlik God is en dat Hy alleen gedien moet word, want Hy is almagtig.

Hoe opstandig en hardkoppig kan ons nie ook wees nie? Moet die Here nie ook dikwels toesien dat ons ons koppe hard stamp nie? Ons is kortsigtig en wil nie die Here se wêreld begryp nie en tree op soos ons wil. Die gevolge van so 'n houding is aan ons almal bekend. 'n Mens se insig en begrip is nou eenmaal te beperk om ooit die almag en liefde van God te begryp. Ons eiegeregtige pogings mis-

luk keer op keer en dwing my om te erken dat daar maar net Een is wat weet en aan wie dit my sal loon om gehoorsaam te wees.

Gesang: 238: 1 - 3

22 November

Eksodus 10: 21-29

Die Here beskik – 'n mens matig hom dinge aan

Met die negende plaag kry Moses opdrag van die Here om sy hand in die lug op te steek en nadat hy dit gedoen het, sal dit vir drie dae pikdonker in Egipte wees behalwe in die woongebiede van die Israeliete. Dit is 'n gebeurte wat 'n mens nie kan ignoreer nie. Dit is 'n teken dat die Here met sy volk is en 'n mens moet met eerbied en respek met die Here en sy volk omgaan.

Maar ons ken die farao nou al. Hy ag homself slimmer as die Here en die manne wat deur die Here gestuur is om sy boodskap oor te dra. Kyk dan net wat vang hy nou weer aan. Hy stel 'n voorwaarde wat dit eintlik vir die mense onmoontlik maak om te doen wat die Here van hulle vra. Hy sê *ja*, maar eintlik bedoel hy *nee*! Moses staan egter vas by die saak wat die Here aan hom opgedra het en gee nie toe nie. Soos die Here gesê het dit moet wees, só moet dit wees. Die farao moet nie dink dat hy die Here kan uitoorlê nie.

Ons as mense kan ook die oulikste planne bedink om die opdragte van die Here te probeer omseil. Maar ook ons moet besef dat ons met respek en eerbied met die woorde en opdragte van die Here moet omgaan. Ons moet nie probeer om oulik of slim te wil wees nie. Ons moet sonder voorbehoud doen wat die Here van ons vra. Ons moet ook nie probeer om ons wil af te dwing deur 'n voorwaarde te stel nie, want deur só op te tree, sê jy nou wel *ja*, maar bedoel jy eintlik *nee*.

Vir ons as mense sal dit baat om te luister en gehoorsaam te wees. Ons moet nie probeer om selfversekerd en arrogant of beterveterig te wees nie. Laat ons met respek en eerbied teenoor die Here en sy gelowiges optree.

Gesang 275: 1, 5

23 November

Eksodus 11: 1-10

Waarom ongerus as die Here aan jou kant is?

Ons ken woede wat as gevolg van frustrasies en onvervulde

ideale ontstaan. Daarom het ons begrip vir Moses se woede. Hy moes keer op keer na die farao toe teruggaan en elke keer die teleurstelling beleef dat hy, ten spyte van 'n opflikkering van hoop, nie geslaag het nie.

Maar nou is dit finaal. Die Here se geduld is op en Hy sit nou sy voet neer. Ver bo verwagting sal dit wees met sy volk. Dit sal nie alleen 'n uittoeg in die gewone sin van die woord wees nie. Dit sal 'n triomftog met buit en al wees. Hulle sal soos triomferendes uittoeg – nie soos mense wat vlug of weghardloop nie, maar met aansien. Die Here sal veel meer aan hulle gee en met hulle laat gebeur as waarvoor hulle gehoop het.

Ons besef dus nou, soos Moses dit ook later besef het, dat dit op die ou einde die moeite werd is om aan te hou. Dit was volgens die Here se plan dat Moses keer op keer moes teruggaan na die farao. Moses was gehoorsaam en het gedoen wat die Here van hom gevra het. Al is die pad van die Here vir ons as mense dikwels vol onnodige ompaaie en slaggate, geskied alles met sy medewete en het Hy 'n bepaalde doel daarmee. En hoe langer die wag is, hoe triomfantliker is die verlangde uittoeg. Die Here bewerkstellig dit so dat daar meer geleenthede is om sy mag te toon.

Ons sien dus dat wanneer die verlangde dag of oomblik uiteinde-lik aanbreek, die wag en die swaarkry deur en deur die moeite werd was. Ons moet dus nie toelaat dat moedeloosheid en wanhoop die oorhand oor ons kry wanneer ons situasies beleef wat ons ongelukkig maak en ons gefrustreerd raak nie. Ons moet aan die Here getrou bly en volhard in die geloof. Hy beskik oor alles in die hemel en op die aarde en Hy het 'n doel met alles wat in die lewe met ons gebeur. Die triomf waarin alles vir ons as gelowiges kulmineer, laat al die swaarkry en frustrasies van hierdie lewe vervaag en verdwyn.

Gesang 135: 1, 2

24 November

Eksodus 12: 1-13

Jou optrede toon jou geloof

Wanneer die Here vir jou 'n spesifieke opdrag gee, doen Hy dit om 'n bepaalde rede. Alles wat ons moet doen, het betekenis vir ons as gelowiges. Die Here wil vir ons iets daarmee sê. Kom ons luister na wat die Here vir ons met sy opdragte in die gelese gedeelte wil sê.

Elke gesin moes 'n lam gereed hou om te slag. Teen laat middag moes hulle die lam keelaf sny en van die bloed aan die deurkosyne

van elke huis smeer waar die lam geëet sou word. Hulle moes die lam met bitter kruie behandel en dit met kop, pootjies en binnegoed oor 'n vuur braai en saam met ongesuurde brood eet. Die maaltyd moes haastig geëet word terwyl hulle in reisklere geklee moes wees. Met skoene aan hulle voete en kiere in die hand moes hulle gereed wees om te trek.

In alles wat hulle gedoen het, is daar 'n betekenis opgesluit. Ons begin by die laaste opdrag. Deur so geklee te wees asof hulle enige oomblik gaan vertrek terwyl hulle eet, het die feesvierders getoon dat hulle glo dat die Here hulle sal laat gaan. Deur die paaslam te slag en te eet, het hulle getoon dat hulle glo hulle moet eet om krag te hê vir die reis wat voorlê. Dit was by hulle 'n absolute oortuiging dat die Here hulle sou laat vertrek. Om hulle geloofsvertroue nog verder uit te beeld, moes hulle brood bak sonder suurdeeg, want dit sou nie so gou bederf nie sodat dit tydens die reis nog lank gebruik kon word. Hulle het ook die Here se opdrag nagekom deur die deursyne met die bloed van die lam te verf omdat hulle daarvan oortuig was dat die straf van die Here deur hierdie teken by hulle sou verbygaan.

Simboliese handeling raak deur herhaalde gebruik dikwels net 'n gewoonte sonder betekenis. Jou optrede deur jou deelname toon egter wat jy glo. Jou lewe is 'n bewys daarvan of jy glo in die verlossing van God of nie. Jy lewe as gelowige en luister na die verkondiging van die Woord en gebruik die sakramente om gevoed te word vir die reis van uitredding na die ewige lewe.

Gesang 228:1, 2

25 November

Eksodus 12: 14-16

'n Klein bietjie suurdeeg

'n Mens staan dikwels verbaas oor die strengheid waarmee daar gekyk is na gehoorsaamheid aan die bevele van God. As daar iemand was wat in die geringste mate oortree het, moes hy daar en dan uitgebana word. Vir alle praktiese doeleindes het so 'n ongehoorsame net nie meer vir sy volksgenote bestaan nie.

Ons sal dadelik argumenteer dat so 'n optrede te drasties is. Wat maak dit saak as een of twee persone hulle nie volkome by die reëls hou nie? Dit gaan per slot van sake nie veel verskil aan die uitvoering van die opdrag maak nie. Verdra hulle dus maar en ignoreer hulle oortreding, want diesulkes sal maar altyd met ons wees. Hulle is nou eenmaal die soort mense wat jy nooit een honderd persent

sal kan oortuig om hulle gewig ten volle in te gooi nie.

In ons gelese gedeelte was die opdrag baie duidelik: Elkeen wat nie ongesuurde brood eet nie, maar wel gewone brood, sal doodeenvoudig nie meer deel van die volk Israel wees nie. Sonder om doekies om te draai, word gesê dat spelbrekers en ongehoorsames nie geduld sal word nie.

Vandag is daar steeds te veel mense wat nie meer daarin volhard om as toegewyde en opregte gelowiges te leef nie. Hulle is nog deel van die gemeente, maar nie in die volle sin van die woord nie. Deur hulle halfhartige optrede oefen hulle 'n negatiewe invloed op ander gelowiges uit en die gesindheid versprei dan onder hulle dat dit nie nodig is om opreg en toegewyd te wees nie. Waarom sal 'n mens jou dan inspan om alles pligsgetrou te doen as jou halfhartige pogings ook aanvaarbaar is?

U kan dus sien wat die gevolge sal wees van die opsigtelike oorsien van 'n klein ongehoorsaamheid. Dit kan uitkring en almal naderhand so beïnvloed dat almal so begin optree en die hele saak verlore gaan.

By die Here is daar nie so iets soos amper heeltemal gehoorsaam nie. Dit is of reg, of verkeerd – jy is volkome gehoorsaam of glad nie. Laat ons dus gehoorsaam en met die nodige erns en toewyding ons geloofslewe uitleef.

Gesang 312: 1-3

26 November

Eksodus 12: 21-28

Moenie die Here vergeet wanneer die doel bereik is nie

Geloof wat in moeilike tye nie wegkwyn nie, word bestempel as 'n opregte geloof. 'n Gelowige wat getrou bly in tye van welvaart en voorspoed, is iemand wat uitsonderlik is. Ons vergeet so gou van die opofferings en volharding wat dit geverg het en hoe die Here ons daarin gehelp het en ons gebede verhoor het.

'n Mens is geneig om die genade van die Here te vergeet. Ons moet tog besef dat as dit nie vir sy genade was nie, ons dalk in die ongelukkige posisie kon verkeer het waarin iemand anders hom nou bevind. Daarom het God paasfees as 'n gedenkdag ingestel sodat die mense nie sal vergeet dat Hy hulle uit Egipte bevry het nie. Dié dag moet 'n vaste instelling wees en hulle en hulle kinders moet ook in die tye wanneer dit met hulle voorspoedig gaan, die paasfees vier. Hulle is oorgeslaan toe die toorn van die Here die Egiptenaars getref het en God het dit uit louter genade gedoen.

Ons moet ook onthou en onder geen omstandighede vergeet dat

ons paasfees as die fees van die Here se genade vier nie. Ons as Christene is ook gered deur die Paaslam wat vir ons geslag is en sy bloed is aan die kosyne van ons lewe gesmeer. Hy is God se genade wat Hy aan ons bewys het. Die dood van die sonde het by ons verbygegaan en ons is van die sonde en die straf van die sonde verlos. Ons is wedergebore Christene en kry daarom deel aan die nuwe lewe in Jesus Christus.

Ons lewe behoort in die figuurlike sin van die woord 'n fees te wees. 'n Fees in dié sin van die woord dat ons in gehoorsaamheid aan God sal lewe en dat ons dit vir geen oomblik sal vergeet dat Hy vir ons uitkoms gebring het nie. Dit is alleen deur sy genade moontlik om aan Hom getrou te bly, want sonder Hom is ons lewe nie die moeite werd nie.

Gesang 169: 1

27 November

Eksodus 12: 41-51

Vertel van die Here se redding

'n Mens is geneig om baie gou te vergeet. En iets wat daarmee gepaard gaan, is dat ons alles as vanselfsprekend aanvaar. Wat dit ook al mag wees, wie en wat jy is, waar jy woon, of wat jy besit – ag, noem maar op, alles in hierdie lewe waarvan ons so in oorfloed geniet, word deur ons as ons regmatige eiendom beskou. Ons vergeet die oorsprong daarvan – waar ons hulp en ons versorging lê. En dit kan meebring dat ons wanhopig word as daar tye van teenspoed, hartseer en ongelukkigheid in ons lewe kom.

Die Israelitiese volk moes daarom die paasfees nougeset vier sodat hulle nie sou vergeet dat die Here hulle bevry het en oor hulle gewaak het nie. Daarom is daar op dié dag volgens sekere voorskrifte gehandel waardeur die Here die erkenning en waardering sal ontvang wat Hom toekom. Deur die fees elke jaar te vier, word die getroue gelowiges ook opnuut verseker van die reddende vermoë van die Here en vind hulle daarin bemoediging in tye van wanhoop en moedeloosheid en rede tot dankbaarheid in tye van voorspoed.

Ons glo dat elke dag 'n feesdag tot eer van die Here moet wees. Ons weet ook dat elke dag vir ons as gelowiges in Jesus Christus spesiaal is en dat ons op Sondag die dag van die Here vier en dat ons die sakramente van die doop en die nagmaal bedien, sodat ons nie sal vergeet waar ons oorsprong, ons hulp en ons verlossing vandaan kom nie. Laat ons besef dat ons optrede as gelowiges deur ons

erediensbywoning, die gebruik van die sakramente en die vier van die kerklike feesdae, vertel van die Here en sy redding en ons verlossing.

Gesang 313: 1, 3

28 November

Eksodus 13-15

God en God alleen

Wanneer ons hierdie gedeeltes lees, is dit baie opmerklik dat God sterk in die voorgrond staan. Alles wat in die Skrifgedeelte gebeur, het net een fokuspunt: God en dit wat Hy vir die volk doen. Al die ander spelers in hierdie drama is effens uit fokus uit.

Aan die begin maak Moses dit baie duidelik dat dit God is wat die volk uit Egipte verlos. So staan daar in hoofstuk 13: 3 die volgende: *...want dit is deur sy groot mag dat die Here julle daaruit bevry het....* En dit is nie al nie. Die Here het die volk ook met 'n ompad laat trek sodat hulle nie in gevegte betrokke sou raak nie (Eks 13: 17). Hy is die Een wat hulle op hulle trek vergesel het met 'n wolken-vuurkolom.

Op wonderbaarlike wyse het die Here God die volk verder gered toe die Egiptenaars hulle agtervolg het. *Die Here het Israel daardie dag gered van Egipte...* (Eks 14: 30). Die reaksie van Moses en die volk bevestig die tema, *God en God alleen*.

Die volk van God kon nie en sou nie daartoe in staat gewees het om iets te doen sonder die Here God nie. Dit sou hulle nog verder op hulle reis na die beloofde land ondervind. God se volk kan tot vandag toe nie sonder God en God alleen in hulle lewens wees nie. Sonder die Almagtige kan ons nie bestaan of leef nie. God en God alleen is alles in ons lewe en bestaan.

Gesang 5: 3

29 November

Eksodus 13: 1-10

Dink aan julle bevryding

Dit is vir ons wat in die moderne eeu leef, moeilik om ons die situasie in te dink waarin die volk verkeer het. Verder is dit veel moeiliker om ons die opdrag wat die Here aan die volk gegee het, in te dink. Hulle moes vir sewe dae lank feesvier wanneer hulle in die beloofde land kom.

Die fees en alles wat gedoen moes word, word noukeurig beskryf. Bo en behalwe die eet van ongesuurde brood, moes alle eerstelinge

aan God gewy word. Selfs die eerstelingseuns van die volk moes losgekoop word. Dit is vir ons vreemd.

Hierdie opdrag van God word duideliker as ons na die rede daarvoor kyk. In vers 14 word gesê dat die volk daaraan herinner moes word dat God in hulle lewens ingegryp en hulle bevry het. Hy het ook die eerstelinge (mens en dier) van die Egiptenaars laat sterf. En om hulle bevryding te herdenk, moes hulle die opdrag van God uitvoer.

Die opdrag van God kan ons nie sommer laat links lê nie. Ook ons moet aan ons eie bevryding dink; bevryding van die dood en sondemag deur Jêsus Christus. Hierdie Eerstelingseun is vir ons geslag sodat ons bevry kan word. Ons reaksie daarop is maklik: **'n voortdurende offer van dankbaarheid.**

Gesang 268: 4

30 November

Eksodus 13: 17-22

God wat voorsien

Die volk wat uit Egipte getrek het, was omtrent 600 000 sterk. Hierdie getal het slegs die mans verteenwoordig. Daar was bo en behalwe die 600 000 mans, ook nog die vroue en kinders. En as so 'n klomp mense saam trek, kan dit in 'n groot chaos ontaard. Tog was dit nie die geval nie. Die volk het georganiseer uit Egipte getrek, want God het hulle gelei. Hy het nie die volk langs die kortste roete laat trek nie, maar hulle met 'n ompad laat gaan. As die volk op die kortste pad in skermutselinge betrokke sou raak, kon dit 'n negatiewe invloed op hulle moraal gehad het. 'n Negatiewe volk sou nie met die lang trek kon volhou nie.

God het ook op 'n ander manier voorsien. Hy het die pad wat die volk moes trek, aangewys deur voor hulle uit te trek. Bedags het hy die pad aangewys deur 'n wolkkolom en snags deur 'n vuurkolom. Die volk was geheel en al van God afhanklik en telkens het Hy in hulle behoeftes voorsien. Hy het presies geweet wat die beste vir die volk is - Hy het hulle nood en behoeftes geken en Hy het voorsien.

Gesang 94: 1-4

1 Desember

Eksodus 14: 1-13

Die Here gaan julle red

Die koning van Egipte en sy amptenare het tot die besef gekom

dat die volk vir goed uit die land getrek het. Dit het ernstige gevolge vir sy land ingehou, want hulle het nie meer oor die groot klomp mense beskik om vir hulle te werk nie.

Hulle het besluit om die volk met strydwaens en 'n leër soldate te agtervolg. En toe die volk hulle oë uitgevee het, was die Egiptenare op hulle hakke. Die volk het baie bang geword en benoud na Moses geroep. Hulle het hom verwyt omdat hy hulle die woestyn in laat trek het. Hulle het eerder kans gesien om vir die Egiptenaars te werk as om in die woestyn om te kom.

Moses het die volk gerusgestel dat God, en God alleen, hulle sou red. By hom het daar geen twyfel daaroor bestaan nie. In hierdie kritieke oomblik het hy sy vertroude in God gestel. Hy het die volk verseker dat God hulle nog daardie dag sou red. God sou die stryd teen die farao en sy manskappe voer. Die volk kon maar rustig wag en moes net kalm bly.

Moses praat hier as 'n man van geloof. Hy het God geken en op Hom vertrou vir hulle redding. Maar wat doen ons as ons in kritieke situasies verkeer? Verwyt ons iemand anders of vertrou ons op God? As ons ons vertroude in die Here stel, sal Hy ook vir ons die stryd voer.

Gesang 50: 2

2 Desember

Eksodus 14: 15-31

Die Here red die volk

Die skrywer van die boek Eksodus beskryf die verhaal van die tog deur die Rietsee in die fynste besonderhede. Daar is heelwat spanning in die vertelling en soos ons dit nou al leer ken het, is dit God wat die sentrale rol in die gebeure gespeel het. Dit is die Engel van God wat plek ingeneem het tussen die Egiptenaars en die volk sodat hulle nie naby mekaar kon kom nie. God het Moses beveel om sy kierie oor die water uit te steek sodat die grond drooggelê kon word. En God het die water met 'n sterk oostewind weggedryf sodat dit aan twee kante opgedam het en die volk droogvoets deur kon trek. En nadat die volk deurgetrek het en die Egiptenaars hulle agterna-gesit het, het die Here verwarring onder hulle gesaai. Daarna het God weer opdrag aan Moses gegee om sy hand oor die see uit te steek sodat die water kon terugstroom waardeur die Egiptenaars oorspoel is.

Die skrywer som alles op deur te sê dat die Here die volk dié dag gered het - presies wat Moses in die vorige gedeelte gesê het. Die fokus is op God en dit wat Hy doen. Die volk het God leer ken as die

Almagtige wat telkens tot hulle redding gekom het ten spyte daarvan dat hulle gemurmureer het en in opstand oor hulle lot was.

Ken u die almagtige God in u lewe? Sien u dit wat Hy in u lewe doen, raak?

Gesang 192: 2

3 Desember

Eksodus 15: 1-20

Wie is die Here...?

Die farao het by geleentheid aan Moses gevra: *En wie is die Here...* (Eks 5: 2)? In hierdie gedeelte kry ons in 'n sekere sin 'n antwoord op dié vraag.

In Egipte is die farao as 'n god beskou en hy het in stryd met die almagtige God gestaan. Die stryd was nie 'n vae en denkbeeldige stryd nie. Dit was 'n egte stryd in die geskiedenis van die volk waarvan hulle getuies was. Die stryd het reeds in Egipte begin en is voortgesit totdat die farao en sy soldate in die see omgekom het.

Die God wat Hom aan Moses bekendgemaak het, het voortdurend met die volk gehandel. Daarom het Hy hulle uit Egipte gelei en die pad aangewys waarlangs hulle moes trek. Selfs toe die volk teen die water vasgekeer was, het die Here hulle gered. Alles wat Hy gedoen het, was 'n oorwinning oor die farao.

Die Here het as Oorwinnaar uit die stryd met die farao getree. Hierdie oorwinning is deur Moses, die volk en Mirjam besing. Moses en die volk het nie iets abstraks besing nie. Hulle het dit wat die Here gedoen het, in herinnering geroep, daaroor gesing, want hulle het geweet dat die Here tot in ewigheid regeer. Mirjam, op haar beurt, het die wonderdade van God besing.

Wie is die Here? Ken u die antwoord op hierdie vraag? Weet u wie Here oor u lewe is?

Gesang 183: 1

4 Desember

Eksodus 13-15

Wat beteken dit alles?

Die bevryding het vir die volk meer beteken as om net vry te wees van slawerny. Hulle het God opnuut leer ken. Die volk het God persoonlik leer ken. Dit wat Hy vir hulle gedoen het, het hulle aan eie lyf gevoel en hulle was ooggetuies daarvan. Hulle het nou kennis **van** God gehad en nie net kennis **oor** God nie.

Die bevryding van die volk het hulle in 'n nuwe verhouding met

God gestel. Hulle was die eiendom van die Here en omdat hulle sy eiendom was, het hulle verpligtinge teenoor die Here gekry wat hulle moes nakom. Hulle het immers geweet dat die Here hulle redder is - die Redder wat hulle telkens gered het en weer sou red.

Wanneer God ons bevry, word ons bewus van sy betrokkenheid by ons. Sy betrokkenheid maak ons bewus van sy nabyheid - ons ervaar sy bestaan as 'n werklikheid. En hierdie kennis moet 'n algehele verandering in ons daaglikse lewens teweegbring. Ons staan in 'n nuwe verhouding tot God. Hy is ons Redder en ons is sy eiendom. Daarom sal ons ook nie anders kan as om volgens sy wil te leef nie. Ons sal Hom toelaat om ons lewe te beheer, want Hy is ons waarborg vir die toekoms.

Hy kan steeds in benoudheid aangeroep word. Hy sal weer sy eiendom beskerm; Hy sal ons weer red.

Gesang 219: 2

5 Desember

Eksodus 16: 1-13

Wie het ons tot hier gebring?

Van Elim af trek die volk voort tot in die Sinwoestyn. Elim is 'n ware lushof met twaalf fonteine en sewentig palmbome. Maar hier waar hulle nou is, is daar net die dorre woestyn.

Dit is juis hierdie kontras wat die volk erg ontevrede stem. Nie alleen was toestande baie beter by Elim nie, maar vanuit hulle huidige ontberinge lyk Egipte ook nie meer so sleg nie! Die volk begin hulle verset teenoor Moses en Aäron. Hulle verwyt dié twee leiers dat hulle die volk uit Egipte laat wegtrek het, net om hulle hier in dié woestyn van honger te laat omkom. Hulle wens dat hulle liever in Egipte gebly het.

Wat wil die volk eintlik sê? Hulle klagte impliseer dat die Here in Egipte was, maar nie hier nie. Moses en Aäron het hulle in hierdie ellende gedompel. God sal hulle tog nie van die goeie na die slegte lei nie?

Moses en Aäron antwoord hulle: *Vanaand sal julle besef dat dit die Here is wat julle uit Egipte bevry het....* Die volk se verset is nie teen hulle leiers nie, maar teen die Here self.

Die pad van 'n volk en 'n enkeling lei soms deur ontberinge. Dan moet ons nie mense blameer vir die kontras in ons lewe nie. Ons moet verstaan dat die Here self 'n mens en 'n volk deur ontberinge heen lei om te toets of ons sy genade reg begryp en waardeer.

Psalm 42: 1, 7

6 Desember

Eksodus 16: 22-36

Versorging vir die sabbat

Moses het die volk verseker dat dit die Here self is wat hulle tot hier gelei het. En as bewys daarvan het Hy op die volk se klagte gereageer deur hulle met manna te voorsien. Die reël wat die Here gestel het, was dat elkeen elke dag net genoeg manna moes insamel wat nodig sou wees vir die dag se gebruik.

Daar was mense wat van die manna gebêre het, maar die volgende dag was dit sleg. Op die dag voor die sabbat moes elkeen 'n dubbele porsie optel, sodat daar genoeg sou oorbly vir die volgende dag. Dan het die manna nie sleg geword nie.

Dit is duidelik dat die Here mense na liggaam en siel versorg. Trouens, dit blyk uit hierdie verhaal dat die geestelike deel van 'n mens se lewe, sy geloof en sy diens aan God, belangriker as stoflike dinge is. Op die sabbat het die manna bruikbaar gebly, sodat hulle nie nodig gehad het om hulle oor sulke dinge te bekommer op die gewyde dag nie. Met die oog op hulle geestelike heil, is die Israëliete dubbel versorg.

Met Kersfees gedenk ons die geboorte van Jesus Christus, God se lewende brood uit die hemel. As ons van daardie brood eet, sal ons nooit weer honger of dors kry nie. So versorg die Here ons vandag nog steeds met 'n dubbele versorging - op stoflike en geestelike gebied - en sal Hy dit in die toekoms ook doen.

Gesang 41: 1-4

7 Desember

Eksodus 17: 1-7

Is die Here by ons?

In die loop van hulle trek deur die woestyn het die Israëliete weer voor 'n krisis te staan gekom. Hulle het by die plek Refidim gekom, en daar was geen water om te drink nie. Hulle het met Moses rusie gemaak en hom nogeens verwyt omdat hy hulle uit Egipte laat trek het. Moses het hulle gewaarsku dat hulle besig was om die geduld van die Here op die proef te stel. Die volk se eerste reaksie op probleme was altyd rusie en murmurering, in plaas van vertroue op die Here. Hulle was met niks tevrede nie en Moses het hom nogmaals tot die Here gewend: *Wat moet ek met hierdie volk aanvang?*

Die Here het Moses teen die rots laat slaan, en daar het water uit

die rots gevloei. Moses het die plek Massa en Meriba genoem, en in dié name het hy daardie stukkie geskiedenis vasgevang - Meriba verwys na die rusie en ontevredenheid onder die volk, en Massa verwys na die volk wat die Here op die proef stel.

Die vraag van die volk as hulle teenspoed beleef het, was: *Is die Here by ons of nie?* Dit is 'n ergerlike vraag. Waar is Hy dan? Kan Hy nie toesien dat sulke dinge nie gebeur nie? Maar dit is ook 'n wanhoopsvraag: Waar is ons Beskermer? Is Hy dan nie by ons nie?

Natuurlik is Hy by ons. Daarvan getuig Kersfees, die tyd wanneer ons dink aan die koms van Jesus Christus na die wêreld toe. Daarvan getuig die kruis op Golgota en die leë graf. God is met ons en vir ons, wie kan dan teen ons wees?

Gesang 218: 1-3

8 Desember

Eksodus 17: 8-16

Oorwinning in die Here!

Moses is die leier van die volk - 'n leier wat eerstens God se wil en opdrag uitvoer, maar ook die volk moet leer om op God te vertrou.

Die geveg teen die Amalekiete word die geleentheid wat deur Moses aangegryp word om aan die volk duidelik te maak dat hy namens God optree, en nie namens homself nie. Moses se optrede sal die uitslag van die geveg bepaal.

Met die kerie wat God hom gegee het in sy hand, staan hy op die heuwel sodat die volk hom kan sien. Die kerie is die simbool van God se heerskappy, almag en ondersteuning. Solank die volk op God vertrou, is hulle verseker van die oorwinning. As Moses sy arms laat sak, simboliseer dit die volk se vertroue op hulle eie krag, en dan begin hulle die geveg verloor. So hou Aäron en Hur later Moses se arms orent, want die geveg duur tot sononder en uiteindelik wen Israel die geveg in die Here.

Ons is in hierdie wêreld in 'n stryd gewikkel teen die kwaad wat daar in onself is, asook die kwaad wat in die wêreld na vore kom. Die oorwinning lê nie in ons eie krag, of geld, of verstand nie, maar in die Here! Die oorwinning is ons beskore, solank ons die oog gerig hou op die kruis van Jesus Christus en op die leë graf, want Hy het reeds die knellende mag van sonde en dood finaal oorwin.

Gesang 138: 1-3

9 Desember

Eksodus 18: 1-12

Jetro prys die grootheid van God

In hierdie hoofstuk word vertel van Jetro, Moses se skoonpa, wat

Moses se vrou en kinders na die kamp van die Israeliete geneem het. Moses het sy skoonpa gaan ontmoet en voor hom gebuig en hom met 'n soen gegroet. Daarmee het hy aangedui dat dit geëerde besoekers is, en dat hy bly was om hulle te sien.

Daarop het hy vir Jetro in sy tent geneem en hulle het begin gesels.

Moses het vir Jetro vertel wat alles met hulle gebeur het van die tyd in Egipte af. Hy het nie sommer net 'n verhaal vertel nie - hy het getuig oor wat die Here gedoen het ter wille van Israel, en hoe Hy hulle bevry het.

Jetro, verneem ons, was 'n priester van Midian, en dus van 'n heidense godsdienst. Maar na Moses se kragtige getuienis het Jetro gesê: *Nou beseef ek dat die Here groter is as enige ander god....* Uit wat van God vertel is, het Jetro Hom meteens in 'n nuwe lig gesien.

Die kerk se groot taak vandag is om aan die wêreld te vertel van die groot daad van God ter wille van die mens. Deur hierdie boodskap kom mense tot 'n nuwe begrip van God wanneer hulle die wonder van Jesus Christus ervaar. Dan verbleek en vervaag alles wat eers so belangrik gelyk het, en beseef ons dat die Here groter en belangriker is as enige ander saak.

Psalm 48: 1, 4

10 Desember

Eksodus 18: 13-27

'n Skoonpa se advies

Moses was die leier van die volk en 'n deel van sy pligte was om die regspraak te beoefen. Die grondslag van die reg was die wil van God, en Moses moes die voorskrifte en wette van die Here aan hulle bekend maak.

Jetro, Moses se skoonpa, was 'n verstandige man. Hy het die proses van regspraak dopgehou en gesien hoe moeg Moses self en al die mense geword het as gevolg van die lang proses en die hoeveelheid tyd wat dit in beslag geneem het. Hy het vir Moses hierna uitgevra en Moses het aan hom verduidelik dat die mense by hom as leier kom navraag doen oor wat God se wil in alledaagse omstandighede is. As leier en as Godsman was hy verplig om hulle sake aan te hoor en God se voorskrifte en wette rakende die betrokke aangeleentheid aan hulle bekend te maak.

Jetro het daarop vir Moses gesê: Jy moet die volk se verteenwoordiger by God wees en al die sake van die volk voor die Here bring en aan hulle leiding gee oor wat reg is. Jy moet die groot en belangrike sake hanteer, maar jy moet vir jou bekwame mense uit

die volk kies om jou te help met die regspraak. Die geringer sake kan hulle dan hanteer. Deur die werk op dié manier te verdeel, kan dit effektiewer hanteer word. Moses het sy skoonpa se raad aanvaar, en Jetro het daartoe bygedra dat die saak van die Here beter gedien is.

Nugtere denke en verstandigheid is dus 'n wesenlike deel van ons geloofslewe.

Gesang 20: 1-3

11 Desember

Eksodus 19: 1-25

Verbondsverantwoordelikheid

Drie maande nadat die volk uit Egipte getrek het, het hulle kamp opgeslaan in die Sinaiwoestyn regoor die berg. Moses het teen die berg uitgeklim toe die Here met hom begin praat het. Hy het die verbond aangekondig waarvolgens Hy Israel uitverkies het onder al die volke om sy eiendom te wees. Die voorreg om God se eiendomsvolk te wees, het gepaard gegaan met besliste opdragte en verantwoordelikhede:

- * Die volk moes gehoorsaam wees aan die wil van God. Dít wat reg en goed is, word deur God bepaal en nie deur die willekeur van mense nie.

- * Hulle moes 'n koninkryk wees wat God as priesters dien. Dit impliseer dat die volk God aan die ander volke moet verkondig en dat hulle daardie volke na God toe sal lei.

- * Hulle moes 'n gewyde nasie wees, toegewy aan God se diens. Die volk se besondere status as eiendom van God, kon hulle slegs behou as hulle die diens aan die Here vooropgestel het, want dit is die grond van hulle bestaan.

Verbond impliseer genade, verkiesing, redding, veiligheid. Terwyl God se verskyning by Sinai gekenmerk word deur die beklemtoning van sy almag, heiligheid en strengheid, straal sy verskyning in Jesus Christus eerder iets uit van sy vergifnis en meegevoel en 'n uitreik na die mens. Daar was Hy God op die berg; hier is Hy God met ons.

Nogtans bly die verantwoordelikhede van die verbond dieselfde: gehoorsaamheid aan sy wil; verkondiging van sy Naam en toegewydeheid aan sy diens.

Gesang 275: 2, 5

12 Desember

Lukas 1: 1-4

'n Betroubare Woord

In ons moderne samelewing hoor 'n mens dikwels dat twyfel of onsekerheid oor die korrektheid of egtheid van die Bybel se inhoud uitgespreek word. Dit is egter nie 'n nuwe verskynsel in die wêreld nie. Oor al die eeue heen is daar nog altyd gepoog om mense skepties oor die boodskap van die Here te maak. Tog gee die Bybel soms self bevestiging vir die betroubaarheid van sy inhoud, as ons dit net wil raaksien.

Wanneer Lukas sy evangelie aan Teofilus skryf, begin hy deur ons onmiddellik gerus te stel indien daar enige gevoel van skeptisisme sou bestaan. Daarmee wou hy enige twyfel of onsekerheid oor die egtheid daarvan uit die weg ruim. Hy beroem hom daarop dat hy nie net sy inligting vooraf goed nagegaan het nie, maar ook dat dit op die vertellings van ooggetuies daarvan berus.

Dit is weliswaar sô dat die wetenskap spesifieke beskrywings in 'n meer akkurate lig geplaas het. Dit was egter nooit die doel met die Bybel om gebeure akkuraat te beskryf nie, maar eerder om te vertel **dat** dit gebeur het en dat hierdie inligting betroubaar en waar is.

Volgens die Bybel sal mense wat die betroubaarheid van die Woord van die Here ter harte neem, 'n ewige heerlikheid ontvang (2 Tim 2:10-13). Dit is die uitverkorenes. Hulle ervaar ook groter gemoedsrus en sekuriteit, want hulle weet: die Here bring kalmte, vrede en vreugde in hulle gemoed.

Ons het geen rede om in die egtheid van die Here se Woord te twyfel nie. Hy gee nie net in sy Woord sekerheid oor die geloofwaardigheid daarvan nie, maar in die aanvaarding van die betroubaarheid daarvan, ontvang ons ook die werklikheid van 'n nuwe heil.

Gesang 306: 1

13 Desember

Lukas 1: 5-25

Ongeloof en waarheid

Twyfel oor die waarheid word in die Bybel dikwels gelykgestel aan ongeloof. Tog is dit 'n natuurlike menslike reaksie as 'n mens soms

vra: Kan dit waar wees? Selfs die beste kerkganger of ampsdraer reageer soms so.

Direk nadat Lukas in die inleiding van sy evangelie 'n versekering oor die betroubaarheid daarvan gegee het, gaan hy daartoe oor om 'n beskrywing van die priester, Sagaria se ongelowige twyfel te gee. Nie eens die wete dat dit 'n engel van die Here was wat met hom gepraat het, kon sy twyfel verdryf nie. Vanweë sy en sy vrou se hoë ouderdom kon hy net nie glo dat dit moontlik sou wees dat hulle nog 'n kind sou hê nie. As teken van sy twyfel (ongeloof) het hy tydelik stom geword – tot met die geboorte van Johannes die Doper.

Hierdie menslike twyfel bring soms mee dat ons selfs oor die openbaring van God in Jesus Christus wonder. Dit klink so onwerklik dat Jesus deur sy dood redding bring en deur sy opstanding lewe gee, dat 'n mens wonder of dit werklik so is. Selfs kinders van die Here kan met 'n groot klip in hulle harte rondloop. Soms dink ons dat die sonde wat ons begaan het, te groot vir God is om te vergewe. So twyfel ons terselfdertyd aan die grootheid van God se liefde en genade om in Christus versoening te kan ontvang.

Om hierdie twyfel te oorkom, moet ons daaraan vashou dat Jesus ons Voorspraak by die hemelse Vader is (1 Joh 2: 1-6). Hy weet immers wat om met ons sonde te maak – sy hande het dit tog vir Tomas gesê. Daarom kan ons gerus ons saak (sonde) in sy hande laat. Alleen sô sal ons die bevryding van twyfel en ware troos ervaar.

Gesang 211: 3

14 Desember

Lukas 1: 26-38

Vertroue bring sekerheid

Die enigste manier om God reg te dien, is met die gesindheid van 'n kind. Met kinderlike vertroue dien en gehoorsaam die kind die Vader omdat hy Hom liefhet. Ons vind iets van hierdie kinderlike aanvaarding van God se wil in die belydenis van Maria.

Maria word *begenadigde* genoem omdat God haar op 'n besondere wyse in sy genadeplan opgeneem het. As bevestiging van hierdie genade sal sy ondervind dat die Here by haar is. Ook is Maria se reaksie intenser as dié van Sagaria. Die engel stel haar ook gerus om nie bang te wees nie en weer eens word die rede verstrekt: God bewys sy genade aan haar; Hy gee iets aan haar wat sy nie verdien het nie. In Maria se daaropvolgende reaksie hoor ons 'n treffende belydenis: Sy stel haar gewilliglik en onvoorwaardelik tot beskikking van die Here sodat met haar sal gebeur wat die engel gesê het.

Sô 'n gesindheid kan 'n wêreld se verskil in ons godsdiensopvatting

meebring. Ek gaan nie kerk toe omdat ek moet nie, maar omdat ek wil. Ek gee nie my dankoffer omdat dit van my verwag word nie, maar omdat ek Hom liefhet. Ek is nie 'n getuie vir Christus omdat ek daartoe beveel is nie, maar omdat ek my Vader liefhet.

Die kind van God ken God as sy Vader. Hy weet dat God in Jesus Christus alles ter wille van Hom gedoen het. Hy weet dat hy daarom nou 'n kind en erfgenaam van God is. Hierdie kennis vervul sy hart met liefde en verwondering sodat hy hom onvoorwaardelik tot beskikking van die Here se wil stel.

En as dit so moet gebeur dat ons ter wille van ons geloof moet ly, het ons die troos dat ons eendag saam met Christus deel aan die hemelse heerlikheid sal hê.

Gesang 167: 2

15 Desember

Lukas 1: 39-45

Geloofsvervulling

Kan daar 'n groter en opregter vreugde bestaan as dié van iemand wat totale lewensvervulling ervaar? En lewensvervulling bereik sy sinvolle betekenis eers werklik wanneer ons onself as instrument tot beskikking van die raadsplan van God stel.

Met Maria se besoek aan Elisabet hoor ons iets van hierdie geloofsvervulling. Sonder dat sy vooraf geweet het wat met Maria gebeur het, groet sy haar met die woorde: *Geseënd is jy onder die vroue....* Deur die Heilige Gees wat op haar ingewerk het, was sy in staat om met profetiese insig die plan van God te herken en het sy geweet dat Maria se verwagte Kind die Messias is. Let op dat sy ook na die ongeboore Kind verwys as *my Here* (Luk 1: 43). Deur die Heilige Gees kon sy haar verbly in Maria se geloof en gewillige aanvaarding van die woorde van die Here (Luk 1: 45).

Met Jesus se koms na hierdie wêreld het God nie net sy heilsbelofte in vervulling laat gaan nie, maar aan die gelowige mens ook nuwe verwagting gebring. 'n Christen is iemand met 'n toekoms. Hy is nie in 'n doodloopstraat nie, en moet daarom met sy oë op Jesus gevestig, sy Christelike roeping in hierdie wêreld uitlewe.

Wanneer ons die prooi van twyfel word, moet ons nie toelaat dat dit ons van ons lewensvreugde ontnem nie. Inteendeel, werklike lewensvreugde bereik sy doel eers volkome wanneer ons onself in volle geloofsgehoorsaamheid tot beskikking van die Here se wil met ons stel.

Gesang 314: 3

16 Desember

Lukas 1: 46-56

Geen twyfel oor God se vermoë

In Maria se loflied besing sy in treffende kontras die grootheid en mag van die Here teenoor die nietigheid van die mens. Soos Hanna van ouds (1 Sam 1: 11) spreek sy haar verwondering daaroor uit dat die Here haar, die onbelangrike en geringe, vir so 'n hoë roeping uitgekies het. Selfs die wyse waarop God Hom aan haar geopenbaar het, laat Maria opnuut besef dat Hy bo die wêreld verhef is – dat Hy heilig is.

Die Bybel gee dikwels beskrywing daarvan dat die Here nietigheid, kleinheid en broosheid by mense identifiseer en hulle (die mense) uiteindelik as 'n belangrike skakel in sy Raadsplan gebruik. En dit is juis hierdie besef van ons eie onvermoë en die daaruit voortspruitende gevolg dat ons ons tot God wend, wat aan ons hernude krag gee.

Dit is nie die mate van geloof wat ons sterk maak nie, maar dit waaraan ons ons geloof anker: die genade van God. Dit is nie wat ons **geloóf** van ons gemaak het, of wat ons met ons geloof gemaak het, wat ons sterk maak nie, dit is wat **God** van ons gemaak het.

Wanneer ons sou poog om op eie krag aangewese te wees, kan ons nie anders as om die spanning tussen ons eie *begeertes* en *onvermoë* te ontdek nie. Ons wil God met ons hele hart en verstand dien, maar is in eie vermoë te swak en sondig om Hom sonder struikeling te dien. Daarom kan ons nie anders as om God te vra om ons ook in ons eie nietigheid op te rig nie. Aangesien God die Getroue is, weet ons dat Hy ons daartoe in staat sal stel.

Gesang 200: 2

17 Desember

Lukas 1: 57-66

Vervulling en verwagting

Lukas beskryf die grootse gebeurtenis van Johannes die Doper se geboorte in 'n paar kort sinne. Nogtans kan die mense se reaksie nie 'n mens se aandag ontsnap nie. Aan die een kant is almal verheug oor sy geboorte en aan die ander kant skemer hulle verwagting oor sy lewenstaak deur in die woorde: *Wat sal hierdie kindjie eendag*

word?

Hierin lê 'n groot deel van elke mens se lewensverwagtinge opgesluit. Teenoor ons lewenservaring aan die een kant – soms gevul met vreugde of andersins met teleurstelling, is daar aan die ander kant toekomsverwagtinge wat dikwels gepaard gaan met onsekerheid.

In antwoord op die omstanders se vraag (Luk 1: 66) tydens die besnydenis van Johannes, volg die antwoord onmiddellik: *Dit was duidelik dat die Here by hom was.*

Ons kan net by die Here duidelikheid verkry oor ons lewens- en toekomsverwagtinge. Slegs Hy kan die twyfel en onsekerheid uit ons hart verdryf. Johannes se taak was om die mense vir Jesus se koms voor te berei. Ook hiermee wou die Here enige twyfel uit mense se harte weer deur van 'n gewone mens gebruik te maak om die mense in te lig aangaande die Here se ingryping om verlossing deur vergifnis van hulle sondes te bewerkstellig.

Johannes het as voorloper vir Jesus gekom sodat Hy as waarborg vir God se liefde kon optree. Hiermee wou Hy ons twyfel verdryf: Ons behoort nie meer aan die onsekerheid van onself nie, maar is van die bande van sonde en twyfel vrygemaak. In die Here se genade is daar vir ons 'n onverruilbare sekerheid vir ons verwagting te vind.

Gesang 189: 1

18 Desember

Lukas 1: 67-80

'n Verlossing uit duisternis

Wanneer dit vir 'n mens voel asof jou sonde soos 'n donker kombers oor jou uitsig van die lewe getrek is en jy die lig angsvallig vermy, het jy reeds in die greep en die skaduwee van die dood beland. Maar dit is ook terselfdertyd dan wat die *loflied van Sagaria* die verblydende tyding van verlossing uit die web van duisternis wil verkondig.

Die Here voorsien self uitkoms vir die menslike nood – dit is wat hierdie loflied wil tuisbring. Gevul met die Heilige Gees, het Sagaria uiting aan sy gemoed gegee wat hy vanweë sy stomheid só lank moes opkrop. Eers het hy die vervulling van God se beloftes, dat 'n Verlosser gebore sou word, besing. Daarna het hy geprofeteer dat sy eie seun, Johannes, die pad van hierdie Verlosser sou voorberei. Sy taak sou wees om mense daarop te wys dat hulle nie opregtes is nie, maar sondaars. Hulle moes tot die besef van hulle sonde gebring word, waardeur die behoefte by hulle sou ontstaan om van hulle sonde bevry te word, waarna die pad dan gereed sou wees vir die

boodskap van die Verlosser. Die bron van God se verlossing lê juis in sy liefde wat Hy as genade openbaar.

In Jesus Christus het Hy sy genade oor ons kom uitstort sodat die Lig van waarheid en verlossing ons duisternis kan verplaas. Hy het gekom om ons lewenswandel te verlig en die heerskappy van sonde oor ons te beëindig. Sodoende het Hy aan ons 'n onomkeerbare deurgang na die lewe gegee.

Dit beteken dat die Here ons vrese vir die onbekende duisternis en doodskaduwee kom opklaar het. Maar dan mag ons nie toelaat dat beproewing en sorg e ons verhouding met Hom verdring of demp nie. Wat ons huislike kring ook al mag tref, mag dit nooit ons vertrouwe in die Lig van die waarheid verdring nie.

Gesang 96: 3

19 Desember

Johannes 1: 1-5

Die Woord wat lewe

Die Woord het, net soos God, nie 'n begin nie. Maar alles wat ons rondom ons sien, het 'n begin en 'n einde. Dit is alles deur God geskep en die Woord was daar teenwoordig. Alles is geskep deur God se Woord.

In die Ou Testament word die Woord van God gesien as woord en daad. God skep deur sy Woord. Maar die Woord is ook Bemiddelaar. Christus spreek (verwoord) deur sy lewe. Sy woord en daad is sy lewe wat die lig onder die mense geword het. Dit wat aan die Jode voorgelees is en wat hulle in die tempel geleer het, het lewendig geword. Wat op paier geskryf was, het in lewende lywe tussen hulle gewoon, beweeg, gepraat en gewys. Christus het die lewende Woord geword wat aan die mens meer genade van God en kennis oor God gebring het.

Christus op aarde is die Bybel in werking. Hy het gewys wat die Woord in beweging is – wát lewe is en hóé lewe is. Hy het gekom om te wys dat God nie op papier bestaan nie, maar dat God tussen ons is en werklik lewe. Hierdie lewende Woord was en is die lig vir mense. Die duisternis/sonde/dood kon daardie lig nog nooit uitdoof nie.

Gesang 97

20 Desember

Johannes 1: 6-13

Kind van God

Aangesien daar verwarring oor Johannes die Doper se rol bestaan

het, stel hy dit duidelik dat hy nie die Messias is nie. Hy het net 'n baie bevoorregte roeping. Hy is nie die Lig nie, maar moes van die Lig getuig. Hy moes die Lig wat reeds op die aarde was, maar nog nie erken of herken is nie, bekendstel. Hy het die voorreg gehad om die Lig uit te dra en in die donkerte van die sondige wêreld te laat skyn.

Almal wat nie daardie Lig verwerp en in die donker bly nie, verkry 'n groot voorreg. Hulle word kinders van God. Vergelyk dit met die term, *Seun van God* wat aan Jesus toegedig word. Die kinders van God verkry hierdie voorreg sonder dat hulle iets hoef te doen om dit te verdien, terwyl die Seun van God ter wille van ons aan die kruis moes ly en sterf.

Johannes die Doper moes dit verkondig dat ons deur Christus tot kinders van God verklaar is. Ons het dit nie deur ons eie toedoen verwerf nie en ons het dit ook nie geërf nie. Ons moet dit net aanvaar uit die groot genade van God deur die geloof wat die Heilige Gees in ons wek.

Gesang 98

21 Desember

Johannes 1: 19-28

Wie is Jesus?

Mense wat uit die heidendom oorgekom het na die Joodse godsdiens is gereinig en gedoop. Jode en heidene het egter nou na Johannes die Doper gegaan om gedoop te word. Dit was vir die Jode kommerwekkend gewees, want hulle het self gewag op die koms van die Messias wat die mense sou doop. Daarom het hulle 'n afvaardiging gestuur om Johannes te ondervra oor wie hy is.

Hy het ontken dat hy die Messias of die Profeet is. Hy het ook ontken dat hy Elia is wat die Messias sou voorgaan soos dit in Maleagi 4: 5 voorspel is. Johannes het elke keer geantwoord wie hy is en wie hy nie is nie. Hy het uit Jesaja 40: 3 aangehaal om dit aan die Jode te stel dat sy taak dié van wegbereider is. Selfs die belangrikste mens kan maar net 'n boodskapper wees. Sy boodskap was dat die Messias gekom het, maar dat die mense Hom nog nie herken het nie.

Net soos Johannes, moet ons ook aan ander mense die weg wys wat na Jesus toe lei. Baie mense erken Christus nie in hulle lewens nie en slaan ook nie ag op wat die Bybel vir ons aangaande Christus vertel nie. Ons moet met ons uitsprake en optrede die verlossende daade van Christus aan hulle bevestig.

Gesang 40

22 Desember

Johannes 1: 29-34

Doop en Gees

Johannes die Doper en Jesus was familie wat mekaar heel waarskynlik geken het. Johannes het die opdrag van God gekry om die koms van die Messias ook deur die doop met water te verkondig. Maar Johannes self het nie geweet wie die Christus is nie.

Eers toe die Heilige Gees uit die hemel gekom en op Christus gebly het, het Johannes Hom herken. Die besef het tot hom deurgedring dat hierdie aardse Jesus die redder van die mensdom is, die Messias wat hy moes aankondig.

Johannes het die sonde uiterlik met water afgewas, maar die koms van die Heilige Gees verander die mens innerlik. Die Gees bring die mens werklik tot insig deur die geloof.

Ons is almal gedoop. Dit was 'n uiterlike handeling waarmee die belangrikste reddingsdaad van God uitgebeeld word. Maar dit is ook die bevestiging dat, so seker as wat ons uiterlik gewas is, net so seker is ons innerlik van ons sondes gereinig. Die Gees sal ook in ons lewe die oortuiging en die toewyding bring, sodat ook ons ook kan sê: *Ek het dit self gesien en daarom getuig ek: Hy is die Seun van God.*

Gesang 205

23 Desember

Johannes 1: 35-42

Om 'n dissipel te word

Johannes die Doper wat tot dusver op die voorgrond was met sy optrede, word nou op die agtergrond geplaas. Jesus wat die Gees ontvang het, is nou op die voorgrond. Wanneer Johannes die Seun van God aan twee van sy volgelinge wys, volg hulle vir Jesus. Andreas en Johannes los hulle leier, wat hulle vir 'n geruime tyd reeds ken, onmiddellik wanneer hulle vir Jesus sien. Jesus nooi hulle om saam met Hom te kom sodat hulle kan sien waar Hy bly, maar op die ou end het hulle meer as net gesien – hulle het ook gebly.

Die mens wat Christus in sy lewe inneem, los alles waarmee hy hom besighou en volg die Woord van God. Ook sy persoonlike lewe

word verander en spreek van die goeie. Ons het almal reeds vir Jesus in ons lewens ontmoet. Ons is van Hom meegedeel deur 'n persoon of deur die prediking. Hierdie groot geskenk wat ons uit genade ontvang het, moet ons ook tot dankbaarheid en diensbaarheid oproep. Ons moet Christus ook aan ander mense verkondig en bekendstel sodat hulle ook volgelinge van Hom kan word. Dit is ons plig om die gemeenskap van gelowiges uit te brei, sodat meer mense Hom kan ken en kan volg.

Psalm 42

24 Desember

Johannes 2: 1-12

Hy maak alles nuut

Wanneer Jesus se moeder sy hulp vra om 'n bruidegom uit sy verleenheid te red, antwoord Jesus dat sy tyd nog nie aangebreek het nie. Die tyd was nog nie ryp om die taak wat sy Vader, Hom opgelê het, uit te voer nie. Maria stel egter haar vertroue in Hom en gee opdrag dat die kelners moet doen wat Jesus hulle ook al beveel.

Jesus verander die water in wyn deur 'n wonderwerk wat sy dissipels tot geloof bring. Die bruidegom se verantwoordelikheid om wyn te voorsien, word deur Jesus oorgeneem. Hy het die bruidegom geword wat die verantwoordelikhede dra. Die seremoniemeester is ingenome met die wyn wat hy meen deur die bruidegom verskaf is, soos Johannes die Doper wanneer hy oor die koms van die bruidegom in Johannes 3: 29 praat. Jesus is die Bruidegom wat alles op Hom sou neem. Hier in Kana het min mense dit nog besef.

By hierdie eerste wonderteken verwys die gebeurte na die Bruidegom van die kerk wat sou kom. Jesus sou ook die belange van sy bruid as Hoof en Heer van die kerk beskerm. Hy het ons as gelowiges uitverkies tot 'n gemeente wat bestem is tot die ewige lewe. Hy beskerm en onderhou ons as sy verantwoordelikheid.

Gesang 190

25 Desember

Johannes 2: 23-25

Kersfees

Johannes spreek in hierdie gedeelte baie harde woorde teenoor die mense uit. Hy sê dat Jesus nie vertroue gehad het in die mense wat

tydens die paasfees in Jerusalem tot geloof gekom het nie, want hulle het hulle blind gestaar teen die wondertekens wat Jesus gedoen het. Hulle geloof was net op die aanskoulike dinge gegrond. Hulle geloof was oppervlakkig en gegrond in 'n mens wat wonderlike dinge kon doen. Dit was nie gegrond in die Goddelikheid van Jesus wat baie meer as 'n wonderdoener is nie.

Ware geloof in Christus is 'n totale en oorheersende verstaan en afhanklikheid van die heil wat God aan die mens geopenbaar het deur Jesus Christus. Dit is 'n vaste kennis van alles wat God deur Christus geopenbaar het en wat vir ons in die Bybel opgeteken is. Daardie wete word deur die werking van die Heilige Gees 'n vaste vertroue in my lewe wat my verseker dat my sondes vergewe en die saligheid aan my geskenk is. Dit alles het Christus vir my gedoen uit die genade van God. Ware geloof is baie meer as verwondering oor 'n wonderdoener, of om ons blind te staar teen die wonderlike gevoel van Kersfees.

Die viering van Kersfees moet deurgevoer word na die lyding en sterwe van Jesus. Sy wonderlike geboorte is om my ontwil geneem tot 'n afgryslieke vernedering en lyding en sterwe aan 'n kruis. Die grootste wonder van alles is dat Christus daardie dood oorwin het en opgestaan het ter wille van my. Dit is die totale wonderlike genade van God waarin ons glo, en nie net 'n wonderlike mens of wonderdoener, of 'n kind in 'n krip nie.

Gesang 96

26 Desember

Lukas 2: 1-7

God regeer

In die regeringsjaar van keiser Augustus was daar relatiewe vrede in die Romeinse Ryk gewees. Vir die eerste keer is daar 'n volkstelling in die Romeinse Ryk vir belastingdoeleindes gehou. Elke manlike persoon en familiehoof moes met sy familie na die stad van sy afkoms gaan waar hulle ingeskryf sou word. Josef het vanaf Nasaret in Galilea na Betlehem gegaan. Betlehem is die stad van Dawid en Josef het tot die huis en geslag van Dawid behoort.

God het die geskiedenis en die politiek van die dag so gelei dat sy beloftes aangaande die geboorte van ons Verlosser Jesus Christus vervul sou word. Die belofte aan Dawid (2 Sam 7: 16), dat die Messias uit sy nageslag gebore sou word, is deur hierdie gebeure vervul. Ook die belofte dat dit in die stad Betlehem (1 Sam 16: 1-4;

Miga 5: 1) sou gebeur, is vervul. Hieruit is dit duidelik dat God regeer. Ten spyte van ons geskiedenis en situasie is God in sy verlossingsplan met die gelowige op pad. God is getrou en sal sy beloftes gestand doen. Ook sy belofte dat elkeen wat in Jesus Christus glo, gered is en die ewige lewe sal ontvang, sal vervul word.

God is getrou. Hy regeer ook ons geskiedenis en sal sy beloftes aan ons gestand doen. In en deur ons wêreldgebeure is Hy op pad na die voleinding van sy verlossingsplan met ons.

Gesang 10: 1-3

27 Desember

Lukas 2: 1-7

Jesus word verwerp

In Lukas 2: 7 staan: *Sy het haar Eerstelingseun in die wêreld gebring en Hom in doeke toegedraai en in 'n krip neergelê, omdat daar vir hulle geen plek in die herberg was nie.* Jesus is van sy geboorte tot sy kruisiging verwerp. Daar was vir Hom geen plek op die aarde nie. Ná sy geboorte moes sy ouers met Hom na Egipte vlug omdat Herodes Hom wou doodmaak. In die dorp Nasaret waar Hy grootgeword het, het die mense Hom verwerp. Hy is op sy reis na Jerusalem (Luk 9: 51-19: 27) deur die godsdienstige leiers, priesterhoofde, skrifgeleerdes en Fariseërs verwerp. Ook is Jesus deur sy dissipels verwerp uit onkunde oor wie Hy werklik is. Petrus het Hom verloën en Judas het Hom verraaï.

Jesus se verwerping bereik 'n klimaks met sy dood aan die kruis op Golgota waar Hy selfs deur God verlaat is: *My God, My God, waarom het U My verlaat.* Dit het God gedoen sodat ons nooit weer alleen gelaat sou word nie. God is vir ewig by ons - Immanuel.

Het u Jesus as u persoonlike Verlosser aangeneem? Is Hy deel van u daaglikse lewe? Is daar plek vir Jesus in u lewe? Ons moet deur ons woorde, denke en dade getuig dat Jesus Christus ons Verlosser is en dat ons waarlik in Hom glo.

Gesang 87: 1, 2

28 Desember

Lukas 2: 8-20

Die evangelie in beweging

Hierdie gedeelte getuig van die evangelie in beweging. Die belang-

rikste beweging was die geboorte van Jesus ons Here. God het mens geword. Hy het van die hemel na die aarde beweeg. Die doel van Jesus se koms na die aarde was om ons van ons sonde te verlos. Daar word vertel van die engele van die Here en die menigte engele uit die hemel wat aan die skaapwagters die blye tyding van Jesus se geboorte verkondig het. Hier beweeg hulle vanuit die hemel na die aarde om die evangelie te verkondig. Hulle loof en prys God vir sy groot verlossingsdaad.

Hierdie boodskap uit die hemel het die skaapwagters in beweging gebring. Hulle het na Betlehem gegaan en aan Josef en Maria alles vertel wat daar oor hierdie Kindjie gesê is. Ook hulle het weggegaan en God geloof en geprys oor wat hulle gehoor en gesien het. Hulle het die evangelie van Jesus uitgedra. Ons kan dit beskryf as eers die vertikale beweging van die evangelie uit die hemel na die aarde en dan die horisontale beweging tussen die mense onderling.

Wat is ons reaksie op die evangelie van Jesus Christus? Bring dit ons in beweging? Loof en prys ons God nou dat ons ook die boodskap van ons Verlosser se geboorte gehoor het? Dra ons self ook die boodskap uit?

Gesang 90: 1-3

29 Desember

Lukas 2: 41-52

Jesus saam op ons weg

Jesus se ouers het, getrou aan die Joodse godsdiens, elke jaar na die tempel in Jerusalem gegaan vir die paasfees. Toe die feesdae verby was, het hulle die terugreis begin. Die reis was gewoonlik te voet en die kinders het al spelende of in 'n groep agterna gekom. Josef en Maria het 'n dag lank saam met die reisgeselskap gereis toe hulle Jesus begin soek het. Toe hulle Hom nie kon kry nie, het hulle omgedraai na Jerusalem toe. Daar het hulle Hom in die tempel gevind tussen die geleerdes.

Baie van ons is nou met vakansie en op reis deur ons land. Ons lewe kan ook as 'n reis deur die wêreld gesien word. Dit is 'n reis met of sonder Jesus ons Here. Is Jesus saam met ons op reis deur die lewe? Het ons Jesus nie by die kerk vergeet nou dat ons met vakansie is of as ons Sondae ná kerk teruggaan huis toe nie? Glo ons in God se alomteenwoordigheid? En as ons glo, leef ons in geloofsgehoorsaamheid volgens sy Woord?

As ons vir Jesus in 'n oomblik van ongehoorsaamheid vergeet het, kan ons met dié troos lewe dat Hy altyd met ons is - Immanuel. Hy

is altyd by ons; in ons huis, by ons werkplek en ook as ons op reis is deur die lewe, is God altyd en oral by ons.

Gesang 47: 1, 5

30 Desember

Lukas 2: 41-52

Jesus se gehoorsaamheid, ook ons gehoorsaamheid

Volgens die Joodse opvatting betree 'n kind van ongeveer twaalf jaar 'n nuwe fase van sy lewe. In hierdie stadium van sy lewe begin hy selfstandig dink en handel. Tot dusver moes Jesus sy ouers onvoorwaardelik gehoorsaam, maar Hy het nou 'n oorgang in sy lewe betree waarin hy die wet van God verstaan en dit toepas.

Voortaan sou Hy nie meer dinge doen omdat sy ouers Hom voorsê om dit te doen nie, maar omdat Hy dit self wou doen in gehoorsaamheid aan die wet van God. Daarom is Hy 'n kind van die Tora genoem en het Hy ook die voorreg geniet om aan die godsdienstige handeling in die tempel deel te neem.

Jesus se antwoord in vers 49, *Het u nie geweet dat Ek in die huis van my Vader moet wees nie?*, dui op sy gehoorsaamheid aan God sy Vader. Hy is die Seun van God wat op 'n bonatuurlike wyse deur sy geboorte uit die maagd aan sy ouers se sorg toevertrou is. Jesus was dus gehoorsaam aan sy hemelse Vader sowel as aan Maria en Josef. God vra ook van ons gehoorsaamheid aan Hom, ons hemelse Vader, asook aan ons ouers.

Psalm 84

31 Desember

Lukas 3: 1-9

God se verlossingsplan

Johannes die Doper kondig die koms van Jesus na die wêreld aan. Hierdie aankondiging uit die profeet Jesaja (40: 3-5) dui op die begin van God se verlossingsplan met die mens in die wêreld. Die plan van God word in Lukas 3: 4-6 uitgedruk met die beeld van 'n pad of paaie: *Maak die pad vir die Here gereed, maak die paaie vir Hom reguit*. God se verlossing vir al die nasies het sigbaar geword in die lewe en prediking van Jesus. Jesus het gekom om sondaar-mense te red. Die mense moet hulle bekeer. Bekering beteken om weer terug te keer na God se wil en sy pad wat Hy vir ons voorberei

het deur Jesus. Die woord wat Johannes gebruik, beteken letterlik om 'n verandering van denke te ondergaan. Die oorgelewerde gedagte oor die koninkryk, die kindskap van Abraham, die geregtigheid volgens die wet, die reinheid van lewe – dit moet alles uit die weg geruim word en totaal nuwe gedagtes moet in die plek daarvan gestel word. Die verandering van denke beteken noodwendig ook 'n verandering van leefwyse. Die vernuwing van hart openbaar hom in 'n vernuwing van die lewe. Die bekering moet gepaard gaan met die vrugte van bekering.

Ons moet toelaat dat God ons denke verander, sodat ons ook die vrugte wat by die bekering pas, kan dra.

Gesang 227

MEDEWERKERS AAN DIE BYBELSE DAGBOEK 1993

1-8 Januarie	Ds LC Alberts	Gen 1-8
9-16 Januarie	Ds M Bacon	Gen 9-15
17-23 Januarie	Ds D Barnard	Gen 16-23
24-30 Januarie	Ds JP Bester	Gen 24-31
31 Januarie-6 Februarie	Ds JS Bezuidenhout	Gen 32-39
7-13 Februarie	Ds TJ Botha	Gen 40-50
14-20 Februarie	Ds TL Botha (jr)	Rut
21-27 Februarie	Ds JH Breytenbach (sr)	Pred 1-8
28 Februarie-6 Maart	Ds PS de Beer	Pred 8-12
7-13 Maart	Ds JMC de Beer	Gelykenisse:
14-20 Maart	Ds JJ Dreyer	Matt 13, 18, 20
21-27 Maart	Ds TFJ Dreyer	Gelykenisse:
28 Maart-3 April	Ds PJ du Plessis	Matt 21, 25;
4-10 April	Ds BM Dupper	Luk 10, 13
11-17 April	Ds PW Duvenhage	Wonderwerke:
18-24 April	Ds EC Eckard	Luk 4, 5, 6, 7
25 April-1 Mei	Ds EHJ Engelbrecht	Wonderwerke:
2-8 Mei	Ds CB Enslin	Luk 8, 9, 11, 14, 17
9-15 Mei	Ds BJ Erasmus	Die profetiese rede:
16-22 Mei	Ds MJ Fouche	Matt 24, 25, 31-46
23-29 Mei	Ds JM Fourie (jr)	Lydenstyd:
30 Mei-5 Junie	Ds JPJ Fourie	Matt 26: 1-35
6-12 Junie	Ds HF Gothan	Lydenstyd:
13-19 Junie	Ds FB Sneygans	Matt 26: 36-27: 35
20-26 Junie	Ds WH Harmse	Luk 23: 50-24: 53;
27 Junie-3 Julie	Ds FP Horn	Joh 20-21
4-10 Julie	Ds PJ Jordaan	Jes 1-5
11-17 Julie	Ds HS Joubert	Jes 6-12
18-24 Julie	Ds JH Kay	Jes 13-18
25-31 Julie	Ds JJC Koekemoer	Jes 19-24
		Jes 25-28
		Jes 29-30
		Jes 31-33
		Jes 34-38
		Jes 39-41
		Jes 45-47
		Jes 45-47
		Jes 48-50
		Jes 51-55

1-7 Augustus	Ds JR Kramer	Jes 56-60
8-14 Augustus	Ds DJ Kriel	Jes 61-66
15-21 Augustus	Ds HF la Grange	Fil 1-4
22-28 Augustus	Ds PDM le Roux	1 Pet 1 en 2
29 Augustus-4 September	Ds FGJ Loots	1 Pet 3-5
5-11 September	Ds EB Marran	2 Pet 1-3
12-18 September	Ds MH Mc Donald	Op 1 en 2
19-25 September	Ds PS Oberholzer	Op 3-6
26 September-2 Oktober	Prof SJ Prins	Op 7-10
3-9 Oktober	Ds WF Rademeyer	Op 11-14
10-16 Oktober	Ds MJ Redelinghuys (sr)	Op 15-17
17-23 Oktober	Ds MD Robbertze	Op 18-19
24-30 Oktober	Ds WJ Steyn	Op 20-19
31 Oktober-6 November	Ds JM Strijdom	Eks 1-3
7-13 November	Ds AM Swanepoel	Eks 4-7: 13
14-20 November	Ds M van der Walt	Eks 4: 14-9
21-27 November	Ds J van Immerzeel	Eks 10-12
28 November-4 Desember	Ds WAJ van Schoor	Eks 16-19
5-11 Desember	Ds P van Staden	Eks 16-19
12-18 Desember	Ds CAP van Tonder	Luk 1
19-25 Desember	Ds JAP van Tonder	Joh 1 en 2
26-31 Desember	Ds GJ Volschenk	Luk 2 en 3